

GODE TOT EER !

EN ONZE ZIEL TOT ZALIGHEID

15 predicaties voor de Christelijke feestdagen

door

Ds. P. HONKOOP

in leven predikant der Gereformeerden Gemeenten

UITGEVERIJ FIRMA VAN DER STOUW — RIJSSEN

1964

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG**

2015

INHOUD

VOORWOORD

ADVENT

1. Verschijning van de engel tot heil van de kerk; Lucas 1 vers 28

En de engel tot haar ingekomen zijnde, zeide: "Wees gegroet, gij begenadigde, de Heere is met u, gij zijt gezegend onder de vrouwen."

2. Gabriëls vertroosting aan Maria; Lucas 1 vers 29 tot 31

"En als zij hem zag, werd zij zeer ontroerd over dit zijn woord en overlegde hoedanig deze groetenis mocht zijn. En de engel zeide tot haar: Vreest niet, Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, gij zult bevrucht worden en een zoon baren, en zult zijn naam heten JEZUS."

3. Een hemelse getuigenis; Lucas 1 vers 32 en 33

"Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon zijns vaders Davids geven. En Hij zal over het huis Jacobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn."

KERSTFEEST

4. De grote daden des Heeren; Lukas 2 vers 1 t/m 7

"Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon zijns vaders Davids geven. En Hij zal over het huis Jacobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn."

5. De herders te Bethlehem; Lucas 2 vers 16

"En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindeke liggende in de kribbe."

LIJDENSTIJD

6. Jezus Die werd uitgespeeld tegen Bar-Abbas; Markus 15 vers 12b

"Wat wilt gij dan, dat ik met Hem doen zal."

7. Ziet uw Koning; Johannes 9 vers 14b

"Ziet uw Koning"

GOEDE VRIJDAG

8. De majesteit Gods, verheerlijkt in Jezus dood; Mattheüs 27 vers 51 en 52

"En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden, en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden, en de graven werden geopend, en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt."

PASEN

9. Een wonderlijk samenzijn; Lucas 24 vers 29

"En zij dwongen Hem, zeggende: "Blijf bij ons."

10. Petrus' verheven roem; 1 Petrus 1 vers 3

"Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding

van Jezus Christus uit de doden."

HEMELVAART

11. De hemelvaart van Christus; Psalm 47 vers 6

"God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin."

12. Het scheiden van Jezus; Marcus 16 vers 19

"De Heere dan nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechterhand Gods."

PINKSTEREN

13. De uitstorting van de Heilige Geest; 15. Handelingen 2 vers 1, 2 en 3

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtig bijeen. En daar geschiedde haastig uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige gedreven wind, en vervulde het gehele huis waar zij zaten. En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen."

14. De vervulling met de Heilige Geest; Handelingen 2 vers 4a

"En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest."

15. De wateren des Geestes; Jesaja 35 vers 6b en 7

"Want in de woestijn zullen wateren uitbarsten, en beken in de wildernis, en het dorre land zal tot staand water worden, en het dorstige land tot springaders der wateren; in de woning der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn."

VOORWOORD

"Gode tot eer en onze ziel tot zaligheid!"

Het bovenstaande is de titel waaronder deze preken serie verschijnt maar ook tevens de uitdrukking waarmede mijn vader gewend was zijn preken te beëindigen.

"Gode tot eer!" Dit was ook het doel, wat hem voor ogen stond toen hij deze preken voor de pers gereed maakte. Menigmaal heeft hij gezegd toen hij er aan werkte, dat, als God er één woord uit gebruiken wilde tot zieleheil van een zondaar, al zijn werk dan rijkelijk zou zijn betaald omdat het dan eeuwig zou juichen tot eer van God. O, hoe eerlijk mocht hij toch God de eer gunnen.

We twijfelen dan ook niet, dat degenen die de Heere hebben lief gekregen en er bij ogenblikken wel eens iets van beoefenen mogen om God de eer te gunnen, deze preken met vermaak zullen lezen.

"Gode tot eer!"

Dit is ook het grote doel dat God beoogt in 't leven Zijner kerk. En in deze preken komt dit zo duidelijk uit. Ze zijn afsnijdend in alles wat van de mens is en 't werk Gods staat er in op de voorgrond. Neen, 't zijn geen preken voor de gemoedelijke christen die zoekt naar kenmerken en eigenschappen om daarin te rusten en daaruit te leven, maar 't is de verkondiging van Jezus Christus en Die gekruisigd.

"Gode tot eer en onze ziel tot zaligheid!"

Onze ziel, ja, dat persoonlijke is ons zo onmisbaar. We kunnen veel preken lezen en beluisteren terwijl ze toch onze ziel niet tot zaligheid zijn. Wat bij het gesproken woord zo onmisbaar is geldt ook van het geschreven, namelijk dat de Heere het verklaart en toepast door Zijn Geest.

Welnu, 't is onze wens en bede dat de Heere het lezen van deze preken wil gebruiken en door Zijn dierbare Geest aan het hart heiligen. Dan eerst wordt het met recht: *En onze ziel tot zaligheid.*

Verder zal een nauwkeurig lezer die mijn vader gekend en beluisterd heeft hem er aanstonds in terug vinden. Hij deed het op zijn eigen manier en in zijn eigen stijl. We hebben getracht hierin geen verandering te brengen. In zijn leven heeft hij menigmaal gezegd *dat hij een lompe, plumpe Galileeër was* en we hopen dat de uitdrukkingen die hij soms bezigt voor niemand aanstootgevend zullen zijn. Slechts twee van deze 15 preken zijn niet door hemzelf gereed gemaakt. Ook hierbij is getracht zo min mogelijk verandering en wijziging aan te brengen.

De Heere bevestigte Zijn woord dat Hij door geringe middelen grote wonderen kan doen en make het waar: "Gode tot eer en onze ziel tot zaligheid!"

Ds. A. F. Honkoop
Goes, november 1964

1. PREDIKATIE VOOR DE ADVENTSTIJD

Zingen: Psalm 105 vers 5

Lezen: Lucas 1 vers 16-38

Zingen: Lofz. van Zach. vers 2 en 5

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in het Evangelie van Lucas en daarvan het le hoofdstuk, het 28e vers, waar Gods Woord luidt:

En de engel tot haar ingekomen zijnde, zeide: "Wees gegroet, gij begenadigde, de Heere is met u, gij zijt gezegend onder de vrouwen."

Wij dachten te spreken over: de verschijning van de engel tot heil van de Kerk. We bepalen u dan bij de vraag:

1. wanneer de engel verscheen
2. aan wie de engel verscheen
3. hoe die engel verscheen

1. Wanneer de engel verscheen

Vierduizend jaar had de wereld bestaan. Doch, zoals het schijnt, om getuigenis te geven dat alles wat van Adam afkomstig is al dieper in het verderf neerzinkt. Een verderf, dat zelfs de duivel verbaasd doet staan, die met alle menselijke hulp- en verbeteringsmaatregelen eenvoudig de spot drijft. De zogenaamde godsdienst die hier en daar tegen de uitwendige, zedelijke ontaarding een dam opwerpt, is aan een staat van ontbinding overgegeven. Wat geloofden de volkeren meer van het bestaan van hun goden? En bij de beschaafden onder hen bleef er slechts over, waar een zekere Clemens van verhaalt:

Vanaf zijn prille jeugd werd hij gemarteld met de vraag: "Zal ik na de dood nog bestaan?" Of: "Is er nog een andere wereld, een hogere wereld, dan de zichtbare?" Zo was het onder de heidenen. En zo is het ook bij onze tijdgenoten. Het is toch immers de laatste eeuw de leus geworden om het Godsbestaan te loochenen en de godsdienst van de aarde uit te roeien.

O, duizenden bij duizenden grijpt de twijfel aan, leven in onzekerheid en vragen ook zichzelf af: "Zal ik na de dood nog bestaan, zal er werkelijk nog een hogere wereld zijn dan deze?" En hoe was het met Israël voor de komst van de Messias? Ook haar heerlijkheid lag in het stof, ook haar God was verdonkerd, ja geliefden, ook Israël was vleselijk geworden. Haar godsdienst ontaardde in een ledige vormdienst. Zo is het ook nu. Men vindt schier niets anders dan vormdiensten en traditie op traditie, waarin het wezen gemist wordt. Israëls god was de mammon en haar begeerte was staatkundige vrijheid. Zij verwachtte wel een messias, maar een messias met een pluim op de hoed, één met een aardse lauwerkrans om het hoofd. Israël verwachtte immers een aards koninkrijk. Ja, een zodanige verwachting was er toen van het schootkind des Allerhoogsten. Ach hoe ver was Abrams nakomelingschap van Abrams wegen afgekeerd. Hoe lag het ontadeld terneder. Ja zij waren zelfs de verdelging nog meer waard dan het heidendom. Het scheen, alsof God in de donkerheid Zijns Heiligdoms was teruggetrokken om Zijn zwaard te wetten. De beloften in die dagen schenen vrijdeld. Sedert 400 jaar stond geen profeet meer in Israël op. Alle lichten schenen gedooft te zijn. Het was alsof Jehova Zijn tent in het midden van Zijn volk had opgebroken, en dat Hij een einde gemaakt had aan de grote wonderen zo menigmaal aan Israël bewezen. Het scheen dat Hij Zijn heilige woning op de Moria verlaten had. Hoe moet

nu daaruit de beloofde Messias voortkomen? Het kan niet meer verwacht worden. Het huis van David had reeds lang de troon van Israël verloren. De kinderen van Edom hadden de rechten van het huis van David opgeëist. De Edomiet Herodus, meer heiden dan Jood, regeerde onder de opperheerschappij van Rome over het gebied van Juda. Davids stam was een afgehouden tronk van Isai geworden. En of er nog een levende spruit over is, niemand weet het.

Doch ja, daar is nog een spruit, er leeft er nog één. En wie is die erfgenaam? Hij staat aan de werkbank als een arme timmerman. Op hem rust nog de belofte. Maar wie durft aan zo'n geringe man de verwachting van Israël vast te maken? Neen, Israëls uitzicht is verdwenen. Het schijnt voor hen afgedaan te zijn. Het schijnt voor Israël geheel hopeloos te zijn. Ja zo het schijnt, hoor, Want o, welk een God is de God van Abram. Izak en Jacob.

Toen alles, naar het uiterlijke scheen afgebroken te zijn, was het voor Hem juist de ure, waarin de algenoegzaamheid zich zou openbaren. Want dit zal toch altijd de praktijk van Gods werk zijn, dat, wanneer zich nergens meer enige uitkomst vertoont, dan breekt Hij door de deur en de grendelen heen. Dan baant Hij de ruimte in het dal der beroering, om de schoonste heerlijkheden Gods te doen aanschouwen. Dan heet het: "Hier ben Ik, Die gerechtigheid spreekt, en Die machtig ben te verlossen". Want God baande, toen het voor Israël was afgedaan, een pad door de zee. Dan baant God Zelf voor Zijn arme volk een weg door de onmogelijkheid heen en zal het volk met Israël zingen:

*God baande door de woeste baren
en brede stromen ons een pad.
Daar rees Zijn lof op stem en snaren.
Nadat Hij ons beveiligd had.*

Mijn hoorders, waar wij enkel twijfel zijn, maakt Hij het openbaar dat Hij groot van raad en machtig van daad is. Daar maakt Hij het openbaar, dat Hij verlossen kan, zelfs daar, waar het voor hemel en aarde is afgedaan. Wanneer de hulpeloze de handen wringt en het verstand moet toestemmen, dat het aan het einde is, dan spreekt Hij: "Zijt stil want Ik wil de eer behalen bij de volkeren, als in de dagen van Hiskia, toen 185.000 Syriërs geslagen werden in één nacht. Ja Ik wil de eer behalen ook bij de Kerk."

Denk maar aan het jaar zeventig, wanneer al de Christenen op het bevel des Heeren, Jeruzalem zijn ontvlucht, wanneer Jeruzalem tot een bloedbad geworden is, en zij hun veiligheid mochten vinden over de Jordaan, in het stadje Pella. En daar is er niet een gestorven. God de eer! geliefden. Hij wil de eer hebben bij ieder persoonlijk, opdat we allen bekennen dat de Heere God is. Want de Heere doet alles om Zijns Zelfs wil. De mens moet met het zijne er tussen uit.

Wanneer het bij ons duister is, brengt Hij het licht voort uit de duisternis. Wanneer het bij ons dood is en afgedaan brengt Hij het leven voort uit de dood. Dan is het als bij Lazarus en heet het: "Kom uit." Waar de zonde machtig geworden is daar is de genade nog veel machtiger en nog veel overvloediger. Altijd zal Gods Kerk ervaren, dat het genade is, dat Hij juist verlost en genade geeft, wanneer het bij ons op het diepst verzondigd is. Wat zeg ik, verzondigd! Juist dan, waar wij ons stinkende, en waar wij ons dood en hel hebben waardig gemaakt, daar is het God, Die verlossing geeft. Eerst moet Lazarus drie dagen in het graf liggen, totdat hij riekte en dan pas kwam Jezus en riep: "Kom uit."

Zo handelt God met Zijn volk krachtens het bloed des Verbonds, wat eenmaal vloeide op Golgótha. En dan ontvlamt tot de eer Zijns Naams een Goddelijk reukwerk van

dankzegging omhoog. Dan heet het pas: Niet ons, niet ons Heere, maar Uw Naam alleen zij de eer. Dan zal het verstaan worden, wat de Heere zegt: "Omdat Ik de Heere uw God niet verander, zijt gij, o kinderen Jacobs niet verteerd." En ziet, dat brengt ons tot het tweede punt, wanneer we vragen:

2. Aan wie de engel verscheen

De zeven maal zeventig jaren volgens de voorspelling van Daniël, waarin de overtreding gesloten en de zonden verzegeld zouden worden, gaan teneinde. De tweede tempel staat nog en de scepter is van Juda nog niet geweken, noch de wetgever van tussen Zijn voeten. Maar hoe is het mogelijk, dat de Beloofde nog komen kan, daar hun stam verdord is. Een vraag, die zo dikwijls in Israël is gedaan, gedurende de eeuwen, die zijn voorbijgegaan. Toch was altijd de bezorgdheid van Israël ongegrond. Gelijk altijd de bezorgdheid van Gods kinderen ongegrond zal zijn in betrekking tot de vervulling der beloften. "Vanwaar zal Hij komen?" kon men wel vragen, toen Athalia al de koninklijke spruiten had omgebracht en zover men wist geen nakomelingen meer bestonden in de lijn der beloften. "Vanwaar kan Hij dan komen?" kon men vragen ten dage van Hiskia.

De boodschap des Heeren werd aangezegd: "Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven". Ja, toen Manasse als een arm gevangen man, in ketenen vastgeklonken zat, scheen de hoop van Israël toch afgedaan en geheel verloren te zijn. En nochtans heeft God gedacht aan Zijn eed, aan Zijn Verbond, en heeft raad geweten, waar het verstand geen uitweg meer wist. Want dat zwaard van Athalia had de kleine Joas niet kunnen bereiken. Hiskia werd 15 jaar aan zijn leeftijd toegedaan. Ja Manasse werd zelfs wonderlijk uit de banden bevrijd. Men had gemeend, dat de bliksem in de heilige stamboom was geslagen en dat ze voor altijd verscheurd en verbrijzeld was. Maar ziet, daar staat hij dan weer, in de schoon ste heerlijkheid, eer men er aan denken kon. En Israël zong Hem de halleluja's, Die maar spreekt en het is er, en gebiedt en het staat er.

En die boom, die stam, scheen weer verdord te zijn, met de komst van de Heere Jezus. Maar de Heere heeft gezegd: "Er zal een rijsje voortkomen uit de afgehouden tronk van Isaï en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht dragen". Ja de Heere handelt naar Zijn Woord, en vervult Zijn beloften, bij al Gods volk hoor.

Volk des Heeren, hier is uw troost! Wat zich ooit tegen de vervulling der beloften verzetten mag, het zal weggevaagd worden, gelijk een stofwolk voor de storm. Het Woord des Heeren heeft zich door bergen van bezwaren en tegenstand, ja door duizenden doden heen geworsteld, door al de eeuwen heen. Maar Hij zal dit ook doen aan u, o volk des Heeren, net zo zeker, zoals Hij dat gedaan heeft aan Maria.

Maria, wie is zij toch? Zij is een arme dochter, en ze behoort tot de werkmansstand. Haar aardse schat is spoedig beschouwd. Doch evenwel had zij een erfenis van haar voorvaderen ontvangen, die ze in ere mocht houden. Want er is voor Israël niets dierbaarder, dan dat kleinood, dat Maria bezat. Het is dat van ouderdom grijs geworden perkament, maar gaat al de adelbrieven der wereld ver te boven.

Het geslachtsregister van Maria is dit erfstuk. O gezegende Maria, o gezegend volk des Heeren. Al zijt gij ook arm naar de wereld, al is dan uw aardse schat spoedig overzien, al behoort gij dan niet tot de edelen en rijken, gij hebt een schat, gij hebt een erfenis der vaderen, dewelke zowel dierbaar als onmisbaar is. Het is dat onfeilbaar Woord des Heeren. Het is dat perkament van de hemel. Het is dat boek van Gods eeuwig raadsbesluit, hetwelk u toch is als een gouden kleinood, waarin uw naam met gouden letteren geschreven staat, en hetwelk gij zo menigmaal in de ure toen het bange was, aan uw hart gedrukt hebt. Het is een kleinood, wat boven het bereik van

alle vijanden is. O, welgelukzalig, als onze namen in het register van die heilige keurbende worden teruggevonden. Gelijk dan ook de Heere Jezus zegt tot Zijn discipelen: "Verblijdt u daarin niet, dat de geesten u onderworpen zijn". Want al hebt u duivelen uitgeworpen, daar gaat men nog gerust mee naar de hel. Ja al had u het geloof, dat u de bergen verzetten in het hart der zee en u miste de liefde, dan was u nog een klinkend metaal en een luidende schel. "Maar verblijdt u veel meer, dat uw namen geschreven staan in dat boek des levens".

Verblijdt u daarin volk, dat uw naam bij God bekend mag zijn. Want dit vaste fundament staat, dit zegel hebbende: De Heere kent degenen die de Zijnen zijn. En daarom nooit geen afval. "Wat ik geschreven heb", zegt Pilatus nog, "dat heb ik geschreven."

Uw namen staan daar voor Gods aangezicht in het heiligdom. Want ze worden vertegenwoordigd door de borstlap van de Heere Jezus. Och die in Christus mag zijn, die kan niet afvallen. Uw namen staan voor Zijn aangezicht. En daarom volk van God zult gij niet omkomen. Hoe bang de strijd ook kan zijn en hoe heet de oven ook gestookt kan worden, wat leed en kruis u dreigt te verteren, geen nood, want:

*Zijn machtig' arm beschermt de vromen
En redt hun zielen van den dood
Hij zal hen nimmer om doen komen
In duren tijd en hongernood.*

Nee volk des Heeren, de Heere zal u niet begeven noch verlaten. Al schijnt het soms, dat alle beloften zijn teniet gedaan. Hij komt te Zijner tijd te verlossen, waar het voor u is afgedaan. "Want is Efraim Mij niet een zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Sinds Ik tot hem gesproken heb, denk Ik ernstiglijk aan hem." Volk dit mag uw troost zijn: Gij moogt zalig worden en u kunt zalig worden. Want Christus heeft voldaan. En nu moet u zalig worden vanwege Gods eer.

Maria behoorde ook tot de wachtenden. Waarop? *Op de vertroosting van Israël*. Zo zijn er zoveel lieve kinderen Gods, die wachten. Waarop? Op de vertroosting Israëls. Opdat ze die dierbare Christus nog eens uit de krib mogen lichten en aan hun hart mogen drukken en Hem mogen toeëigenen en omhelzen. Het is toch zo waar, "de kinderen der eenzame zijn meer dan de kinderen der getrouwde". En wie ziet nu niet naar Hem uit. Och wat zouden ze verblijdt zijn, als dat hun deel eens mocht zijn. Dat het eens waarlijk Kerstfeest mocht worden en dat ze die gezegende Heere Jezus, als hun man, als hun broer, als hun borg, als hun Goël, als hun maker en als hun gerechtigheid mogen omhelzen.

Die Maria was een wonderlijk mens, want ze rangschikte zich in haar lofzangen onder de hongerigen en dorstigen, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Let wel, daar staat niet: hongeren en dorsten naar een indrukje, of naar een versje, of naar wat uitlatingen van Zijn liefde, om nog eens een poosje aangenaam gesteld te zijn, en nog eens getroeteld of gekust te worden. Neen zalig zijn ze, die hongeren naar de gerechtigheid van Christus, naar Zijn voldoening, om in die gerechtigheid en voldoening een eeuwige vaste grond der zaligheid te verkrijgen.

Och zij wist zich niets zaligers voor te stellen, dan die opgang uit de hoogte te beleven. Die opgang te beleven van die Morgenster uit Jacob. En volk des Heeren, weet gij u iets heerlijkers, iets zaligers voor te stellen, dan die opgang uit de hoogte? Want dat opgaan van die dierbare Christus in uw harten bij de aanvang en bij de voortgang is zalig hoor. Weet gij u iets liefelijkers voor te stellen, dan Christus te kennen en vervolgens te kennen van stap tot stap?

En terwijl met versmachtend verlangen door Maria werd uitgezien, dat die Christus mocht geboren worden en zij nog niets vermoedde omtrent haarzelf, daar zet zich de onzichtbare wereld in beweging en worden de toebereidselen gemaakt om het heil van zondaren te bewerken in Maria's schoot. O, dit is aan Gods Kerk ook weer niet vreemd. De opgang der Morgenster bij anderen te verwachten en het voor een ander niet onmogelijk te achten, maar voor zichzelf durft men er niet aan te denken, dat hen dat nog eens te beurt zal vallen. Ja dat ze met Ruth die dierbare Boas nog eens mogen ondertrouwen.

Tegelijkertijd is echter de Heere bezig om Zijn Woord te bereiden voor de heerlijke openbaring van Jezus Christus. Maria was ondertrouwd met Jozef. Och het was een arme timmerman. Maar dit was voor Maria een bewijs, dat ze geen hoge gedachten had van haarzelf. Ze woonde ook maar in dat verachte Nazareth.

Hoe komt u dan, volk des Heeren, aan zulke hoge gedachten van uzelf? Hoe komt u dan aan die opgeblazenheid? Foei, schaamt u, heiligt u, doet die goden bij u weg, begraaft ze en wordt eens met Maria een vrouw of een man, zonder waarde, zonder rechten. Dan zal er voor u verwachting zijn. Christus wilde niet met uiterlijke heerlijkheid geboren worden, omdat Hij de heerlijkheid Zelf was en Zich in Zijn heerlijkheid zou openbaren. Johannes zegt er van: Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, als de heerlijkheid des Eniggeborenen van de Vader vol van genade en waarheid. En eeuwig wonder, wanneer wij door het geloof Zijn heerlijkheid hebben mogen aanschouwen, naar de eeuwige gedachten Gods voortgebracht, tot de verlossing van Zijn Kerk hier op de aarde.

Die heerlijkheid van de waarachtige Zone Gods, eenswezens met de Vader, om als de waarachtige en eeuwige, Zone Gods, die Middelaar te kunnen en te mogen zijn, waarin onze verlossing gevonden wordt. Ja er blijft niets van ons over, als wij een weinig van Zijn heerlijkheid mogen zien. Als wij Hem mogen kennen in de staat Zijner vernedering, in Zijn beminnelijkheid, in Zijn dierbaarheid, in Zijn schoonheid, in Zijn heerlijkheid en gepastheid en Zijn algenoegzaamheid. Als wij een weinig leren kennen van die dierbare borg- en bloedgerechtigheid, dan zinkt men in het stof voor God.

Want als men die diepte bevatten wil, dan staat het verstand met eerbied stil. O, geliefden, dan mogen de ogen zalig zijn van het zien. Kortom gezegd, Maria, die ondertrouwd was met Jozef, was zeer bevoorrecht.

Christus wilde Zich, zo zeiden wij, niet openbaren in uiterlijke pracht en praal. Alles verkondigt hier de eenvoudigheid, de goedertierenheid, de vrede, de genade en de barmhartigheid Gods. Neen, toen de engel van de hemel afdaalde tot Maria, toen was er geen bazuingeklank dat over de aarde klonk. Daar waren geen bliksemschichten, waarvoor men te vrezen had. Neen, het gekraak der donder werd niet gehoord. Zonder enig gerucht openden zich de poorten van het Paradijs en daalde een aanminnig wezen, een engel, de engel Gabriël neder op de aarde, de oude wereld des doods, met de palmtak des vredes in zijn hand. En dan kwam die engel tot Maria met de Goddelijke groet, zeggende: "Wees gegroet, gij begenadigde, de Heere is met u en gij zijt gezegend onder de vrouwen." Welnu, dan vragen wij nog:

3. Hoe die engel verscheen

"Wees gegroet" heet het hier. Mijn hoorders, welk een getuigenis! Wanneer heeft een engel zo beminnelijk, zo vertrouwelijk en met zoveel lofverheffing tot een arm menskind gesproken. Hoe heel anders treedt diezelfde engel bij Zacharias op. Want toen was hij bekleed met majesteit! Toen hield hij zich op een afstand van het altaar! Toen maakte hij zich bekend met de gebiedende woorden: "En ik Gabriël, die voor

Gods aangezicht sta." Ja daar heet het nog met wettische gestrengheid: "Gij zult zwijgen en niet spreken, tot op de dag dat deze dingen geschiedt zijn, omdat gij mij niet geloofd hebt." Hoort gij het volk des Heeren? Het ongeloof is hier gestraft met zwijgen. Maar dit alles geschiedde nog in de geest van het oude Verbond, omdat de tijd der wet nog niet geheel ten einde was. Maar bij Maria was het anders, daar wordt niet over zonde gesproken. Hier is niets te vinden van de schrikkelijke majesteit der wet. Hier is het enkel genade, barmhartigheid, liefde, vriendelijkheid en zachtmoedigheid. Ja volk des Heeren, zolang gij het nog met Mozes houdt, zult gij klappen krijgen hoor! Want nooit is die voldaan. Maar Jezus wel. Dan naar Jezus heen! Want Jezus verwijt niet, verstoort niet en verschrikt niet. Maar Jezus breidt over u Zijn zalige kruisarmen uit. Jezus zwijgt over uw zonden. Jezus neemt u in Zijn armen van erbarmen. Hij drukt u aan Zijn borghart. Hij wast u, reinigt u, Hij kust u met de kussingen van Zijn liefde en kust u af al de hoerenkussen, die gij u laat aanleunen.

Ziet de moeder van de Koning der koningen is tegelijkertijd de eerste dochter van het nieuwe Jeruzalem. Ze is het eerste kruid der genade, dat geheel in de geest van het Nieuwe Testament begroet wordt. Ze is de vertegenwoordigster van het Nieuw Testamentische vrederijk.

Toepassing

Maar geliefden, wordt nu in haar beeld ook het onze afgebeeld? Daar gaat het om! Och wat zou ik het wensen, dat dit zo ware, dat God ook u eens begroeten mocht en bij u kwam. Eens in kwam bij u, onbekeerde stakker, onbekeerde medereiziger. Dat de hemel u eens begroeten mocht en die Geest tot u in kwam met Zijn dierbare genade door die boden des Evangelies, die knechten Gods. Neen niet als bij Zacharias met de gestrengheid der wet tot verschrikking en vreze, want daar gaat men mee dood.

Daar gaat men zwijgend mee over de wereld, tot die dag, dat God u verlossing bieden zal. Maar dat die ure eens mocht aanbreken, dat Zijn "Wees gegroet" in uw harten mocht geheiligd worden, en dat u met stromen des Geestes en des levens verzegeld mocht zijn. Namelijk die groetenis van die engel en dat de verlossing in Christus de uwe mocht zijn, u arme, ellendige en waardeloze en hongerige Maria's. Zodat geen woord mocht gesproken worden van uw zonden, en dat er geen spoor mocht gevonden worden van de majesteit der wet, ja, dat deze mocht zwijgen in de voldoening van Jezus Christus, Die zo volkomen aan de wet voldaan heeft, dat er niets meer te eisen overblijft. O, dat u dan de vrijspraak van alle schuld en straf eens mocht ontvangen. Ja dat door u verkregen werd de dierbare vrucht uit de vereniging met Christus.

Kortom, Maria wordt begroet als "begenadigde". Dat is een titel van zaligheid. Wat een weldaad! Want och, wat baat het u nu, met alles wat u bezit, als u de genade mist. Wat is een mens zonder genade? Hij is een arme nietige aardworm, een ellendig schepsel.

Hellenbroek zegt: "Er is naast de duivel geen ellendiger schepsel op de wereld." Want, o mens, al bezat u de hele wereld en al het goud van Ofir, dat kan immers niet dienen tot rantsoen van uw zonden. Al zijt gij bekleedt met de grootste eer, gij zult naakt de dood ingaan. Niets kan meegenomen worden. Al wat u hier bij elkaar gezwoegd hebt moet u achterlaten, en u moet voor God verschijnen. Wat verwacht u dan? Als u dan niet met David kunt zeggen: "Mijn verwachting is van U, o Heere", dan zal het zijn: "Bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons voor het heilig aangezicht des Heeren." Want het zal een ontzetting zijn, mens geweest te zijn, onder zulk een aanbod van genade geleefd te hebben, dat de hemelen bewogen werden en de heerlijkheid Gods aanschouwd werd en dat de hemelen dropen van goedertierenheid en dan nog in

verharding te zijn voortgegaan. O, ziet toe, dat uw tijd niet voorbij zal gaan, jongeling, jonge dochter. O, buigt toch uw knieën.

Maria was een arm kind, maar wat heeft God haar toch beweldadigd. Och, dat u in eenvoudigheid leven mocht en biddend de handen naar de hemel mocht slaan, verwachtende de vertroosting van Israëls. Wie weet of die dierbare engel ook u eens begroeten mocht en dat gij zalig zou worden. Begenadigd is hij, die van eeuwigheid van God verkoren is, die door Jezus bloed, dat op Golgótha gestort is, gekocht mag zijn. Die van de vlakke des velds mag opgeraapt zijn. Begenadigd is hij, die de groet uit de hemel ontvangen heeft, en in wiens hart dat Kind geboren is. En schoner is het nog, wanneer wij verwaardigd worden, om dat Kind eens te lichten uit de kribbe, om dat Kind, met de hele borg- en bloedgerechtigheid aan het hart te drukken. Ja om dat Kind te eigenen en te omhelzen door het geloof, in de vrijspraak der Goddelijke vierschaar.

O, wat een weldaad, wanneer men gebruik mag maken door het geloof van Zijn gerechtigheid. Wanneer men gebruik mag maken van Zijn macht, zoals de Kanaänese vrouw. O, wat een weldaad als men met Nicodémus gebruik mag maken van die dierbare offerande in de dood van Christus. Om dan met Paulus te roemen over dood en graf en de vrede Gods weg te dragen. "Want wij dan gerechtvaardigd zijnde door het geloof hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus."

O dan heet het hier: *De Heere is met u.*

Niet alleen zou Jozef voor Maria zorgen, maar inzonderheid die meerdere Jozef. Christus zou voor haar zorgen! Die in Christus geborgen is, die is welgeborgen en wordt door Hem gedragen op de armen van erbarmen. Christus beschermt Zijn kinderen tegen alle onheil en beveiligt ze voor alle vijanden. Die Christus brengt ons alles aan en staat voor alles in. Hij helpt ons in de nood en redt ons van de dood.

Met dat Kind in onze armen zijn we veilig, hoor! Laat dan het scheepje maar drijven op de golven en de baren van de wereldzee. Als wij maar in dat kind Christus mogen zijn, zoals Noach in de ark. Laat dan de beren maar brommen, de leeuwen brullen en de stormen bulderen, och, als Jezus stuurman is van het schip, dan varen wij op rots noch klip.

O, volk, het gaat altijd goed, we gaan naar huis en we drijven allen naar Ararat! Houdt de moed er maar in!

"Gezegend zijt gij onder de vrouwen." Dit is een lofgetuigenis dat de Heere over Zijn Kind geeft. Als Christus Zijn Kerk zegent, dan zijn Gods kinderen in alles gezegend, in tegenheid, in allerlei leed, droefenis, kortom, in allerlei omstandigheden en wederwaardigheden. Gezegend onder de vrouwen betekent, bevoorrecht boven andere vrouwen. Heeft God dan bevoorrechten? Niet van de zijde Gods. Maar aan onze zijde is er onderscheid omtrent de uitlatingen. Maria was gezegend, omdat zij de zegen aller volken zou behalen. Het is opmerkelijk, dat de engel niet zegt: "Gij gezegende onder de maagden." Neen niet onder de maagden, maar als een moeder en vrouw, door het baren van de Zone Gods. De engel wees hier terug naar de vrouw, door wie de zonde in de wereld gekomen was. En nu zou Maria de vrouw worden uit wier zaad de beloofde Verlosser zou geboren worden. De vrouwen hebben dan ook in het evangelie de eerstelingen van alles, en treedt niet de man als meest gelovig zijnde op de voorgrond, maar de vrouw.

Gaat ook maar terug naar de dagen van Jezus omwandeling op aarde. Wie volgden Hem, in Zijn huis, in Zijn dood, in Zijn begrafenis? Het waren de vrouwen. Als men maar niet uit het oog verliest, dat niet de vrouw, maar God de eer moet ontvangen. En mochten wij als mannen met jaloezie vervuld zijn op die vrouw, nee, op Christus. Dat

ook die Christus in ons geboren mocht worden, want missen wij Jezus, dan missen we alles. Bezitten we Hem, dan bezitten we alles.

O volk van God, Hij verruime uw harten en doe u werkzaam zijn, verwachtende met tranen en gebeden de vertroosting Israëls, opdat die Christus zou geboren worden, eer het Kerstfeest is. Gode tot eer om Jezus wil alleen, AMEN.

2. PREDIKATIE VOOR DE ADVENTSTIJD

Zingen: Lofz. z. van Zach vers 4

Lezen: Lukas 1 vers 26 tim 38

Zingen: Lofz. van Maria vers 4 en 5

Zingen: Psalm 118 vers 7

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in Lukas 1 en daarvan het 29e tot het 31e vers, waar Gods Woord luidt:

"En als zij hem zag, werd zij zeer ontroerd over dit zijn woord en overlegde hoedanig deze groetenis mocht zijn. En de engel zeide tot haar: Vreest niet, Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, gij zult bevrucht worden en een zoon baren, en zult zijn naam heten JEZUS."

Wij dachten te spreken over: Gabriëls vertroosting aan Maria en bepalen u bij:

1. de groetenis uit de hemel
2. de boodschap van de engel
3. de betekenis van die Naam

1. De groetenis uit de hemel

"Wees gegroet, gij begenadigde, de Heere is met u, gij zijt gezegend onder de vrouwen." Zo trad de engel Gabriël de hut van die arme Maria binnen. Wat moet Maria bij zulk een groetenis wel wonderlijk gesteld zijn en in een jubel zijn uitgebroken. Want zaliger en heerlijker is toch niet uit te denken, dan wat zij ondervond. Want voor zulk een Godsontmoeting zou men wel uren willen lopen. Want het is een groetenis uit het hemelhof. Het is een groetenis van de God des Verbonds. Het is een groetenis, die door de mond van de engel Gabriël tot haar werd gebracht.

Toch was het bij Maria anders, want die hemelse groetenis bracht haar in beroering. Want: toen zij die engel zag werd zij zeer ontroerd over dit zijn woord en overlegde hoedanig deze groetenis mocht zijn. De heraut des hemels bracht haar, die zich als de grootste zondares kende en gevoelde als buiten haarzelf en in verwarring.

Waarom toch deze groetenis aan mij gedaan, aan mij arme, ongelukkige, ellendige en onwaardige maagd. Zij kon vanwege haar waardeloosheid niet anders, dan tegen zulk een genade protesteren. Deze afwijzen, om de heiligheid Gods als het ware te redden, die toch hier moet gedwaald en misgetast hebben. Hier vloeide, gelijk bij de gelovigen meestal 't geval is, het geestelijke en het vleeselijke ineen.

Zeker openbaarde Maria zich in haar ontmoeting en in haar ontroering, in haar diepe ootmoed, in haar vernedering, in haar verslagenheid, verbrokenheid en waardeeloosheid als een kind Gods. Maar tegelijkertijd trad ook bij Maria het zwakke, het gebrekkige, het kortzichtige mensenkind naar voren. Uit onwaardigheid durfde zij niet te geloven en aan te nemen wat de engel tot haar sprak, en wat de hemel haar verklaarde. En is dit niet de ervaring van al Gods kinderen in het algemeen, dat het geestelijke en het vleeselijke ineen vloeit.

Mag een zondaar behoren met Maria, tot de begenadigden, door de verheerlijking van Gods genade, waardoor zij God en Zijn algenoegzaamheid en zichzelf in hun ellende

leren kennen, ja, waardoor zij overtuigd worden van hun zonde en gaan inleven hun onwaardigheid, walgelijkheid en verdoemelijkheid, dan zal er ook bij zulk een ziel een begeerte zijn, om zo'n groetenis uit de hemel te mogen ontvangen. Wat brengt het anders aan, dan een brandende begeerte, om genade te bezitten.

O, dan uit Zijn mond te horen, dat God met ons is en dat wij gezegenden des Heeren zijn. Och wat kan er in dat volk een uitzien bevonden worden naar de vertroosting van Israëls. Ach men kan niet tot rust komen, zolang men niet enige vastigheid heeft dat God het heil der zondaren werkt in onze ziel, en dat ook ons barmhartigheid is geschied en dat wij in genade zijn aangenomen. Och het kost dat bekommerde volk wat tranen, zuchtingen, smekingen en worstelingen, zolang ze nog met Rebekka moeten zeggen: "Hoe ben ik toch aldus." En waren er nu nog maar engelen, om ons die zekerheid te brengen zoals bij Maria, dan zou er nog hoop zijn.

Maar deze worden niet meer gezien. Och het is nacht en het blijft nacht, het is duisternis en het blijft duisternis. Daar is bij zulk een ziel beklemdheid, vreze, angst, zorg, twijfel en bestrijdingen wie zal weergeven de bespotting, die ze moeten ondergaan, zodat ze menigmaal zullen loochenen het heerlijk werk Gods verheerlijkt aan hun ziel.

Wat een wantrouwen en miskenning van de Goddelijke zaken vervult het hart. En met alles wat men aanwendt, men kan er niet boven komen, Maar, volk des Heeren, al zien we geen engelen meer, daarom zijn ze er wel. Ze worden uitgezonden om dergenen wil, die de zaligheid beërven. Maar behalve dat, die dierbare Heilige Geest is er nog, waarvan de Heere Jezus zegt, dat Die gegeven zou worden als een Trooster en dat Die bij de Zijnen zou blijven.

Die Geest werkt nog, die Geest troost nog, die Geest heiligt nog het hart van Gods volk. Die Geest doet nog de kracht der waarheid ervaren en past nog het gesprokene door de Heere Jezus aan het hart van de zondaar toe. Zodat de ziel nog wordt overtuigd van de zekerheid der vervulling van Gods beloften. Maar ja, dan is het menigmaal weer te groot, te veel, te erg, te hoog en te wonderbaar. Dan schrikt men terug vanwege zijn onwaardigheid. Maar gedenkt, volk, als het naar verdienste en naar waardigheid ging, het allerminste voor u zou dan nog te veel zijn. Want wilt gij wachten tot gij het waardig zijt, dan zult gij lang moeten wachten en dan zult gij het nimmer verkrijgen. Verstaat toch de genade als een vrije genade, als een algenoegzame en soevereine genade. En dat gij uw onwaardigheid nooit genoeg kunt inleven, maar dat ze voor u nooit in de weg mag staan om Gods weldadigheden aan te nemen. Want dan doet gij als Petrus, die uitroept: "Heere, Heere ga van mij toch uit." En ware de Heere niet wijzer geweest dan Petrus, dan had het er voor Petrus niet best uitgezien. Want als de Heere was weggegaan, dan was het voor deze man voor eeuwig kwijt geweest. En nu was de wortel bij Petrus wel liefde en de bedoeling wel zuiver, maar hij drukte zich verkeerd uit. Hij zag het mis. Wilt gij, volk, wachten totdat gij het waardig zijt? Dan is het voor u kwijt! God is een vrij werkend Wezen. En als God nu de weldaden in Zijn vrijheid aan u verheerlijkt, neemt ze dan aan. Leg de hand op het offer in de belofte aan u gedaan en uw ziel zegge "Amen".

Dan krijgt God de eer en gij de zaligheid. "Och" zegt u, "hoe graag ik het zou willen, ik kan het niet doen." Is het waar? Och dan zeil God het voor u doen, zeggende: "Vreest niet Maria."

En dat brengt mij tot de tweede gedachte, wanneer ik spreek over:

2. De boodschap van de engel

Terwijl Maria nog ontroerd is en in haar gedachten verward is, begint de engel het zegel van zijn geheimvolle boodschap te openen. Doch vooraf stelt hij Maria gerust en

maakt hij plaats voor de boodschap. God is nooit in de beroering, God is nooit in het gekraak der rotsen, of in het gedonder, maar God komt altijd in het geruis van een zachte stilte. Daar moet eerst plaats gemaakt voor de heerlijke boodschap en Goddelijke openbaring. De ziel moet eerst tot rust gebracht, vatbaar gemaakt, om de boodschap des Heeren te ontvangen om daarvan een recht gebruik te kunnen maken.

De engel zegt daarom ook eerst: "Vrees niet, want gij hebt genade gevonden bij God. Geloof mij, het is de tweede maal, dat ik het u zeg, neemt aan wat u geschiedt Maria. Want het geschiedt u alleen uit vrije genade, uit Goddelijke soevereiniteit."

Hoort gij het, volk des Heeren! Daarom komt noch uw waardigheid, noch uw onwaardigheid in aanmerking. Daarom laat u toch stil aandoen al het grote, al het heerlijke, wat God u wil aandoen. Gij moet de Heere niet tegenstaan, wanneer Hij genade verheerlijken wil aan u, onwaardigen.

Staat toch die lieve Heilige Geest niet tegen en bedroeft die Geest toch niet. Weg dan, volk, met al uw ongelovig geredeneer! Laat uw ziel ontvangbaar zijn voor het grote heil, dat God u schenken wil, namelijk de vergeving van zonden, de rechtvaardigmaking in Zijn bloed en de eeuwige behoudenis in Zijn voldoening.

Laat dan af gij Maria's, laat dan af, gij volk des Heeren. En vrees niet, zo zegt de engel u, want gij hebt genade gevonden bij God. O, volk, mag er groter wonder in de wereld zijn, dan genade te vinden in de heilige ogen des Heeren. Om een voorwerp der genade te zijn in die genadige verkiezing, in die Goddelijke verordening van eeuwigheid. Want Jacob heb Ik liefgehad in onderscheiding van Ezau, want die heb Ik gehaat. Een voorwerp der genade te zijn, in dat eeuwige soevereine en onveranderlijke besluit van God en in die eeuwige gedachten Gods, waar de hele zaligheid uit voortvloeit.

Wat is er meer, dan een voorwerp in dat dierbare verbond der genade te zijn, in dat verbond des Heeren, in dat wel verordeneerde, onverbreekelijke en onveranderlijke zoen- en zoutverbond. O, een voorwerp der genade te zijn in die aanminnige onderhandeling tussen de Vader en de Zoon, over u, gij uitverkorenen.

Ja, een begenadigde te zijn in die Code verheerlijkende borgstelling, wanneer het heet: "Zie Ik kom, o Vader, out Uw wil en welbehagen te doen." Wat is er groter dan een voorwerp der genade te mogen zijn in dat dierbare Slachtoffer op Golgótha, toen Hij door Zijn eeuwige Geest, Gode tot een slachtoffer geofferd werd en waardoor een eeuwige voldoening werd teweeggebracht. Een voorwerp van genade te zijn, in de voldoening en verzoening in de opstanding van Jezus Christus.

Want Hij is overgeleverd om onze zonden en Hij is opgewekt tot onze rechtvaardigmaking. Opdat gij in de tijd een onderwerp zou mogen zijn van de Goddelijke verkiezing. Want de genade, die ze voorwerpelijk in Christus bezitten, zal te zijner tijd onderwerpelijk aan het hart worden toegepast. Waarom het heten mag in Efeze 2, vers 8 en 9: "Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave. Niet uit de werken, opdat niemand roeme." Al ons werk wordt hier uit de weg geruimd. 't Werken van Christus treedt naar voren. 't Is alles een gave en een geschenk uit de hemel. Want het is Gods gave! En zo dan een onderwerp van de Goddelijke liefde te zijn, die God in het hart van Zijn volk uitstort, waardoor dat volk in wederliefde mag ontvlammen. Vandaar die waarnemingen des gemoeds, die liefde tot God, tot zijn naasten, tot Zijn Kerk en Zijn inzettingen. Want al regent het veel en is het bar weer, ik geloof niet dat het één kind van God thuis zal houden, nog niet al stond het water in de klompjes, hoor! Dat brengt die liefde aan, dat drijft ook naar God en naar Christus heen. Want Hij is al de liefde van hun ziel. Een onderwerp van die liefde en van die zaligheid te zijn, die door Christus verworven is, dat doet de Kerk zingen:

*Die God is onze zaligheid.
Wie zou die hoogste Majesteit.
Dan niet met eerbied prijzen.*

Een onderwerp van de Goddelijke barmhartigheid te zijn, die roemende is tegen een welverdiend oordeel. Want wat was er in u, waardoor de Heere bewogen werd? 't Was niet alleen een soevereine daad, maar ook een daad van Goddelijke liefde en Goddelijke barmhartigheid. Omdat het harte Gods was brandende naar Zijn pronkjuweel, naar Zijn volk in Christus verkoren, om ze uit de diepte der rampzaligheid weer op te voeren en aan Zijn liefdehart te drukken, opdat Zijn kind weer een thuishaven zou vinden bij Zijn Vader. En wanneer nu Maria was gerustgesteld openbaarde die engel aan de koningsdochter de last des Allerhoogsten, haar tonende waartoe het welbehagen des Heeren haar uitverkoren had. En met grote en tedere zorgvuldigheid gaat dan die engel aan het werk.

Hij zegt niet terstond: "Maria, daar zal u een kind geboren worden." Want wat voor een uitwerking zou dat op haar hebben gehad. Een ontzaggelijke schrik! Nee, hij zegt niet eens, dat God is geopenbaard in het vlees, maar hij klimt van het lagere tot het hogere. Eerst brengt hij haar de groetenis uit de hemel en zegt daarna, dat ze een begenadigde is. Dan neemt hij het hart van Maria in, Hij prijst haar zelfs: "Gezegend zijt gij onder de vrouwen." En vervolgens voegt hij er aan toe, wanneer zij een weinig vertrouwen in hem heeft: "Ziet gij zult bevrucht worden." En het is alsof de engel even wacht om het Maria te laten verwerken. En dan heet het: "Gij zult Zijn naam heten Jezus." Jezus, Die al door de eeuwen heen beloofd geworden was aan een wereld die in de zonden verzonken lag.

En zo gaat het nog in het leven der genade. Daarin vindt men een climax, daarin vindt men een wassen in Christus Jezus, en een steeds nadere kennisneming van de heerlijke openbaringen Gods. Want waar geen wasdom is, daar is geen leven hoor! Want overal waar leven is, daar zal wasdom geconstateerd worden. Dat dit niet altijd even zichtbaar is, dat kan. In de winter zien wij er ook niets van. Nu zijn de bomen kaal, niet waar. Maar de wortels werken wel en vergaderen de sappen bij elkaar, om hem in het voorjaar weer tilt te doen botten. En als men de bast van de boom snijdt, dan ziet men wel dat hij leeft. En geliefden, er zijn mensen, die moeten teruggaan dertig, veertig jaar. Toen hebben ze een grote verandering ondergaan. En daar hebben ze altijd op geleefd en dan hoort men verder niemendal.

Ik zet er 'n groot vraagteken achter! Neen, daar is geen stil liggen op de heffe! Ja wel eens voor een ogenblik, maar niet bij langdurigheid, Daar is geen rusten bij het volk van God, dat door de Heilige Geest bediend wordt, op hun bekering, op bevinding, op wat hebbelijkheden en op gestalten. Zij kunnen geen grond maken van de kenmerken van het leven. Want de Heilige Geest brengt altijd weer in het gemis terug,

Wanneer wij hoge christenen zijn, is dat Gods werk niet hoor!. Dan is dat het werk van die engel des lichts, de duivel, die Gods waarheid neemt, om u te doen vastvaren op een klip, en indien het mogelijk ware, om u er nooit meer vanaf te doen komen. Maar bij Gods Kerk, onder de zuivere bediening wordt er altijd een wasdom in Christus gevonden. Waarom ook de apostel Paulus, zo liefderijk vermaant: "Ziet uw verkiezing en roeping vast te maken, want dat doende zult gij nimmermeer struikelen." Opdat gij komt tot de enigheid des geloofs. Opdat u komt tot de kennis der verborgenheden van God de Vader en van Christus. Om te komen tot de volkomen Man, om Christus te ondertrouwen door het geloof, opdat u met de bruid Hem eigenen en aan uw hart drukken zou, en het Kind in uw armen nemen, als de oude Simeon. O, geliefden, dan wordt het: "De Heere is mijn God." Kortom, om gebracht te worden tot de maat der grootheid en der volheid in Jezus Christus.

Dat is de lijn, die de apostel ons aangeeft. Dat zijn de werkzaamheden des geloofs, wanneer wij door de liefde gedreven worden, tot de kennis van Christus, waarin dat volk zich verlustigen zal. Maar nu ten laatste nog iets over:

3. De betekenis van die Naam

Zeker er zijn op aarde vele namen van betekenis. Doch hoe het ook zij, zodra de mens zichzelf en zijn toestand leert kennen, en als hij zichzelf ziet bij Geesteslicht, als een van God verdrevene uit het Paradijs, als een van God vervreemde, door die ontzaggelijke val, als een van God verstotene door het vlammeende zwaard van het Goddelijk recht, o, wanneer hij zichzelf kent als één, die God kwijt is, die van God afgesneden is, als één, die midden in de dood ligt, als een naamloze ellendige, ongelukkige en gans verdorven zondaar, als hij zich gaat kennen in zijn walgelijkheid, verwerpelijkheid en verdoemelijkheid, als één die schuldig staat aan het heilig recht des Heeren Heeren; zeg mij dan eens, waar blijven dan onze welbeduidende namen? Als wij ons niet waardig achten ooit een kind genaamd te worden en dag en nacht in tranen liggen met de vraag: "Hoe word ik nog ooit met God verzoend." Dan legt men, om zo te spreken, de hoge kraag wel neer. Dan is het wel afgedaan met dat snoeven, met dat blazen van de toren en met die statuur, die men altijd maar wil uitleven onder de mensen. Dan is het afgedaan met ons te verheugen in die hoge plaatsen, waarop God ons gesteld heeft. Dan worden wij kruipers, smekelingen en bedelaars. Ja dan worden wij waardeloze zondaars. Dan gaan we smeken "Hoe word ik ooit van mijn zonden verlost, en hoe zal ik ooit tot die gemeenschap Gods mogen wederkeren, met God worden verzoend, en vrede mogen smaken in mijn ziel."

Ach alle naam van wijsheid, van kunst, van wetenschap verdwijnt dan als een opstijgende rook. Slechts één Naam is er, die ons redden kan, ons helpen en verlossen kan. Het is die Naam boven alle namen. Het is die Naam, zo heilig, groot en goed. Het is die Naam, die het gehele borgwerk inhoudt, die het geheel en al van onze zaligheid is. O, vandaar die kreet van die vrouw: "Gij Zone Davids ontferm U mijner." En wat beled die melaatse? "Indien Gij wilt Heere Jezus, dan word ik gereinigd."

En tot Jozef sprak de engel niet alleen van de Naam van Jezus, maar ook van de betekenis. Want Hij zal Zijn volk zaligmaken van hunne zonden. In deze laatste woorden hebt gij de sleutel tot de diepe betekenis van de naam Jezus. En dan ontvouwt zich geheel het doel en het oogmerk van Zijn komst in het vlees en van Zijn zending tot de zondaar, namelijk om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. En hier is nu uw troost, gij oude Simeons!

Wij zouden zeggen, gij oude kraakwagens op de aarde, die daar al wachtende en smachtende heengaat.

Hier is uw troost, gij verschrompelde Anna's, die uw dagen vanaf uw kindsheid in de tempel hebt doorgebracht met smeking en met geweën. Hier is uw troost, gij stomgeslagen Zacharia's om uw ongelooft. Hoe gij ook heet en welke naam gij ook draagt en wie gij ook zijt, hoe zondig en hoe walgelijk, hoe verdoemelijk en onwaardig, als u maar zondaar zijt. Hier is uw Jezus, Die zalig maakt. En of gij nu een hoer zijt, of een dief, of een moordenaar, zoals Saulus van Tarsen, dat uw vingers druipen van het bloed, of een wilde Manasse, als u het maar bekennen mag, dat gij des doods en des verdoemenis waardig zijt. Want die zijn zonden belijdt en laat, dien zal barmhartigheid geschieden. Hij zal Zijn volk zaligmaken van hun zonden! En al had men al de zonden van Adams nakroost saamgebonden, dat bloed van Christus reinigt van alle zonden.

Och hoe bevoorrecht is dan hij, die het rantsoen niet kan opbrengen in eigen persoon en geen voldoening kan geven, en de ziel nadert tot de dingen die doden, en hij der

wet sterven mag en de Goddelijke deugden lief krijgen mag. Wanneer de ziel het heilig recht Gods omhelzen en de waarheid Gods beamen mag, ja als hij de rampzaligheid accepteren mag, dan is het Hij, Die waarachtig God en mens is, Die dan als de Borg des Verbonds met Zijn gerechtigde eis en Zijn eeuwige bloedwaardij in onze plaats treedt, waarin de Vader Zijn voldoening door verzoening vindt en de zondaar vrijspreekt. Dan zal het heten: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, want Ik heb verzoening voor hem gevonden."

O geliefden, dan is het de Vader die het recht vertegenwoordigt, die hem vrijspreekt van alle schuld en straf: "Staat dan in die vrijheid, waarmee Jezus u heeft vrijgemaakt." Weg is alle schuld, zonde, vloek en toorn. Ja wie zal dan beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Zulk een volk, dat mag dan uitroepen tegenover de aanklagers, de duivel, de wet en zijn eigen consciëntie: "Wie is het die verdoemt? Christus is het Die de gehele verdoemenis op Zich nam en weggedragen heeft en nu ben ik van dood- en doem- schuld vrij."

Een volk nu, dat daarvan verzekerd is, dat hoeft de donder van Sinaï niet meer te vrezen en evenmin voor het oordeel Gods te sidderen. Want daar is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn. En uit dat Kind nu zal de kerk blijven leven in de weg van heiligmaking. Maar de kerk zal dat Kind ook nodig blijven hebben vanwege hun zonden en hun zondig bestaan. Want al zijn wij van het oordeel der verdoemenis ontheven, dan blijven wij toch de verdoemenis waardig. Onze zonden blijven ons aankleven tot aan de dag van onze dood. Want God neemt wel de schuld der verdoemenis weg, maar 't heeft God niet behaagd, om onze zonden van ons te nemen. Maar het heeft Hem zo behaagd, dat wij door de zonden weer tot het kruis teruggebracht worden, om Hem nodig te hebben bij de dag en de gedurigheid. En daarom heet het: "Vader vergeef."

Verder brengt men het nooit! Zondaar voor God en de vergiffenis in het bloed tot reiniging en tot heiliging, om wederom in de gebroken gemeenschap hersteld te worden en de vrede des harten te smaken en zich in God te verblijden en te verlustigen. Ziet volk, dat is nu iets van de begenadigde Maria en van de heerlijkheid Gods in Christus geopenbaard.

Toepassing

En nu de vraag: "Mag u zich nu ook in God verblijden gelijk als Maria?" In Maria's schoot werd bewerkt het heil van zondaren door een Drieënige God. Is zo het heil van zondaren ook bewerkt in geestelijke zin, door God Drieënige in uw schoot? Zijt gij door het geloof met Christus verenigd door de geboorte van Christus in uw ziel? Want daar moet het toch heen. Want daar is geen andere Naam onder de hemel gegeven, door welke men moet zalig worden. Al was Maria duizend maal bevrucht geweest, dat had haar geen zaligheid aangebracht. Maar bevrucht door de Heilige Geest, voortbrengende de Christus Gods. Wiens naam Jezus, dat is Zaligmaker, is.

Bevrucht door de Heilige Geest, opdat dat Kind in ons zou worden voortgebracht en wij door het geloof met die Christus verenigd worden. Dan zult gij ook een weinig het leven mogen verstaan van Maria. Dan mag op u van toepassing zijn "begenadigde en gezegende." Want die mag gelukkig zijn, die genade gevonden heeft bij God, en een genadig voorwerp is in Christus Jezus, die dan onderwerpeijk bediend wordt door Hem, tot de zaligheid van de ziel en tot verheerlijking van Zijn naam.

En nu kunnen er bij den mens veel vreze, bespottingen en aanvechtingen zijn, doch u voelt toch aan, dat dit altijd beledigend is voor God, wanneer wij Zijn werk gaan verdenken en net zolang gaan redeneren, totdat we het weer aan Zijn voeten neerwerpen. Daarom heet het: "Vreest niet", want als God Zijn genade verheerlijkt,

dan doet Hij dat niet, om de stukken weer voor Zijn hoofd terug te krijgen, maar dan doet Hij dat alleen, opdat wij het door het geloof zouden aanvaarden, en ons in het heil van Christus zouden verblijden, opdat wij geen rust zouden vinden, totdat wij door de wasdom in Hem de zekerheid des geloofs zouden wegdragen in die dierbare Christus geborgen te zijn.

En nu was Maria maar een arme vrouw, maar haar naam mocht in dat perkament gegraveerd staan. En nu kunt u voor God niet te gering en te arm zijn. Hier genieten de rijken geen voorrang hoor. Integendeel, God heeft Zich altijd in de armen verlustigd, om die Zijn genade en Zijn rijkdom te schenken. En daarom mensenkind, wie u ook zijt, hoe zondig en laag u het ook hebt laten liggen, al was men de hoer en de moordenaar tegelijk, er staat God niets in de weg. Het wacht maar alleen op uw bekentenis, het wacht maar alleen op uw vernedering en op uw onwaardigheid. Om dan niet met die onwaardigheid verkeerd te gaan werken, neen, in uw onwaardigheid moet u aanvaarden 't werk Gods in u verheerlijkt.

Dat vrije van Gods genade, dat eeuwig Hem bewoog. Want wie zijn zonden belijdt en laat, zal barmhartigheid geschieden. Maar het is zo jammer, dat door Gods kind het vleselijke en het geestelijke vereenzelvigd wordt. Enerzijds kunt u er alle respect voor hebben, wanneer ze wandelen in ootmoed en vernedering. Maar anderzijds gaan ze soms door vleselijk geredeneer een verkeerde toepassing maken, dat God hen niet kan genadig zijn, omdat ze het niet waard zijn. Voelt u nu zelf niet, dat uw waarde u in de weg staat, maar uw onwaarde niet.

Want als God moest komen op grond van onze waardigheid, dan kon Christus met Zijn waardigheid wel heengaan. En dan kreeg God nooit de eer, maar wel de mens. Ziet daarom van uw waardigheid af en ziet voor God verootmoedigt te worden. En laat u nu niet in de weg staan om gebruik te maken van Gods beloften. Maar nu moet u niet doen als sommige kinderen.

Ik kende vroeger een meisje van zes jaar, dat had het altijd over trouwen, maar ze wist niet wat het inhield. En zo is het in het geestelijke ook. Dan spreekt men over Christus en over Borg, maar men weet er niets van. Men heeft nog nooit iets van het recht gezien. Neen, staat naar wasdom in Christus. Want u voelt wel, een kind kan niet ten huwelijk gaan. En hoe zouden wij met Christus in het huwelijk gaan, als we nog nooit onze verdoemenis en het heilig recht Gods hebben ingeleefd? En als we nog nooit met onze schuld in waarheid voor God zijn verloren gegaan?

Dan is er geen plaats voor Zijn openbaring. Daarom drukten dat onze oudjes altijd zo mooi uit: "Vraagt maar of de Geest ontdekt, ontbloomt en uitbrandt." Opdat er plaats gemaakt wordt voor de openbaring Gods en er een climax in ons gevonden wordt, opdat wij Christus dan kennen in Zijn profetische bediening als de Zaligmaker. Maar dat wij Hem ook mochten nodig hebben, als dat offer op Golgótha, in Zijne voldoening. Om door dat bloed met God verzoend te worden. Om dan Hem te kennen als onze Koning, opdat Zijn kracht in onze zwakheid volbracht zou worden tot de volle heerlijkheid en tot de volle vrijheid der kinderen Gods. Om niet alleen die Christus te eigenen en te omhelzen als onze Borg en vrede te maken met die God waaruit wij gevallen zijn, maar ook daarvan verzekerd te zijn door de Heilige Geest. Opdat die Geest getuige met onze geest, dat we kinderen Gods zijn. Gode tot eer om Jezus wil; AMEN.

3. PREDIKATIE VOOR DE ADVENDSTIJD

Zingen: Psalm 72 vers 1 en 10

Lezen: Lukas 1 vers 26-38

Zingen: Psalm 91 vers 5

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in Lucas 1 het 32e en 33e vers, waar Gods Woord luidt:

"Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon zijns vaders Davids geven. En Hij zal over het huis Jacobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn."

We gaan dus spreken over: "Een hemelse getuigenis."

1. van des Heeren grootheid
2. van des Heeren koningschap

1. Een hemelse getuigenis van des Heeren grootheid

Voor de derde maal spreken wij nu over de aankondiging van Jezus geboorte. Een evangelie, dat steeds dieper en dieper van betekenis wordt. De engel Gabriël gaat voort met het breken van het zegel van zijn geheim. Maria heeft nu reeds gehoord, dat zij een Zoon baren zou en Zijn naam Jezus zou zijn. Een ongehoorde zaak. De arme maagd weet niet wat er geschiedt en dreigt van de storm der gedachten die in haar binnenste ontstaat, te bezwijken. Doch die engel gaat voort om haar van schrede tot schrede dieper in te leiden tot de hoge bestemming waartoe de Heere haar verkoren had. Gelijk al Gods kinderen in hun geestelijke bevruchting zullen ervaren, al dieper en dieper worden ze ingeleid. Zeker eerst in zichzelf, in hun ellendestaat, in hun doemstaat, in hun rampzaligheid, waarin zij van nature gevonden worden en in de breuk, die zij dag en nacht bewenen; maar ook worden de zegelen voor hen verbroken en de Godsgeheimen al heerlijker en heerlijker aan het zielsoog ontdekt en de verborgenheden des Heeren ontsloten en ze worden opgevoerd tot de hoge bestemming, waartoe God ze verkoren heeft. En dat is tot de eer van Jehovah en tot de grootmaking der Goddelijke deugden en tot hun zaligheid en ook wel tot het werk in het koninkrijk der hemelen, hetzij tot de hoge bestemming van leraar of andere functies, die in de kerk worden bekleed.

Hier nu is de hemelse prediking een prediking van Christus persoon, een prediking, die de hemelse Vader Zelf van woord tot woord op de lippen van Zijn hemelbode heeft gelegd. Hetwelk Hem ook wel behaagt te doen bij Zijn knechten, gelijk als eenmaal bij Jesaja, wanneer het heten mocht: "Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen: spreekt naar het hart van Jeruzalem, en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat hare ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des Heeren dubbel ontvangen heeft voor al hare zonden." Maar ook worden Gods kinderen al dieper ingeleid in die grote heerlijkheid van die dierbare Persoon, die Christus, tot roem en prijs van God.

Ach, wat weten Gods kinderen in het begin van hun weg nog weinig van die dierbare Persoon. Neen, het zal niet zelden zijn, wanneer zij er nog niets van weten. Dan leven zij uit de eigenschappen van het lieve Wezen Gods. Want de Heere onderhoudt ze wel in hun ellende, die ze krijgen in te leven. De Heere laat Zich wel uit in Zijn

volmaaktheden, niet alleen van rechtvaardigheid en waarheid en heiligheid, maar ook in Zijn goedertierenheid, in de grootheid Zijner liefde, in vrede, in barmhartigheid, in zaligheid. En dat doet dat volk hopen! Maar de kennis van Christus wordt er in gemist. Doch geleidelijk aan leren zij ook wel iets van Jezus, als die dierbare Profet en van Zijn profetische bediening, die hen dan de weg der zaligheid verklaart en Zichzelf als de enige weg en mogelijkheid van zaligheid openbaart. En dan worden ze door die profetische bediening voorbereid en opgevoerd tot die grote Priester en Zijn gezegend priesterschap, zodat hun ogen zullen opengaan voor de beminnelijkheid, de heerlijkheid, de dierbaarheid, de schoonheid van die gezegende Kruisgezant. En hoe meer oefeningen des geloofs, hoe heerlijker dat zij Hem zullen gaan kennen in Zijn gepastheid, en in Zijn algenoegzaamheid. Ja teneinde niet alleen begeren, maar ook ervaren zij de noodzakelijkheid van Christus' persoon in Zijn gehele borg- en bloedgerechtigheid als de enige grond en het vaste fundament der zaligheid. En nu zegt de engel hier: "Deze zal groot zijn." Want zo begint de engel Gabriël onmiskenbaar met het oog op Jes. 12: 6 "Juich en zing vrolijk, gij inwoneres van Sion, want de Heilige Israëls is groot in het midden van u." En tegelijkertijd met een terugwijzing op die steen, die het beeld, de wereldmonarchie geslagen heeft, en werd tot een grote berg, alzo dat hij de gehele aarde vervulde. Dan. 2: 35.

En mijn hoorders, hier valt nu al de grootheid der wereld bij weg, en de wijsheid der aarde wordt hier te niet gedaan. Gelijk nog, bij Zijn begenadigd volk, waar Hij de wijsheid der wijzen doet vergaan en Hij ze als dwazen neerlegt aan Zijn voeten, biddende de handen samenslaande en met druipende ogen de Heere smekende: "Geef mij verstand met Goddelijk licht bestraald." Geef Heere verstand van God en Goddelijke zaken. Want immers Zijn mond brengt enkel wijsheid voort. En wij worden tot de belijdenis gebracht: "Ik ben van gisteren en ik weet niet, ik ben onvernuftiger dan enig menskind, ik heb geen mensverstand." Geliefden dan legt u die kraag van verbeelding wel neer. Och hoe groot is Hij, die dierbare Jezus in liefde, want Zijn liefde is een eeuwige liefde, immers toen nog niet de mens een aanzien had, toen heette het al op de vraag Zijns Vaders, wie zal met Zijn harte borg worden: "Zie Ik kom o Vader, om Uw wil en welbehagen te doen, want Uw wet is 't binnenste Mijner ingewanden."

Toen stelde Hij Zijn ziel tot een rantsoen der zonden, terwijl Hij op Golgótha Zich heeft doodgeliefd voor Zijn arme en ellendige, verwoeste, doodgefallen en vijandige zondaren in Adam. Daarom heeft Hij u, o volk hier in de tijd getrokken met de koorden Zijner goedertierenheid. 't Is enkel liefde, want de liefde is het beweegrad van heel de zaligheid. En door de liefde in het hart uitgestort mogen wij nu de Heere zo hartelijk liefhebben en zo teder beminnen. Ik ken geen voorwerp op de aarde, dat men zo bemint en dat men zo eerbiedigt en dat men zo acht, dat men zo liefheeft, dan dat dierbare wezen Gods, en de onderscheiden Personen in hun huishoudelijke werk der genade. Hun hart en hun mond vloeien er soms van over. David riep eens uit:

"God heb ik lief, want die getrouwe Heer"

hoort mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen."

Maar dit niet alleen, "Hij zal groot zijn" zegt de engel. Och hoe groot is Hij in genade, ons al gegeven van voor de tijden der eeuwen. Want Hij is zelf de grote genadegift, die wij van de Vader hebben ontvangen, want Hij is gegeven tot een Verbond des volks. Want "alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn enig geboren Zoon gegeven heeft", opdat wij behouden zouden worden, opdat wij van de zonden ontslagen zouden worden, opdat wij van de verdoemenis ontheven zouden worden: O nog eens: genade is op Zijn lippen uitgestort, waarin dat Sion Gods gezegend wordt. En die genade aan ons gegeven, die is zo vrij. Och de Heere werkt naar de vrijheid

van Zijn wil. "Jacob heb Ik lief gehad, en. Ezau heb Ik gehaat." Och het lustte God Zijn Jacob te verkiezen, te drukken aan 't hart en de naam van Jacob groot te maken en te verheerlijken.

Waar dan ook de genade valt, daar valt ze zo vrij. Of is het om uw waardigheid, of om uw gerechtigheid, of om uw weldoen misschien? Och neen, want Hij verheerlijkt Zich soms in de grootste bruutste vijanden. "Waarom", zegt de ziel, "is het dan op mij gemunt, dewijl Gij anderen geen genade gunt."

Hier een goddeloze en daar één als een hoer van de straat, terwijl Hij duizenden van die deugdzame mensen voorbij gaat. Och, waar de genade werkt, daar werkt ze ook zo vrij. Paulus spreekt van zuigelingen, van kinderen, van jongelingen, van jonge dochteren, van mannen en van vaders in de genade. Maar ze behoren allen tot één gezin. En de één weet er wel meer van dan de ander, maar de één is voor God niet meer dan de ander. 't Zijn alle Zijn kinderen, waarmee Hij zo liefelijk speelt en die Hij zo aangenaam troetelt op Zijn Goddelijke knie, die Hij zo lief weet uit te halen, dat zij hun ganse hart in de schoot mogen neerleggen. En Hij laat ze soms op Zijn lieve borst maar neerzinken, om zich met al hun zwakheid, met al hun gebrek en met al hun ellende, de Heere te mogen toevertrouwen.

Nog eens, die genade werkt zo vrij. Denk eens aan de kamerling. Er staat: "Hij reisde zijn weg met blijdschap." En daar hebt u een Heman, die niet minder grondslag kende dan de kamerling. En hij is zijn weg dood- brakende gegaan teneinde toe. Dat is Gods vrije soevereiniteit. En werkelijk zo is het ook onder Gods kinderen. De één leert er meer van dan de ander. Bij de één is zijn weg wettisch en bij de ander weer meer evangelisch. De één kan gemakkelijk geloven, en de ander kan z'n hand schier nooit op het offer krijgen. De één gaat in blijdschap daarheen, de ander weer doodbrakende. Dat is Gods vrije soevereiniteit alleen.

En hoe groot is Hij in hulpbetoon, want die strekt zich oneindig verder uit, dan een blote teruggave van ons verlies in het paradijs.

Want Hij geeft ons niet alleen terug de verloren erfenis in de hof van Eden, maar Hij geeft nog bovendien die dierbare Heere Jezus, met al Zijn heerlijkheid, die in de staat der rechtheid nooit zou gekend worden. Gelijk Johannes zegt: "en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Enig geborenen van den Vader, vol van genade en waarheid."

O geliefden, Hij wordt door dat volk gekend en Hij wordt door dat volk ontvangen met Zijn oneindige waardij en met een eeuwige onvergankelijke, onverliesbare gerechtigheid. Zodat we niet alleen kunnen en mogen, maar nu moeten zalig worden. Want de gerechtigheid oorspronkelijk in 't paradijs was groot, maar die was verliesbaar en we hebben, mag ik het zo eens zeggen, in ons vuile bestaan, dat schone kleed ook van onze schouders geworpen. Maar nu heeft dat volk in Christus een gerechtigheid, die niet meer te vernietigen is, en die ook niet meer te vervuilen en te verzondigen is. Dat is een gerechtigheid ten eeuwige leven. Hij gaf dan ook Abraham niet alleen het kind, maar ook de ram n.l. Christus, de gekruiste op Golgótha. En de Sunemitische vrouw niet alleen haar huis en akker terug, maar Hij gaf ook Zichzelf. O, geliefden, Ruth dan, Hij gaf haar niet alleen alle goederen terug, maar ook die Boaz, om met hem in het huwelijk te treden.

En ach wat ziet de jeugd uit, in de natuur naar het vlees om ten huwelijk te gaan. Maar wat zal het dan wezen, wanneer die bruid van Christus door het geloof die Jezus ondertrouwen mag, om de handen om Zijn lendenen te slaan, om haar hoofd in Zijn kruis- handen neer te leggen, om dan zo door Hem te worden afgekust van al de zonden en van al de ongerechtigheid en zo de zorgen dan op Hem te werpen. Ach hoe groot is Hij in kunst. "Uit de slechtste stof maakt Hij de vaten ter eer en ter

heerlijkheid."

Volk van God, getuig! Wie waart gij in uw eertijds? Dat kunt u niet eens zeggen, zonder dat het water over de wangen loopt. Mijn vader een Amoriet en mijn moeder een Hethitische. Och de minste uit de stad, de slechtste misschien wel uit een heel geslacht. Och wie God verkiest, men moet er bij duizelen en het verstand moet er wel bij stilstaan. Wie was nu Saulus? Een Hitler in het klein! Wie was Rachab? Het was een vuile hoer! Wie was Manasse? Ach wij willen het maar dekken, maar 't was eigenlijk maar een ruw beest die om de hele wereld niet gaf en het bloed deed stromen door de straten. Wie was nu de tollenaar? Een dief! Wie was Mefibóseth? Hij kwam uit de stad Lodebar, uit dat pesthuis der zonden. Hij behoorde aan de galg, want hij was uit het huis van Saul.

Is het dan wonder, als God dezulken genade bewijst en zij door de liefde gedreven worden, dat zij geen woorden meer kunnen vinden om God te verheerlijken en God de eer te geven? Is het dan wonder, dat ze met Mefibóseth neder zinken aan de voeten des Heeren, als zij aan Zijn tafel mogen zitten, Zijn heerlijkheid mogen aanschouwen en Zijn liefde smaken, dat ze dan met hem uitroepen: "O God dat Gij hebt omgezien naar zulk een dode hond als ik ben?"

Hoe groot is Hij in kracht, want de machten der duisternis zijn niet in staat, de schapen Zijner weide te roven. Geen haar van het hoofd zal ooit gekrenkt worden van één van Gods kinderen. Denk maar aan de jongelingen, midden in het vuur en geen haartje werd geschroeid. Denk maar aan Jona, hij was nog wel bewaard in de holligheid van de zee. Denk maar aan Daniël, die zijn rust vond tussen de baktanden der leeuwen.

O, hoe groot is Hij is Zijn trouw! Hoe groot onze ontrouw dan ook mag zijn, maar nooit of te nimmer zal ze Gods trouw te niet doen. Want David kon er zich niet uit hoereren en Petrus kon zich uit het verbond niet vloeken, want de trouw van Jehova is aan Hem bevestigd en mede aan al Gods volk. O, Hij is groot en Hij zal groot zijn, zegt hier de engel. Dit is, Hij zal groot worden en dat zal zeker zo zijn, daartoe komt 't zeker, want Hij neemt altijd toe en wij nemen altijd af. En hoe meer wij sterven, hoe meer wij Christus gewinnen. En als wij alles verliezen en verspelen gaan, dan hebben we alles gewonnen en zullen we alles honderd-, ja duizendvoud in Christus terug ontvangen. Zo groot is Hij, dat Hij genoemd wordt: "De Zoon des Allerhoogsten", Maria's Zoon en tegelijkertijd de Zoon van Dien, die op Zijn troon zit. Als Christus de menselijke natuur zal aangenomen hebben, zal Hij nog de Zoon des Allerhoogsten zijn. Hij is en blijft de eeuwige, de waarachtige Zone Gods, te prijzen tot in eeuwigheid. God uit God, licht uit licht, waarachtig God uit waarachtig God, die zal het vatten?

Daarom volk van God, kunt gij van Hem nooit te hoog denken, nooit te veel verwachten en daarom kunt u van uzelf nooit te laag denken en te weinig verwachten. Maar niet alleen groot is Hij, maar Hij is ook eeuwig Koning. Dat brengt ons tot het tweede punt, wanneer wij spreken over:

2. Een hemelse getuigenis van des Heeren koningschap

"En God de Heere zal Hem de troon Zijns Vaders Davids geven", zegt de engel. Deze troon behoorde aan Jezus uit kracht van Zijn erfrecht. Het koningschap van David was enkel de schaduw, het voorbeeld en de Zoon van Maria moest de kern en het wezen beërven. Gij herinnert u hoe de Heere door Nathan tot David deed zeggen: "En ik zal de stoel des konings bevestigen in der eeuwigheid."

Kortom, de troon des Vaders wil God aan Zijn Zoon, de Zoon van Maria geven. Hij zou komen, als het ware tegenbeeld van David, als de overwinnaar van alle vijanden van Israël, als de uitbreider van het rijk van Juda en als de Verhoger Zijns volks. Hij

zou komen als de wettige troonopvolger van David. En, mijn hoorders, Hij is gekomen! De Joden hebben de koning niet meer te verwachten, want wij hebben Hem ontvangen, waarover de engelen gejubeld hebben: "Ere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde in de mensen een welbehagen." Hij, die leeuw uit de stam van Juda, heeft overwonnen en al Zijn vijanden aan Zijn voeten geworpen. En nu is Hij gezeten aan de rechterhand Gods, als onze hemelse Koning, en welgelukzalig nu hij, die Zijn onderdaan mag zijn, die uit het koninkrijk der duisternis in het koninkrijk des lichts en der genade mag zijn overgebracht en Hij, die lieve Heere Jezus, Zijn heerschappij heerlijk maakt in ons hart en die tot residentie maakt, om in- en uit te gaan.

En zaliger is er voor Gods volk toch niet, o, een residentie van Christus te zijn en dan te mogen ervaren dat uitgaan en dat ingaan. Die zalige ruste, die zalige vrede en die innerlijke blijdschap, die door Gods kind ervaren wordt in die zoete gemeenschap, wanneer Hij komt afdalen in het hart. Dan is er geen vijand, dan is er geen bestrijding, dan is er geen dorheid, dan is er geen doodsheid, dan is er geen graf en dan is er geen hel meer, maar dan is er een verlustiging in de Heere en een verliezen in Hem, Dan wordt de ziel vervuld met heilsbespiegelingen en dan mag zij het schoonste lied van haren koning zingen. En nu worden wij door Hem geregeerd, als we maar kind mogen zijn, tot zulk een einde, dat God er door verheerlijkt wordt en het ons ter zaligheid strekt.

Want de regering Gods is die almachtige kracht Gods, waardoor Hij alles bestuurd tot een zeker en bepaald einde. Dat wonderlijke Gods, dat wij in het begin van onze weg niet verstaan, zien we ook hij Jozef. Van zijn ouderlijk huis wordt die arme jongen, dat kind der deugd weggevoerd, in een kuil geworpen en verkocht aan het gezelschap der Ismaëlieten, om ten laatste tot schande en smaad nog in de gevangenis te worden geworpen. En daar opeens verrijst hij en daar rijdt hij op de koninklijke wagen in het witte kleed van eeuwige overwinning. Maar wat is daar nu het doel van? Opdat die schoven tot hem gebracht zouden worden, opdat een Jacob met al zijn zonen zich zouden buigen in het stof.

Wat is het doel geliefden, als God met ons door vuur, door zeeën en door kuilen gaat? Opdat we tot Jezus gebracht worden met de neus in het stof. Wie niet buigen en niet bukken kan, komt nooit in de hemel hoor! Dat is het werk wat God Zijn volk leert! En waartoe moest Jozef naar Egypte? Opdat een heel volk in het leven zou behouden worden. Ziet dan op Christus, de enige overwinnaar, voor Wie niet alleen alles zich juiten zal in het stof, maar Die voor Zijn Kerk een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht en zo zal dat volk eeuwig uit Hem en door Hem leven en zal God eeuwig verheerlijkt worden. Zo was het ook met Mozes. Het hof heeft hij in zijn heilige keus verlaten, de Egyptenaar slaat hij in zijn ijver dood, vluchten moet de man achter de berg Midian. Waarom toch dit alles? Om middelaar te kunnen zijn, om aan eigen krachten te sterven, opdat hij en ook wij in Christus onze krachten zouden vinden. Waarom? Omdat Mozes zou onderwezen worden in de staatkunde, en ook om onderwezen te worden achter zijn schapjes in de praktijk der godzaligheid om een volk te kunnen leiden door de woestijn tot aan het Kanaän, waar Jozua (Jezus) ze heeft binnengebracht. Daartoe strekt de Godsregering, opdat God daarin eeuwig verheerlijkt wordt.

Ook wordt Gods Kerk op liefderijke wijze door Hem als die eeuwige Koning beschermd tegen alle lichamelijk vijanden, als een David in de spelonk tegen Saul, als een Mozes in het water tegen de Farao, als een Jozef in de kuil tegen de aanslagen van zijn broederen, en als een Paulus in de mand tegen de verwoede Joden. Maar Hij is het ook, Die ze beschermt, tegen de geestelijke vijanden, tegen de satan, die uitgaat als

een briesende leeuw, of als een engel des lichts om Gods volk te vernietigen en ware het mogelijk Gods kinderen tot wanhoop te brengen. Want "Simon Simon, de satan heeft u zeer begeerd te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude." Daarom, volk zult u in het ongeloof niet sterven! Christus leden zijn altijd voor het aangezicht des Vaders. Ze zullen bewaakt worden in de kracht Gods, dor het geloof waar het ook heen en waar het ook door gaat, geen vuur zo heet, dat het geloof kan doen verbranden en geen zee zo hoog, die dat geloof kan verslinden. Zie Jona maar, daar zit hij in de vis, die was nog niet in staat om hem te verslinden. Want door het geloof hebben ze koninkrijken overwonnen en zijn er machten des vuurs gedooft. Hij is het, Die ze geestelijk beschermt ook tegen de wereld. Want dit is de overwinning, die de wereld overwint namelijk het geloof. Hij beschermt Zijn volk ook tegen de zonden. Want de zonden mogen woeden, ze mogen tekeer gaan en ze mogen helaas soms nog een zoete bete onder de tong zijn, nochtans zullen ze over u niet heersen en u . voeren en leiden tot de eeuwige verdoemenis. Want Christus is het, Die voor de zonde voldaan heeft, zodat de heerschappij der zonde is verbroken. Kortom, Hij zal koning zijn, staat er, over het huis van Jacob. Waarom wordt nu hier Jacobs huis en niet Abrams huis en Izaks huis genoemd? Och het huis van Jacob heeft betrekking op zijn uitverkiezing.

Herinnert u Jacobs voorrecht door vrije en soevereine genade, want Jacob heb Ik lief gehad. Herinnert u Jacob in zijn bestemming hoe de meerdere, de oudste, de mindere, de jongste zou dienen. Herinnert u Jacob in zijn vernedering, in zijn lijdensweg door het leven heen. Want "weinig en kwaad zij de dagen mijner jaren", zegt Jacob. Hierin wordt het hele leven van Jacob, van Gods kind getekend. Volk, dat leven van Jacob, die vele wederwaardigheden en vele omstandigheden, die zijn u toch niet geheel vreemd?

Zeg mij dan, wat brengt u de wereld, wat brengt u het leven? Met alles komt gij tenslotte in de dood en alles zal u ontvallen. Weet u wie er over blijft? Uw oudste broeder, en dat zal Jezus zijn, de Koning der koningen. In Hem zult u niet beschaamd worden en met Hem zult gij u nooit bedrogen zien.. Wij denken . aan Jacobs droom, aan die hemelse ladder gesteld, op de aarde. Wat een vrije soevereine daad des Heeren. Immers. Jacob had alles verzonddigd, hij had Ezau bestolen en bedrogen. En nu de dood achter hem, want Ezau had hem bedreigd, een brandende woestijn ligt er voor hem, een vertoornde God 'heeft hij boven zich en een veroordelende consciëntie heeft hij in zich. Och voor. Jacob is er geen weg en is er geen mogelijkheid meer. Jacob, is er geen weg?, dan baant God de weg, want:

*God baande door de woeste baren
En brede stromen ons een pad.*

Die ladder, die Christus was het, die Jacob tot God bracht. Ziet eens hoe de Heere Jacob tot hulp was op zijn vlucht voor Laban, waarvan de hele Kerk toch ook zingt:

*Hoe menigmaal hebt G' ons Uw gunst betoogd,
't zij G' een fontein deedt uit een rots ontspringen,
of op een hoop de waat'ren samendringen,
wanneer de stroom door U werd uitgedroogd.*

Jacobs worstelstrijd met God was alles overtreffend, want hij had zich vorstelijk gedragen. En nu zou zijn naam zijn "Israël".

Alleen hield hij een verwrongen heup over om hinkende door 't leven te gaan. Welgelukzalig, die zulk een Pniël met Jacob kennen mag en in de worstelingen van

het Goddelijk rechtsgeding zijn kracht en leven met Jacob afleggen en verliezen mag, om het in Christus, om in het door Christus, om het uit Christus te ontvangen door de overwinning die men op God behaalt; die zich in Christus en door Christus laat bewegen door de intreding van Zijn bloed, waarop God als rechter, de zondaar de vrijspraak niet zal onthouden: En waarop dat volk dan ook zeggen zal: "Ik ben des Heeren", en zich toedoen met de naam van Jacob en zij zullen schrijven met hun hand: "Ik ben des Heeren."

Kort samengevat, ziet tenslotte Jacobs uitvaart met de roep des geloofs: "Op Uw zaligheid wacht ik, o Heere." O dat zalig wachten, dat innig versmachten op en naar Jezus' komst om onze ziel thuis te halen. Dat gelovig omhelzen, dat vast vertrouwen om teneinde onze zaligheid met de dood in onze ogen te ontvangen, waarvan de Kerk al zong in Psalm 68:

*Hij kan en wil en zal in nood
Zelfs bij het naad'ren van de dood
Volkomen uitkomst geven*

Zie, dat is het huis van Jacob! En zegt mij nu eens of gij van al de heiligen des ouden verbonds enigen kent, die treffelijker en uitdrukkelijker het beeld van een waar christen ons voor ogen stelt dan Jacob? En over dit huis, dit huis der uitverkorenen, zal Jezus Zijn scepter zwaaien, ja tot in eeuwigheid en aan' Zijn koninkrijk zal geen einde zijn. Hier ligt een verborgen schat. Wij moeten zalig worden. Want, Hij zal ons verlossen van het geweld der hel en wij zullen in Hem dan ook meer dan overwinnaar zijn.

Ook gij, moedeloos, bestreden, bedrukt volk, gij door onweder voortgedreven, gij leeft voor Jezus rekening. Al gevoelt u dat nu altijd niet, al ziet men dat nu altijd niet, maar. God. blijft God en eeuwig waar en Hij is de koning van uw harten. "Dat weet u toch? Want die vreemdeling is, heeft nooit gesmaakt dat de Heere goed is, die zullen zich nooit verlustigen in Jezus' werk, in Jezus' heerlijkheid en in Jezus' zoetheid. Maar aan wie de Heere Zich uitlaat en en wiens ogen soms mogen zalig zijn van het zien van de heerlijkheid in Christus, dan kunt gij er gerust van zijn dat Jezus uw Koning is. Dat bewijst Hij zelf door Zijn ingaan en door Zijn uitgaan.

Och als de Heere ons weer verlaten gaat, oeh wij zouden zeggen als Hij weer eens even naar huis gaat en terugkeert tot de plaats des hemels, de plaats Zijner bestemming, och wat kan er dan eensmart in de ziel zijn. Wat wordt het dan soms weer donker en soms koud en versteend en het gebeurt ook wel dat de tranen over de wangen lopen uit liefde naar en gemis van Hem. Maar wat blijdschap smaakt dan weer de ziel als zij voor Hem knielt en als Hij weer afdaalt, en intrek neemt in onze ziel. Want. als Hij komt, dan komt Hij in Zijn heerlijkheid, dan komt Hij in Zijn zoetheid, dan brengt Hij alles mee, en dan brengt Hij alles aan. Dan zal de ziel vervoerd en opgevoerd worden tot het. vrije van Zijn eeuwig welbehagen.

O als u maar kind zijt, als u maar tot het huis Jacob behoort, als u maar één van Gods uitverkorenen zijt, geopenbaard in de tijd. als u die laagste plaats maar hebt leren innemen met Mefiboseth die uitriep: "Dat Gij hebt omgezien naar zulk een dode hond als ik ben." En wie gij dan ook zijt, of gij nu steelt of bedriegt, wat Jacob gedaan heeft, gij komt thuis. Maar wees voorzichtig, want Hij zal het u afleren hoor.

Denk er om, dat dit bedrog Jacob wat heeft gekost, geliefden. En zo zal het met al onze zonden zijn. En vooral de geliefkoosde, vooral de hoofdzonden, ze zullen met tranen beweend worden en u zult er aan sterven gaan, al gaat het met Job over de mestvaalt; al gaat het met Jona door de zee. Die Jacobs natuur zal sterven om een

Israëls gestalte te verkrijgen, om het beeld van Jezus Christus een weinig gelijkvormig te mogen worden.

Toepassing

Hij zal niet rusten totdat het ganse geestelijke huis van Jacob voltooid zal zijn. En nog is het niet voltooid, nog is het niet klaar, want als de laatste uitverkorene zal verzameld zijn, dan is het afgedaan met de wereld. Daar is nog plaats en Jezus wandelt nog onder u, onder dit ons tezamen zijn, of Hij nog een zondaar vinden kan, of er nog een hulpeloze ligt, die de zonde beweent en gelijk is aan.

een waterbad. Hij ziet naar alle zijden heen. Is er nog een zondaar, die bekennen mag? dan zet Hij u in Zijn zegewagen, hoor! Hij laat u de gouden koets des verbonds beklimmen. In genoegzame overtuiging van zonde, zal Hij voor het Zijne zorgen. Zelfs komt nog de tijd om Hem door het geloof te ondertrouwen, gelijk als een Ruth Boaz. Maar u moet buigen en geen statuurmens, geen verheven mens zijn, die meer zichzelf dan de Heere dient. Doch die de hele wereld heeft prijsgegeven en die de Heere verkoren en verkozen heeft, die liever met het volk van God kwalijk behandeld wordt, dan een zoon van Farao's dochter genaamd te worden, die brengt Jezus thuis en dan krijgt u met Hem de hele verloren erfenis terug. Gode tot eer om Jezus wil; AMEN.

4. PREDIKATIE VOOR HET KERSTFEEST

Zingen: Psalm 98 vers 1 en 2

Lezen: Lukas 2 vers 1 t/m 20

Zingen: Lofzang van Zach. vers 1 en 5

Zingen: Psalm 96 vers 1

De tekstwoorden voor dit uur vindt men terug in Lucas 2 vers 1 t/m 7, hetwelk u reeds voorgelezen is.

"Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon zijns vaders Davids geven. En Hij zal over het huis Jacobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn."

Wij dachten dan eens stil te staan bij de grote daden des Heeren, en bepalen u bij:

1. de raad des Heeren
2. de weg des Heeren
3. het wonder des Heeren

1. De raad des Heeren

Van alle dingen, die in de Kerstnacht geschied zijn, geldt: "En hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in des mensen hart niet is opgeklommen." Daar is Hij, de lang- beloofde Messias. Als Zacharia met zijn ogen Hem aanschouwde, dan riep hij er van uit: "O dierbaar Kind, o stof van vreugd, geschenk van het Goddelijk alvermogen." Daar is Hij, dat Kind des vredes, dat Kind des levens, dat Kind der liefde, dat Kind der zaligheid, dat Kind der verlossing van onze verdoemenis. Och wij zouden menselijk uitgedrukt zeggen: Een kind om te stelen, een kind om te troetelen, zoals Naomi Obed troetelde op haar knie. Om het te drukken aan het hart met Zacharias, en uit te roepen:

*Lof zij den God van Israël,
den Heer, die aan Zijn erfvolk dacht,
en door zijn liefderijk bestel,
verlossing heeft teweeg gebracht.*

Daar is het Kind, waar alle slachtoffers van het Oude Verbond op zagen. Want geliefden, hoeveel beesten zijn onder Israël niet gedood. O, daar is Hij, Diegene, waarvan Jesaja uitriep: "dat Lam, dat geslacht werd, en als een schaap dat stom was voor het aangezicht zijns scheerders." En wat hebben de profeten van Hem gepredikt en van Hem geschreven, al hun doen zag nergens anders op, dan op dat Kind. Profeten en rechtvaardigen hebben naar die dag uitgezien. De patriarchen hebben Hem verwacht, gelijk als een Jacob uitriep op zijn sterfbed: "Op Uw zaligheid wacht ik, o Heere." En die dag is nu aangebroken waarvan ook Lucas zegt: "En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van de keizer Augustus." Wat waren dat voor dagen?

Och geliefden, het waren dagen waarin de Heere bezig was om het beloofde heil te doen uitspruiten. In die dagen, dat Herodes koning was over Judea en Cyrenius stadhouder over Syrië was. En Augustus, dat is de erenaam en betekent de verGoddelijkte, alleenheerser was over het Romeinse rijk. En aan de heerschappij van die Caesar Octavianus waren alle volkeren om de hele Middellandse Zee onderworpen. 't Was dus geen tijd om veel goeds te verwachten voor de Kerk Gods,

zomin als in onze dagen.

Maar evenwel, Gods raad zal bestaan en doet daaruit komen wat Hem behaagt, en wat Hij reeds van eeuwigheid heeft besloten. De kerstgeschiedenis boodschapt, dat er Eén is, die de teugels der wereld in Zijn handen heeft. Eén, die de draden der wereldhistorie weeft. Eén, die Zijn heilig oogmerk bereiken zal. Eén, die Zijn eer zal handhaven en ook tentoonstellen. Eén, die het heil van Sion er uit zal doen geboren worden. Ja Eén, die altijd het licht uit de duisternis, het leven uit de dood en het goede uit het kwade weet voort te brengen. En ziet, de Heere bediende Zich nu hier van de keizer en diens beschrijving, want het gebod was uitgevaardigd dat de hele wereld zou beschreven worden.

En tot die wereld, tot dit keizerrijk behoorde ook dat kleine Palestina. Dat is ook het Joodse volk, de Joodse kerk, wat gebracht was onder het ijzeren juk der Romeinen en dat ook schatting moest betalen. Ze gingen dan ook allen om beschreven te worden, een iegelijk tot zijn eigen stad.

Wat zal dat een gemopper geweest zijn. O, wat zal er een geklag geweest zijn vanwege de overlast, vanwege die ongemakkelijke reizen en de met zweet verkregen penningen te moeten offeren aan die overheerser. Want u moet niet van gedachten zijn, dat het was als in onze dagen, asfalt en betonwegen, waar men over voortrollen kan met de auto. Het ging toen met een hobbelwagen of met een ezel, door zand, door woestijn, over berg en over heuvelen, door alle ongemakken heen. En daar ging ook onze. zwangere Maria.

Maar wie beseft nu, dat de hand des Heeren in deze was? En wie beseft het ook thans, dat God het goede uit het kwade weet voort te brengen? Want het is in onze dagen nog niet anders. Wat is er een morren, wat is er een rebellie, wat is er een opstand, ja zelfs een bloedvergieten op de wereld. En ook is het waar, dat het leven soms zwaar en ook wel onverdraaglijk gemaakt kan worden door dure tijden, door stakingen, allerlei opstand en dergelijke ellende meer. Maar ook daarin is de hand des Heeren. Want is er een kwaad in de stad dat de Heere niet doet?

Ja, Gods hand is er in. En waarom? Om de wereld los te branden van haar goddeloosheid en haar zedeloosheid. Gelijk als eenmaal de Heere een Sodom en Gomorra heeft losgebrand. 't Is God te doen in Zijn oordelen uitgietende op de aarde om Zijn volk te louteren en Zijn volk te zuiveren van alle afgoden, van alle hoererij, van alle afzwerfen van den Heere. Ja, 't is God te doen om Zijn volk te heiligen, en ze weer terug te brengen aan Zijn voeten, opdat ze zouden erkennen dat God God is, en wij de verdoemenis waardig. Och, mocht ons geloof en onze kennis eens een weinig geoefend worden in de bitterheden van de wereld. Het zou ons geduldig maken in de tegenspoeden, en de hand des Heeren doen kussen en de roede waarmee wij geslagen worden. Het zou ons leren de handelingen Gods te beamen en Zijn soevereiniteit te aanbidden, mijn hoorders, want: "alle dingen zullen toch medewerken ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn."

Het moge dan bitter zijn voor het vlees, het moge soms bang zijn voor de ziel, maar God beoogt met Zijn Kerk toch niets anders dan Zijn eer en onze zaligheid. God is het, Die toch ten allen tijde uit het kwade het goede weet voort te brengen.

Ja geliefden, Gods raad zal bestaan. Zie het maar in dat vernederde Israël. Wat zijn zij liefelijk verhoogd geworden. Daarom volk, houd nog maar moed, want het is God die het goede voor u zoekt en die altijd het heil van Christus openbaren zal, dáár, waar het van onze zijde kwijt of voor eeuwig is afgedaan. Dat brengt mij tot mijn tweede punt, wanneer ik spreken ga over:

2. De weg des Heeren

"En Jozef ging óók op van Galilea, uit de stad Nazareth, naar Judea, tot de stad Davids, die Bethlehem genaamd wordt, (omdat hij uit 't huis en geslacht van David was), om beschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was."

Ook zij gingen in gehoorzaamheid aan het bevel des keizers. Och ja, ze hebben niets vóór, hoor! Enerlei, de rechtvaardigen en de goddelozen, hoor! Want menigmaal leeft de gedachte bij de mens, dat Gods kinderen of knechten wel wat voor hebben. Ik denk zo menigmaal aan de oorlog die is voorbijgegaan en men mij schreef: "Dominee komt u naar ons, u zal wel door de Heere bewaard worden, als Zijn knecht," Dus met andere woorden, de knechten des Heeren, die zouden wel wat voor hebben bij andere mensen. Maar Gods knechten en kinderen sterven eveneens in het algemeen oordeel, zo goed als de goddelozen, wat ook in de laatste oorlog gebleken is. Waar blijft men nu? Nee, geliefden, enerlei wedervaart de rechtvaardigen en de goddelozen.

Ja, wat zeg ik; de Schrift zegt er zelfs van: "Indien gij godzalig wilt leven, dan zult gij vervolgd worden." De verdrukking en de tegenheden van Gods kerk zullen zelfs nog meerdere zijn dan van de wereld. En ziet, Jozef en Maria woonden in Nazareth en zij moesten te Bethlehem zijn, want zo was in Gods raad besloten, maar zo was ook in de Schriften bekend gemaakt. Maar wij lezen niet, dat ze gedacht hebben aan de profetie van Micha: "Gij Bethlehem Efratha, zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen, die een Heerser zal zijn in Israël."

Ze dachten er niet aan! Maar God daalt er wel aan! Jozef en Maria, och ze verstonden het niet dat in die weg van grote ergernis het heil moest worden voortgebracht. Zo min als wij het verstaan in wegen van tegenheden, in wegen waarin het ons bang is, geliefden. Och ja, zij waren blind met ons, voor de heilige handelingen des Heeren. Ook aan hen werd bevestigd, evenals aan al de bijbelheiligen: "Ik zal de blinden leiden door een weg, die ze niet geweten hebben. Wist Abraham waar hij heenging toen het bevel van de hemel gehoord werd? "Abraham ga uit, uit uw land en uit uw maagschap." Wist Noach waar hij was, toen hij dreef op de onstuimige golven van de grote wereldzee? Het geloof alleen was zijn kompas en het ene venster zijn hoop.

Zo gaat het nog in de weg der bekering. O, als het gebod van God uit mag gaan, als het edict wordt uitgevaardigd Nazareth te verlaten. Dat Nazareth der wereld, dat Nazareth der zonde, dat Nazareth van onze natuurlijke geboorte. En wanneer wij dat Nazareth verlaten mogen, wat verstaan wij dan en wat beseffen wij dan van Bethlehem, waarnaar wij toch reizen? Want geliefden ze gaan en ze reizen in blinde geloofsgehoorzaamheid, niet wetende waarheen. Wist Abraham iets van Kanaän? Besepte Ruth dat zij op de velden van Boas was? En dat die Boas haar lossen was? Wist Jacob, dat hij leefde uit de schuren van Jozef? Toch immers neen!

Och, laat Gods Kerk gaan door een weg vol van moeilijkheden, omstandigheden, teleurstellingen, donkerheden, verachting, bespottung en vervloeking, het gaat toch naar Bethlehem. Want zij zijn op de weg naar Bethlehem. Op de weg, waar straks het Kind gevonden wordt.

Ach geliefden, wat gaat hun weg niet menigmaal door de zee en hun pad door diepe wateren. Ach, wat is er niet een zwerven voor dat volk, achter die berg van Midian en die woestijn van het leven met die arme Mozes. Wat is er een drijven met Noach op die bruisende golven en op die kolkende golven van die grote wereldzee. Zonder te weten waarheen ze drijven! Och daar zijn wel tijden, dat ze niets meer zien dan alles zee, en dat ze met David moeten uitroepen:

*'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit,
Daar 't gedruis der waat'ren groeit,*

*Daar Uw golven, daar Uw baren
Mijn benauwde ziel vervaren.*

en toch drijven ze met dat ene venster en dat kleine geloofje naar Bethlehem heen, naar Ararath heen. Want daar ligt hun behoudenis. Wonderlijk is dan ook die weg van Maria. Zij moet naar Judea om God te loven.

Dat is om die dierbare Christus te erkennen, om Hem te erkennen, om dat gezegend Kind door het geloof op te nemen uit de kribbe en te drukken aan het hart. Om dat kindeke Jezus te leren omhelzen en te mogen aanbidden. En ziet nu eindelijk, daar gaat die gezegende onder de vrouwen met Jozef dat Bethlehem binnen.

Maar ach, niemand let op hen. Alles ging hen voor. Zij zochten overal om te kunnen overnachten, maar geen deur of hij was gesloten. Arme vrouw! Voor alles was plaats, maar voor die zwangere Maria was geen plaats. Geen plaats voor de gezegende der vrouwen. Nee, geen ontferming, geen medelijden. Och het is nacht voor die vrouw, alsof zij in God bedrogen was. Het scheen of zij van God verlaten was. Het scheen voor die vrouw, of God haar aan zichzelf had overgegeven en geheel van haar geweken was.

Daar, geliefden, daar komen zij, met al hun bidden en worstelen, met al hun tranen, tenslotte nog bij de beesten terecht. Een ezelstal, die nog open was, een ossenkrib, die daar nog staat. 't Is toch eigenlijk om wanhopig te worden. En is dit nu Gods weg? Ja, dit is nu de plaats door God verkoren, waar het grote heil in de diepste vernedering zal worden geboren en waar God geloofd en geprezen zal worden! Onthoud dit maar, volk des Heeren! Wil God Zijn heil u doen zien, dan is dit in een weg van onmogelijkheid, in een weg van afsnijding, in een weg van diepe vernedering, in een weg van Gods verlating, ja soms een weg van radeloosheid en wanhopigheid, ja zelfs in een weg des doods. Opdat ons geloof zou beproefd en zou gelouterd worden. Ja, in de grootste vernedering, gerekend onder de beesten. Gezegend hij, die een beest voor God wezen mag en wezen kan! Daar zal Hij de grootste wonderen doen, daar zal Hij het heil werpen in hun schoot. Daar zal de verlossing aanschouwd worden in dat dierbaar kind Christus Jezus, dat hemels geschenk.

Zie dat brengt mij tot mijn laatste punt, wanneer ik spreek over:

3. *Het wonder des Heeren*

"En zij baarde haar eerstgeboren Zoon." Dit is de waarachtige God en het eeuwig leven! Hij is van de Vader gegenereerd en van de Vader uitgezonden. Want "wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet", en is Hij van God gegeven tot een eeuwige behoudenis van Zijn Kerk. "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft; niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Om des mensen natuur aan te nemen en om als Middelaar, de last des toorns tegen de zonde te dragen.

Nu daar is Hij, de Koning der koningen, in een krib! De krib is Zijn troon en de stal Zijn paleis. In die krib is nu de vervulling van al uw behoeften, volk des Heeren. Hier in die krib, daar is uw leven! Of is er een ander leven buiten Jezus? "Ik ben de weg en de waarheid en het leven."

Daarom, volk des Heeren, uit uw dood naar Jezus heen, Die het leven is. De Heere is de levensbron. Zijn licht doet klaarder dan de zon, ons 't heugelijk licht aanschouwen. Hier in die krib volk, daar is uw licht. Waar een David om bad en wij bidden het met hem mee:

*Zend, Heer, Uw licht en waarheid neder,
en breng mij, door dien glans geleid,*

*tot Uw gewijde tente weder;
dan klimt mijn bange ziel gereeder
Ten berge van Uw heiligheid,
Daar mij Uw gunst verbeidt.
Dan ga ik op tot Gods altaren,
tot God, mijn God, de bron van vreugd.*

Daar in die kribbe is uw zaligheid. Want Jezus is toch de Zaligmaker. Dat is toch Zijn naam. En daar zingt toch de kerk van uit Psalm 68:

*Die God is onze zaligheid,
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?'
Die God is ons een God van heil;
Hij schenkt, uit goedheid zonder peil,
Ons 't eeuwig, zalig leven.*

Hier in die kribbe is uw Liefste, opdat gij Hem neme in uw armen. O, dat gij Hem drukte aan uw hart, opdat gij Hem omhelsde en gij u door. Hem zou laten afkussen. Ja, zulk Eén in die krib, zegt de bruid, is nu mijn liefste, ja zulk Eén is nu mijn vriend. Dan kan je de hele wereld wel cadeau krijgen! Dan mogen de ogen zalig zijn van het zien! O hier in die kribbe is, volk, uw Levensvorst!

*Beminlijk Vorst, Uw schoonheid, hoog te loven,
Gaat al het schoon de mensen ver te boven;
Gená is op Uw lippen uitgestort;
Dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt.*

Hier in die kribbe is nu het bloed, dat reinigt van alle zonden. Hier is nu die fontein geopend voor het huis van David, en voor al de ongerechtigheden van de inwoners van Jeruzalem. Hier is nu die fontein geopend voor de smet der zonde, in gedachten woorden en werken ook begaan. Hier in die krib, daar draagt u nu maar in al uw vuil, al uw walgelijkheid, al uw zonden, al uw schuld, al uw verdoemelijkheid. Dat bloed van Jezus Christus wist dan ook alle zonden uit: Hier in die kribbe is dan ook het altaar der verzoening, zodat die verbroken gemeenschap door de zonde weer zou hersteld worden. En dat aan ons bevestigd wordt, waarvan de dichter zong:

*Des Heeren vrees is rein,
zij opent een fontein
van heil, dat nooit vergaat.
Zijn dierb're leer verspreidt
een straal van billijkheid,
Daar z' all' onwaarheid haat.
Z' is 't mensdom meerder waard.
Dan 't fijnste goud op aard'.
Niets kan haar glans verdoven,
Zij streeft in heilzaam zoet,
Tot streling van 't gemoed,
De honing ver te boven.*

Ja daar ligt Hij, om de zonden te verzoenen, om de schulden te betalen, om van de vloek te verlossen, om van de hel te bevrijden, om een eeuwige gerechtigheid en een eeuwig leven te verwerven, wat nimmer meer kan verspeeld worden. Ja, om ons de

zaligheid te schenken! Hoort Zacharias het zingen tot des Heeren lof:

*"O dierbaar kind,
O stof van vreugd,
Geschenk van 't Alvermogen."*

En hoort Maria:

*Nu Hij de zaligheid,
Voor die Hem vreest, bereidt,
Door al de nageslachten*

O, hier in die kribbe ziet men die vrede des hemels nederdalen. Hier in die kribbe mag de Goddelijke heerlijkheid uitstralen en door het geloof aanschouwd. Hier in Bethlehem hebt u het Vredespaleis en de Koning des vredes! Die is er zelf in! Want Hij is toch onze vredemaker: "Vrede met God, door Jezus Christus." "Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen."

Och hier in die kribbe is nu uw slachtoffer volk, daar is uw schuldoffer, daar is uw zoenoffer, daar is 't offer in welks vlam nu ook alles verteert, èn de schuld èn de zonde èn de vloek èn de toorn èn de doem èn de hel. In Wiens reuk van Zijn verdienste wij nu aangenaam bevonden worden. En in de neusgaten van de Heere Zebaoth liefelijk zijn.

't Was immers Hij, die zwoer bij de wateren Noachs, dat de wateren niet over de aarde zullen gaan. En zo zweert nu God dat Hij nooit meer op ons zal toornen en schelden, volk des Heeren. Och, hier in de kribbe ligt uw gerechtigheid als die eeuwige vaste grondslag der zaligheid. Hier in die kribbe ligt uw heiligheid, om bedekt te zijn voor het heilig aangezicht des Heeren. Hier in die kribbe ligt uw heerlijkheid. Want "al het Mijne", zegt de Heere, "is het uwe." Hier in die kribbe ligt nu uw volmaaktheid. Want in Christus gewassen en gereinigd, geheiligd en gerechtvaardigd, mogen wij zo volkomen voor God zijn, dat de hemelen er van ontroerd zijn en dat we de Vader horen uitroepen: *Een enige is Mijn duive, Mijn volmaakte, daar is geen gebrek aan u.*"

Och, in deze doeken, in dit heilig kleet, zal dan ook uw naaktheid nimmer geopenbaard worden. Waarom Jesaja uitriep: "Ziet ik ben zeer vrolijk in de Heere, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan." Het is dat kleet wat Hij met Zijn eigen hand gemaakt en met Zijn eigen ingewand gesponnen en met Zijn eigen bloed geverfd heeft. Ja, hier uit de kribbe barsten de waterbeken, die vloeien door de wildernis en die vloeien door de woestijn, tot heiligmaking van Zijn volk. Want, "Wanneer Mijn volk een welgevalen heeft aan het straffen hunner ongerechtigheid, zal Ik aan Mijn verbond gedenken."

O, die wateren, die van onder de dorpel van het heiligdom vloeien, aan de rechterzijde van het altaar, uit Christus bloed en geest, uit Zijn doorstoken rechterzij. Het zijn die wateren des levens! Het zijn die wateren der vertroosting, het zijn die wateren der genade waar nu dat volk maar in baden mag, tot aan de enkels, tot aan de knieën, tot aan de lendenen, tot dat men er in zwemmen mag.

Hier in die kribbe is ons geheel en al! Hier in die kribbe ligt onze wijsheid, onze rechtvaardigmaking, onze heiligmaking, onze volkomen verlossing! Hier in die krib is Hij, onze Rotssteen, Wiens werk volkomen is, onze grondslag, waar men op rusten kan, onze Rotssteen waarin onze veiligheid gevonden wordt. Hier in die kribbe is onze Zon, om maar te verlichten en onze Medicijnmeester, om van alle krankheden te genezen.

O, Hij, dat dierbaar Kind, Hij zal u tot een Vader zijn. Want Hij is een Vader van

Juda. Hij is het die u vaderlijk vertroost, die u vaderlijk verzorgt, die u vaderlijk helpt, die u vaderlijk verlost, die u vaderlijk op Zijn knie zet. Want "is Efraïm Mij niet een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tot hem gesproken heb, denk Ik nog ernstig aan hem." Die Zijn vaderlijke liefde, die Zijn vaderlijke gunst, die Zijn vaderlijke welbehagen, die Zijn vaderlijke tegenwoordigheid aan dat volk wil bekend maken! Ja hier is Hij, Die het dan alleen is, Die het dan ook geheel is! Waarvan Groenewegen uitriep: "Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf."

Toepassing

Ziet geliefden, dan zo naar die kribbe, zo naar die stal om Die Koning te aanschouwen. Is het dan wonder, dat die herders op hun knieën neervallen en dat zij dat Kind aanbidden en dat zij de Heere prijzen? Ik denk nu weer, om kort te zijn, aan die wijzen van het Oosten. Wat zeiden zij? Waar is die Koning der Joden? Is die vraag al eens de uwe geworden? Of vraagt u naar de wereld, vraagt u naar de zonde, vraagt u om te slapen in de schoot van Dehlila en te spelen in de schoot van die grote hoer. Vraagt u naar de dingen die geen wezen hebben, en is het bij u zo, zoals het onder de Joden was, geen plaats voor Hem in uw harten? Voor alles is er plaats, niet waar?

Maar och helaas, wat is er weinig plaats voor die dierbare Heere Jezus. De poorten zijn gesloten, we beseffen niet eens, dat Hij die grote Zaligmaker is en wij zonder Hem eeuwig zullen te gronde gaan. Want beseften wij hoe ongelukkig we geworden zijn, beseffen wij, dat wij werkelijk lijfslaven van de hel zijn en dat wij straks zullen ondergaan in het eeuwig verderf, en dat de rook en pijniging zal opgaan tot in alle eeuwen eeuwigheid, beseften wij dat, dan kropen wij naar Bethlehem! Wat zouden wij dat Nazareth van onze natuurlijke geboorte verlaten, dan schreiden wij met de wijzen uit het Oosten: "Waar is de Koning, waar is dat Kind, waar is die Zaligmaker?" Want missen wij Jezus, dan missen wij alles. En bezitten wij Jezus, dan bezitten wij alles.

Och, als ik u raden mag, hoort uw oordeel des doods, hoort het bevel des Heeren: Gaat uit, gaat uit, uit Nazareth, naar Bethlehem heen! opdat die Christus door u aanschouwd mag worden en Hij u zou zijn een vaste grond der eeuwige zaligheid. En als u nog nooit in Bethlehem zijt geweest, dan weet ik niet waar u op hoopt en wat of uw grondslag van zaligheid moet zijn. Want alles sterft weg hoor! Het is dat Kind, dat Kind alléén! Die wijzen uit het Oosten waren wijs, ze bleven nergens hangen, ze zochten net zo lang, totdat ze het Kind gevonden hadden. En daarom nergens blijven staan op uw weg. Bij geen keuze, bij geen overgave, bij geen bekering, bij geen bevinding, bij geen tranen, bij geen godzaligheid, neen!, naar Bethlehem! Dat Kind, dat Kind alléén, om die Koning te aanschouwen, om Die te nemen en te sluiten in de armen. Dat alleen is de zaligheid! En nu weet ik wel, die herders waren ook op de weg naar Bethlehem, evenals Maria en Jozef op de weg naar Bethlehem waren, en toch was het Kind voor hen nog niet geboren. En nu is er wel een volk, dat een innerlijke keuze heeft gedaan, die Nazareth mochten verlaten en die op de weg naar Bethlehem mogen zijn, maar hoe kunt gij daarin rusten? Hoe kunt gij daarin uw vrede vinden zolang dat Kind toch gemist wordt?

Of ligt de grond van zaligheid in uw keus, in uw werk, in uw handen, in uw gebeden? als u anders niet had, u kwam er mee om.

Maar nu is het God, die Zijn Kerk in Bethlehem brengen zal. Daar, in dat Kind ligt uw zaligheid. Hoe komt dat nu in onze dagen, dat dit Kind zo weinig aan het hart gedrukt wordt, zo weinig door het geloof gekust wordt, zo weinig aanvaard wordt als de grondslag van onze zaligheid? Omdat wij ons zoveel gronden buiten Christus en in hetgeen wat geen grond is, dat in de eeuwigheid niet houdbaar is voor het heilige recht

van God. Daar kan men maar alleen voor bestaan in dat Kind, in die Christus Jezus. En wanneer gij eens in die kribbe gekeken hebt en wanneer gij de heerlijkheid in Jezus aanschouwd hebt, och geliefden, dan moogt u met de herders terug gaan, God lovende en prijzende.

Maar dan vraag ik u toch: "Wat hebt gij nu in dat Kind omhelsd? Hebt u in dat Kind het hele kruis gevonden? Hebt u in dat Kind uw verzoening gevonden? Hebt u in dat Kind schuld en zonde ten gronde zien gaan? Hebt u in dat Kind de hele borg- en bloedgerechtigheid mogen omhelzen? Hebt u in dat Kind vrede mogen maken met God uw Vader?" Och wat zou het een weldaad zijn als het ieder jaar eens Kerstfeest mocht worden en altijd weer Bethlehem, om in dat Kind nader en nader de heerlijke borgtocht en zaligheid ontsloten te mogen zien, en geen rust te vinden, totdat u in Zijn bloed de verzoening kennen mag, in Zijn gerechtigheid uw grondslag vindt, en in Zijn verheerlijking uw rechtvaardigmaking kent, uw verhoging omhelst, de borggerechtigheid en de vrede kent door Jezus gewrocht tussen de Vader en de Zoon. Opdat gij in vrede zou mogen leven. Opdat God uit dit alles verheerlijkt werd en opdat de waterbeken zouden bersten uit die krib, en u in de wateren van Jezus u spoelen mocht tot de verzoening.

Maar, geliefden, er ook dagelijks uit leven mocht tot uw vertroosting en daarin baden in de vrije en soevereine genade tot heiligmaking, Gode tot eer, uw ziel tot zaligheid, om Jezus wil. AMEN.

5. PREDIKATIE VOOR HET KERSTFEEST

Zingen: Psalm 118 vers 13 en 14

Lezen Lukas 2 vers 8-20

Zingen: Lofz. van Maria vers 6 en 7

Zingen: Psalm 150 vers 1

De tekstwoorden vindt men opgetekend in Lukas 2 het zestiende vers, waar Gods Woord luidt:

"En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindeke liggende in de kribbe."

Wij gaan spreken over de herders te Bethlehem die daar vonden:

1. een nieuw paradijs
2. een hof des doods
3. een hemelse gave

1. Een nieuw paradijs

Zo brengt deze heilige gebeurtenis ons met die beminde herders van Bethlehem weer tezamen. Zie daar komen zij, gehuld als het ware in de sluier van de stille winternacht, van de schaapskooi. Ze waren als buiten zichzelf over alle dingen, die ze daar gezien en gehoord hadden. Ze hadden al gauw de buit te pakken.

Och, het mocht ons deel zijn buiten ons zelf te zijn door ons te verliezen in Gods heerlijkheid. Zich te verwonderen over hetgeen wat men hoort en wat men ziet. Tevens waren zij vol van verwachting der dingen, die hen nog zouden geopenbaard worden. Och, als God om zo te spreken met Zijn kinderen aan het spelen gaat, Zijn weldadigheid gaat bewijzen, dan speelt Hij soms zo voort, totdat wij geheel van dezelve overladen zijn. Zij volgen dan de aanwijzing van de engel naar Bethlehem om te zien het Woord, dat er geschied is.

Och, deelden ook wij in dezelfde behoefte, in het zelfde verlangen van hen. Waarom? Om Jezus te zien! Om Jezus te zien, dan zouden wij ook zeker in dezelfde kerstvreugde en in dezelfde kerstzegen delen.

Kom, gaat eens mee, naar die donkere stal, want dat is toch het doel van hun en uw reis, geliefden. Ik geloof niet, dat u er spijt van hebben zou. Want wie weet, God mocht de sluier van duisternis die zo menigmaal over ons ligt, wegnemen.

O, dat wij de heerlijkheid Gods mochten aanschouwen. En dan zullen wij er ook wonderlijke dingen zien gebeuren.

Ten eerste zien wij die stal in een paradijs herschapen. Die plaats was geworden een Eden, in wezenlijke betekenis, vanwege de heerlijke hemelvrucht die ons hier wordt aangeboden. Een nieuwe Adam treedt onder dit onaanzienlijke dak. Want Paulus zegt: "De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel, de laatste Adam tot een levendmakende geest" en dat is Christus. Maar waarom wordt toch Christus de tweede Adam genoemd? Wel, Adam was de eerste stamvader van het ganse menselijke geslacht. Christus was het op geestelijke wijze van het uitverkoren geslacht. Adam vertegenwoordigde voor God in het verbond der werken geheel zijn geslacht en Christus vertegenwoordigde voor God in het verbond der genade geheel Zijn geslacht. En dat is het geslacht der uitverkorenen. In Adam als het hoofd van het verbond der

werken, waren al zijn nakomelingen begrepen. En in Christus als het hoofd van het verbond der genade waren al de uitverkorenen begrepen. Was Adam getrouw zo werd in hem zijn gehele zaad gekroond. Was Christus getrouw dan ging de Hem toekomende beloning over op geheel Zijn volk.

De eerste Adam viel en zijn val werd als hoofd van het verbond zijn gehele stam toegerekend. De tweede Adam, Christus, bleef staan, en in Hem als het hoofd, staat nu de ganse gemeente Gods. Adam gaf zijn zonde tot een erfenis voor zijn nakomelingen, maar Christus gaf Zijn gehoorzaamheid tot een erfdeel der Zijnen. Adam droeg de verdiende vloek over op zijn familie, waardoor zij allen de verdoemenis onderworpen zijn. Christus droeg Zijn verworven zegen over op de ganse gemeente Gods. Adam rukte zijn geslacht met zich in de dood en in het verderf. Christus verhief de Zijnen met Zich in het leven, en maakte hen in Zijn Persoon welgevallig en aangenaam bij de Vader.

Die tweede Adam, die Christus, werd in de stal van Bethlehem geboren. Daar ligt Hij in de kribbe, de Wonderlijke, de Vader der eeuwigheid. Geenszins was God verplicht tot het schenken van Zijn Zoon. Maar terecht had Hij de gehele wereld naar de verdoemenis kunnen laten gaan. Dat was recht, geliefden. Doch Zijn hart had andere gedachten, Zijn hart had gedachten des vredes, waarom dan ook de engelen juichten boven de velden van Efratha: "Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen." Door Christus' geboorte is de donkere stal een paradijs geworden.

Op één zaak komt het nu aan. En welke? Of wij de tweede Adam toebehoren. Want "die in Christus is, die is Abrahams zaad." En naar de beloftenissen is hij dan ook erfgenaam..O, dan zijn wij gezegend, wanneer de donkere beestenstal van ons hart herschapen wordt in een hemels paradijs. Wanneer die Hemelse lichtstraal de nevelen van onwetendheid wegvaagt. Gaat dit alles zonder smart, dan is het slechts beschouwing en belijdenis. Maar wanneer de zonde zónde wordt en de schuld schúld, wanneer wij het Godonterend karakter van de zonde een weinig leren kennen (ik mag die uitdrukking eigenlijk wel niet doen), dan zou een mens zich doodwenen voor het aangezicht des Heeren. Dan zullen de zonden met een innerlijk leedwezen beweend worden.

Ik geloof dat die hoer, die zondares, de dikste tranen zal geweend hebben, toen ze lag voor de voeten van Jezus. Haar woorden smoorden in haar tranen. Ze was enkel water, enkel water. De zonden zijn dan zo bitter voor de ziel, en het is hun zo'n leed dat ze God naar kroon en troon gestoken hebben en dat ze dat lieve Wezen zoveel leed hebben aangedaan. Zij zullen echter ook hun zonden bekennen gelijk David daar uitriep:

*'k Bekend', o Heer', aan U oprecht mijn zonden,
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden,
Maar ik beleed, na ernstig overleg,
Mijn boze daán, Gij naamt die gunstig weg.*

Dan zullen de zonden beleden worden zoals ze nooit beleden zijn. Gelijk die verloren zoon die niet dacht aan zalig worden, maar zijn hart drong hem door liefde om zijn zonde voor God te, belijden, uitroepend: "Ik heb gezondigd tegen den hemel en voor U en ik ben niet waardig Uw zoon genaamd te worden." Och, u voelt zelf wel aan, zulk een kind kan de Vader geen kwaad meer doen.

Hij breidt dan ook de armen uit en sluit hem er in en drukt hem aan zijn hart. En als u eens mocht verstaan hoe het God aangenaam is, als wij maar als een waterbad zijn en zo diep buigen, dat alle rechten en alle waarden worden afgelegd. Dan breidt Christus de kruisarmen van erbarmen uit! Dan valt de ziel in Zijn schoot, en dan mag de

belijdenis zo oprecht zijn: *Ik heb gezondigd tegen dat goeddoende Wezen, tegen de liefde Gods, tegen de barmhartigheden des hemels die zich uitbreiden over de arme mens.*

Maar er is meer dan dit! Door die inplanting in de boom des levens, wordt ook de ziel als in Edens hof vol van levensvruchten, vol van hemelvrucht. Ach, die ootmoed van de ziel, die de Heere zo kostelijk is, wie zal het kunnen weergeven. Die diepe vernedering, dat buigen voor God, dat God Gód is en wij de verdoemenis waardig zijn. O, die levensvruchten van onwaardigheid. Want eerlijk hoor, dan kan God u geen kwaad meer doen. Al verwijst Hij u naar de hel, dan zal men eeuwig God vrij verklaren van ons bloed. Want wij zijn het die het ons zelf berokkend hebben.

Denk maar aan de Kanaänese vrouw. Tot driemaal afgestoten, maar ze was van Zijn voeten niet weg te krijgen. En ten derde male doet. Jezus haar het verwijt, dat ze maar een hond was (want dat waren de heidenen bij de Joden), en dat het niet betamelijk was het brood der kinderen te nemen en het de honden voor te werpen. Maar wat zegt dan die vrouw? *Ja Heere, eeuwig amen, ik ben een hond.*

O, als u zo door de mand mag zakken en 'een hond bij God mag zijn, dan gaat u net als die vrouw, zo het wel eens uitgedrukt wordt, met het hele brood, met die Christus naar huis. O, dan ontroert de hemel, want dan is er blijdschap zelfs onder de engelen, als een zondaar zóndaar voor God mag zijn. Geen waarde meer te hebben dat het zonlicht nog over zijn dak mag opgaan.

Mag ik het eens verklappen? Ik heb dagen aan één stuk de vrees gehad wanneer ik 's avonds moest gaan slapen, dat ik voor eeuwig van God zou moeten gescheiden zijn, en niet meer zou ontwaken. Maar dan werd het mij 's morgens een dés te groter wonder, wanneer ik de zon aan de oosterkim zag opgaan, ja dan barstte ik in tranen uit, en riep ik uit: "O, God, dat U over zulk een mens het zonlicht nog laat opgaan." Dan weet je niet waar je blijven moet vanwege de goedertierenheden des Heeren. Je begrijpt er ook niets meer van, dat Hij uit de holligheid. Zijns slingers je niet voor eeuwig heeft weggeworpen. Ja, geliefden, dan krijgt dat heden der genade eens zijn waarde. Dan wordt het waar, die aangename tijd, die dag der zaligheid. Dan heet het maar: *O God, zou zulk een monster nog ooit tot U, bekeerd kunnen worden?* Ja dan kruipt men als een worm door het stof. Men zou de hemel van elkaar kunnen scheuren. Men zou Jezus uit de kribbe willen halen en aan het hart drukken door die vruchten van geloof, hoop en liefde.

Ik kan niet elke zaak behandelen. Daar ontbreekt de tijd voor, maar die levensvruchten worden toch bij dat volk gevonden, nietwaar? Och een kind komt, hoe klein ook, in de kinderlijke eigenschappen openbaar. Het is zo wonderlijk dat die mensen met het doodvonnis in hun hart lopen, en dan gaat het hen net als de knechten van Benhadad. Toch hopen zij, en waarop? Op die goedertieren Koning. Daar hebben ze van gehoord, geliefden, ze hebben gehoord van die gezegende Christus. Want nu moet u niet denken dat God een tiran is, en dat Hij zulk een ziel niets anders doet ervaren dan dood, hel en verdoemenis.

Nee, dan kan de hemel tussen alles door zich zo liefelijk uitlaten in zijn goedertierenheid en in zijn barmhartigheden. O, die vrede des hemels, die soms in het hart mag afdalen, die gaat dan alle verstand te boven. Dan mogen ze zich voor een ogenblik in Zijn lieve Zoon verliezen, en in die hemelse blijdschap hun zaligheid vinden. Maar tevens moet door dat hemellicht een kennis verkregen worden. Ja, dat valt niet mee, die kennis van onze doodsstaat en van onze doemstaat in Adam.

Dan zal zulk een ziel zich buiten God kennen en zonder God op de wereld staan, want hij heeft zich uit God weggezondigd, de band des levens doorgesneden en zo is hij weggejaagd uit het paradijs. Daar gaat hij nu als een lijfslaaf over de wereld, zonder

God en zonder Christus, onder de vloek en onder de schuld. Nu dan begrijpt u toch wel, dat zo'n ziel, als ik het zo eens mag zeggen, in elkander kruipt. De ziel nu is verlangend naar dat Kind. Dat Kind waarvan gehoord, waarvan gesproken is, waarover gepreekt wordt op de kansel, en hoe Jezus gekomen is tot de verloren schapen van het huis van Israël.

O God, zou het dan nog kunnen, dat ik ook nog zalig worden zal? Verdiend is het niet! Maar Heere, Gij zijt toch groot van barmhartigheid! En zo trekken ze zoetjesaan op naar Bethlehem. Ze zullen dat Bethlehem ook zien, dat grote heil, dat voor hen is weggelegd in dat dierbare Kind, die stof van vreugd, dat geschenk van het Goddelijk alvermogen. Dan wordt het voor hen waar, dat u heden geboren is de Zaligmaker. En wanneer men dan dat Kind eens een weinig uit de kribbe mag lichten door het geloof, wanneer we dan die Jezus met Zijn borgtocht eens een ogenblik eigenen en aan het hart drukken mogen en we vinden dan in Hem de mogelijkheid van zalig worden, dan wordt het:

*Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
Ten hoogsten toppunt stijgen.*

Dan zouden ze de hele wereld zalig willen hebben .O, was is God toch goed voor een arme zondaar. Ziet, dat was nu iets van het nieuwe Paradijs. Doch in de tweede plaats zou ik spreken over:

2. Een hof des doods

Wat is dat nu? Een hof des doods? Och, dat Bethlehem, die stad die door Jezus geboorte een paradijs geworden is, was toch gelijk een hof of kuil des doods vanwege de veelvuldige begrafenissen, die daar plaats vonden. Want daar in die stad liggen al de schaduwen, al de voorbeelden, al de zinnebeelden, ja geheel de Oudtestamentische tempel met haar offeranden en reukwerken. Ja, uit die beeldengalerij is het wezen Christus te voorschijn gekomen. Maar ook dit zal op een geestelijke wijze Gods kerk niet vreemd zijn. Waar die dierbare Zaligmaker geopenbaard wordt als de enige weg, en als de enige grond der zaligheid, daar zullen veel van de oude ceremoniën en wettische gerechtigheden begraven worden. Als die Christus, het Wezen van de tempel, ons alles geworden is, dan wil men van niets meer weten, dan Jezus Christus en die gekruisigd. Dan zullen zij begraven worden, al die wassingen, al die reinigingen, die gerechtigheden en waardigheden buiten Christus.

O, wanneer maar een weinig van Christus verdiensten, van Zijn gerechtigheid en waardigheid gekend mag worden als de enige grond der zaligheid, dan zullen alle beschouwingen, ja zelfs het gehele lichaam van bevinding begraven worden.

Wanneer men maar een praktische kennis verkrijgt van het wezen der zaak hetwelk Christus is, als Hij als enige grond der zaligheid tevoorschijn treedt uit die beeldengalerij van onze godsdienst, van onze gerechtigheid, tranen en beweeglijkheid, dan zal dit alles begraven worden.

Denk maar eens aan Martha. De Heere Jezus sloeg haar alles uitde hand. "Martha, Martha, wat bekommert gij u toch over vele dingen." Ze werkte en ze zwoegde en ze droeg maar aan en was misschien nog wel kwaad op Maria dat zij niet hielp. Maar dan zegt de Heere: "Martha, al die bewegingen, Mijn kind, het heeft voor Mij geen waarde. Gij hoeft niet te dienen, Ik ben gekomen om te dienen. Gij behoeft Mij niets aan te brengen. Gij komt te laat Mijn kind, alles is al aangebracht, en het wordt volbracht op Golgótha."

Daarom, wij worden niet door de werken der wet gerechtvaardigd maar die gelooft in Hem, Die de goddelozen rechtvaardigt diens geloof zal gerekend worden tot

rechtvaardigheid.

Martha, begraaf maar alles en leer maar eens bij Maria te gaan zitten. Wat deed Maria dan? Niets! Hoe werd Maria dan zalig? Met de armen over elkaar! Ze liet zich zinken op dat volkomen borgwerk, op die volkomen genoegdoening van Christus, die door het geloof aan haar ziel werd toegepast.

Ja wij moeten ook nog meer begraven, n.l. eigen krachten, eigen eer, eigen wijsheid, verbeelding, zelfoverschatting, hoogmoed en eigen leven. Alles moet er aan! Geheel de oude mens, geheel de oude tempel met het hare moet begraven worden, om Jezus in Zijn volle borg- en bloedgerechtigheid te kunnen drukken aan het hart. Om dan die Jezus te kunnen omhelzen tot onze rechtvaardigmaking. Uit dat bolwerk Zijner genade, door Hem aangebracht, gaat men dan leven.

In die kribbe zijn ook begraven alle zonden en alle schulden. Zie het maar in die oude Simeon. Sinds hij het Kind in zijn armen had, en in Hem de zaligheid, de vergiffenis en de verlossing zag, wilde die man van geen zonde en schuld meer weten. Maar waar zijn nu die zonden gebleven? Hij wierp ze af bij die kribbe daar en hij begroef ze in de stal, en loofde zijn God in Christus.

Ach, dat het bekommerde volk des Heeren, ik zeg, dat dit bekommerde volk ook eens meer gelovig gebruik mocht maken van Bethlehem. Van die kribbe. Wat zeg ik? Van dat Kind, van die lieve Jezus. Gelijk die herders deden. Dan zouden zij meer in jubel uitbreken, want waar men het kindeke Jezus aanschouwt, door het geloof, daar zijn de zonden gevloeden en daar is de schuld geweken, althans, daar is zij bedekt. En dan mag dat volk zich verlustigen in die bloed- en in die zoengerechtigheid van Hem. Zeker komt die Schuld wel weer terug.

Daarom is er een grotere troost uit die kribbe van Bethlehem te halen, wanneer wij als Sion door recht mogen worden verlost, met begraving van onze gehele Adam, niet ons gehele zijn, wat wij zo-even aanhaalden, en wij op Jezus' tussentreden met Zijn gezegend bloed, en de gerechtigde eis, de vrijspraak des Rechters mogen ontvangen. Opdat u in die Christus vrede met God zou mogen maken, door God gerechtvaardigd zijnde van de schuld en van de zonde. Door Christus geheiligd, gewassen, gereinigd in dat dierbare bloed, geliefden, opdat wij in die vrede met God zouden mogen delen: Ik moet om des tijds wil het maar kort samentrekken, en voor dezulken nu, want dat is toch de hoofdzaak waar het hier om gaat, ligt dan alles in het graf! Wat een gemak mag dat toch zijn. Als wij geheel van ons zelf verlost mogen zijn. Als wij geheel Jezus' eigendom mogen zijn.

O, geliefden, begraven de akte van de aanklager Mozes, begraven de akte van de vorst der duisternis. Begraven de akte van alle beschuldigers, geliefden, niets, maar dan ook niets vermogen zij meer. Allen zijn zij begraven, Mozes met zijn vloek, met zijn verdoemenis, en de duivel met zijn beschuldigingen, de consciëntie met haar veroordelingen. Ja, alles ligt daar begraven. En de dood en de hel, mijn hoorders! Zodat er geen schuld en geen zonde meer overblijft. En slechts één leven blijft er over, en dat is Christus! Die is het Leven en Die is de Levensbron, als Heiligmaker, mijn hoorders! Hij blijft over, die Bedienaar van het Heiligdom. Opdat Hij Zijn ambtelijk werk zou voortzetten. Hij blijft over, die heerlijke en die grote Levensboom. Dat brengt me tot het laatste punt, wanneer ik spreek over:

3. Een hemelse Gave

Och, wat zien wij ten laatste voor onze ogen in Bethlehems stal? Een wondervolle Christusboom! Geen kerstboom met wat kaarsjes, wat zilver, misschien nog wat goud. Want je gaat met je kerstboompje voor eeuwig verloren, hoor! Dan kan je er om dansen zoveel je wilt. Die Christusboom, die Christus, dat Licht der heidenen, met dat

zilver van Zijn priesterschap, met dat goud van Zijn koningschap, o, dát Kind te mogen zien! Dat is ook liefelijk om te zien! Beladen met Zijn sieradiën, met Zijn hemelse gaven en met velerlei kostelijkheden. Want Zijn kleed is sneeuwwit waarin Hij gewikkeld is voor de Zijnen. Het is dat kleed van vlekkeloze heiligheid. En waarin gij, o volk, uw God welgevallig en aangenaam mag zijn. Geloofde gij het slechts, gij zoudt de heerlijkheid Gods zien.

Hoe u er uit ziet, hoe met de zonden besmet en beladen, in dat kleed mag u nu vlekkeloos voor het aangezicht des Heeren staan. In Zijn hart draagt Hij het licht hetwelk Zijn hele kerk doorlicht waarbij wij ook mogen wandelen, want: "Uw licht doet klaarder dan de zon, ons 't heuglijk licht des Vaders, des Christus en des heiligen Geestes aanschouwen. Ja, alle waarheid is in dat Kind. Het is vervuld van raad, van wijsheid, op Hem rust het eeuwig welbehagen des Vaders. Want Hij is het zuivere afschijnsel van des Vaders heerlijkheid. Het uitgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid. Ja, dit Kind heeft recht om ieder ogenblik vrij de hemel in te treden, en Zich aan de boezem van Zijn eeuwige Vader neer te leggen.

Zijn vrede is als een diepgaande stroom, geliefden, en wie kan de onschatbare erfenis die ons wacht, genoegzaam verheffen? Ja Zijn handen, ze zijn uitgebreid tot u, o zondaar. "En die tot Mij komt die zal Ik geenszins uitwerpen" en "zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke."

"Neigt uw oor en komt tot. Mij, hoort en uw ziel zal leven, want Ik zal u geven de gewisse weldadigheden Davids." Jongeling en jongedochter, zult gij daar eens niet naar uitgaan? Ik zie hier rijen met bromfietsen, hierheen en daarheen gaan, maar daar loop je jezelf dood in, hoor! Maar als je met die Efratiëten meegaat, als je daar mee naar Bethlehem gaat, en je ziet dan die uitgebreide armen en je aanschouwt Zijn eeuwig erbarmen, die liefdegaven daar in die krib, maar dan kom je er niet meer vandaan. Dan weet je niet hoe laag je buigen zult. Daar zal je dan aanschouwen, wat je nog nooit gezien hebt. Want "de ogen die eens gezien hebben, ze zullen niet meer terugzien."

"Ja, maar, daar ben ik toch geen mens voor", hoor ik u zeggen.

Weet je wat de Heere zegt? "Wie is slecht, die kere zich herwaarts." God vraagt niet wat heb je gedaan? Tot de verstandlozen zegt Hij nog: "Komt! buigt u! vernedert u onder de krachtige hand Gods." Zinkt aan de kribbe neer in Bethlehem's stal, opdat gij het Kind moogt aanbidden! "Want Ik zal u geven de gewisse weldadigheden van David. Wendt u naar Mij toe, o alle gij einden der aarde en wordt behouden. Ik ben God en niemand meer. En die in Mij gelooft, Hij zal zalig worden."

Hier is voor u nog een kleed, schoner dan dat van Jozef. Uit Zijn eigen ingewand gesponnen en met Zijn eigen bloed geverfd. Opdat uw naaktheid in Adam, opdat uw walgelijkheid en uw verdoemelijkheid nimmer geopenbaard wordt. Dat kleed wat u aangenaam maakt voor God. Och, komt toch tot dat Kind, dat daar ligt te wenen van liefde. Als Hij straks te Jeruzalem staat dan heet het "Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen bijeen vergaderen gelijk een hen hare kiekens. Maar gij hebt niet gewild." Moet gij het nog langer uithouden? Moet gij u nog langer verharderen? O, zinkt toch voor Hem in het stof, steekt uw hoofd eens in uw kussen en weent uzelf eens uit voor God. Wie weet, de Heere mocht zich wenden. Kom toch als een Ruth, die naar Boas is gegaan. Kom toch als een Kanaänese vrouw, die zich vastklemt aan Zijn macht. Kom toch tot Jezus met die bloedvloeiende vrouw, opdat u de kracht der vergiffenis ervaren mag. Hier in die kribbe is ook nog een bundelke der belofte, wat u thuis maar eens open moet maken volk, want dat biedt mij de gelegenheid hier niet.

Beloften zonder getal waar gij u, o volk, aan vast klemmen moogt in al uw

omstandigheden, in al uw wederwaardigheden, in al uw leed, in al uw kruis, in al uw duisternis, in al uw ellende die gij op aarde meemaakt. Daarom, maakt dan die beloften door het geloof eigen, dat het een worsteling wordt in de gebeden, gelijk als een Jacob als hij te Pniël was, God aangreep op de beloften twintig jaar geleden gedaan. Maar of Jacob overwon!

Kortom gezegd, daarnaast ziet u ook nog een wierookvat des gebeds. O, volk, zwaait dat maar opwaarts, want u mag van God alles begeren, alles wat u wilt! En u zult het in Jezus Naam ook zekerlijk ontvangen! Daarom heet het "stort maar voor Hem uit uw ganse hart. Hij is een toevlucht voor de Zijnen". Breidt met Samuel de handen maar tot de hemel uit. Legt uw harten als 'n open brief voor het aangezicht des Heeren als eenmaal een Hiskia. Weent uw ziel vrij uit, dat is de stem van Jezus' bruid. Gelijk de stromen van de wangen liepen van die vrouw. Ja piep maar hoor, als een zwaluw, kir maar als een duif, gelijk Hiskia met het aangezicht naar de wand. "Wees Gij mij borg." Kwam het voor die man niet goed uit? Belijdt uw gebrek en uw zwakheid aan de Heere als David. Roept als een ellendige en God hoort! Zucht als een gevangene, want de vrijheid zal u gegeven worden!

O, u ziet hier nog een kostelijk doek in die kribbe, waarop geschreven staat: "Volk, weent niet want dit is de Leeuw uit de stam van Juda die overwonnen heeft." Alle tranen kunt u nu van de wangen wissen, want Hij zal Zijn werk voor u voleindigen. Vreest dan niet, gij wormke Jacobs, want Ik ben met u."

Ja hier in die kribbe ziet men nog een scepter zwaaien waarmee Hij over de zonde heerst. Hoe gebukt onder de zonden gij over de wereld gaat, hoe schandelijk gij u voor God kent, hoe laag dat gij het menigmaal laat liggen, geen nood, want de zonden zullen over u niet heersen. Hier in die kribbe is nog een pardonbrief. Een brief van ontslag aan u, o schuldigen. Een brief van ontslag van al' uw schuld, van al uw zonden! Hier nog een handbrief van Zijn liefde, van Zijn trouw. Want al mijn lust die is tot haar en God is nu met Zijn volk tevreden. Hier is nog een kroon van eeuwige overwinning. En in dit Kind, in die Christus zullen ook wij meer dan overwinnaars zijn. Overwinnaars zijn we hoor, over de dood en over het graf en over de hel en over de schuld en over de doem, ja, over alles hoor! En we zijn zo veilig in des Konings hand.

Ach, geloofden wij het slechts, we zouden met David mogen uitroepen: "en dit weet ik vast, God zal mij nooit begeven, niets maakt mijn ziel vervaard:" Ja, wat zeg ik, hier in die kribbe is Christus Zelf als die grote Middelaar, als die gezegende Hoge priester, als die eeuwige Koning, als die dierbare Profeet. Hier in die kribbe ligt nu onze Leidsman, ligt nu onze Vriend, gelijk als Abraham in God zijn Vriend mocht vinden. Hier in die kribbe ligt onze Vredevorst. Breek dan in jubel uit en roep dan met Zacharias: "*O dierbaar Kind, o stof van vreugd, Geschenk van 't Alvermogen.*"

Zo loofden Maria en Simeon, zo moet onze mond die God nog loven. Och geliefden, wat mag het heerlijk zijn als onze ogen open zijn, want dat moeten ze wezen om iets te aanschouwen van dat dierbare Kind. Die uit de eeuwige liefde des Vaders, uit de eeuwige soevereine gedachten Gods is voortgebracht en aan de wereld gegeven. Van alle talen, volken en natiën zullen ze worden toegebracht, opdat de wereld der uitverkorenen de eeuwige zaligheid in Hem moge vinden. "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwig leven hebbe."

Toepassing

Dus je moet in dat Kind geloven, je moet in die Jezus geloven! Nee, geliefden, geen hersenfabricaat, om met een historisch geloof op te klimmen tot Hem en Jezus te

eigenen en dat met verloochening van de praktijk der godzaligheid en het ware zaligmakend geloof, waarin duizenden in onze dagen zich bedriegen. Want godsdienst daar loopt de wereld van over! De kerken van alle richtingen, ze smelten als in één. Men tracht daar één internationale kerk van te maken. Christus, het Wezen, dát moet er uit! Want we beleven de tijd, als in de dagen toen Jezus gekruisigd werd door de vrome wereld, niet door de heidenen.

O, daarom noemt Vermeer de godsdienst in onze dagen, de antichrist, die het aanlegt op de ondergang van de kerken Gods. Wie wil er in onze dagen van Christus weten? Kijk maar in onze eigen kerk. 't Is wel bedroevend om te moeten zeggen dat velen de Jezusprediking zelfs moe worden, zelfs zat. Daar zijn er genoeg, die horen liever een mooi zondagsschoolverhaal, als er maar geen Jezus bij te pas komt.

Maar het brengt ons het Kind niet aan. Waar het Kind gemist wordt, zal het voor eeuwig verloren zijn en weet je wie dat weten? De ware kinderen Gods, die door de Geest Gods zijn bekend gemaakt met hun zonden. En die geen rust kunnen vinden dan alleen in die Christus. Omdat er geen andere mogelijkheid is van zaligheid. En nu is Hij die machtige Koning, en die eeuwige Priester en die gezegende Profeet. Roep dan tot Hem jong en oud, klein en groot tezamen! Buigt uw knieën voor Hem in het stof! Wie weet, God mocht Zich wenden. Het mocht u eens gaan als dat goddeloze beest, die Manasse, die daar kroop in de gevangenis, maar hij riep de God der vaders aan. Het mocht u eens gaan als die verloren zoon, dat u uw verstand eens terug kreeg dat we verloren hebben in het paradijs. Wat zouden we dan wederkeren tot Hem en we zouden zo min als die herders stilstaan op die weg. Neen, er zou geen rust, geen vrede zijn, dan alleen in dat Kind. Nietwaar volk des Heeren?

Och, misschien hebt u weleens liefelijke tijden gehad of wel eens bange, met de dood voor de ogen gestaan. Maar ook wel eens verzonken geweest in die Goddelijke liefde, in die uitlatingen Zijner Goddelijke eigenschappen. Maar in dit alles was er geen Jezus. En kunt u daar gelukkig mee zijn? U daarmee tevreden stellen? Nee! Het is dat Kind alleen. Die brengt alles mee en aan! O, als die schellen van de ogen bij die krib mogen wegvallen, en ze mogen dan in die Jezus Zijn hele kruis en borgwerk zien, wat dat alles omvat, dat ene Kind, ja, dan zullen zij zingen van Goddelijke blijdschap! Dat is een zaligheid, dan is er een weg, waar de zonden zijn bedekt en de schuld eveneens en de toom Gods is er gestild.

Altijd kwam u nog levend van het schavot, nietwaar? Welnu dan, vraag de Heere, of het Gode behagen mocht om u door recht te verlossen. Och, dat gij met Ruth naar de dorsvloer leerde uitgaan, naar de noodzakelijkheid in die Christus geborgen te zijn. Hij is de grond, Hij is de gerechtigheid, Hij is 't alleen, Hij is 't ook alles. Opdat gij van God gerechtvaardigd van schuld en straf vrijgesproken wordt en in Christus' gerechtigheid u gedekt moogt kennen en in Zijn bloed gewassen en geheiligd. Opdat gij in Christus de Vader worde. voorgesteld. Om dan als kind aan Jezus hand te wandelen, om dan als kind door het geloof gebruik te mogen maken van die Middelaar des Verbonds die gezeten is aan de rechterhand des Vaders, als Profeet om ons verder de weg der zaligheid te leren, als Priester om ons verzoening te maken, als die Koning om ons te regeren. Gode tot eer, onze ziel tot eeuwige zaligheid; AMEN.

6. PREDIKATIE VOOR DE LIJDENSWEKEN

Zingen: Psalm 95 vers 5 en 7

Lezen: Marcus 15

Zingen: Psalm 79 vers 4 en 5

Zingen: Psalm 85 vers 1

De tekstwoorden voor dit uur vindt u opgetekend in Markus 15 en daarvan het twaalfde vers, het gedeelte, waar Pilatus antwoordt:

"Wat wilt gij dan, dat ik met Hem doen zal."

Wij gaan spreken over: Jezus, Die werd uitgespeeld tegen Bar-Abbas, en bepalen u dan bij:

1. de sluwheid van Pilatus
2. de woede van het volk
3. de vrijheid van Bar-Abbas
4. de kruisiging van Jezus

1. De sluwheid van Pilatus

Het eerste middel, dat Pilatus ter hand neemt om Jezus met bewilliging van de Joden te mogen loslaten, is een minzame en bewegelijke redevoering, die hij doet tot het volk, waarin hij hen openlijk verklaart de onschuld van Jezus, die hem voor zijn vier-schaar gebleken is. Het was zijn doel hen tot medelijden te verwekken omtrent Jezus. Pilatus vangt zijn redevoering aan met te zeggen, wat gevonden wordt in Lucas 23 het veertiende vers: "Gij hebt deze Mens tot mij gebracht als één, die het volk afkerig maakt; en zie, ik heb Hem in Uw tegenwoordigheid ondervraagd, en heb bij deze Mens geen schuld kunnen vinden".

Hij wil zeggen: "Gij oversten der Joden, gij zijt er zelf getuige van, dat niets naar oproer en afval van de keizer gelijkt, waarvan gij Hem beschuldigt en dat ook niets gevonden wordt, waarom Hij des doods waardig is. En daarom betaamt het ons Jezus los te laten".

Het tweede middel, dat Pilatus aanwendt om Jezus los te laten is, dat hij een beroep doet op de gerichtsonderhandeling van Herodes, die was voorafgegaan. "Hij, zeg ik, die toch zelf een Jood is, die uw religie en de verschillen daarover aangaande de Messias en Zijn koninkrijk toch kent, hij, zeg ik, heeft deze Mens ook onschuldig verklaard en heeft geen doodvonnis over Hem uitgesproken, noch Hem doen geselen, noch tot enige straf als een schuldige veroordeeld".

En daarnaast stelde Pilatus de vergadering voor om het volk zoveel mogelijk tegemoet te komen Jezus te kastijden en Hem dan los te laten. Niet omdat Jezus die kastijding waardig was, maar om het volk een genoegen te doen en hun eer hoog te houden. En hier begint Pilatus, hoe voortreffelijk hij zich tot nu toe van zijn taak gekwetend had, in deze rechtspleging te wankelen en te draaien en het recht te, verkrachten. Ja, de rechtbank werd nu helaas een draaibank.

Wat een gruwel te veroordelen, hetgeen God rechtvaardigt en onschuldig verklaart. Toch zal Pilatus nog eens proberen om Jezus los te laten, omdat hij doordrongen was van Zijn onschuld. Nu gaat hij Jezus uitspelen tegen Bar-Abbas. Pilatus maakte gebruik van de goddeloze gewoonte op het Pascha, tot vermeerdering der vreugde, gevangenen los te laten, en dan nog wel een moordenaar, wat natuurlijk druist tegen het natuurlijke, burgerlijke en Goddelijke recht in. Want, die iemands bloed vergiet,

diens bloed zal vergoten worden. Daar is geen vrijheid voor. O, eeuwige gruwel! Daar wordt de reine Hemelgave, de vlekkeloze Heiligheid tegenover de bloedmoordenaar op de weegschaal geworpen.

Nu zal de keuze aan het volk zijn. O, hier staat nu het grote Licht tegenover de macht des duisternis. De Vorst des vredes tegenover de wereldberoerder. Hier staat nu de Zoon des mensen tegenover een kind des duivels. Ja, de Heilige tegenover een vloekwaardige. De Koning der koningen tegenover een helse slaaf. Ja, hier staat nu het Kind des Levens tegenover het kind des doods. Ook mocht de waarschuwing van zijn vrouw niet baten: "Want ik heb veel geleden in een droom om Zijntentwil", zo sprak zij. Maar ook geen gehoor. De keuze is nu aan het volk,

Pilatus zegt: "Welke van deze twee wilt gij dat ik loslaat". En daar barst de bom. Daar spuit de hel haar gal uit: "Kruis Hem, kruis Hem, Bar-Abbas los". "Maar wat heeft Hij dan voor kwaads gedaan", zegt Pilatus. "Kruis Hem", was het weer. "Geef mij dan bewijs van Zijn schuld". En des te meer riepen zij: "Kruis Hens, kruis Hem". Wat een toneel. Had dat de Heere nu niet kunnen voorkomen?

Nee, ten deze opzichte niet. Want Jezus moest het doodvonnis van de wereldlijke rechter, dat is de officiële rechter, ondergaan. Want door de krommingen en verdraaiingen van Pilatus, die wereldlijke rechter, die het recht Gods vertegenwoordigde op de aarde, liep dan ook de rechtspraak van die Goddelijke Rechter, dus van het Goddelijke doodvonnis.

Opdat de kerke Gods voor die Goddelijke rechtbank zou worden vrijgesproken en van het eeuwige doodvonnis, over ons uitgesproken in het Paradijs, zou ontheven worden. En opdat de kerke Gods op Goddelijke rechtsgronden door de verheerlijking van het recht de eeuwige zaligheid zou beërven. Maar laat ons nu, in de tweede plaats nog stilstaan bij:

2. De woede van het volk

Van Pilatus, die een Romein was, kan men het nog vatten en nog verstaan dat hij uit mensenvrees en voor de gunst van het volk, Jezus prijsgeeft. Maar hoe, hoe is dit te vereffenen, dat het Joodse volk, het volk des verbonds, het volk der belofte, de verwachting Israëls, de ware Messias het moordschavot overdraagt en zelfs dorst naar Jezus bloed uit wraak? Hoe is dat te verstaan? De vijandschap en de wraak van het volk?

Dit heeft zijn oorsprong in het Paradijs. In het Paradijs in Adam. Daar zijn wij de moordenaars geworden van God en van onszelf. Daar werd God door de zonde, als men het zo uitdrukken mag, de dolk in het hart gestoken. Daar werden de heilige deugden Gods geschonden en het gezag Gods aangetast. Daar werd God naar troon en kroon gestoken. Gods wet vertrappt. Gods verbond gebroken. Daar werd God van Zijn eer en heerlijkheid beroofd en God eigenlijk de oorlog verklaard. En door deze lage en eigenlijk vuile aanslag om zelf heer en zelf meester en zelf god te zijn, d.i. dus geheel onafhankelijk te zijn, hebben wij onszelf vermoord naar de geest en naar het lichaam. Daar hebben wij de levensader, de bron van alle leven, doorgesneden en er bleef niet anders over dan de dood. Daar zijn wij uit God gevallen uit dat zalig vreedzaam hemel- leven en in de grootste ellende van dit leven terecht gekomen, hetwelk ook nog een gunst is. Daar liggen wij nu, de ganse mensheid Eeuwig van God gescheiden, God kwijt, alles kwijt, Zijn liefde kwijt, Zijn vrede kwijt, Zijn gemeenschap kwijt, de zaligheid kwijt, alle volmaaktheid kwijt. Wat zeg ik? Onze verwachting en onze behoudenis voor eeuwig afgedaan!

Ziet u nu, hoe rampzalig de mens geworden is en hoe wij als lijfslaven, als ik het zo eens zeggen mag, met de dood in onze schoenen over de wereld gaan, opdat straks het

eeuwige doodvonnis aan ons voltrokken worde?

Ik zeg u, dat er op de wereld geen ellendiger schepsel gevonden wordt, dan de mens. Wie zal God zien en kunnen leven? Mens, hoe kunt gij leven zonder God en zonder Christus, terwijl u zulk een ontzaglijke toekomst te wachten staat? Buig toch en beken, dat God Gód is! Wie weet, God mocht het wenden. Van nature zijn wij beginselloos en de duisternis kan het licht en de dood kan het leven niet verdragen. De godsdienst verdraagt de godsvrucht niet meer. Kaïn sloeg Abel dood. De broeders van Jozef verdroegen Jozef niet en brachten hem in de kuil. Ismaël kon Izak niet verdragen en spotte met hem. Ezau verdroeg Jakob niet en vervolgde hem. Saul verdroeg David niet, want hij wierp de spies naar hem.

En dat zelfde zien wij ook hier uitgespeeld. Het Jodendom kan Jezus, het Kind des Lichts en des Levens niet verdragen, En te meer nog, omdat ze in hun gevoelens nog zo gesterkt werden door de oversten der Joden, die blaakten van vijandschap tegen de vrije genadeleer, die Jezus predikte en de gerechtigheid, die uit geloof was. Immers zij zochten de zaligheid uit de wet, gelijk thans ook duizenden doen, in plaats van naar Christus te vluchten, hun toevlucht en schuiling zoeken bij de wet. Want, figuurlijk uitgedrukt, kunt u er honderd vinden aan de donderende Sinai, tegen één aan de voet van het kruis.

De stem des donders van de Sinai klinkt hun begeriger in de oren, dan de zoete liefelijke lokstem van Jezus' mond, geliefden, door het evangelie der genade. Men wil zich dan nog liever dood werken, dan uit genade zalig worden. Denk maar aan de rijke jongeling. Toen hij tot Jezus kwam met zijn werken en Jezus hem die ontnam en hem verwees naar de weg der zaligheid om Jezus te volgen als een arme zondaar met vrijwillige overgave aan Hem, dan keert hij zich om en hij gaat Jezus verlaten en het water van vijandschap liep hem over zijn wangen; en dan zegt Rutherford: *Ik heb nooit gelezen, dat hij is weergekeerd.*

Paulus dan! Wat een wraak nam hij om de gerechtigheid der wet te handhaven en de gerechtigheid des geloofs te vernietigen in het afslachten van de kerk Gods, anders zag hij zijn gewin verloren. Om niet te spreken over Martha. Al was zij door God bemind, door Jezus gekend, toch moest ze van al haar verdiensten en van al haar werkheiligheid ontdaan om door het geloof met Maria uit Jezus te leren leven. Ach, geliefden, om ons zelf te handhaven in ons vermeende recht, in onze eigenwillige godsdienst en werkheiligheid en in al onze wetsbetrachtingen, moet Jezus er aan en heet het: "Kruis Hem." En dan moet Jezus gerechtigheid vertreden worden. Dan heet het: "Weg met Deze." Wil Jezus Koning zijn, dan moeten wij, die grote oversten van de hel, leerlingen worden en dat willen wij niet.

En wil men zelf heer.: en meester en god zijn, dan voelt u toch wel aan, dan moet Jezus uit de weg zijn. En zo is Jezus leven hier de dood voor de vrome mens en Jezus dood het leven voor, als ik ze zo noemen mag, de geestelijke Bar-Abbassen, voor de kerk Gods Volg me maar, wanneer ik spreek over mijn derde punt:

3. De vrijheid van Bar-Abbas

De mens van nature is in oneigenlijke zin, wat Bar-Abbas was in een eigenlijke zin. Moordenaars, kwaaddoeners, oproermakers. Gaat eens terug naar het Paradijs. Daar hebben wij alles in oproer gebracht, zelfs de hemel der hemelen, de engelen Gods, de aarde tot aan de beesten des velds, die door onze zonden nu ook de ellenden onderworpen zijn, want alles zucht als in barensnood zijnde:. Wij, wij zijn die oproermakers, die als rebellen tegen de Allerhoogste als doodslagers en moordenaren hadden moeten sterven: En er zou in der eeuwigheid geen behoudenis gevonden worden voor, enig mensenkind, als die eeuwige Zone Gods niet rechterlijk

veroordeeld was en het doodvonnis voor Zijn kerk had ondergaan. Daarin ligt nu de vrijheid voor de Bar-Abbasen van nature doch de gunstelingen des Heeren in genade. Jezus tot de kruisdood veroordeeld, opdat moordenares van God en van hun eigen zielszaligheid vrij zouden uitgaan.

Kent gij daar iets van? Want dat is u en mij noodzakelijk! En welgelukzalig hij, die door de verheerlijking van Gods genade zichzelf een weinig kennen mag als zulk een Bar-Abbas en die voor de Goddelijke vierschaar gedagvaard werd, als een schuldige, als een verbondsbreker, als een oproermaker, als een rebel tegen het Goddelijke Wezen, als een misdadiger met het doodvonnis in het hart, als een moordenaar van God. Kent gij daar iets van? Hoe zult gij, hoe zullen wij dan voor dat heilig en rechtvaardig Wezen kunnen bestaan? Immers de band des levens hebben wij doorgesneden. Geen kinderen Gods, maar nu kinderen des duivels. God kwijt, alles kwijt en van onze zijde voor eeuwig, voor eeuwig verloren. David riep eens uit:

*"Ik schatte mij geheel verloren,
ik mocht van geen vertroosting horen
wanneer mijn ziel aan God gedacht
dan loosde ik niets dan klacht op klacht."*

O, dat is een volk, dat als de knechten van Benhadad met de koorden der veroordeling om hun hals staan, hun breuk bewenen, hun misdaad bekennen, hun rouwkleren dragen, vanwege het leed, dat zij God hebben aangedaan en toch zijn zij niet zonder hoop. Omdat die liefde Gods in hun hart is uitgestort en omdat ze horen, dat die Koning van Israël zulk een goedertieren Koning is. Maar waar dan heen? Waar dan heen? Wat moeten wij doen, o mannen broeders, opdat wij zalig worden? Waar dan heen? Is er nog een weg, is er nog een middel om die welverdiende straf te ontgaan en weder tot genade te kunnen komen? Waar dan heen? Met de moordenaar, met de moordenaar terug tot God, belijdende het loodsvonnis waardig te zijn, zeggende: "Wij, wij rechtvaardig in dat ontzaglijke oordeel, maar wat heeft nu Deze gedaan."

En die tijden leert het volk kennen, namelijk, dat ze God zo eeuwig vrij kunnen verklaren van hun bloed, dat zij de verdoemenis kunnen aanvaarden. Alleen, wat hen kwelt en hun de tranen uit de ogen perst is dit, als zij zullen verloren gaan onder zulk een goedgevoelend Wezen, terwijl ze door de liefde aan God verbonden zijn.

Maar, wat moet het voor die Bar-Abbas geweest zijn, wanneer hij op vrije voeten mocht uitgaan. Maar wat mag het voor een vervloekte en een verdoemiswaardige zondaar zijn wanneer hij met de koorden der veroordeling om de hals en met het doodvonnis in zijn zak, de laatste dodelijke slag verwachtend, en dan, en dan verlost te worden, verlost te worden van dat oordeel der eeuwige verdoemenis. In Hem, Die het oordeel Gods gedragen heeft. In Hem, Die gezegende Heere Jezus Christus, Die door het geloof .zich aan dat arme zondaarshart ontsluit en verklaart.

*Hun blijdschap zal dan onbepaald,
door het licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
ten hoogste toppunt stijgen.*

Om dan te geloven en te omhelzen, dat die lieve Borg ook voor u dat doodvonnis heeft aanvaardt, dat Hij voor u aan dat heilig recht Gods heeft voldaan, dat Hij voor u de wet van de vloek ontwapend heeft en de deugden Gods door ons geschonden, nu opgeluisterd heeft. Ja:

*Dan zingen zij in God verblijd,
aan Hem gewijd,*

*van 's Heeren wegen.
Want groot is 's Heeren heerlijkheid,
Zijn majesteit
ten top gestegen.*

En heerlijker nog, wanneer in het stuk van rechtvaardigmaking, het Sion door recht verlost worden mag en hen de Goddelijke vierschaar gespannen wordt. En hij als een stomme voor het heilig aangezicht des Rechters staat en op duizend vragen geen antwoord weet te geven, terwijl de beschuldigers tegen hem opstaan. Hier is het Mozes, die de wet vertegenwoordigt, want vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen. En als ze dan van regel op regel, van gebod op gebod geleid worden, is het dan wonder, dat zij zwijgend op de wereld staan. Daar staat de satan, die hen niet alleen bespot, maar recht heeft om hun verdoemenis te eisen: "Gij zijt de mijn, vrijwillig hebt gij in het Paradijs uw God verlaten en zijt met mij een verbond aangegaan."

Een verbond met de satan en een verdrag met de hel. En wat zult gij antwoorden? Daar staat de consciëntie, die de zondaar in zichzelf draagt en deze valt aan de zijde Gods en spreekt tegen de zondaar. Dan moet de zondaar de satan rechtvaardigen, dat onze verdoemenis recht is en God vrij van ons bloed is.

En wanneer dat volk dan onder dat Goddelijke recht mag buigen, of zoals men het ook wel uitdrukt, dat zij het recht liever krijgt, dan haar behoudenis (versta goed, zij bidt niet om haar verdoemenis, maar zij rechtvaardigen hun verdoemenis en ze krijgen dat recht Gods lief, omdat ze door de consciëntie aan de zijde Gods vallen. Want al is het, dat zij hier onder het recht Gods sterven, nochtans worden zij gedreven door de liefde) dan mogen zij God GóD laten en *amen* zeggen op hun eeuwige ondergang.

Daarom aanvaardt zij ook het doodvonnis en accepteert zij de hel. Maar nu juist daar in de omhelzing der Goddelijke deugden, in het liefkrijgen Zijner heiligheid en waarheid en wij voor eeuwig te gronde gaan als Korach, Dathan en Abiram voor wie de aarde geopend werd om levend naar de hel te gaan, daar is het die Christus, die Jezus, Die met Zijn doodvonnis tot de Vader gaat en op grond van Zijn voldoening en Zijn aangebrachte bloedgerechtigheid van Zijn Vader eist de verlossing van die zondaar: "Vader, Ik wil, dat die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt". En dan zal God hem genadig zijn. Want is er een gezant en uitlegger, een uit duizend, die de mens zijn plicht verkondigt, zo zal God hem genadig zijn en zeggen: "Verlos hem, dat hij in 't verderf niet nederdale. Ik heb verzoening voor hem gevonden."

God de Vader als Rechter vindt Zijn verzoening met de zondaar in Christus bloedgerechtigheid. En die verlossing mag onbegrensd genoemd worden, wanneer hij dan door God als Rechter wordt vrijgesproken en door Christus in Zijn bloed wordt gewassen, gereinigd en geheiligd. Gerechtvaardigd door God en geheiligd in Zijn bloed om als een gerechtvaardigde en geheiligde zondaar Gode te worden voorgesteld als een reine maagd.

Maar staat dan in die vrijheid, spreekt de Vader, waarmede u Christus heeft vrijgemaakt op Golgótha en verheerlijkt aan uw ziel, zodat u de geloofsarmen om Hem heen slaat en zegt: "Mijn Heere en mijn God." Dan wordt u als een reine maagd voor God gesteld, zoals Juda borg stond voor Benjamin en hem tot zijn vader terugbracht, zo is het de meerdere Juda, Christus Jezus, Die in Zijn voldoening, in Zijn gerechtigheid, in Zijn volmaaktheid de zondaar de Vader presenteert, waarover het ingewand des Vaders bewogen wordt, rommelend van goedertierenheid, en God de Vader Zich zelf uitlaat: "Eén enige is Mijne duive, Mijn volmaakte" en daar is geen gebrek aan u. Dan komt dat volk zo volkomen en zo rein, zo heilig, zo volmaakt op de

wereld te staan, alsof ze nooit zonde gekend of gedaan heeft.

En dan druk ik het wel eens zo uit: "Dan mag hij zijn voeten weer aan de oude haard steken en dan mag hij weer een thuiskomen hebben bij zijn lieve Vader."

En nu zal ik niet spreken over de openbaring van de Derde Persoon, want dat is een nadere verklaring en openbaring, als die Geest ons geschonken wordt als de Verzegelaar, Die alles verzegelt, namelijk het werk van God in Christus door de Heilige Geest, maar ook verheerlijkt in het hart van de zondaar. Die getuigt dan met onze Geest kinderen Gods te zijn, door welke zij roepen: "Abba, lieve Vader." Die Geest wordt ontvangen als een Onderpand in onze ziel.

Dan kan men door het leven gaan. Dan kan men met Job zeggen in de nachten van bestrijding: "Ik weet, mijn Verlosser leeft." Dan kan men met Paulus zeggen, al stond hij als een dankoffer geofferd te worden: "Ik weet, in Wie ik geloofd heb en ik ben verzekerd, dat mijn pand bij God is weggelegd tot die dag". Maar nu ten laatste nog iets van:

4. De kruisiging van Jezus

"Bar-Abbas los en kruis Hem, kruis Hem." Is het geen onbegrijpelijk wonder van Goddelijke zondaarsliefde, van Goddelijke zondaarsmin, dat Christus onder de grootste misdadigers wilde gerekend worden en het Offer der liefde wilde wezen voor een arme, ellendige, waardeloze verdoemelijke zondaar, die van nature niet meer is als een Bar-Abbas, Die door hun zondige en ontrend bestaan nog altijd voortgaan om Jezus te kruisigen, al is het dat zij door het kruis verlost en van het oordeel der verdoemenis ontslagen zijn. Dan zullen wij in de weg van heiligmaking verdoemenis waardig blijven. Want ons bestaan onderwerpt zich niet aan God God vergeeft de zonden wel en neemt schuld en oordeel weg, maar God neemt ons zondig bestaan niet weg en laat ons zondaars zolang wij op de wereld zijn. Zo blijven wij in ons bestaan kruisigers van Jezus met de werken der duisternis, terwijl het hart altijd vol is van duistere moordspelonken. Ieder kere maar eens tot zichzelf in. Dan zult gij het wel aan de weet komen, hoe smartelijk het voor ons gevoel is. Hem kruisigen wij door die oude mens van eer, van hoogmoed, van hartstocht, van goddeloosheid en zedeloosheid. Of wilt u van die oude mens ook nog iets maken? Wilt u die ook nog heilig doen zijn?

U komt er ééns af, maar dan eerst naar het graf. Het is niet voor niets dat er staat: "Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven."

Dan behoeft u met Paulus niet meer te krijten: "Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods." Kruisigers zijn wij, kruisigers blijven wij tot de dag van onze dood door onze opstand, door onze rebellie. Denk maar aan Asaf, die met gebalde vuisten tegenover God staat. Hoor Jakob eens krijten in zijn grimmigheid, gegriefd was hij: "Gij doet, mij de grijze haren ten grave dalen." Wat is de mens, wat blijft de mens. Men zou zich doodwenen. Door het kruis van Jezus verlost en nu altijd nog kruisigers van die lieve Jezus te blijven. Door onze verloochening. Of bent u zover geklommen, dat u Hem niet meer verloochent? Denk er om, dat u dan boven Petrus staat. Wij loochenen Hem dag en nacht, miskennen en verachten Hem soms. Vol blijft u zelfs zitten van atheïstische gedachten! Maar wanneer wij onder dat inwendige verderf hetwelk in ons overblijft soms dreigen te bezwijken en te verteren door de smart, dan is er voor zulk een ziel hoop, sterkte, ja zelfs verzoening in die gekruiste Christus, in die dierbare Bloed-Immanuël. Dan moet u niet denken, dat dit rechtvaardige volk van God er mede veroordeeld wordt ter verdoemenis. Integendeel. Die bewustheid dragen ze om, dat ze daarvan vrij mogen zijn, maar die innerlijke smarten, die ze daarmee de Heere Jezus aandoen.

Maar als ze nu met tranen en geweend en met innerlijk leed naar dat kruis van Christus gaan, dan is het die gezegende Heere Jezus, Die die oude mens bij ons weer kruisigen wil en kruisigen kan. Want Hij is het, Die in ons dan die sterkte verbreekt en die hoogmoed ter neder werpt. Dan is Hij het, Die dat moord geweld uit het hart wegscheurt. Dan is Hij het, Die ons dompelt in dat wasvat, in die bloedjordan, in die zee van Israël, opdat wij daarin gereinigd en geheiligd worden en wij weer gebruik mogen maken van de Goddelijke vrijspraak in ons en gereinigd zijnde weer in de Goddelijke gemeenschap gesteld worden, die door de zonde verbroken was.

Dan is het zo waar, wat Johannes zegt: "Zie daar het Lam Gods, het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, altijd weer wegneemt." Daarom, volk, zie Hem hangen aan dat kruis, maar dan mag u ook in Hem uw zonden zien hangen, uw verderf, uw moordlust, uw gruwel, uw vuile genegenheid, uw ongeloof, uw krankheid. Dan mag u zien hangen geheel uw verdoemenis en het handschrift, dat tegen u was, is aan dat kruis genageld en ten enen male uitgewist.

O, ziet toch in die Jezus, in die Gekruiste, in dat Offer, uw zaligheid, uw heerlijkheid, uw volmaaktheid, uw vrede, die alle verstand te boven gaat. Zie in Hem, daar aan het kruis, uw erfenis en roep met David uit: "De Heere is het deel mijner erve en mijns bekers, en Hij onderhoudt mijn lot. De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen en een schone erfenis is mij geworden."

Dan is het waar, wat Da Costa zong:

*"In dat kruis zal ik nu roemen
en geen wet zal mij verdoemen."*

Het is afgedaan, wij zijn vrij en zullen nooit meer door het recht Gods veroordeeld worden, maar altijd weer in Christus bloed gereinigd worden en geheiligd worden en in de zalige gemeenschap teruggebracht worden. Gode tot eer en onze ziel tot zaligheid.

Toepassing

Om er niet meer van te noemen, o mens, zie hier Jezus staan voor Pilatus. Nu is de keus aan u. Nu is de keus aan u. Wie wilt gij nu dat losgelaten wordt? Jezus of Bar-Abbas? Met de mond zegt u Jezus, maar met het hart begeren wij Bar-Abbas. Is het niet ontzettend, geliefden?

En nu mag men zo godsdienstig zijn als men wil en zo godzalig door het leven gaan als men kan, maar wij zoeken van nature onze zaligheid in de wet. En waarom nu naar de Sinai? Het is allemaal donder en bliksem en vuur. Het is allemaal tot de eeuwige verdoemenis van de mens. Het is allemaal vloek. Waarom niet naar Jezus heen? Hier is het kruis, hier is het bloed, hier is Zijn woord, hier is Zijn belofte. Roep het Hem toe: "Niet Bar-Abbas, maar Jezus is onze Losser, Jezus onze Helper."

Neem de toevlucht tot Hem als moordenaar en oproermaker, want dat staat de Heere niet in de weg. Al was u de grootste van de aarde. Want ik heb er nooit een groter gekend als Adam, want die hielp de hele wereld naar de verdoemenis. Maar God ging met hem een verbond aan. Nee, het doet niet mee en het staat niet in de weg, maar beken, dat God God is en dan wordt gij Bar-Abbas en komt vrij in Christus, die gehangen is en het oordeel der verdoemenis gedragen heeft. Buig dan allen!

En, volk des Heeren, kent gij uzelf een weinig als een Bar-Abbas, als een oproermaker in het Paradijs? Kent gij uzelf een weinig als die rebellerende man, die niets is dan vijandschap? Dat gij geheel aan de dood onderworpen zijt door uw afval, door de zonden, door uw gruwel, door uw moordenarij? Hebt gij dat voor God leren bewenen? Hebt gij voor de Heere bekend, dat er niets rechtvaardiger is dan uw verdoemenis? Dan hebt gij ook iets van de vrijheid leren verstaan, die er in Christus is. Die vrijheid,

die door Hem is aangebracht en het oordeel der verdoemenis heeft weggedragen opdat u nu zalig worde in Diens gerechtigheid. En nu weet ik zeer wel, maar men kan alles in één preek niet aanhalen, dat er een hele woestijn ligt. tussen Bethel en Pniël, maar was dan op in de genade en ziet die Borg eens te volgen in die ontzaglijke vernedering, die u van trap tot trap gepredikt wordt, om kennis weg te dragen van Zijn ontzaglijk lijden, om straks met Hem in de dood te gaan en door God gerechtvaardigd te worden.

Wat Christus Borgtochtelijk heeft ondergaan, namelijk rechterlijk in de dood geworpen en rechterlijk weer opgestaan, dat zal de kerk Gods bevindelijk ervaren. Eerst vernederd, dan verhoogd; rechterlijk in de dood en rechterlijk in Christus mogen opstaan, opdat gij dan verblijd de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods zult uitdragen, maar met de rijkdom van uw staat terug in armoede van uw stand en met het welwezen des geloofs weer een bedelaar te worden om de kruimpjes des geloofs .aan de voeten van het kruis.

M.a.w. terug naar het armenhuis, opdat u met uw overgebleven zondige bestaan kruipende achter Jezus door het leven leerde gaan en altijd weer gebruik moogt maken van die offerande aan het kruis aangebracht, van dat bloed des eeuwigen verbonds, tot reiniging en heiliging tot verheerlijking van Gods naam, opdat gij Paulus leert verstaan: "Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam des doods, maar ik dank God, ik dank God, ik dank God door onze Heere Jezus Christus, Die het alles en het geheel voor Zijn Kerk geworden is, zijn zal en blijven tot in der eeuwigheid." AMEN.

7. PREDIKATIE VOOR DE LIJDENSWEKEN

Zingen: Psalm 45 vers 1 en 2

Lezen: Joh. 19 vers 1-16

Zingen: Psalm 97 vers 1 en 5

Zingen: Psalm 72 vers 10

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in het evangelie van Johannes, het 19e hoofdstuk, het 14e vers, het laatste gedeelte, waar Pilatus uitroept:

"Ziet uw Koning!"

Wij dachten te spreken over:

1. de gekroonde Koning
2. de versmadede Koning
3. de verworpen Koning

1. De gekroonde Koning

Pilatus is door het herhaalde onderzoek overtuigd geworden in zijn geweten, dat de Man, Die daar voor hem staat is de Zoon van de waarachtige God. De Koning van hemel en aarde, van Wie zo veel voorzeggd was. Ja, de beloofde Messias, Jezus de Rechtvaardige, Die onmogelijk van de wereld kon zijn. Maar helaas, de liefde tot het zichtbare, tot een vergankelijk stuk goud en zilver, de liefde tot zijn ambt als stadhouder van Juda en de argwaan van de keizer Tiberias, voor wiens rechterstoel hij zo licht door de Joden kon worden aangeklaagd, maakte dat Pilatus de priesters en het volk ter wille was, hoewel hij wist, dat ze Jezus uit nijd uit de weg wilden ruimen.

Uit vrees voor de Joden, uit gunstbejag bij de keizer, beging Pilatus niet alleen een daad van moord aan Jezus, toen hij Hem ter kruisdood overgaf, maar overtrad ook daarmee alle wetten van gerechtigheid, wetende, dat elke ongerechtigheid haar straf met zich brengt. Geliefden, wat is toch de mens, wat is toch de mens en wat is de gunst van mensen een sterkte van Satan.

Wat wordt niet gedaan en gelaten om de gunst van groten en aanzienlijken of van degenen, waar men enig belang bij heeft. Was de liefde tot 's mensen gunst en 's werelds belang niet in de weg, wat zouden veel hovelingen in hun staatszaken, veel leraren in hun bediening, veel godzaligen in hun leven, veel mensen in het algemeen, geen ander dienen en zich naar de eis van recht en billijkheid gedragen in hun omgang met groot en klein. Maar helaas, het eigenbelang en des mensen gunst regeert meestal de wereld, doch weet, zo wie een vriend der wereld wil zijn, tot een vijand van God zal gesteld worden. En zo wij in alle wind van verzoeking maar her en derwaarts gedreven worden, zullen wij tenslotte met Pilatus verzinken in een naamloos verderf, als een verwerper en een kruisiger van Christus.

Want dat deed Pilatus! Hij bracht Jezus uit het rechthuis naar buiten voor al het volk en wel zo bebloed en bemorst en doorwond, ja zelfs met een kroon der bespotting, dat Hij een schouwspel der goddelozen was. Maar wie is het, die het edelgesteente der schepping, het sierraad van het heelal, deze bloedige gestalte heeft toegebracht en het spotkleed om de heilige schouders geworpen heeft en Hem een doornen kroon in het hoofd geslagen heeft? Wie is het?

Het is de mensheid, het is de mensheid! Geen anderen dan zij! De krijgsknechten, de farizeeërs, de Joden, waren haar handlangers en werktuigen. Zij waren de uitvoerders. Ja, dit is nooit te ontkennen en die moordenaars zullen ook nooit te verschonen of te verontschuldigen zijn.

Doch grijpen wij nu eens in eigen boezem. De doornen, waaruit de kroon gevlochten was, groeien, wanneer de Geest Gods ze nog niet heeft uitgerooid, op de bodem van ons aller hart. Hoe is zulks mogelijk?, zo hoor ik u vragen. Dan antwoorden wij u: Terug naar het Paradijs! Adam was een koning, geschapen om over de ganse aarde te regeren. Doch door zijn afval gaf hij al zijn koninklijke heerlijkheid, zijn purperen kroon en zijn scepter prijs. En toen over deze ontzettende bondsbreuk zijn ogen zijn open gegaan, boog hij het hoofd en wilde het verlorene terugzoeken. Maar helaas, toen hij tot de aarde neerbukte, rezen in plaats van kronen hem doornen en distelen tegemoet om zichzelf te kronen. En in plaats van een purperen, vond hij een spotkleed ter hel voor hem geweven. En in plaats van een scepter verhief zich de stok eens drijvers tegen hem om hem het Paradijs uit te drijven. Dit is nu onze erfenis uit Adam. Een versmade kroon, gevlochten van de doornen onzer hoogmoed en van de distelen onzer vijandschap, waarmede wij met de beulen Christus steken en het bloed aftappen. Hoe zullen wij nu ooit weer door God gekroond kunnen worden en van onze vloekkroon, smaadkroon, hoogmoedskroon ontdaan worden? Dan roept Pilatus ons toe, ja God door Pilatus: "Ziet uw Koning!"

Die geheimzinnige Persoon heeft onze stekelige, versmade en hoogmoedskroon-opgezet om Zijn volk de kroon der heerlijkheid en der eere, de kroon der zaligheid en der vreugde te verwerven. Van de Vader, van de Vader is- Hem het purperen spotkleed van zonden en schaamten aangedaan om Zijn Kerk te bekleden met die bloedpurperen mantel van Zijn gerechtigheid. De Vader heeft Hem met onze stok des drijvers en het zwaard Zijner gerechtigheid uitgedreven uit de hemel, gedreven tot in de dood. Opdat Zijn volk die scepter der genade ontvangen zal en voor die Goddelijke rechtbank zou vrijgesproken worden. Gelijk als Esther, die ten dode was opgeschreven, het Goddelijk pardon en de scepter der Goddelijke genade ontvangen mocht. Want immers Hij, Die geen zonden gekend of gedaan heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt, opdat u, die in Christus gelooft, zou worden rechtvaardigheid Gods in Hem. En zo geslagen door Zijn Vader in het huis Zijner liefhebbers om onze zonden. Volk des Heeren, hebt gij er wel eens bij stil gestaan, hebt gij het wel eens doordacht, dat gij en ik de moordenaars, de kruisigers, de folteraars en de versmaders van Jezus zijn. Niet om die zonde van die jood, niet om de zonde van die moordenaars daar, die heidenen, die overpriesters, die schriftgeleerden, maar om uw zonden, om de zonden des volks liet Jezus zich verwonden, opdat gij van uw moordgeweld, van uw versmading van Jezus, van uw kroning van uzelf als koning zou verlost worden en zou gekroond met de grootste eer en met de grootste heerlijkheid, die bij God gevonden wordt. Opdat gij zoudt vinden de vergiffenis van uw zonden in Jezus wonden. Daarom wilde ik in de tweede plaats stilstaan bij:

2. De versmade Koning

Jezus werd als de gekroonde Koning naar buiten uitgebracht onder de uitroep: "Ziet uw Koning!" O, ziet Hem, o mens, de Goddelijke zondaarsliefde staat persoonlijk in deze spotkledij voor u. Op Hem vallen de slagen, Hem bloedt het hoofd, Hij draagt de kroon, opdat voor u, o overtreders, kronen des levens mochten bloeien.

Is het dan niet hoog tijd dat wij afbreken met de leugens der wereld, die zegt: "Gij zijt geen Koning, Jezus is geen Koning." Zou het geen tijd zijn afscheid te geven aan de begeerlijkheid des vleses en het linzenkooksel der zonden en aan de misleidende schoot van Delilah en wij ons zouden losmaken van de farizeïsche waan onzer eigengerechtigheid, wij ons zouden losmaken van de stroom des verderfs, die ons van alle kanten omringt. Heden, ja heden, aanschouw deze kroon nog in onze vergadering, nog in dit ons bedehuis.

O, neigen wij het hoofd voor haar zegen, met gevouwen handen en buigen wij voor haar in het stof, gelijk eenmaal de hoofdman, wanneer hij dat bloedige toneel aanschouwde en vrees hem aangreep door de beving der aarde, uitroepende: "waarlijk Deze was Gods Zoon."

"Ziet uw Koning!" Het schijnt dat Pilatus de schare daardoor wilde bewegen tot medelijden omtrent die Jezus, alsof hij zeide: "Ziet toch uw Koning zo bloedig gegeseld, gemarteld, gesmaad, erbarmt toch Zijner, o schare, van Wie gij toch uitgeroepen hebt: "Hosanna, gezegend is Hij, Die daar komt in de naam des Heeren". Maar ach neen, wie erbarmt er zich nu over Jezus. Wat erbarmen, weg met Deze, zegt onze natuur, kruis Hem, zegt ons bestaan. Immers wij willen niet, dat Hij Koning over ons zoude zijn. Ware het niet dat Jezus zich erbarmde over de arme mens, het was voor eeuwig afgedaan. Maar Hij, Hij was van eeuwigheid in Zichzelf bewogen, Hij was vervuld met ongekende barmhartigheid, Hij heeft van eeuwigheid gedachten des vredes gekoesterd en daarin alleen ligt nu de bron van zaligheid, de vastheid der zaligheid en de heerlijkheid der zaligheid.

"Ziet uw Koning", roept Pilatus. Hoe Pilatus dit nu bedoelde, doet eigenlijk weinig ter zake, maar dit weten wij, dat hij een eeuwige waarheid sprak. Want Hij was de Koning van het ganse Israël. Hij was de Koning zelfs van de ganse aarde. Hij was de Koning van het geestelijke Israël op een bijzondere wijze en heerlijkheid. Door de Joden zelf gehuldigd en gezegend bij Zijn intrede in Jeruzalem, toen men Hem toejuichte, wat ik zo-even aanhaalde: "Hosanna, gezegend is Hij, die daar komt in de naam des Heeren." Toen werden de klederen voor Hem uitgespreid. Toen was het: "Vrede zij in de hemel en heerlijkheid in de hoge plaatsen."

En wordt Christus nog niet gehuldigd, als hun Heere en hun Koning door het arme volk van God, wanneer Hij intrek neemt in het Jeruzalem van onze harten? Dan heet het nog: "Gezegend is Hij, Die daar komt in de naam des Heeren." Dan is het vrede in de hemel en heerlijkheid in de hoge plaatsen. Ja, dan spreidt men het hart voor Hem uit als de klederen te Jeruzalem. Dan buigt men zich voor Zijn koninklijke majesteit en waardigheid in het stof der aarde. Want:

*"Ik zal mij buigen, op Uw eis,
naar Uw paleis,
het hof der hoven.
En, om Uw gunst en waarheid saam,
Uw groten Naam,
eerbiedig loven."*

Ja, dan vallen zij aan Zijn voeten neer en vragen zij: "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" Dan grijpen zij in Zijn koninklijke kracht door de genade Zijn sterkte aan, gelijk als eenmaal David te Ziklag. Ja, dan kussen zij Hem als hun Geheel en Al.

Ziet uw Koning, de meerdere David, Die al Zijn vijanden Zijn voeten onderworpen heeft en Die Zijn scepter zwaaide over het ganse Israël. Heeft dan zo niet Christus alle vijanden Zijn voeten onderworpen? Heeft Hij de machtige niet de vang ontnomen? Heeft Hij niet de kop van Satan vermorzeld en hem gehangen aan de nagel ener: vaste plaats? Heeft Hij de poorten van Gaza niet genomen op Zijn schouders als die meerdere Simson en de dood verslonden en geworpen voor het aangezicht van Zijn Vader, opdat nu de kerk door het geloof zou triomferen: "Dood waar is uw prikkel en hel waar is uw overwinning?"

Ja, meer dan Salomo is hier! Die in heerlijkheid gezeten was op de plaats zijner ruste en die groter was in wijsheid, dan alle wijzen in het Oosten en in Egypte. Die in rijkdom niet te evenaren was en die een heerschappij bezat over al de koninkrijken, waarvan nog de kerk Gods zingt:

*"Mijn hart vervuld met heilbespiegelingen,
zal het vrolijk lied van enen Koning zingen."*

Ziet uw Koning! Die van God vervloekt is om u, o volk, met Zijn zegeningen te vervullen. De zegeningen van 't verbond, die druipen van die doornen kroon en van dat kruis van Christus, waarin Zijn Goddelijke gramschap geblust is, waardoor, o volk, uw zonden zijn weggenomen en uw schuld verzoend is en het handschrift, dat tegen u was voor eeuwig mag zijn uitgewist, zodat Zijn gunstgenoten zullen juichen en zij vrede maken met hun God. O, wanneer zij door dat geloof mogen zien, waarom hun Koning gekroond en met dat spotkleed gekleed is en Hem de drijversstok in de handen gegeven is, dan roepen zij uit: "Jezus is mijn Herder en nu zal mij ook zelf niets ontbreken." Dan roept dat volk uit:

*"Jezus is mijn Heere en mijn Hoop
en Hij zal mij dekken en verbergen in Zijn schoot."*

Nog eens! Wanneer ze dit mogen zien, waarom hun Koning gekroond is en met dat spotkleed gekleed is en Hem de drijversstok in de handen gegeven is, o dan roepen ze uit: "Jezus is mijn Koning, Die mij regeert, Die mij bewaard, Die mij beschut en Die mij beschermen zal en nu zijn wij veilig in Gods hand, wat er op aarde dan ook gebeuren gaat!" Laat dan die ark maar drijven, laat dan die ark maar schommelen op de golven en de baren van de grote wereldzee, want Jezus is de Stuurman van het schip als die almachtige Koning en dan varen wij op rots noch klip en zal onze overwinning eeuwig zeker zijn! Dan zeggen ze: "Jezus is mijn God", zoals eenmaal David uitriep: "In God is al mijn heil en eer, mijn sterke Rots en tegenweer." Dan mogen ze met David zeggen: "Dit weet ik vast, God zal mij nooit begeven en niets maakt mijn ziel vervaard." Dan roepen ze uit: "Mijn Jezus is mijn enig al, Hij is het alleen, Hij is het geheel."

Weg dan met alles buiten Hem! Weg dan met alle godsdienst, met alle vormdienst, met alle zeden, met alle deugden, met alle wetsbetrachting, met alle gemoedsgestalten of bewegingen. Weg dan met alle tranen, met alle gestalten, zelfs met alle bevindingen als grondslag voor de zaligheid. Christus is Zelf het offer voor de kerk geworden. Hij is het schuldoffer, Hij is het zondoffer, Hij is het zoenoffer, Hij is het brandoffer, Hij is het bidoffer, Hij is het dankoffer, Hij is het morgenoffer, Hij is het avondoffer, Hij is het alles, Hij is het alleen. Hij is de enige grondslag, waarop en waarin de Kerk zalig worden kan. Hij is alleen het leven als de levende Jezus, opgestaan uit de doden en gezeten aan de rechterhand des Vaders, Die niet alleen onze Voorspraak is, maar ook de Bedienaar van het heiligdom, waar de hele Kerk nu uit leven mag, klein en groot, jong en oud tot de dag van hun dood.

Maar leven kunt u niet uit de grondslag. Leven kunt u in de natuur niet uit de wetenschap van het huwelijk. Maar leven moet men uit de bron van inkomsten. En zo is het hier. Uit Christus, onze Bruid; uit Christus, de Bedienaar van het heiligdom mag nu dat volk leven tot in alle eeuwigheid.

Maar kom, nog een ogenblik iets van mijn laatste punt, wanneer ik spreek over:

3. De verworpen Koning

Maar de Joden riepen: "Neem weg, neem weg en kruis Hem." O, bittere verwoedheid en bloedgierig geschreeuw. Openlijk verwerpt en versmaadt hier Jeschurun de Rotssteen des heils. En waaraan had nu die lieve Jezus dat verdiend? Omdat Hij zoveel wonderen had verricht? Omdat Hij zoveel genezingen had aangebracht? Omdat Hij zulke weldadigheid aan velen bewezen had? Omdat Hij het volk van de zaligheid

onderwezen had? Wat had het hun toch beaamd om met alle mond Hem toe te roepen: "De Koning leve en de Koning leve tot in alle eeuwigheid", in plaats van het: "Weg met Dezen." Ach, het water loopt hier over de wangen. Wat is de mens toch arm. Wat is de mens toch blind.

Wat is de mens toch in zijn onbekeerde staat. Wat, wees eens eerlijk, wat onderscheidt ons nu van die Joden? Hoe velen zijn er niet, die de Rotssteen des heils, die gezegende Christus, versmiden, met al Zijn wonderen, met al Zijn weldaden, met al Zijn vermaning; Jezus versmiden met al Zijn lieflijke lokkingen, nodigingen, aanbiedingen; Jezus versmiden met al Zijn heerlijkheid, met Zijn zaligheid, met de zegeningen van het verbond, met al Zijn rijkdommen, en al Zijn schoonheid. Door onkunde, door verharding, door vleselijke gerustheid roept men uit met woord en daad: "Weg met Dezen en ik wil niet dat Hij Koning over mij zou zijn."

Men klemt zich vast aan de wereld en aan de zonden en aan de begeerlijkheden des vleses, aan allerlei zedeloosheid en goddeloosheid. Of men klemt zich vast aan die eigengerechtigheid, aan die beeldendienst, aan die waangodsdiens, aan die vloekberg, de Sinai. Men klemt zich vast aan die stoel van Mozes, aan die leer der. Farizeeën en wij willen tot Jezus niet komen, Die daar, staat in het midden van: het volk, in het midden van de preek. Die hier voor u staat met de nagelen in Zijn handen en met. de kruisarmen uitgespreid tot uw behoudenis en tot uw hulp zich aanbiedende tot uw genezing en. tot uw zaligheid: ",Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen vergaderen gelijk een hen hare kiekens, maar gij hebt niet gewild."

Nee, u hebt niets mede te brengen, u hebt niets aan te brengen, bekent alleenlijk maar, dat u tegen de Heere uw God gezondigd hebt, en dat gij de kruisiger van Jezus zijt. Wees dan gewaarschuld, o verwerpers van Jezus, die met de Joden uitroept: "Wij hebben geen koning dan de Keizer." Want inderdaad, zo is het nog! De Joden hebben geen koning, maar de joden hebben ook geen bescherming en de Joden_ hebben ook geen hoofd en de Joden worden op de aarde op een hoop gedreven en gaan als ballast nog over de wereld. Totdat ze het zullen bekennen, dat zij de moordenaars en de kruisigers van Jezus zijn. En gelooft nu vrij, verwerpt gij Jezus, dan zal ook Jezus u verwerpen.

Als ik u raden mag, buigt u dan voor Hem, die de scepter draagt in Zijn hand. Want als u weigert voor Christus te buigen en Hem te huldigen als uw Koning, dan zult u straks met de ijzeren scepter stuk geslagen worden en dan zal er geen pardon meer zijn en zult gij voor eeuwig verloren gaan. En waarom zult gij nu sterven, gij huis van Israël? Hij liet Zich wegslepen door Pilatus en liet Zich stellen als een schande voor de hele wereld midden voor het volk. Een toneel, zo bloedig, dat het niet te aanschouwen, was. En waarom? Alleen om u, volk van God. Alleen. om u, om door Zijn schande, om door Zijn schaamte, om in Zijn versmading, om door Zijn verguizing de eeuwige zaligheid te vinden. in Hem. Hij droeg uw kroon, opdat gij ontvangen zoudt Zijn kroon.

Daarom heet het nog: "Wendt u naar Mij toe, gij einden der aarde, want Ik ben God. en niemand meer." Hij wacht reeds op u, o zondaar. Kom, ja komt tot Hem nu! En waar gij aan Zijn voeten neerzinken mag, daar zult u door Hem worden. opgenomen en aan dat Borghart worden gedrukt en gekust met de kussingen van Zijn mond.

O, welgelukzalig dan hij, die heeft leren bukken voor die Goddelijke Majesteit; die heeft leren bukken onder die scepter van Zijn genade; die deze Koning erkennen mocht in Zijn, Goddelijk gezag, in Zijn Goddelijke autoriteit, in Zijn Goddelijke gerechtigheid, in Zijn Goddelijke heiligheid, in Zijn Goddelijke waarheid, gelijk als

Paulus neerzank op de aarde en Hem aanbidden mocht. O, welgelukzalig dan hij, die voor die Koning der Koningen dan buigen mag in het stof en zijn zonden belijden mag met de verloren zoon, zijn zonden bekennen mag, zoals David heeft gedaan:

*"k Bekend', o Heer, aan U oprecht mijn zonden,
'k verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden,
maar ik beleed, na ernstig overleg,
mijn boze daán",*

en Hij, Hij, die gekroonde Jezus, *Die nam ze gunstig weg.*

Och geliefden, opdat wij onze doodslaat zouden mogen bewenen aan de voeten van die Kruis-Immanuël, gelijk als die moordenaar aan het kruis en gelijk als die vrouw, die op Jezus voeten neder rolde, en van de aarde niet meer is opgestaan voordat ze de kracht van dat bloed, wat wij Jezus hebben afgetapt, had mogen ervaren. O, welgelukzalig hij, die zijn farizeïsme en zijn waarde en zijn rechten eens afleggen mag en zich niet meer waardig acht, dat God onder zijn dak zou komen.

Geliefden, welgelukzalig is hij, die dan niet meer tot de zonden, die niet meer tot eer en hoogheid de toevlucht neemt, maar tot die lieve Jezus, zo bloedig, als Hij daar gehangen is. Gelijk als Mozes, die de smaadheid van Christus meerdere rijkdom achtte, dan een zoon van Farao's dochter genaamd te worden. Want die Jezus wordt hen lief, die Jezus wordt hun Al.

Dan weten ze niet diep genoeg voor die gezegende Heere Jezus te buigen. Dan zullen zij Hem huldigen als hun Heere, als hun Koning. Dan nemen zij Zijn liefdewet en geloofswetten aan om die te betrachten. O, dat is een volk, dat Jezus mag aankleven. Die mogen Hem zo teder beminnen, zo innig liefhebben. Want:

*"God heb ik lief, want die getrouwe Heer
hoort mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen."*

Wat kunnen hun genegenheden dan tot die Christus branden. Denk maar eens aan die Emmaüsgangers, wanneer zij met Hem spraken. En zo zouden wij kunnen voortgaan. Ik zou u ten laatste nog willen toeroepen: "O ziet dan, o ziet dan hier nog uw Koning." Volk van God, zie Hem dan daar eens staan. Het water der minne en der liefde wandelt over Zijn wangen. Het bloed druppelt Hem uit het hoofd, opdat gij nu van dat bloed gebruik zoudt maken. O, ziet toch de grootheid Zijner liefde, de onbegrensde barmhartigheid. Och ziet Zijn beminnelijkheid en Zijn schoonheid. De profeet zag Hem eens komen uit de verte: "En wie is Hij, die daar komt van Bosra met besprenkte klederen, Die daar roodachtig is in Zijn gewaad. Hij is het Die machtig is te verlossen, Hij is het Die van gerechtigheid spreekt. Zijn hoofd is vervuld met dauw, Zijn haarlokken met nachtdruppelen." Kortom gezegd, hier is uw Jezus, hier is uw Koning. Volk ziet toch eens, wat de bruid ervan uitroept: "Ziet Gij zijt schoon, Gij ziet er uit als de dageraad, schoon gelijk de maan en zuiver gelijk de zon. Want al wat aan Hem is, is gans begeerlijk." Hij ziet er uit als de dageraad, ja blank, vanwege Zijn heiligheid, rood vanwege Zijn bloedgerechtigheid.

Nu kan men zalig worden door heiligmaking, door rechtvaardigmaking door die Jezus als een gekroonde Koning. Nu mogen wij tot Hem gaan om door Hem gekroond te worden met de grootste eer en heerlijkheid. Zie hier is uw Koning, hier is uw Helper, hier is uw Redder, hier is uw Losser, hier is uw Borg. Uw Borg voor de schuld en hier is het bloed, waarin alle zonden, waarin alle ongerechtigheid wordt weggenomen. Hier is uw Levensgezel om met Jezus door het leven te mogen gaan u leidende door Zijn raad, opdat gij straks zult opgenomen worden in eeuwige heerlijkheid.

Hier is uw Jezus. Gaat daar nu eens mee naar huis. Ik hoop, dat u Hem de hele dag

niet meer kwijt raakt om u in Zijn zalige gemeenschap te mogen verliezen en Hij u alles moge. worden en gij zoudt kunnen uitroepen zoals eenmaal de dichter uitriep:

"Wijk wereld, wijk schatten,

want wie kan bevatten,

hoe rijk of ik ben.

Ik heb alles verloren,

maar Jezus verkoren,

Wiens eigen ik ben.

Gode de eer en wij de zaligheid, om Zijn verbonds wil alleen." AMEN.

8. PREDIKATIE VOOR GOEDE VRIJDAG

Zingen: Psalm 85 vers 1 en 4

Lezen: Matt. 27 vers 32-12

De tekstwoorden voor dit uur vindt u opgetekend in Mattheüs 27, vers 51 en 52, waar Gods woord luidt:

"En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden, en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden, en de graven werden geopend, en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt."

Wij gaan spreken over: de majesteit Gods, verheerlijkt in Jezus dood, waardoor:

1. het voorhangsel gescheurd werd
2. de elementen bewogen werden
3. de harten verwond werden

1. Het voorhangsel, dat gescheurd werd

Het eerste wonder bij Jezus dood geschiedde in de tempel te Jeruzalem. Het is drie uur 's middags; het uur, waarin Gods gemeente van Israël tot het avondoffer in de heilige voorhof verzameld is. De priesters beginnen hun gewone werkzaamheden en eeuwig wonder, wat nooit gehoord en gezien geworden is, op het zelfde ogenblik, dat daar buiten op de Hoofdschedelplaats van het kruis van Christus het: *"Vader in Uw handen beveel Ik Mijnen Geest"* gehoord wordt, scheurt in de tempel, zonder dat een mensenhand het aanraakte, het dichtgeweven zware voorhangsel, voor het allerheiligste, van boven naar beneden in twee stukken. Daardoor werden het verzoendeksel en de ark der getuigenis en de gouden cherubs-gestalten van het heiligdom plotseling door ieder gezien en dat tot grote ontsteltenis van de zonen van Aäron.

Dit leert en kondigt ons aan ten eerste, dat de tempelfiguren, de gehele schaduwdienst van Israël in het tegenbeeld van Christus in deze gebeurtenis werd opgelost en verwezenlijkt, dus een einde nam, en dat de ware en grote Hoge priester der toekomstige goederen Die de ongerechtigheid zou verzoenen en de overtredingen zou sluiten was gekomen. En in Zijn dood, het scheuren van het voorhangsel Zijns vlees, het grote verlossingswerk had volbracht. En dat er in het vervolg geen voorhangsel noch een hogepriester, noch priesters, noch offeranden naar de wet meer van node waren.

Ten tweede leert het ons, dat het Heilige der Heilige in de tempelschaduw een grondtekening was van die hemelse Troonzaal uit welke wij door Gods oordeel uitgesloten waren om de zonde en de misdaad in Adam bedreven. Wat ons van het hemelse Heiligdom, van des Vaders gunst en van de zalige gemeenschap Gods scheidde, was ons zondige vlees.

Kent u dit, o mens, door; de dierbare ontdekkingen van God de Heilige Geest? Kent u dit, dat gij uzelf buitengesloten hebt, buiten God, zodat u zonder God en Christus op de wereld staat? Buitengesloten hebt buiten die zalige en Goddelijke gemeenschap, die zo heerlijk in het paradijs ervaren werd, waar de vrede des hemels onze spijs was en, als het ons lustte, wij ons mochten werpen aan die gezegende boezem Gods. Ja, wij ons zelf gesloten hebben buiten het heerlijke en het zalige paradijsleven door het zondige vlees?

Kent u die breuk, door ons geslagen in het paradijs, die door geen sterveling op de

aarde, door geen engel des hemels te helen is?

En als u die breuk een weinig hebt ingeleefd, dan zult gij ook met de Profeet hebben leren uitroepen: "Wee mijner, want ik verga, ik ben een man van onreine lippen." En gelijk David zegt: "Wee mijner, dat ik zo gezondigd heb." En met de verloren zoon: "Wee mijner, want ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen U, nu ben ik niet waardig om ooit een kind genaamd te worden." Weg met alle rechten, weg is alle waarde.

O, geliefden! Met niets voor God te kunnen bestaan, dan alleen door het bloed van die grote Verlosser. Dan mag u het scheuren van het voorhangsel tot een eeuwige vreugd zijn, dewijl Christus u, in Zijn kruisdood gescheurd zijnde, de weg tot de hemel, tot dat heiligdom geopend heeft. En gij met alle heilbegerige en brandende zielen naar Christus met vrijmoedigheid mag ingaan, ja ingaan, tot de troon van Gods genade met al uw ellenden, met al uw noden, met al uw zorgen, met al uw leed, met al uw kruis, met al uw zonden, met al uw schulden. Volk, waar zouden wij ook anders heengaan, Hij heeft toch de woorden des eeuwigen levens. Als wij niet met ons leed, - wat zo zwaar kan zijn, soms op aarde niet meer te dragen - toevlucht zouden hebben om ons daarin te verliezen. O, volk het blijft zo waar, dat wij met alle ellenden tot Jezus mogen komen.

Tot wie zouden wij anders gaan, dan tot Hem, tot die dierbare Christus, want Hij heeft toch die woorden des eeuwigen levens. Die weet te troosten dáár, waar het voor mensen, waar het voor engelen, waar het voor hemel, waar het voor aarde is afgedaan. O, wat mogen ze gezegend zijn, als aan hen eens bewaarheid wordt en zij met heel hun last, die zij niet meer kunnen dragen, het hoofd mogen laten zinken op die borst van die Bloed-Immanuel en het heten mag: "En stort nu maar uit het ganse hart, Hij is een toevlucht voor de Zijnen." O, dan mag dat moede hoofd eens rusten, dan mag de ziel tot kalmte gebracht, dan mogen de tranen weer eens gedroogd worden, dan mag de ziel zich wederom van alle zorg ontslagen, door het geloof op Hein werpen voor de tijd en voor de eeuwigheid.

Och, géén gevaar bedreigt meer de intredende in die verheven woning daar boven, waar boven het portaal het opschrift vlamt: "Het is volbracht." Het is volbracht! Wij geen andere zaligheid, dan een afgewerkte zaligheid! Weg dan met alle waarde, alle rechten, alle werken, alle dienstbaarheid! Voor Gods kind is het nu geen waagstuk meer zich te werpen in de hand Gods gelijk als eenmaal Esther zich wierp in de hand van Ahasveros.

O, gij, ellendige zondaar en zondares, gij, die in uzelf verloren zijt, gij die daar stervende zijt met het "Wee mijner" op uw lippen, doet toch de Heere Jezus Christus aan, treedt toch met kinderlijk vertrouwen binnen in het grote en lichtvolle huis daar boven, dat dag en nacht voor u en al Gods volk geopend is.

Het is of ik Christus zie staan met uitgespreide armen: "Kom toch tot Mij, die vermoeid en belast zijt en dan zal Ik u rust geven."

O zondaar, ja kom, ja kom toch nu. Die hemelse Bloedbruidgom nam voor u in Zijn dood slot en grendel van de poorten des hemels weg.

En daarom, volk, hoe gebrekkig, hoe ongelukkig, hoe zondig, dat gij op de wereld staat, zingt met Asaf mee:

*"k Zal dan gedurig bij U zijn,
in al mijn noden, angst en pijn."*

Roep dan met Paulus uit: "Dood, waar is uw prikkel en hel waar is uw overwinning." Belijdt het maar met Job, in de grootste ellende van zijn leven: "Al zoudt Gij mij doden, zo zal ik nochtans hopen." Met God komt men niet beschaamd uit, als u maar

in de armen van uw Broer terecht komen mag. Dan is Hij het Die u aan Zijn Borghart drukken zal, Die al het leed van uw aangezicht kussen zal, om in vrede uw kruis weer te kunnen dragen. Omvat maar het kruishout, hoe veroordeeld gij ook op de wereld gaat en spreek moedig tot Mozes, d.i. de wet.

*"Verscheur, verscheur uw vloekbriefje maar tegen mij,
want ik ben van dood- en doemschuld vrij."*

Tracht toch niet het voorhangsel van uw ziel door Christus gescheurd weer op te lappen met al die wettische dienstbaarheid, wettische vroomheid, wettische betrachtting, wettische ceremoniën, wettische heiligmaking, maar laat, laat u zaligen. O, verscheur al die voorhangselen uwer zielen, die u willen beletten om op die lieve Jezus te zien; ziet dan op Hem, Die in het voorhangsel van Zijn ziel gescheurd geworden is, in Wie nu alle heerlijkheid, in Wie nu alle zaligheid, in Wie nu alle gerechtigheid gevonden wordt. O, ziet u zich te verheugen in de God uws heils.

In de tweede plaats zou ik u spreken over:

2. De elementen, die bewogen werden

Want hiermede, met het scheuren van het voorhangsel, hadden de wonderen geen einde. Want wanneer Jezus de Geest gaf in de handen van Zijn lieve Vader, beefde de aarde, scheurden de rotsen, zelfs de graven werden geopend. De aarde beefde op hare grondvesten, werd gescheurd en werd geschud. Een van onze vaders zegt: "waggelde als een dronken man." En dit diende tot een krachtig bewijs van 's Heilands onschuld en ware Godheid, om Wiens sterven ik Zijn mensheid zich de hemelen ontzetten en de zon haar glans op de middag introk en de gehele aarde beroerd werd, hetwelk de Joden inzonderheid aankondigde, maar ook alle inwoners der aarde, de vreselijke toom Gods en de wraak, die zij over Jezus' dood zal nemen.

Gelijk een aardbeving alles ondersteboven werpt, zo zal God de instrumenten van Jezus dood, namelijk de Romeinen en de Joodse staat en kerk ondersteboven werpen en verwoesten. O, onbekeerde medereiziger, dat de schrik des Heeren u nog eens mocht bewegen!

U, die het bloed van Christus onrein acht, u, die de Heiland des Levens durft te versmaden, want ook u zult door het oordeel Gods verwoest worden, verzwolgen worden, en al uw gronden van eigenwillige godsdienst en vormdienst en farizeïsche waan zullen eenvoudig barsten. Niets, maar dan ook niets waarmede gij voor God kunt bestaan, dan met die Christus, die gescheurde Jezus in het vlees. Daar is geen zaligheid buiten Hem.

Er is maar één naam onder de hemel gegeven en dat is de Naam van Jezus. Er is maar één weg en één mogelijkheid om met God verzoend te worden en van het oordeel des doods en der verdoemenis te worden ontslagen. Het is in de gekruiste Christus. Daarom is tevens deze aardbeving een voorspel van de gezegende beweging der gemoederen, die door de prediking van de gekruiste Christus zal ontstaan en inzonderheid onder de heidenen, waar de Pinksterdag zo'n doorlucht voorbeeld van is, toen duizenden bij duizenden sidderden voor de heilige majesteit Gods die van de hemel nederdaalde, toen ze vreesden, wanneer het woord Gods als prikkelen en nagelen door hun zielen was heengegaan en door Petrus hun het oordeel des donders werd aangezegd. Bevende, zodat hun knieën sidderden. Duizenden rolden de dikke tranen over de kinnebakken onder het geschrei: "Wat moeten wij doen, wat moeten wij nu doen, opdat wij zalig worden?" Zij werden de man, zij werden de kruisigers, zij werden de moordenaars, zij zagen het gericht Gods.

En gezegend is hij wiens gemoed nog mag bewogen worden door de Goddelijke almacht, door Goddelijke kracht, wiens hart bevende bevonden wordt, gelijk als de

stokbewaarder, bij wie het zwaard uit zijn handen viel en het voorrecht had te capituleren en de wapens van vijandschap af te leggen. Die verwaardigd wordt te ervaren, dat al zijn gronden buiten Christus ondersteboven worden gekeerd, gelijk als bij Saulus van Tarsen, die was uitgegaan om de kerk te slachten, Christus te treffen, maar daar nu ligt in het stof, kronkelende als een worm door het zand en zijn tranen doornatten de aarde. Want als wij ons schuldbriefje thuis krijgen, als wij de zonden voor ogen krijgen, dan zullen wij de bedsteden doornatten met tranen, dan is er geen rust meer onder het hol van onze voet.

Welgelukzalig, als de zondaar de afgronden ontsloten worden. Nee, het is niet aangenaam, want hij kan voor God niet bestaan, maar het is noodzakelijk om het in te leven. Gelijk als David het uitkrijt: "Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen, maar ik riep de Heere aan in al mijn droefenissen:

"Och Heer, och werd mijn ziel door U gered." En?

Toen hoorde God, Hij is mijn liefde waardig, d

e Heer is groot, genadig en weldadig,

en onze God ontfermt zich op 't gebed."

O, welgelukzalig, als zulk een zondaar dan uit zijn ellenden mag opgevoerd worden tot dat dierbaar kruis op Golgótha en dat kruis mag lief krijgen, dat kruis mag kussen, dat kruis met die verhoogde Jezus door het geloof eens mag eigenen en aan het hart drukken. Maar dit is niet alleen als gevolg van die aardbeving. Maar zelfs de steenrotsen scheurden en barsten en spleten van elkander. Alles getuigt op het heerlijkst de wonderkracht van die almachtige God; Die, als Hij daar heen treedt, de aarde doet daveren. Door Wien de rotsstenen vermorzeld worden tot een bewijs, dat deze Jezus, Die aan het kruis verscheurd en verslagen is, waarlijk was die Rotssteen, die Rotssteen des heils, waaruit alle heil, waaruit alle leven, waaruit alle zaligheid, waaruit alle wateren der vertroosting vloeien. Hij is die Steen, zonder handen uitgehouwen uit die berg, die Petra, die uiterste hoeksteen van de kerk, waarin het ganse Sion gegrond is. Maar het was ook tevens een aankondiging van Gods toom, die dat versteende Jodendom en voorts alle hardnekkige zondaren zou verscheuren; en wie zal dan redden?

Want ach, geliefden, de mens gaat maar over alles heen en laat Gods water maar over. Gods akker lopen, maar als straks de dood komt en wij als versmaders en als verraders en kruisigers van Jezus in het gericht Gods staan, wie zal dan God zien en kunnen leven. Dan zal het heten: "Bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons voor het heilig aangezicht des Heeren." En toen Jezus zweeg aan het kruis, toen spraken de rotsen van Christus en de stenen verweten de Joden hun gruweldood en toonden zich rechtvaardig om hen te verslinden en te verpletteren. Ze dreigden aan die versteende natie dat de aarde zal beven en geheel vaneen gescheurd en gespleten worden. Dat de muren der stad en de tempel verwoest en de ene steen niet op de andere zou gelaten worden. En is het niet vervuld in beginsel in het jaar 70, toen de Joodse natie van haar bodem ontworteld is, toen het Jeruzalem totaal verwoest geworden is, de tempel verbrand geworden is en de tornen van de paarden in het bloed van de straat hingen en zijn volk uitgeleid geworden is. Denk er om, als God de aarde gaat betreden in Zijn oordelen, dat u vrezen en beven zult.

Het scheuren der rotsen bij Jezus dood kan ook een zinnebeeld zijn van de kracht van het evangelie, vergezeld van de werking des Geestes, dat is dus de werking Gods, waardoor de zondaar, zo hard en verhard als een rots, zijn hart scheurt en tot innerlijke boetvaardigheid gebracht wordt en komt tot die belijdenis: de dood en de verdoemenis waardig te zijn. Dat is een volk, dat tijden kent, dat ze geheel en al verscheurd zijn en

als een gespleten rots zijn. O, dat is een volk, dat tijden kent, dat ze als een waterbad bevonden worden, van het wenen in het belijden de dood waardig te zijn, in het belijden niet waardig te zijn, dat God ooit onder hun dak zou inkomen, omdat zij de man zijn; geen Adam geen Eva meer, geen Satan meer. "Ik heb gegeten", zegt Adam. Het is ook 'n afbeeldsel van de waarachtige bekering van de heidenen. Want God heeft gezegd, dat Hij uit stenen Abraham kinderen verwekken zou. Gelijk als die hoofdman, die als een steen verhard was, een beul van het kruis, tot een waarachtige bekering gebracht geworden is. Dat was de eerste. En welgelukzalig, die zo aan het kruis staan met gescheurde harten en met een verslagen geest. Want de Heere zegt: "Op deze zal Ik zien, op de verbrokenen van hart en de verslagenen van Geest en die voor Mijn woord beeft." Welgelukzalig, die daar aan dat kruis staat om het water uit Zijn zijde te zien vloeien en het bloed des verbonds uit Zijn zijde te zien druppelen tot uw heiligmaking, tot uw rechtvaardigmaking.

O volk, grondt u toch niet in uw gestalten, noch in uw bekering; noch in uw bevinding, noch in uw vruchten, welke zoet kunnen zijn, vloeiend uit de vereniging met Christus, welke kenmerken en eigenschappen van het leven zijn, maar nimmer de grond kunnen zijn. Maar grondt u op die uiterste Hoeksteen, op die Petra, op die Christus, op die Rotssteen, wiens werk volkomen is. Dan hebt gij een vaste grond, een vast fundament! Want er is geen andere grond, dan Jezus Christus en Die gekruist! En och, zwijgt nu misschien de Heere Jezus eens, of is Hij voor u als dood in uw ervaring, hoort dan nog de gespleten rotsen spreken, de gespleten rotsen spreken van Zijn liefde, want: "al Mijn liefde is tot haar." Van Zijn goedheid: "haar nooit te zullen begeven en nooit te zullen verlaten." Die gespleten rotsen spreken van Gods grote barmhartigheid; "Is Efraïm Mij niet een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind, sinds Ik tot hem gesproken heb, denk Ik nog ernstig aan hem."

Ze spreken van de Goddelijke trouw, omdat Ik de Heere, uw God niet verander, zijt gij o kinderen Jakobs niet verteerd. Dood of levend in uw gevoel, Hij blijft dezelfde. "Gij blijft dezelfde, o Heer en Gij", zegt David, "redt ons keer op keer."

Immers de dode Jezus wierp door Zijn Goddelijke kracht de doden uit de graven. Jezus is een Heere over de dood, zowel als over het leven. Hij draagt de sleutelen van de dood en van de hel, die Hij nooit aan enig mensenkind heeft gegeven, zeggen de Joden. Door Zijn dood is Hij de dood geworden tot een pestilentie en de hel en het graf geworden tot een vergif, omdat toen de dood van de dood van de Heiland Zijn vergif bekomen had, moest de dood aanstonds na de dood des Heeren als braken, als uitbraken, zodat de doden geworpen werden uit de graven. En zo moest deze opwekking der heiligen die ontslapen waren tevens een voorbeeld zijn van het onderpand en zegel van de geestelijke opstanding, waarvan Ezechiël profeteert: "Gij Geest, gij Geest, gij Geest kom aan en blaas in deze Bedoden" en waarvan Johannes zegt: "En de tijd zal komen en is nu, dat de doden zullen horen de stem des Zoons Gods en die ze gehoord hebben, zullen leven." En die opstanding uit de doden is ons van node, hoor, zowel mij als u. Zonder opstanding uit de doden in der eeuwigheid geen zaligheid!

Het gaan naar Jeruzalem van die opgestane heiligen beeldt ons af de opstanding in de Jongste dag, wanneer de hemelen met gedruis zullen vergaan en de elementen zullen branden. Ja, dan zal de schare geheiligd in het bloed, geheiligd in het graf van onze lieve Heiland mogen binnentreden. Dan zal het heten: "Komt in, gij gezegenden des Heeren", om dan de kroon waarmede zij gekroond worden uit onwaardigheid te werpen aan de voeten des Heeren: "Niet ons, niet ons, o Heer, Uw naam, Uw naam, Uw goedertierenheid zij eeuwig de eer! Door U, door U alleen om dat eeuwig welbehagen!" Maar nu gaan we nog iets zeggen van ons laatste punt, waarin:

3. De harten verwond werden

De persoon, die allereerst onze aandacht trekt is die Romeinse hoofdman, de bevelhebber der krijgsmacht. Zwijgend, in gedachten verdiept, staat hij daar aan de voet van het kruis en ziet omhoog naar die verheven Lijder aan dat kruis. Hij heeft het hele verloop van die kruisiging gezien en was getuige van een bewonderenswaardig gedrag van die geheimvolle Man, Die daar hing, en hoorde van de bloedvloeiende lippen de zeven woorden, de kruiswoorden. Hij voelde de aarde onder zich beven, hij zag de rotsen scheuren, en van wie het het minst vermoed werd, daar barst het schokkend gemoed van deze man en komt hij tot de verheerlijkende uitroep: "Voorzeker, Deze was een rechtvaardig mens, ja Hij is de Zoon Gods."

Wat hij nu onder de Zoon Gods verstaat, daar moet gij, mijn hoorders, die blinde man, die blinde heiden, niet verder naar vragen; doch hij zag in die Man iets wonderlijks, iets heerlijk, iets boven- natuurlijks, iets onverklaarbaars, kortom hij zag in die Man iets Goddelijks en dat deed hem buigen.

Het gaat er in de eerste plaats niet om, in hoeverre wij God kennen en gevorderd zijn in de genade, maar of wij met de hoofdman belijdenis kunnen en mogen doen, dat Hij de waarachtige Zoon Gods is; en gelijk Petrus, dat Hij de Christus is, want: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods."

Endaarmee welgelukzalig, die zelf de moordenaars, zelf de kruisigers van Jezus worden en zich daarmee verdoemeniswaardig mogen achten. Gelijk als Paulus, gelijk als de moordenaar. O, wat zegt die moordenaar het schoon, de ere Gods beogend: "Wij rechtvaardig in dit oordeel, wat heeft nu Deze gedaan?" Jezus aan het kruis werd vrijverklaard van ons bloed, geliefden, en daarna vraagt hij om zijn zaligheid. O, dat men in die Christus door Goddelijke openbaring, de verlossing der ziel ontvangen mag en de heerlijkheid van Jezus Christus geopenbaard mag worden.

Maar die Romeinse soldaten zijn niet de enige uitvaart vierenden op die schedelheuvel, veel dieper en inniger wordt de uitvaart gevierd van een aanminnige groep wenende vrouwen, die de Meester - dienend uit Galiléa nagevolgd waren, nee, - ook in de dood kunnen ze van Hem niet aflaten. Als een klimopplant houden zij met hun liefde en met hun hoop ook nog die gevelde Boom omvangen. Het is het vuur der liefde, dat in de diepte van hun hart brandt.

Deze vrouwen hadden in Jezus een Meerdere gezocht dan een ideaal mens. Geen leider op de weg der deugd, maar een waarchtig Godsmens, een Middelaar, een Losser, een Borg, een Gezant, Die hun verzoening bewerkte, opdat God hun zou genadig zijn, en zij met bewustheid de verzoening van Christus mochten omhelzen. Daar ging het bij die vrouwen om.

De vrouwen gingen met alles wat ze gehoord, met alles wat ze gezien, met alles wat ze ervaren hadden, onder in Jezus dood. De hoop, de liefde en het geloof hielden zich vast, om straks in de opstanding van Hem te zegevieren over dood, graf en hel.

Hoort u het, volk, de drie deugden in die vrouwen bleven en konden door de dood van Jezus niet worden uitgeblust.

Maar zo is het ook bij u, bekommerd volk des Heeren, want laat die lieve Jezus voor u nu dood zijn, laat al de gronden buiten Christus u ontvallen, laat gij met alles in de dood gaan, met al uw werk, met al uw waarde, met al uw gerechtigheid, met al uw recht, met al uw krachten, met al uw eer, met al uw godzaligheid.

Ja, laat u in de dood gaan zelfs met uw aangename gesteldheden, met uw hebbelijkheden, met uw liefkozingen, met uw omhelzingen, met uw kussingen, als grond der zaligheid, want hoe aangenaam het moge zijn, u kunt er niet mee voor God bestaan. God laat zich niet afkopen door liefkozingen, betalen wat of gij schuldig zijt,

voor voldoening hebt gij te zorgen. Dan is er ook geen weg en mogelijkheid meer, dan in Christus. Die heeft voldaan! *Het is volbracht!* Hebben we Hem, dan hebben we de voldoening, dan hebben wij alles.

Daarom laat de ziel naderen tot de dingen die doden, laat Gods recht eisen, laat de dood dreigen, laat de wet vloeken, laat de satan, schelden, laat de consciëntie veroordelen, laat gij moeten weklagen als deze vrouwen, laat gij moeten zwerven als Thomas acht dagen op de aarde, laat gij moeten schreien, als eenmaal Maria: "Breidt Gij de vleugel over uw arme dienstmaagd uit", of als Maria Magdalena, die makkelijker sterven kon aan dat graf, dan zonder Jezus verder het leven door te gaan. Toch vrouwen, houdt moed, bekommerd volk, houdt moed, want uw ziel zal leven. Want geloof, hoop en liefde worden niet te niet gedaan en Hij zal u verlossen, die het waarlijk om Christus te doen mag zijn. Daarom, volk, zo Hij vertoeft, verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen en Hij zal over elk opstaan, die Jezus aankleeft en buiten Jezus niet meer leven kan.

Houdt moed, volk, nog een ogenblik, enkele uren en het is Pasen en Jezus zal opstaan. *Zit stil, mijn dochter, die Man zal niet rusten, tot die zaak zal voleind zijn.* Blijft gij hier, blijft gij hier op die dorsvloer liggen met een heilig heimwee in uw ziel om die Christus te ondertrouwen door het geloof, dan zal Ik naar die poort gaan en zo Hij niet lost, die nader is, dan zal Ik u lossen, hoor! Eeuwig amen! Pascha, om in Christus gelost te zijn en te mogen opstaan, geheiligd: in Christus bloed, gerechtvaardigd door God om uw vingers te leggen in de tekenen Zijner nagelen: "Mijn Heere en mijn God." Het wordt tijd om op te houden.

Toepassing

Geliefden. God is wonderlijk, wij begrijpen Hem niet. En was Jezus nu in die dood gebleven, dan was alles dood, maar nu leeft Hij. En nu scheurt Hij nog die rotsen. Nu doet Hij nog de aarde beven. Nee, ik bedoel niet die rotsen der natuur, maar ik bedoel die rots- grond van uw harten, die verharde harten van onze zielen. Als Hij maar spreekt als Machthebbende, dan gaat het u nog als die Romeinse soldaten. En nu heeft Hij gezegd; dat het welbehagen des Heeren door Zijn hand gelukkig zou voortgaan. En wil ik het u eens eerlijk zeggen, zoals het in mijn hart ligt: Nu zou God geen God meer zijn, als Hij niet voort zou gaan met zondaren te bekeren. Daarom strijdt gij om in te gaan, zinkt aan Zijn voeten neer met de Kanaänese vrouw en laat u van Hem niet meer wegzenden. U wint het, hoor! En u kunt zo gemakkelijk zalig worden, want het is volbracht en u hebt niets mee te brengen, u hebt niets aan te brengen, laat uw werk maar thuis. U komt maar als die herders aan die krib. Ze hadden ook hun zondagse kleren niet aan. Wat bedoel ik dan? Komt, zoals u bent, laat uw stem maar horen. Wat is die dan? "*Gena, o God, gena.*"

Laat me uw gedaante dan eens zien. Wat is die gedaante dan? Enkel zonde, goddeloos, goddeloos, goddeloos! Zo wordt u zalig! Wat staat er nu in de weg? Hier greep Hij zo'n heidense Romein, daar was het zo'n verwoestende Saulus van Tarsen. Dan zit Hij weer bij zo'n hoer op de straat. Dat bloed, dat druppelende bloed, vloeiende uit Zijne zijde, verslindt alle zonden.

Het doet er niet meer toe, wie gij geweest zijt. Wilt u zalig worden, dan met de moordenaar God rechtvaardigen en uzelf verdoemen en dan bent u er al. Dan scheurt de hemel en in Christus is u de zaligheid. En zo niet? De rotsen kraakten en scheurden en de aarde beefde. En straks wordt gij, als u in het oordeel staat door de bliksem van Gods gerechtigheid doodgeslagen en met Zijn ijzeren scepter aan stukken geslagen om dan in de eeuwige duisternis geworpen te worden. Het ware beter nooit een mens te zijn geweest.

Dat de schrik des Heeren u bewegen mocht. Helpt dat niet, laat dan de lieflijkheid van het evangelie uw harten nemen. Wendt u tot Mij, gij einden der aarde.

Daar komt die verloren zoon aan. Dat zal wat wezen. Alles doorgebracht met hoeren en snoeren en nu zijn vader te moeten ontmoeten. Wat zal dat zijn! De man kent geen waarde meer en rolt in de armen van zijn vader, zinkt weg en krijgt niet eens de tijd om te zeggen: "Maakt mij maar als een huurling", want God houdt er geen huurlingen op na. Hij kust zijn mond dicht en hij heeft nog niet eens een standje gehad. Dat is God! Hij kust u af, als u het maar eerlijk voor God bekennen mag en eerlijk voor God vallen mag. Dan zwijgt God in liefde. Hij kust met de kussingen van Zijn mond. Hij doet de zonden en ongerechtigheid in de bloedzee ten gronde gaan en Hij gedenkt ze in der eeuwigheid nooit meer in dat volbrachte werk van die Immanuël. Daarom, hebt u Jezus, dan hebt u alles. Zijn bloedgerechtigheid en Zijn voldoening om voor alle tijden voor God te kunnen bestaan tot glorie van Zijn naam! AMEN.

9. PREDIKATIE VOOR PASEN

Zingen: Psalm 69 vers 13 en 14

Lezen: Lukas 24 vers 25-36

Zingen: Psalm 119 vers 84 en 86

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in Lukas 24: 29, waar de Godsspraak luidt:

"En zij dwongen Hem, zeggende: "Blijf bij ons."

Wij wensen met u te spreken over: "Een wonderlijk samenzijn." Waarbij:

1. de dwalenden terecht gebracht werden
2. de maaltijd gezegend werd
3. het getuigenis gehoord werd

1. De dwalenden werden terecht gebracht

Nadat onze dierbare Heiland die lieve Emmaüsgangers bestraft had wegens hun onverstand en traagheid des harten, om te geloven al hetgeen wat de profeten gezegd hadden, wist Hij ze toch ook weer liefelijk te troosten. Ach ja, geliefden, de Heere zal Zijn volk en erfdeel nooit begeven. Hij weet op Zijn tijd hun tranen te drogen en hen liefelijk weer te omhelzen.

Hij leidde Zijn discipelen in, in het profetisch woord. Want daaruit alleen moesten zij de ware Christus leren kennen, opdat zij van Hem, als Hij Zich in Zijn persoon aan hen openbaarde, een juist denkbeeld zouden hebben. Want zij moesten aan hun vleselijke Christus sterven, om de Christus der Schriften te leren kennen. Want Hij is de ware levende Christus, tot in alle eeuwigheid, Die uit de profetieën, uit de Schrift, ook door ons moet gekend en erkend worden, zullen wij ooit kunnen zalig worden en zullen wij ooit de eeuwige heerlijkheid mogen binnentreden. Daarom wees de Heere Zelf die discipelen naar de Schriften heen; naar Mozes en de profeten.

En ook wij moeten elkander tot niets anders heenwijzen, dan tot die Schrift, opdat wij de Christus, gedocumenteerd in de Schrift, zouden kennen.

Daarom legde Jezus hun de Schriften uit. De Schrift is het onmiddellijke onderwijs van God. Niet onze bevinding, niet ons gevoel, hetgeen wij zo menigmaal tot de grondslag leggen. Onze bevinding moet vloeien uit de Schrift, onze bevinding moet haar grondslag hebben in de Schrift, maar daarom kunnen nooit onze bevinding en ons gevoel de grond zijn tot zaligheid. Want daar is geen grond, dan alleen in de Christus der Schriften.

De Schrift is ook het enige leerboek, waaruit wij in de school van Christus door die grote Leermeester, de Heilige Geest, onderwezen worden. Die dierbare Geest, Die van de Zoon uitgaat, Die zal dat volk uit de Schrift overtuigen van hun ontzaggelijke dood- staat; en uit de Schrift overtuigen van hun grote zonde en ellende. De zonde, de zonde, waarvan een David getuigde: "Ik zie de zonde steeds voor mijn ogen zweven."

Och, over de zonde praten, dat gaat nog wel. En over de schuld redeneren, daar kan men het ook nog wel onder uit houden. Maar waar de zonde zónde mag worden, daar verteert de ziel in smart vanwege het leed, dat zij dat goeddoende Wezen heeft aangedaan, De zonde is het, die met haar Godonterend karakter alles verwoest heeft en nog verwoest.

O, daar is een volk, dat door de Geest uit de Schrift onderwezen wordt, dat de schuld zal kennen van de aarde tot aan de hemel en dat daaronder gebukt zal gaan. Zij zullen

hun doodstaat krijgen in te leven in _de ontzagelijke val in .Adam, zodat zij zonder God en buiten God op de wereld staan. Immers, de levensband hebben zij doorgesneden en er blijft niet anders over dan de. dood. En zeg mij dan, hoe dat zulk één zalig worden zal! Daar ligt een kloof, daar ligt een breuk, die door geen engel, door geen sterveling ooit meer te helen is. Is het wonder, dat dit volk met de dichter zingt: .

*'k Schatte mij geheel verloren;
'k Mocht van geen vertroosting horen;
Als mijn ziel aan God gedacht,
Loosd' ik niet dan klacht op klacht.*

En och, dat dit volk nu voor eeuwig verloren gaat, dat is het ergste niet, want dat heeft het zichzelf waardig gemaakt. Maar dat zij eeuwig van het hart Gods zullen moeten gescheiden zijn, dat veroorzaakt zulk een smart en zulk een onmogelijkheid, dat zij als wormen kruipen door het stof en het uitkrijten: "O God, o God, is het mogelijk, dat zulk een zondaar nog bekeerd kan worden?" Dan heet het: "Heere, ontferm U toch mijner, mijner, die des doods en verdoemenis waardig is."

Zulken zal de Heere nu uit dat Woord onderwijzen van de zaligheid, die niet in hen, maar buiten hen in Christus gevonden wordt. O, die Geest zal uit dat Woord gaan onderwijzen, dat in die Christus der Schriften nu alleen de verzoening verkregen wordt, Want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonden. Kortom gezegd, dan mogen zij de zaligheid niet in zichzelf, maar in een Ander vinden en wordt hun een mogelijkheid geopenbaard om weer met die God verzoend te worden, waaruit wij gevallen zijn.

Dan is er voor zulk een ziel een weg en dan kunnen er wel eens ogenblikken zijn; als zij tenminste door het geloof zich eens mag insluiten en eens mag toeëigenen dat haar blijdschap dan onbepaald, door het licht, dat van Zijn aangezicht straalt, ten hoogsten toppunt mag stijgen. Ja:

*Dan zingen zij, in God verblijd,
aan Hem gewijd,
Van 's Heeren wegen.*

O, dat wonder, dat God een weg heeft gebaad, en zalig kan worden die de verdoemenis waardig is; en zalig kan worden, die de dolk in het hart Gods gedreven heeft, met Zijn recht gespot, Zijn gezag aangetast en Zijn deugden geschonden heeft. Wie zal het vatten?

O, ik zou, volk des Heeren, u dan willen toeroepen: Grijp dit leerboek aan. Bid toch om die Geest, die Geest der genade, die Geest der gebeden, om als scholieren van Koning Jezus steeds nieuwe, Goddelijke lessen te mogen leren en de Christus der Schriften nader en nader te leren kennen; om Hem te kennen in Zijn heerlijkheid, die van Hem afstraalt; om Hem te kennen in Zijn schoonheid, in Zijn beminnelijkheid, in Zijn dierbaarheid; om Hem te leren kennen in Zijn gepastheid, in Zijn algenoegzaamheid; om Hem te leren kennen in Zijn volle borg- en bloedgerechtigheid. O, geliefden, jaagt dan naar Hem! O, hoe meer dat Christus Zich ontsluit en wij van Hem mogen kennen, hoe meer dat wij op Christus gezet zullen zijn, hoe minder dat wij Hem zullen kunnen missen en hoe groter dat de heerlijkheid wordt, die in dat Lam, door het geloof, dan aanschouwd wordt.

Ook is hier nog op te merken, dat Christus Zich aan Zijn jongeren telkens duidelijker openbaarde in de Schrift. Nee, die jongeren behoorden gelukkig niet bij de velen van onze dagen, die het net genoeg is een keus te hebben gedaan, de wereld te hebben

verlaten, mogelijk eens een oog buiten zichzelf op Christus hebben geslagen, en daar klaar mee zijn. Dan schijnt het werk af te zijn. Er zijn er, die tot tien en twintig jaren terug moeten gaan, als zij nog eens wat mee willen delen, dat God aan hun ziel heeft gedaan. Het is een slecht teken, wanneer er geen wasdom gevonden wordt. Want al zou het nog waar zijn, dat de wortel der zaak bij u gevonden wordt, dan is het gelijk een kind, dat in de geboorte blijft steken; dan is het een wangedrocht. Want alles wat leeft op aarde, is aan wasdom onderhevig. Zo is het in het leven der genade ook. En welgelukzalig als het ons gaan mag gelijk als die vrouw aan Jezus 'voeten. Al heeft zij haar zonden beweend, al mag zij de kracht van Hem ervaren, zij blijft daar liggen, totdat Jezus Zich openbaart en in Zijn bloed haar vergiffenis gevonden wordt.

De Heere Jezus bracht de discipelen dan ook van de ene trap der klaarheid tot de andere trap der klaarheid. Eerst was Hij in de gedaante van een vreemdeling tot hen' genaderd en had Hij hun de ogen gehouden, dat zij Hem niet kenden, staat er. Daarna sprak Hij met hen en bestrafte Hij hen over hun onverstand en traagheid des harten. Dan weer openbaarde Hij Zich aan hen, openend hun ogen voor Hem in de Schrift, om die Christus in Zijn heerlijkheid te kennen en te aanschouwen, zodat hun harten begonnen te branden en de genegenheden der ziel tot die Jezus mochten uitgaan. En eindelijk mochten zij Zijn Persoon herkennen, wanneer zij aan tafel zaten en met Hem mochten eten.

En zo handelt de Heere nu nog. Waar Hij maar zielen vindt met 'enige kennis van hun doodstaal en ellendestaal, maar ook anderzijds waar Christus als de enige weg, mogelijkheid en zaligheid geopenbaard wordt, daar komt Hij aan dat volk steeds nader Zich te verklaren, steeds heerlijker Zich te openbaren.

Ja, mijn hoorders, dan openbaart Hij die verborgenheden, waarin de gehele zaligheid hun ontsloten wordt. Hij brengt hen Zelf tot in de diepte van Zijn vernedering. Dan neemt Hij hen eens mee naar Gethsémané. Dan voert Hij hen weer naar het kruis. Dan staan zij weer op Calvaria. Teneinde zullen zij met alles de dood in moeten, opdat die dierbare Christus Zich in de kracht Zijner opstanding, als die gezegende Persoon, aan dat volk kan openbaren.

Als nu Jezus zo van stap tot stap met Zijn volk komt voort te gaan, is het dan wonder, dat de discipelen, nabij het vlek gekomen zijnde, Hem dwongen, dat Hij bij hen bleef, want, zeiden zij, de avond is gedaald. Hoewel zij Hem niet kenden als de ware Borg des verbonds, nochtans waren hun harten brandende tot Hem, vanwege Zijn spreken, vanwege de kracht, vanwege de heerlijkheid, die van Christus kwam uit te gaan; gelijk als het nog is in onze dagen.

Och, als die Christus der Schriften voor het oog des geloofs ontsloten wordt, in de prediking van het Woord, wanneer de ganse zaligheid, wanneer Zijn heerlijkheid in het midden van het volk wordt uitgestald, wanneer er kracht van Hem komt uit te gaan, o, dan zal de ziel vanwege Zijn spreken worden aangedaan met een liefde, met een heerlijkheid en met een kracht en met een zaligheid, zodat dat arme volk ervan overstelpt zal zijn. Dan mogen zij uit Zijn volheid ontvangen genade voor genade. Kortom gezegd, dan mag het zijn: "Blijf bij ons!"

Och, dat is voor dat volk toch geen vreemde taal, al is het, dat zij die Borg als die gezegende Middelaar voor hun eigen hart nog niet kennen en omhelzen. Als de gesprekken over Jezus gaan, als zij de verklaring van Zijn gezegende borgtocht mogen horen, wanneer die uitleggingen van de kansel worden waargenomen en wanneer er dan zulk een heerlijkheid van Hem afstraalt, dan roept dat volk er van uit: "Zulk Eén is mijn Liefste, zulk Eén is mijn Vriend, gij dochters van Jeruzalem!" Mijn hoorders, dan zal het zijn: "Hij is blank en Hij is rood"; blank vanwege Zijn heiligheid, rood vanwege Zijn bloedgerechtigheid. Hij draagt de banier boven tienduizend. "Ja, al wat

aan Hem is, is gans begeerlijk." En zouden wij dan Hem, wanneer Hij gekend en aanschouwd wordt, Die aan het recht Gods heeft voldaan, Hem, Die de wet Gods van de vloek heeft ontwapend, Hem, Die de satan de kop vermorzeld heeft, Die de geschonden deugden Gods weer opgeluisterd heeft, Die toch alleen, Die toch alleen ons redden kan van dood, van graf, van doem, zouden wij dan Hem, met de Emmaüsgangers, niet dwingen, dat Hij bij ons blijft; terwijl er toch geen leven en geen grond buiten Hem gevonden wordt; terwijl wij met alle ervaring, met alle bevinding, met alle lieven, met alle loven, voor het heilig recht Gods niet kunnen bestaan?

Want het gestaltelijke leven is aangenaam en het kan niet gemist worden, maar onthoudt toch goed, dat men zoveel van Jezus niet heeft ontmoet, dat men er mee voor het recht kan bestaan. Want God gaat van Zijn recht niet af. Dan hebt gij maar voor voldoening te zorgen; te betalen wat u schuldig zijt. En och, hoe zullen wij dan betalen? Daar is geen kwadrantpenning meer! Wij zijn alles verloren, wij zijn alles kwijt. Dan zal het alleen in Christus en Zijn gerechtigheid mogelijk zijn, om ooit te kunnen zalig worden. Want Hij heeft voldaan. Hij heeft betaald. Hebt u Hem dan, dan hebt u in Hem de voldoening ook. En mist u Christus, als de Borg des verbonds, u kunt met alles wat u ontvangen hebt, voor het recht niet bestaan.

Is het dan wonder, dat dit volk Hem bidt, dat dit volk Hem vasthoudt, dat dit volk met Maria op Jezus' voeten neerzinkt en daar niet meer van afkomt, voordat Christus Zich geopenbaard heeft? Dan grijpen zij de slip van die Joodse man aan. Dan roepen zij met die arme Ruth: "Breid gij de vleugelen over uw arme dienstmaagd uit."

Kortom, dan zullen zij alles aanwenden om die Christus in hun armen te mogen sluiten. Dan zullen zij Thomas wel verstaan. Al riepen zij allemaal: "De Heere is waarlijk opgestaan", dat bracht die man geen heil aan. Hij moest Christus persoonlijk door het geloof omhelzen en eigenen in Zijn volle Borg- en bloedgerechtigheid. Hij zei niet te geloven, tenzij hij de vinger legde in de tekenen der nagelen. Het is waar, dat hij meer gevoel, dan geloof had, maar niettegenstaande behaagde het God er Zich in te willen openbaren.

En toen hij na enkele dagen Jezus ontmoeten mocht en Hij hem zei "Leg nu eens de vinger in de tekenen der nagelen", toen riep hij uit: "Mijn Heere en mijn God!" En als de vrouwen het graf verlaten, om de boodschap der engelen te gaan zeggen naar Galiléa, dan is er één vrouw, die blijft staan; dat is Maria Magdalena. Die kan gemakkelijker sterven, dan zonder Jezus het leven verder ingaan. Daar roept Groenewegen van uit:

*"Geef mij Jezus, of ik sterf!
Buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf."*

O, dan dwingen zij Hem! Dat volk kromt zich soms om het kruis heen: Het grijpt die Bloedbruidegom aan, opdat hun klacht de hemel scheure. Dan wordt er geweld gedaan op het koninkrijk Gods. Dan heeft dat volk een heilig heimwee en zullen zij niet meer rusten voordat zij het hoofd, op Jezus' borst mogen neerleggen en hun zaligheid en hun grondslag in Zijn bloedwonden mogen vinden. Zulken zullen ook getroost en verblijd worden met Zijn gezegende komst, hoor!, gelijk als die Emmaüsgangers. Volgt mij maar, wanneer wij even stilstaan bij:

2. De maaltijd, die gezegend werd

De Heere liet Zich van die arme, dwalende discipelen verbidden, wier hart brandende was, en Hij ging met hen naar binnen. Hun harten brandden vanwege het spreken en de kracht die van Hem uitging. Alles was al in gereedheid gebracht, de avondmaaltijd

was bereid en daar zaten zij aan.

Ik zou zeggen: zet u daar eens even bij neder; het is wel de moeite waard.

De discipelen waren uitgelopen. En gelukkig hij, die uitgelopen is; die zich doodgelopen heeft. Want, mijn hoorders, de genade wordt altijd al zittende verkregen, waar wij ten onder gaan! En wie zou nu hier de meerdere zijn?

Ach ja, als wij niet op onze plaats zijn, dan zijn wij altijd de meerdere; dan willen wij altijd de eerste en de voorste en de hoogste plaats innemen. Maar als Gods volk op hun plaats mag zijn, als het hun in waarheid om Jezus te doen mag zijn, dan treden zij op de achtergrond.

Zo was het ook hier. Niet de huisvader, maar de Vreemdeling, Jezus, nam de eerste plaats hier in. Hij was het, Die bad; Hij was het Die het brood brak; Hij was het, Die het zegende; Hij was het, Die het uitdeelde. Let wel: Hij was het, Die alles deed.

Er komt ook van u niets bij, net zo min als van mij. Wij brengen niets aan tot de zaligheid. 'Hij heeft alleen de zaligheid verworven en verdiend, maar Hij is het ook alleen, Die de gehele zaligheid toepast en uitwerkt in het hart.

Treffend is het hier, dat wij bij de eerste maaltijd ná de opstanding Jezus hetzelfde zien doen, wat Hij bij de laatste maaltijd voor Zijn lijden en sterven deed. Alzo is de trouwe Heiland nog altijd bezig om in te gaan bij diegenen, die Hem van node hebben. De Heere zal nooit een smekeling verwerpen, zal nooit een bidder leeg huiswaarts doen gaan. Ja, het lust Hem altijd tot diegenen in te gaan, Die Zijn gemeenschap hebben liefgekregen en die buiten die gemeenschap van Jezus niet meer leven kunnen. Ja, tot diegenen zal Hij ingaan, die hier bedrukt met tranen zaaien, wenende Jezus achteraan kleven, om van hun zonde, van hun ellende, van hun schuld verlost te worden. Ja, Jezus zal tot hèn ingaan, mijn hoorders, die Jezus beminnen als het hoogste goed; die door het geloof gedreven, Jezus niet kunnen loslaten en die het uitroepen met de Emmaüsgangers: "Blijf bij ons!"

Dan zegt de Heere: "En wie Mijn stem zal horen en de deur zal opendoen", dat is: "die 't hart voor Mij zal openslaan, die buiten Mij niet leven kan, die zonder God geen rust meer vindt op de aarde, tot die zal Ik inkomen en Ik zal avondmaal met hem houden en hij met Mij."

O, dan betoont Hij niet de gast te zijn, maar Zelf de Waard te zijn, Die Zijn gunstelingen dan op de edelste vruchten Zijner opstanding onthaalt. Dan schenkt Hij het brood, ja, dan schenkt Hij Zichzelf aan dat volk weg. En wanneer Christus Zichzelf wegschenkt, gaat dat altoos gepaard met de grootste liefde, waardoor dat volk gedreven wordt; met een zalige hemelvreugde; die in, het hart indaalt; met een zaligheid, waarvan de ogen zalig mogen zijn in het zien. Dan zal de ziel verzadigd zijn met het goede van Zijn huis en met het heilige van Zijn paleis. Dan heet het weer: "Eet vrienden, drinkt, tot dronkens toe." Dan zingt dat volk met de dichter:

*"Hoe groot is Uw goedgunstigheid;
Hoe zijn Uw vleug'len uitgebreid!
Hier wordt de rust geschonken;
Hier 't vette van Uw huis gemaakt;
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken."*

Daar dronken in God, daar dronken in Christus, daar dronken in geloof, daar dronken in liefde, daar dronken in zaligheid, hetgeen alles van Christus alleen komt uit te gaan. O, dat wonder, om dan Hem te mogen herkennen als die Emmaüsgangers, wier ogen geopend waren, om Hem te herkennen aan Zijn tekenen, aan Zijn doorboorde handen en voeten; om Hem te kennen als die schuldverzoenende, die schuldbetalende, die

schulduitdelgende, die gekruisigde en opgestane Christus en Hem door 't geloof dan te omhelzen.

O, welgelukzalig is dan hij, die buiten Christus niet leven kan; voor wie aan het Goddelijke recht door Christus mag worden voldaan en die als een arme Sioniet door het Goddelijk recht verlost mag worden; die in Christus met God verzoend, met God bevredigd mag worden, om dan de vinger des geloofs met Thomas te leggen in de tekenen Zijner nagelen; om dan die Christus te mogen eigenen, te mogen omhelzen als zijn Borg, als zijn Goël, als zijn Losser, als zijn Bloedbruidegom.

En let nu wel: eerst werden hun de Schriften geopend en nu werden hun ogen geopend. Ja, alles moet voor ons geopend worden, anders is alles bedekt en anders is alles omwonden en gesloten. Het is met Gods volk zoals in de natuur. Wij kunnen alleen maar zien, al is het licht in onze ogen, wanneer het licht van buiten er in straalt. En nu moogt u genade bezitten bij God en u moogt zelfs de wetenschap omdragen in Christus geborgen te zijn, maar zal het geloof zich oefenen, dan is het alleen door de bediening van Christus. Zo vereist de aanschouwing van het Goddelijke te allen tijde geloof. Want het geloof geeft ons Goddelijk licht. Daarom heet het: "Geloof alleenlijk en gij zult de heerlijkheid Gods zien." De Heere openbaarde Zich na Zijn opstanding.

Maar niet blijvend. Hij kwam - staat er - weer uit hun ogen weg. Zij moesten hierdoor worden voorbereid op hetgeen te wachten stond; zij moesten worden voor- bereid op de Hemelvaartsdag, als Jezus hen verlaten ging. Na gezien te hebben, moesten zij het leren, geloven zonder te zien.

Vóór de opstanding moest dat zien noodzakelijk vooraf gaan, maar daarna: eerst geloven en dan zien.

In de weg van bekommering leeft het volk des Heeren schier altijd op gevoel, op genot, op zien. En als Thomas zegt niet te geloven, tenzij hij zijn vingers gelegd zou hebben in de tekenen Zijner nagelen, dan zegt één onzer vaders zo schoon: "En zijn geloof hing ook nog aan de toppen zijner vingers." Hij moest zien, dan zou Thomas geloven. En de Heere liet er Zich in vinden.

Maar nu was het met zien afgedaan, nu Jezus naar de hemel ging. Nu moesten zij gaan leven door het geloof en niet door zien. Het is ook een aangenaam spel, dat de Heere met Zijn kinderen houdt: te leren geloven in de nacht, in de duisternis, in de foltering van de hel, in de beproevingen des geloofs, als een Abraham, die geloofde in de nacht; als een Jona, die geloofde in de dood.

Het is een aangenaam spel, zeiden wij, te geloven, aan Hem zich vast te klemmen en op God te betrouwen ook dan, wanneer de gehele voorzienigheid als in strijd bevonden wordt met het geloof. Dat noemt men het naakte geloof, gelijk als een Abraham, toen hij Izak offerde, gelovende, dat God machtig was hem uit zijn bloed terug te geven; gelijk als een Jona in de vis, die kon niet zien, die kon niet gevoelen, die kon niet werken en hij was uitgestoten van voor Gods ogen. Maar nochtans mocht hij door het geloof zich vastklemmen aan Hem en zeggen: "Ik zal de tempel Uwer heiligheid aanschouwen."

Mijn hoorders, Noach heeft honderdveertig jaar gewerkt aan de ark, door het geloof. En aanschouwen mocht hij, wanneer hij op de bergen van Ararat neerzank.

Dat is het, wat God de discipelen leren wilde. Geloven zonder gevoel, zonder genot, zonder het zichtbare en het tastbare, gelijk als een David zong:

*'k Zal Zijn lof zelfs in de nacht
Zingen, daar ik Hem verwacht;
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot de God mijns levens heffen.*

Zie, zo is het geloof méér dan het gevoel: En nu weet ik niet hoe het met u staat, maar dan blijft er bij mij niet veel over. Dan zou schaamte het aangezicht moeten bedekken vanwege ons ongeloof, vanwege onze verdenking en miskenning menigmaal van God. Want u moet niet van gedachten zijn, dat het zo gemakkelijk is om in de verheffing der Jordaan door het geloof met God alleen te blijven staan!

Maar de tijd roept. Dan nog even iets. van mijn derde punt, waar ik mij in heknoppen zal:

3. *Het getuigenis dat werd gehoord*

Want zij zeiden tegen elkander: "Was niet ons hart brandende in 110 ons, als Hij tot ons sprak op de weg en als . Hij ons de Schriften opende?"

Och, als Christus van ons heengaat, volk, dan laat Hij altijd brandende harten achter. Waar Hij komt, daar laat Hij altijd iets na. Waar Hij Zijn voetstap zet, daar druipt het al van vet. Waar Jezus komt en dan weer gaat, daar laat dat na vurige gebeden, brandende gemoederen, vlammen des geloofs en onuitblusselijke liefde, waardoor dat volk gedreven wordt.

Zie het maar in die Emmaüsgangers. Zij keerden weer terug naar Jeruzalem, om de blijde tijding mee te delen aan die bedroefde discipelen. Zij konden niet eten, zij konden niet slapen; het vat was zó vol, dat moest worden uitgegoten, anders zouden de oude lederen zakken barsten van de nieuwe wijn. Maar dat was wat! Het was twee en een half uur lopen, en dat hadden zij reeds een keer gedaan!

Maar nu Christus Zich geopenbaard had, nu zij de vaste grondslag der zaligheid mochten kennen, was de slaap van hun ogen geweken. En dat kan ik mij goed indenken. Als men zo gelukkig mag zijn zich in die volle borg- en bloedgerechtigheid van Jezus te verliezen; als men zo gelukkig mag zijn om de vingers des geloofs in Jezus' tekenen te mogen leggen en te mogen zeggen: "Mijn Heere en mijn God", dan is het te verstaan, dat geen moeite te veel is.

Wéér twee en een half uur lopen, terug naar Jeruzalem! En als zij dan de discipelen daar ontmoeten, dan hoort men de jubelkreet: "Jezus is waarlijk opgestaan! De Heere is waarlijk opgestaan!" Maar niet eerst van de Emmaüsgangers. Want Petrus - u kent hem wel was altijd haantje de voorste. Hij was hier al weer de eerste. Wij zouden zeggen: Ze stonden nog maar met de deur in de hand, en daar had je Petrus al: "De Heere is waarlijk opgestaan!" En de andere discipelen voegden er aan toe: "Het is waar, want Hij is van Simon gezien."

Aan de ene zijde waren die Emmaüsgangers wat teleurgesteld - wat hen wat aan de grond hield - niet de eersten te zijn. Want dat leeft bij ons altijd, hoor, de eerste te zijn, de grootste te zijn, de mooiste te zijn, te kunnen zeggen: "Aan mij heeft Hij Zich het eerst geopenbaard." Nu bleek het dat de Heere Zich aan Petrus ook had geopenbaard. Doch aan de andere zijde mochten zij horen, dat zij niet verkeerd waren geweest dat het bij hen geen hersenschimmen waren geweest. Zij mochten in de mededeling van de openbaring van de Heere Jezus elkander vinden en elkander verstaan.

En zo is het nog. Want horen wij hetzelfde getuigenis, horen wij van hetzelfde geloof, van de heerlijke openbaring van Jezus Christus uit de mond van anderen, zo worden ook wij er menigmaal door versterkt, getroost en verkwikt, nietwaar. Het heeft de Heere behaagd ons zo afhankelijk en zo arm te doen zijn in het geloof, dat wij alles van node hebben: getuigenissen van anderen, ervaringen van onszelf, opening in de Schriften, de bediening des Geestes, om in het geloof ons staande te houden. U moet het ware geloof onderscheiden van genot en gevoel en van geloofsblijdschap, wat de vruchten zijn.

Hier hebben wij het over geloven zonder te zien en zonder te gevoelen en dan is het

geloof menigmaal een worsteling, gelijk als een drenkeling, van wie men zegt: "Zal hij het halen? Zal hij het halen? Of zal hij wegzinken?"

Abraham - staat er - heeft door het geloof Izak geofferd. Dat is waar. Maar weet u dat Abraham drie dagen gedaan heeft over een reis van braaf een dag? Menigmaal was het stilstaan. Hij ging op hoop tegen hoop, dat is geloof tegen geloof, dat is door het geloof telkens weer de inspraak in het hart overwinnen. Worstelen!

En wanneer hij dan zijn knieën gebogen had, dan zegt Paulus van hem, dat hij in het geloof gesterkt is geweest. En daarom was het, dat Abraham het mes zette op de keel van de jongen. Met andere woorden: Abraham had ook alles nodig hoor, om Izak te offeren. Had God hem niet bijgestaan, dan was hij óók nog bezweken.

Het geloof is een wonderding! Geloven, daar zijn wij geheel afhankelijk in van Christus' kracht, van Christus' bediening. Mijn geloof ligt in Hem en mijn vertrouwen eveneens. Hebben wij Hem, dan hebben wij alles.

En nu mag u bevinding en ervaring hebben en u moogt in het welwezen des geloofs kunnen zeggen: "Ik weet, mijn Verlosser leeft" maar, mijn hoorders, wij blijven met het welwezen des geloofs nog afhankelijk van de bediening van Christus, om een kruimke geloof in oefening te verkrijgen. Vergeet dat nooit! Als ik een jonge plant heb en het is droog weer, is hij gauw dood. En als ik een oude plant heb, kan het misschien wel zes weken droog zijn, maar als het niet regent, gaat hij op de duur ook dood. Daar is geen, geloof op de aarde, dat kan bestaan zonder de bediening van Christus. Maar genoeg dan over het geloof.

Dan mag dat volk elkander wel eens ontmoeten; dan mogen zij elkander wel eens verkwikken; dan mogen zij elkander wel eens vertroosten en elkander toeroepen:

*Komt, luistert toe, gij Godgezinden,
Gij, die de Heer van harte vreest,
Hooft, wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.*

Het geloof, hebben wij gezegd, is dan veel een worsteling. En daarom volk, begeef u veel in de atmosfeer van het geloof; niet in de atmosfeer van ongeloof en van moedeloosheid; van genot en gevoel, opdat gij er niet in verstrikt zoudt worden. Ongeloof is een stank en het ongeloof maakt ons ziek en maakt ons dood, maar wanneer wij het volk ontmoeten, in God verblijd, door het geloof, dan zal het ene vuur, het andere mogen aansteken en dan zal het niet zelden zijn, dat we zo dood als een pier naar de kerk gaan en dat we vol geest en vol leven er uit mogen gaan. En zo is het ook in de ontmoeting van Gods volk.

Daarom, laat de onderlinge bijeenkomsten niet na. En het moge u gaan gelijk het de discipelen is gegaan. Altijd maar weer in het gemis terug, om Christus nader te mogen kennen! Eindelijk met al het uwe de dood in, om het Goddelijke recht te mogen liefkrijgen boven uw eigen behoudenis. Dan zal Christus Zich openbaren en u vrijspreken van alle schuld en straf en dan zult u Jezus door het geloof mogen omhelzen. Dan kan men zeggen een grondslag te hebben tot de zaligheid.

En nu weet ik wel, dat ons menigmaal wordt toegevoegd: "Ja, maar, dominee, het grootste is maar als men wedergeboren is."

Dat is waar. Als u niet wedergeboren zijt, zijt u dood en wacht u niets anders dan de rampzaligheid. Maar geeft dat u vrijheid om in de lijdelijkheid daarop neer te zitten en te rusten? Ik weet, dat God vrij is, al wilde Hij u nooit een stap verder brengen, maar daarmee zijt gij niet vrij en maakt gij u tegenover God niet vrij. Benaarstig u uw roeping en verkiezing vast te maken, want dat doende zult gij nimmermeer struikelen. En dan zegt de apostel ook: "Wast op in de genade en kennis van onze Heere en

Zaligmaker, Jezus Christus", om te komen tot de volkomenheid des geloofs, tot een volkomen man, tot een vader in de genade, om in Christus teruggebracht te worden tot God, uit Wien wij gevallen zijn. Dat eist God en dat wil God.

En waar zijn nu uw werken? Niet uw wettische werken, maar uw liefdewerken, gelijk als bij die Emmaüsgangers? Waar Jezus was, waren zij, en waar Hij heenging, gingen zij heen, de discipelen volgden Hem overal. In Gethsémané, op Calvaria en bij Zijn dood.

En wij zullen bevindelijk moeten leren kennen, wat daar historisch is beschreven. Want God wil alleen door de verheerlijking van Zijn recht de zondaar verlossen. Alles wat Goddelijk is gaat door de dood. Christus Zelf is de dood ingegaan en wij moeten Hem navolgen. Dat zeggen wij niet, om u eens te kraken, maar om u eens gaande te maken. Want ik hoor ook niet veel van dat doorbrekende werk. Wij kunnen wel spelen met de poppetjes maar het is toch meer als door de wasdom de poppetjes verlaten kunnen worden en wij met Christus in ondertrouw gaan, gelijk ook de catechismus zegt: eerst Jezus en dan de weldaden; eerst geloven en dan het genot.

En als ik dan mijn laatste zegenwens u wil geven, dan zeg ik: *Sterf dan allemaal aan al hetgeen het niet is, opdat gij in Christus het leven vindt.*

En nu moge dit uw troost zijn: die vrouwen deden alles verkeerd. Redeneren over die steen, dat dode lichaam balsemen in het graf; en met de Paasmorgen komen zij weer met specerijen aan. Maar nochtans werden zij gedreven door liefde en geloof. En het geloof klemde zich aan God vast en de liefde dreef de ziel tot Jezus heen. Dan is het God Zelf, Die Zijn volk onderwijst en leert uit de Schrift.

In onze dagen heeft men allerlei bevindingen, bekering, ervaring en weet ik wat meer. Maar is het niet gegrond op de Schrift, werpt het dan maar voor de vleermuizen. Want alle bevinding, die niet gegrond is op de Schrift, is uit de hel! En er is geen zaligheid, dan alleen in de Christus der Schriften. Uit die Schriften moet onze bevinding vloeien. En als die liefde en dat geloof bij ons aangetroffen wordt, in het statelijke of in het standelijke, zal er ook wasdom zijn, om door de wasdom gebracht te worden tot het volle huwelijk met Christus. Maar dan moet gij sterven. Jezus doet geen overspel. Eerst moet Mozes sterven; dan trouwt Hij u.

Zo is het ook met de discipelen gegaan. Zij zijn met alles dood en graf ingegaan, opdat zij met Christus in ondertrouw zouden komen en het hoofd op Jezus' borst laten neerzinken; opdat zij in Christus een vaste grondslag der zaligheid zouden bezitten en in Hem, door het geloof gesterkt, zouden leven en elkander tot sterkte zijn.

Toepassing

Onbekeerde medereiziger, wilt gij met die dolende discipelen zo gelukkig zijn, om de heerlijkheid Gods in Christus te aanschouwen, met Hem te eten en te drinken en dronken te zijn? Dan de wereld verlaten, dan met de zonde breken! Als u God wilt hebben, best, maar dan hebt u ook onvoorwaardelijk te geloven, door de liefde, die uitgestort wordt in de ziel, in het bad der wedergeboorte.

Mist men de liefde, mist men het geloof, dan ook geen- zaligheid in der eeuwigheid! Uw gehele godsdienst laat u staan. Met al de kramerijen van het farizeïsme breekt men de hals. Men kan alleen voor God bestaan in de vereniging met Christus Jezus. Hij breidt Zijn kruisarmen nog uit; Hij is opgestaan! Hij zoekt de ellendigsten op! Niet één ging tevergeefs tot Hem; niet één zond Hij ledig heen. Maar Hij zoekt Zijn beeld terug. En als dat in u gevonden wordt, dan hebt u ook van node door Hem onderricht, door Hem geleerd te worden. In die zin is het het grootste, tot God bekeerd te worden! Maar missen wij die vereniging met Christus, dan missen, dan missen wij alles; dan is er geen zaligheid!

En waarom zoudt gij nu sterven, gij huis van Israël? Was Jezus in de dood gebleven, dan was alles dood. Maar Hij leeft en Hij roept u toe, ja, Hij zweert: "Zo waarachtig als Ik leef, Ik heb geen lust in uw dood, maar daarin, dat gij leeft." Ja, zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade: "Wij bidden u van Christuswege, laat u toch met God verzoenen."

Mijn hoorders, Christus weende over Jeruzalem. Waarom?

"Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen bijeenvergaderen, gelijkewijs een hen haar kiekens, maar gij hebt niet gewild."

O geliefden, laat dan los en gij zult losgelaten worden. Buigt u voor God. Bekent, dat God Gód is en gij de verdoemenis waardig. Dan bent u er al. Dan openbaart Christus Zich, waar wij maar zondaar zijn. Daarom zeg ik: Sterf dan aan de gehele wereld, laat die vergaan, om Jezus te kennen met Jezus door het leven te gaan en straks eeuwig met Hem te leven. Hallelujah! AMEN.

SLOTZANG: Psalm 68: 2

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt
Ten hoogsten toppunt stijgen.
Heft Gode blijde Psalmen aan;
Verhoogt, verhoogt voor Hem de baan;
Laat al wat leeft, Hem eren;
Bereidt de weg, in Hem verblijd,
Die door de vlakke velden rijdt;
Zijn Naam is Heer der heren.*

10. PREDIKATIE VOOR PASEN

Zingen: Psalm 68 vers 2 en 10

Lezen: 1 Petrus 1 vers 1-12

Zingen: Psalm 89 vers 7 en 8

Zingen: Psalm 42 vers 7

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in 1 Petrus 1 vers 3, waar de Godsspraak luidt:

"Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden."

Wij gaan stilstaan bij: Petrus' verheven roem.

1. over de bron der wedergeboorte
2. over de grond der zaligheid
3. over de vrucht der opstanding
4. over de hoop des levens

1. Over de bron der wedergeboorte

Eén van de meest begunstigen der apostelen, namelijk Petrus, schreef deze brief inzonderheid aan de gemeente der verstrooide Joden in Pontus, Galatië, Cappadocië, Azië en Bithynië. Nadat hij zijn zegenwens heeft uitgesproken beluistert men zijn verheven roem- taal en loferkennis voor de gezegende weldaden, afdalende van de Vader der lichten. Want als Gods zegeningen op de aarde nederdalen, dan blijft het niet uit, of de dankzegging zal zich hemelwaarts verheffen tot God.

Allereerst wordt door Petrus de eer toegebracht aan God, Die alle volmaaktheid in Zich bevat, uitroepende: "Geloofd zij God", dat is: Gezegend zij God, dat hoogste en aanbiddenswaardige Wezen, dat niet alleen alle zaligheid in Zichzelf bezit, maar ook de zondaren een God van volkomen zaligheid wil zijn en zal blijven, waarvan ook de kerk zingt in Psalm 68:

*"Die God is onze zaligheid
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?"*

Dan verheft en verheerlijkt Petrus in zijn lofverheffing de Vader, de eerste Persoon van het Goddelijke Wezen in het huishoudelijke werk Gods. Immers, Hij is de Bron en de Oorsprong van de ganse zaligheid, ja, van alles èn in de natuur èn in het leven der genade. Want Hij heeft gedacht aan Zijn volk, ja:

*"Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt."*

Hij heeft gedachten des vredes gekoesterd van eeuwigheid en van uit die eeuwige gedachten Gods heeft Hij gepredestineerd, dat is, besloten wie er zalig zullen worden en wie niet, naar het woord van Petrus, die schrijft: "De uitverkorenen naar de voorkennis van God de Vader."

Hij heeft Zijn kerk verkoren in Christus, want het behaagde Hem om Zijn kerk, door de diepte van de val, te verhogen en wederom op te voeren tot God, tot een betoning van Zijn soeverein welbehagen en tot de grootste luister der Goddelijke deugden en de verheerlijking van Zijn Naam, terwijl Hij de verworpenen bereid heeft tot vaten des

toorns en tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid. "Ja, Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U", riep Christus uit. (Matth. 11:26)

De Vader heeft Zelf zulk een soevereine en heerlijke weg uitgedacht, om de kerk te verlossen van dood en verdoemenis, met behoud en opluistering van Zijn Goddelijke deugden, haar aanschouwend in Christus Jezus, in de Zoon van Zijn eeuwig welbehagen, waarin de disharmonie des hemels werd weggenomen, de goedertierenheid en de waarheid elkander ontmoetten en de gerechtigheid en de vrede. elkander konden kussen.

Christus is door de Vader verkoren tot Knecht en Middelaar voor Zijn kerk en Hij heeft door Zijn zalving Zichzelf verplicht: tot uitvoering van het Middelaarswerk. Hoort maar wat de Heere zegt door de mond van Jesaja: "Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft. Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven, Hij zal het recht de heidenen voortbrengen." (Jes. 42: 1) Het Voorwerp van die liefde is dan ook Christus, geliefden. "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus."

Als de Heere wordt Christus hier geroemd, omdat Hij is een soevereine Koning, van Israëls God gegeven, omdat alle machten Hem onderworpen zijn en Hij Zijn scepter zwaait over de ganse aarde. Want Hij regeert van zee tot zee en van de rivier tot aan de einden der aarde.

Als Jezus wordt Hij vervolgens uitgeroepen, dewijl Hij is de Redder en Zaligmaker van de ganse kerk, ja, dewijl Hij het geheel en al van onze zaligheid bevonden wordt. Want immers Zaligmaker wil zeggen, dat Hij Zijn kerk verlost van het grootste kwaad, dat is van de kracht des doods, van de vloek der wet, van de toorn Gods, van de macht der hel, van de eeuwige straf, en dat Hij haar brengt tot het hoogste goed, hetwelk is het eeuwige en onverliesbaar leven Gods.

Ja, Hij brengt haar tot al de zegeningen van het Verbond, in Zijn zalige gunst en in Zijn dierbare tegenwoordigheid, ja, Hij brengt haar tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods en tot de oneindige gelukzaligheid in God Drieëinig.

Vervolgens wordt Hij uitgeroepen als Christus, dat is Zijn ambtsnaam en houdt Zijn zalving in. Want immers God de Vader heeft Hem gezalfd van eeuwigheid tot Profeet, om ons te leren, opdat wij de weg der zaligheid zouden kennen; tot Priester, tot onze verzoening, want zonder bloedstorting geen zaligheid; en tot Koning, opdat Hij heerschappij zou hebben over onze harten en wij in Hem een Bewaarder en een Beschermmer zouden vinden.

Gezalfd is Hij zonder mate, naar het voorbeeld van Aïron, waarbij de zalfolie zijn baard en zelfs de klederzoom doortrok. Zo is ook Christus gezalfd geworden en de olie des Geestes was druipende van Zijn hoofd tot in Zijn klederzoom, hetwelk de kerk van Christus zijn mag. Vandaar dat de kerk uitroept:

*"Gena, gena is op Uw lippen uitgestort,
dies G'eeuwiglijk van God gezegend wordt."*

Zo is dan de wedergeboorte een daad van Goddelijke barmhartigheid. Want: "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop."

Mijn hoorders, de bron en de oorzaak der wedergeboorte liggen niet in de mens, maar in God de Vader, in de grootheid Zijner liefde, in het soevereine van Zijn eeuwig, Goddelijk welbehagen, waarvan de engelen Gods gezongen hebben in de velden van Efratha: "Ere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde, in de mensen, in de mensen, in de mensen een welbehagen", en waarvan de kerk ook eeuwig roemen zal:

"Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht,

*Uw vrije gunst alleen wordt d'ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen."*

Wat is er in ons, als Hij ons vindt, als Hij ons wedertaart? Hoort dan een Mefibóseth het belijden een dode hond te zijn. En de Kanaänese vrouw achtte zich het brood der kinderen niet waardig en liet het zich welgevallen bij een hond te worden vergeleken. En Petrus zeide: "Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens." En die blijven wij na ontvangen genade! Zal niet altijd de Goddelijke barmhartigheid roemende bevonden worden tegen een welverdiend oordeel, zodat de kerk er van uitroept: "Niet ons, o Heere! niet ons, maar Uw Naam geef eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil?" (Psalm 115 1).

Maar in de tweede plaats zouden wij beluisteren Petrus' verheven roem over:

2. De grond der zaligheid

De grond der zaligheid ligt in de dood en opstanding van Christus. Dat is het fundament waarop het gehele gebouw van onze zaligheid rust. Was Jezus niet opgestaan uit de dood, dan bleef u ook in de dood, dan was alles dood. Toen Jezus op Golgótha uitriep: "Het is volbracht", het is waar, toen was alles volbracht wat de Vader van Hem eiste: de voldoening aan het recht, de vervulling van de wet, het lijden van de straf, de vermorzeling van satans kop, de stilling van de Goddelijke toorn, de wegneming van alle schuld en straf, de opluistering der Goddelijke deugden, in één woord, alles wat behoorde tot de staat Zijner vernedering.

Niets bleef dan ook over van de kerk Gods te eisen, daar toch aan alle condities, aan alle voorwaarden volkomen was voldaan en de gehele schuld betaald was, zodat geen kwadrantpenning meer te betalen viel. Maar daarmee was niet vervuld wat de Schrift leert, dat Christus na drie dagen uit de schoot der aarde weer zou opstaan, om de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood verworven had, de uitverkorenen deelachtig te maken. Jezus moèst opstaan.

Was Jezus in de dood gebleven, dan bleef alles in de dood, dan was onze prediking ijdel, dan was uw geloof ijdel, dan zou de hel triomferen: "Een Belials stuk kleeft Hem aan en Hij zal nimmer uit de dood opstaan!"

Hoe zou een dode Jezus u kunnen levend maken? Juist aan Zijn leven hangt ons leven. Nu leeft Hij en kan Hij zeggen: "Gij zult leven."

En welgelukzalig wanneer die Godsspraak van Ezechiël in vervulling mag treden: "Als Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u vertreden zijnde in uw bloed, en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja Ik zeide tot u in uw bloed: Leef. Zo breidde Ik mijn vleugel over u uit en dekke uw naaktheid, ja, Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere HEERE en gij werd mijne."

Nog eens: Jezus moèst opstaan in eigen kracht, want Hij had gezegd: "Ik leg Mijn leven af en neem hetzelfde weer aan." En dewijl Zijn Godheid in het graf van Zijn menselijke natuur niet is gescheiden geweest, nam Hij als de waarachtige God, als de meerdere Simson, de poorten des doods op Zijn schouders en wierp die aan stukken neer voor het aangezicht van Zijn Vader, zodat alle belagers verstomden en de kerk mag triomferen: "Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?" De dood en de hel zijn voor de kerk voor eeuwig verslonden. U behoeft er niet zo bang voor te zijn, volk!

Ten laatste moest Jezus opstaan door de kracht van Zijn Vader, want de opwekking van Jezus is een Rechterlijke daad. Het recht Gods wierp Hem door middel van Pilatus in de dood. Want God eiste voldoening en straf in heilige wraak. Maar het

recht Gods verheerlijkte en verhoogde Hem, ten bewijze dat God de Vader, Die het recht vertegenwoordigt, in de offerande van Jezus volkomen tevreden was. En zo is Christus gerechtvaardigd door de Geest en Zijn volk gegeven tot een kwitantie van verzoening door Zijn voldoening, tot lof en tot heerlijkheid Gods.

Wie zal nu beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Hebt u wat te zeggen op mij, of ik op u? O dood, graf en hel, wat wilt u dan zeggen? Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is, Die alle vijanden en alle beschuldigers in de verdoemenis geworpen heeft! En nu leeft Hij, opdat wij Hem zouden kennen in de kracht Zijner opstanding en in de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende. Dit brengt mij tot mijn derde punt, wanneer ik spreek over:

3. De vrucht der opstanding

De vrucht der opstanding is de wedergeboorte. De wedergeboorte in engere zin is die vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking uit de doden, levendmaking, welke God zonder ons, in ons werkt. Het is die onverklaarbare vereniging tussen Christus en Zijn kerk, die elk onzer van node is. Hoort wat Jezus zegt tot Zijn nachtdiscipel: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk Gods niet zien." Van welke rang, van welke kerk, van welke kwaliteit wij zijn, dat doet niet mee. Christus wil zeggen: "Gij moet gemaakt worden tot nieuwe schepselen, tot nieuwe mensen, tot mensen Gods." Dat is van onuitsprekelijke waarde: zonen Gods genaamd te worden! Dat is Gods werk alleen, mijn hoorders!

U moet niet van gedachten zijn, dat wij iets tot de zaligheid aanbrenge, geen zucht, geen traan, geen godzaligheid, geen gebeden, geen worstelingen, geen heiligheid. Wat het ook moge zijn, het doet niet mee in het spel der genade. Maar God was in Zichzelf bewogen. Het lustte Hem, dewijl Zijn vermaking was in de mensenkinderen van eeuwigheid, Zijn kerk zalig te maken. En waar Hij zalig maakt, daar werkt Hij de diepste vernedering, daar lopen de tranen van boetvaardigheid over de wangen heen. Daar zullen de zuchten geslaakt worden tot de Goddelijke troon en zal de Rechter om genade gebeden worden.

Dat is niet uw werk, dat is Gods werk! Want de wedergeboorte is geen wezensverandering, maar dat is een verandering van onze hoedanigheden. Het is een verandering in het verstand, in de wil, in het oordeel en in de hartstochten. Dat wordt genoemd de wedergeboorte in ruimere zin, wanneer de mens actief wordt. Kortom, het verstand wordt verlicht door het licht, dat van de hemeltrou nederdaalt; dat licht, dat ontstoken wordt in de duisternis van onze ziel, waardoor de nevelen van onwetendheid worden weggevaagd. Dan zal men de werkelijkheid van het leven voor ogen zien en dan zal men verstaan, dat ons gehele leven een dwaling is, dat wij van onze staat vervreemd geworden zijnen in een staat des doods gevonden worden hier op aarde.

Mijn hoorders, dan zullen wij zien, dat wij alle gerechtigheid, alle heiligheid, alle heerlijkheid, alle zaligheid en alle vrede verspeeld hebben. Dan zullen wij ons ongeluk leren bewenen, hoor! En vergeet niet, dat wij de ambtsrok gedragen hebben, dat wij met 'n Goddelijke kennis en heerlijkheid bekleed mochten zijn en nu alles kwijt zijn. Wij zijn zonder God, zonder Christus op de wereld en in een totaal onvermogen ons uit de boeien van de hel en uit de macht van de dood te verlossen. Gods volk moet zich leren kennen de dood en de verdoemenis onderworpen te zijn, zodat zij de dieren des velds benijden, die geen ziel te verliezen hebben voor de eeuwigheid. Maar als zij sterven, hoe zullen zij dan voor dat heilige, dat reine, dat soevereine Wezen bestaan,

daar zij enkel zonde en enkel schuld zijn voor het aangezicht des Heeren? Is het dan wonder, dat zij met de tollenaar de borstkas schier in elkander slaan en die wanhoopskreet doen horen: "O God! wees mij, arme zondaar, genadig."

Mijn hoorders, dan wordt door het licht des Geestes het oordeel gelouterd, om God te kiezen boven de wereld. O, wat zijn zij dan bereid om de schoot van Delila te verlaten, om een vaarwel toe te roepen aan alle zonden, aan alle vuiligheid, aan alle ongerechtigheid. Dan heet het: Henen uit! Henen uit! Dan kiezen ze met Ruth de zijde van dat volk. Dan kiezen ze met Mozes en zullen zij de smaadheid van Christus, hoe dood Hij daar ook aan het kruis hing, meerdere rijkdom achten dan een zoon van Farao's dochter genaamd te worden. Die keus is toch niemand van Gods kinderen vreemd.

Ach, wat mag het dan waar en oprecht in de ziel zijn: "Uw volk is mijn volk, uw God, mijn God." "Niets - zegt Ruth - zal mij van u kunnen scheiden. Waar gij heen gaat, zal ik heengaan; waar gij vernacht, zal ik vernachten. Niets zal mij scheiden dan de dood." Gemakkelijker kan zij sterven, al zou het dan nog voor eeuwig verloren zijn, dan de voeten nog te stellen op de paden der zonde en te wandelen in dat oude, dat vuile, dat gruwelijke, dat Godonterende leven.

Door dat licht wordt ook de wil gebogen, om Christus en Zijn gerechtigheid te begeren. Zolang wij onbekeerd zijn, zijn wij daar afkerig van; vooral de vrome, godsdienstige wereld. Paulus brulde er tegen. Hij was er een moordenaar van! Om die gerechtigheid des geloofs uit te roeien, trachtte hij Gods ganse kerk af te slachten. Maar als God hem bekeert, dan ligt daar diezelfde man: "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?"

Denkt eens aan de Pinksterdag. Drieduizend tegelijk riepen het uit: "Wat moeten wij doen? Wat moeten wij toch doen, opdat wij zalig worden?" Een heimwee lag er in hun ziel. Zij konden zo niet meer voortleven. Zij zagen zich in wanhoop te gronde gaan. Een weg werd door hen niet gevonden. "Wat moeten wij doen?"

U hebt niets te doen. Gaat maar naar die Fontein, die Fontein des bloeds. Een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. U hebt niets te doen dan aan te nemen. U hebt niets te doen, dan het te aanvaarden wat Christus heeft teweeggebracht. Er is voor ons geen werk meer om de zaligheid te verdienen. Christus heeft alles verdiend. Geen conditie en geen voorwaarde is er meer. Geloof alleen in Jezus Christus en gij zult zalig worden; gij zult de heerlijkheid Gods zien.

Door dat licht, door die wedergeboorte, worden ook de hartstochten geregeld, om de deugden Gods in beginsel te beminnen en lief te krijgen, gelijk die moordenaar, die eerst God rechtvaardigde en het oordeel aanvaardde en daarna bad voor zijn behoudenis.

Ja, alle ledematen stellen zij tot wapenen der gerechtigheid. De ogen slaan zij druipe naar het gebergte heen en de handen breiden zij uit om de weldaden van het Verbond te ontvangen; de voeten richten zij om de geboden Gods te betrachten, gelijk de dichter zong:

*"Och, of wij Uw geboón volbrachten!
Gena, o hoogste Majesteit!
Gun door 't geloof in Christus krachten,
Om die te doen uit dankbaarheid."*

Ja, het gehele lichaam stellen zij in de dienst des Heeren, want "zij zullen lopen en niet moede worden; wandelen en niet mat worden." Zij worden wedergeboren tot een levende hoop. Dit brengt mij tot mijn laatste punt, wanneer ik spreek over:

4. De hoop des levens

Dat is de hoop op God, omdat zij is uit God, gegrond in het geloof en werkzaam door de liefde. Daarom wordt die hoop genoemd het anker der ziel en is ook het geloof een vaste grond der dingen die men hoopt. De hoop op God gaat altijd tot God, en Christus leert ons roepen om genade van God en hopen op de barmhartigheid Gods, ook daar, waar het van onze zijde hopeloos wordt en is afgedaan. Gelijk de knechten van Benhadad met de koorden der veroordeling om de hals stonden, met het vonnis des doods in hun hart en nochtans hopende waren op die goedertieren koning van Israël, van wie zij gehoord hadden, zo is het ook met Gods volk, dat de koorden der veroordeling om de keel gaat krijgen, bij wie het vonnis des doods in het hart gelegd is.

Maar waar de liefde Gods in het hart is uitgestort, daar is een levende hoop, die tot God komt uit te gaan. Mijn hoorders, dat is een hoop op Hem, die goedertieren Koning, die gezegende Christus, Die gekomen is tot de verloren schapen van het huis van Israël, om zondaars te bekeren; Die u toeroept: "Wie is slecht? hij kere zich herwaarts. En tot de verstandeloze zegt Hij: Komt, eet van Mijn brood, en drinkt van de wijn, die Ik gemengd heb." (Spr. 9 vers 4-5).

O, die ontdekking des Geestes leert ons wanhopen aan onze verwachting, gebouwd op eigen krachten en aan alles buiten Christus. Denkt maar aan Petrus in zijn verbeelding, aan Martha in haar werken, aan Simson in zijn kracht. Alles werd hun de bodem ingeslagen. Maar de hoop op God is een levende hoop, die God Zelf onderhoudt, die Hij levend houdt, die Hij verlevendigt en ondersteunt wanneer het nodig is.

Het is waar, die hoop op God kan ook wel eens ver weg zijn uit kracht van ons verdorven vlees, uit kracht van dat vervloekte ongeloof, uit kracht van satans macht en de vele bestrijdingen. Maar waar een David ten onder ging, verlevendigde God de hoop, wat hem deed uitroepen: "Hoop op God, want ik zal Zijn Naam nog loven."

Stellen wij onze hoop zo graag op onze keus, op onze gestalten, op onze aandoeningen, op onze bevinding, op onze hebbelijkheden, op onze rechtvaardigmaking en heiligmaking en dergelijke meer, weet dan, dat uw hoop alle hechte grond mist. En zodra de Heere Zich ook maar onttrekt, vergaan wij, met Jezus in het schip! En daar is het juist God om te doen. Want juist in zulk een weg wil God ons leren in het hachelijkst lot onze hoop te stellen op de Heere, onze God en op niets buiten Christus.

Die hoop op God, beschaamt niet, hoor! Denkt dan maar aan Abraham, wanneer hij Izak geofferd heeft op hoop tegen hoop, geloof tegen geloof. Maar zijn hoop en geloof hebben overwonnen. En is hij beschaamd geworden? Immers nee!

O, zalig dan te wanhopen aan alles buiten Christus, want juist dan draagt ons de hoop op God door het leven heen, door de moerassen, door de omstandigheden, door het heetst van de vuren, door het diepste van de zeeën. Hoort dan Job het uitroepen: "Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?" (Job 13: 15). En Paulus zegt: "Die ons verlost heeft en nog verlost, op Welke wij hopen, dat Hij ons nog verlossen zal." (2 Cor. 1: 10). En de Heere zegt Zelf: "Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des Heeren betrouwen." (Zef. 3: 12) . In hoop worden zij zalig. Volk, in hoop zijt u zalig. Alles zal u ontvallen; dan is Christus alleen de grond en uw hoop op en in Hem.

Wanneer de apostel zegt, *dat de lijdzaamheid de bevinding werkt en de bevinding hoop*, dan zegt dat niet, dat wij onze hoop moeten stellen op onze ervaring en moeten gronden in onze bevinding, maar uit de ervaring en uit de bevinding moeten wij onze hoop leren stellen op God, waarin men zich nooit bedrogen ziet.

Die hoop wordt ook versterkt, zeiden wij, ten eerste tot volharding in de gebeden, als

bij de Kanaänese vrouw.

Ten tweede tot lijdzaamheid en verdraagzaamheid in de verdrukking, als bij Paulus, wanneer hij zeide: "Wij hebben altijd goede moed." Maar ten derde ook tot sterking in de beproeving, want dan zegt Paulus van Abraham, dat hij Izak offerde, toen hij in het geloof gesterkt was. En ten vierde tot aansporing in de benauwdheid, gelijk als bij Jona. Want wanneer Jona op het schip was - als ik het zo eens mag uitdrukken - het doodvonnis ontvangen had, daar het lot, het "gij zijt de man" op hem gevallen was, nam hij dat over. Maar hij zei één ding: "Ik ben een Hebreër Gods."

De hoop leefde in hem, dat God hem uit de diepte van de zee nog verlossen zou. Hij werd overboord geworpen.

"Hap", zei de vis, en weg was Jona. Het scheen met hem gedaan. Maar nee, ik hoor hem nog: "Ik ben uitgestoten van v oor Uw ogen." God sterkte hem en uit de diepte der ellende rees niet alleen de hoop omhoog, maar die hoop mocht overgaan tot geloof. Dan hoort u hem uitroepen: "Nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen." Hij wierp het anker des geloofs in het borghart van Jezus.

Die hoop wordt gesterkt door God, tot verheuging in de opstanding van Christus. Dan kunnen wij wel dodig zijn en als dood, gelijk Paulus zegt: "Wij die leven, worden altijd in de dood overgegeven." Maar gelukkig hij, die in de dood, mag hopen op Hem, Die eeuwig leeft op 's Vaders troon en Die zit aan de rechterhand Gods. Want Hij zegt: "Ik leef en gij zult leven." Nu is het afgedaan met dood, met graf, met hel. Hij leeft, Dat is de kracht en dat is het behoud van de kerk. Maar wij moeten aflat.

Hebt u ook een hoop? Ach, wie heeft er geen hoop? De hoop is onze wandelstaf vanaf de wieg tot aan het graf. Maar hopende gaat men verloren. De hoop op de mensen is als het net van een spinnenkop; hij vangt er zichzelf in en het zal alles verbroken worden. Er is maar één ware hoop, hoor! u kunt wel hopen op dit en op dat. De één heeft wel eens geweend, de ander heeft wel eens gedacht dat hij genade ontvangen had en hij heeft toch werkelijk dat volk een weinig lief gekregen en misschien groot op dat volk gezien, misschien wel meegewandeld met hen, misschien wel geweend aan hun hals.

Dan bent u nog slechts een Orpa. Die was óók meegegaan, Moabs land uit, ze redeneerde met Naomi, kwam tot aan de grens, omhelsde haar lief, kuste haar Maar het was een kus van eeuwig afscheid, om terug te gaan, over Moab naar de hel!

Moet u daar uw zaligheid op bouwen? Er is maar één hoop, die is op God, die is uit God. Daar komt men niet mee om. Maar dan moet de liefde Gods in het hart zijn uitgestort. Ja, maar hoe weet men dat? Wel, geliefden, wij hebben gezegd wat de wedergeboorte is; dat het licht van de hemel opgaat en de nevelen van onwetendheid wegvaagt. Dan zult u wel zien wie u geweest zijt in de staat der volmaaktheid, wie u geworden zijt en wie u blijft.

Dacht u dat dit in uw kleren blijft hangen? dat dit zo maar een weinig 'buiten u omgaat? Als de zonde zónde wordt en als de schuld schúld mag zijn, dan weet men van heilige schaamte niet diep genoeg voor God te bukken. Dan durft u God en mensen schier niet meer aan te zien. Zoudt u het niet weten als hetgeen vroeger uw lust en uw leven was, u nu de dood mag zijn; als uw genegenheden branden naar het volk van God; als u buiten God niet meer leven kunt; als u dag en nacht weent en als de ongelukkigste en ellendigste van alle schepselen op de wereld staat? Dan mag de ene dag van de andere onderscheiden zijn, maar waar genade is, daar kan men zonder God niet leven. Dan is men net als een vis uit het water. U kunt hem op het droge gooien en dat gaat wel een ogenblik goed, maar hij gaat dood. Zo kan ook Gods volk zonder Gods gemeenschap niet leven en zonder de uitlatingen van Zijn goedertierenheid.

O, zij hopen op God; om eens wat te horen uit de mond Gods. En als dan van de daken wordt gepredikt hetgeen in de binnenkamer is geschied, dat maakt de ziel vaardig. Dat zij dan de hechte grondslag voor zichzelf nog missen, stem ik toe. Maar zullen wij Christus nodig krijgen als Borg, dan moeten wij toch eerst met Hem verenigd zijn. Ik heb er nog nooit één zien trouwen in de natuur, die niet geboren was. En als men geboren is, dan is men er nog niet; daar ligt nog een heel leven tussen.

Om met Christus in ondertrouw te komen, moet u aan Mozes sterven. Dat wordt alleen verkregen door oefening. Daarom, bidt God maar: "Ontwaak, gij noordenwind, en kom, gij zuidenwind, doorwaai mijn hof." Roept maar tot God om wasdom in de genade, om gebracht te worden tot een volkomen man, tot de volheid en de vrijheid die in Christus is.

De hoop draagt u door het leven heen. Eigen hoop, eigen kracht, eigen eer, eigen wil, eigen godsdienst, alles gaat er aan. Aan alles moet u sterven, om in Christus te leven, opdat u al meer in Christus gegrond en gefundeerd moogt worden, opdat Christus uw alles worden mag.

Onbekeerden, wilt u mee? Buigt u dan voor God. "Ja, maar ik kom er toch niet als ik geen uitverkorene ben."

U gaat niet naar de hel omdat u niet uitverkoren zijt. U gaat naar de verdoemenis omdat u niet anders wilt. Ik kan dat staven. Gaat naar Jeruzalem, waar Jezus stond te wenen. En Hij weent nog door Zijn knechten. "Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen bijéénvergaderen gelijk een hen haar kiekens, maar gij hebt niet gewild."

Roept tot God, opdat Hij onwilligen gewillig make. Al kunt gij het niet, dat zegt niemendal; God kan het wel. Uw onmacht staat u niet: in de weg, als uw wil maar geheiligd mag zijn.

En, mijn hoorders, dat Hij wil, heeft Hij betoond. Hij heeft Zich doodgeliefd op het hout en Hij breidt nog de kruisarmen van erbarmen tot u uit. Hij zweert: "Zo waarachtig als Ik leef, Ik heb geen lust in uw dood, maar daarin dat gij u bekeert en leeft."

Ik weet wel, dat God u moet bekeren; anders komt u er nooit. Maar ik weet ook, als u Zijn roepstemmen durft te verachten en de aanbieding der genade niet op prijs stelt, dat het in eeuwigheid tegen u getuigen zal. Daarom, heden, zo gij Zijn stem hoort, verhardt uw hart niet; geloof Zijn troostrijk woord; laat u leiden! Buigt voor God en u zijt er. Want die vallen kan, zal Jezus oprichten. Hij zegt: "Ik leef en gij zult leven." Om Zijns Naams wil alleen. AMEN.

11. PREDIKATIE VOOR HEMELVAARTSDAG

Zingen: Psalm 47 vers 3 en 4

Lezen Psalm 47

Zingen: Psalm 68 vers 8 en 9

Zingen: Psalm 118 vers 13

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in Psalm 47 en daarvan het zesde vers, waar de Godsspraak luidt:

"God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin."

We hebben dus te spreken over: *De hemelvaart van Christus* en denken u een weinig te bepalen bij:

1. de kostelijke bewijzen van de hemelvaart
2. de grote plechtigheid bij de hemelvaart
3. de innerlijke blijdschap over de hemelvaart
4. de eeuwige zegeningen door de hemelvaart

1. De kostelijke bewijzen van de hemelvaart

De hemelvaart van Christus is kostelijk afgebeeld in de ark des Verbonds. Wanneer de dichter uitriep: "God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin", dan is dit een duidelijke zinspeling op het vervoeren van de ark des Verbonds, het teken van Gods tegenwoordigheid, uit het huis van Obed-Edom, waar zij zolang verduisterd is geweest na veel omzwerven en omdolen, naar de berg Sion, waar zij haar vaste plaats verkreeg in de tempel des Heeren. Hetwelk genoemd wordt het Heilige der Heiligen en hetwelk geschiedde met de allergrootste plechtigheid.

En dit beeldt ons nu uit de opvoering van Christus uit het huis van Obed, dat is het huis Gods, dat is de strijdende kerk hier op de aarde, waar Hij zo lang verduisterd is geweest. Hij heeft 33 jaar Zijn Goddelijke heerlijkheid verborgen achter het omhulsel van Zijn menselijke natuur, en daarna veel omzwervende en omdolende, zodat wij Hem horen klagen: "De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des Mensen heeft niets, waar Hij het hoofd neerlegge." Dan weer horen wij Hem roepen: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?"

Ja, Hij is zelfs verborgen geweest in Zijn dood, maar daarna opgestaan en opgevaren naar het hemelse Jeruzalem, de heilige berg Sion, waar Hij Zijn vaste woonplaats verkreeg om den huize van Juda te zijn tot een stoel der ere. En toen die ark gebracht werd op die berg Sion, huppelde David voor die ark en de priesters en het volk juichten van blijdschap. Het is waar, toen de Heere Jezus ten hemel voer was er geen gejuich onder de inwoners der lage wereld, maar er is een grote plechtigheid geweest onder de engelen Gods en de geesten der volmaakt rechtvaardigen, waarvan David zong en waarop Hij zinspeelde:

*Gods wagens, boven 't luchtig zwerk,
zijn tien- en tien maal duizend sterk,
verdubbeld in getalen.*

*Bij hen is Zijne Majesteit,
een Sinäi in heiligheid,
omringd van bliksemstralen.*

*Gij voert ten hemel op, vol eer;
De kerker werd Uw buit, o Heer;
Gij zaagt Uw strijd bekronen.*

Ja, de hemelvaart van Christus zal de hemel doen weergalmen van lofzangen en gejuich tot in alle eeuwigheid. Maar ook het huis van David hier op aarde, dat is de kerk Gods, mag wel huppelen achter die gouden ark, achter die gezegende Christus, Die met onze menselijke natuur is opgevaren en de hemel is ingegaan en daardoor dezelfde heeft ontsloten, die wij voor eeuwig op het nachtslot hadden geworpen door onze ontzaglijke misdaad in het paradijs. Toen was er geen weg meer tot de hemel, maar God heeft deze weg gebaad. En nu is Hij gezeten op Zijn troon, opdat wij met al onze zonden, met al onze ellenden, met al onze zwakheden, met al onze droefenis, met al onze zorgen, met al ons leed, met al onze verdrietelijkheden, met al ons kruis, zouden neervallen voor Zijn troon en opdat dat zuchtende, dat wenende, dat schreiende Sion verhooring verkrijge op hun gebeden. Gelijk dan ook de dichter van Psalm 130 vers 4 ons toeroept:

*Hoopt op den Heer, gij vromen;
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot.
Hij maakt, op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij
Van ongerechtigheden.
Zo doe Hij ook aan mij.*

Ook is Jezus' hemelvaart kostelijk afgebeeld in de historie van Jozef, die, nadat hij door de broeders verkocht, naar Egypte als slaaf werd weggevoerd, onrechtvaardig in de kerker geworpen en in ijzeren boeien gesloten was, uit de gevangenis genomen zijnde, verhoogd werd aan het hof van de Farao. Daar werd hem de ganse regering van het koninkrijk opgelegd en werd hij met zulk een autoriteit bekleed, dat hij de vorsten bond naar zijn hartelust en het ganse volk voor hem neerboog. O, ziet, hoe het tegenbeeld dit beantwoordt, Die gezegende Christus Gods, Die op het allerdiepst vernederd werd, Die in de kerker des doods is afgedaald, maar uit het graf is opgestaan, grotelijks is verhoogd en verheerlijkt geworden, zodat Hij de vorsten bindt naar Zijn hartelust en opdat alle knie zich voor Hem buige. Want ieder, die het niet vrijwillig doet, zal het straks moeten doen, maar dan zal het te laat zijn.

Zouden wij nog meer voorbeelden aanbrengen? We zullen het voorbijgaan. We zouden nog kunnen spreken over de voorzeggingen der profeten. Denk maar Psalm 110. We zouden nog kunnen spreken over de discipelen, die Hem voor hun ogen hebben zien opvaren, totdat de wolk Hem wegnam.

We zouden kunnen spreken over de engelen, want: "Deze Jezus, die gij hebt zien heenvaren, zal nog eenmaal wederkeren." We zouden Stefanus kunnen aanhalen, die Hem zag staan aan de rechterhand des Vaders.

En het aller-heerlijkste bewijs vinden we in die gezegende vrucht op de Pinksterdag; op grond van Christus' voldoening neigden zich de hemelen en daalden de stromen des geestes en des levens af, zodat de Schrift vervuld geworden is, dat stromen zouden stromen op het droge, wateren op het dorstige. Kortom gezegd, de vreugde des Vaders is gelegen in het toebrengen van de duizenden op aarde, Gode tot heerlijkheid. Wij wilden echter ook spreken over:

2. De grote plechtigheid bij de hemelvaart

"God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin", zo roept de kerk uit. Met grote plechtigheid werd Jezus opgenomen van de aarde, waarop Hij vele bedroefde en vermoeide dagen heeft doorgebracht. Het is met geen droge ogen te volgen. Immers Hij, dat heilig Kind Jezus, werd de Man van smarten. Hij werd verzocht in krankheden, ja Hij is die hinde des dageraads; de wereld was Hem als een jachtveld, want de honden hadden Hem omsingeld. Maar met de grootste plechtigheid is Hij opgevaren tot het paradijs van vreugde en van vermaking. Waar de oude slang Hem niet meer vergalt, waar de brullende leeuwen niet meer verscheuren en de oude wolven niet meer verslinden kunnen, ja, waar Hij tot in alle eeuwigheid de scepter der heerlijkheid nu zwaait. Waar alle machten en geesten en heiligen Hem dienen en Hem ten dienste staan voor dat arme en ontblote lichaam, dat is dat arme volk van God hier op aarde.

Met grote plechtigheid is Hij opgevaren tot Zijn Vader, gelijk Hij gezegd had tot Maria Magdalena: "Ik vaar op tot Mijn God en uw God, tot Mijn Vader en uw Vader." Hij had van eeuwigheid in de schoot Zijns Vaders gelegen; Hij was Hem tot een voedsterling geweest en was dagelijks Zijn vermaking. O, wat een oneindige voldoening zal het dan voor Jezus geweest zijn nu weer te keren tot Zijn Vader om die heerlijkheid weer te bezitten, die Hij bij de Vader had eer de wereld was, Ja, met de grootste plechtigheid is Hij heengegaan, vergezeld van een hemelstoet, want "Gods wagens boven 't zwerk zijn tien- en tienmaal duizend sterk." Gods engelen worden hier genoemd oorlogswagens, welke Hij gebruikt tegen Zijn vijanden, waarop Hijzelf rijdt.

Denk maar aan Elia, wanneer Hij dat heirleger Gods aanschouwen mocht, riep hij uit: "die voor ons zijn, zijn meer dan die tegen ons zijn." Denk aan de dagen van Hiskia, toen 185.000 Syriërs werden doodgeslagen door Hem, Die reed op de wagens der engelen. Die wagens worden ook genoemd: wagens der overwinning, waarop Hij Zijn gunstgenoten in de ure des doods overbrengt in Zijn huis en heerlijkheid, waar vele woningen zijn; gelijk als Elia met vurige wagens is heengegaan naar Hem, Die daar op Zijn troon is gezeten.

Toen de Heere Jezus op de Sinaï neerkwam met het geven van de wet, vergezelden Hem 20.000 engelen, staat er geschreven. Maar nu Hij als die grote Borg die wet vervuld heeft, keerde Hij weder met dezelfde tweemaal tienduizend engelen.

Met grote plechtigheid is Hij opgevaren en nam met Zich de buit en de zegetekenen, want Hij heeft de gevangenen gevankelijk gevoerd. "Die buit van dat overwonnen land, viel zelfs de vrouwen in de hand; schoon niet mee uitgetogen." Onder die buit was ook de kop van Satan, die Goliath, die Hij met Zijn eigen zwaard gedood heeft. Daaronder waren ook de koppen van de Leviathans verpletterd in de wateren en de volken in dorre plaatse ten spijsje gegeven. Onder die buit waren ook de sleutelen van de dood en van het graf, waarom het nu heten mag: "O, volk des Heeren, o volk des Heeren vreest niet, want Ik zal u van het geweld der hel verlossen en Ik zal u vrijmaken van de dood." Dan mogen zij juichen door het geloof in Christus: "Dood, waar is uw prikkel? hel, waar is uw overwinning?"

Dan mag die doodsjordaan voor dat volk gekleefd zijn, dan mogen zij met de hallelujah's op hun lippen hun zegetocht vervolgen tot in de eeuwige heerlijkheid. Ja, met groot gejuich voer Hij op en met de schuldbrief in Zijn hand: het handschrift, dat tegen Hem was, is voor eeuwig uitgewist. Want al de schulden en de zonden en de dood en de verdoemenis zijn genageld aan dat kruis, waarin nu alles weggedragen is.

Daarom mogen we in dat kruis nu eeuwig roemen, want geen wet kan ons verdoemen. Hij voer op met die verbroken wet in Zijn hand, maar nu door Hemzelf vervuld, door

Hemzelf verhoogd, door Hemzelf verheerlijkt door Zijn gehoorzaamheid en haar de Vader presenterende tot een betrachting, tot een vermaking, tot een dank, stof voor de ganse kerk hier op de wereld. Terwijl er een heilig stilzwijgen op de aarde was en de ogen van de discipelen staarden naar de hemel, juichten alle rechtvaardigen, ja de ganse menigte der heirscharen deden met Goddelijke halleluja's de hemel weergalmen, Maar nu in de derde plaats wilde ik nog spreken over:

3. De innerlijke blijdschap over die hemelvaart

Waar ligt nu die blijdschap der kerk op aarde, geliefden? Dat Jezus als onze voorloper is ingegaan en gij, o volk, door het geloof Hem mag volgen in dat heiligdom. Om. dan al de heerlijkheden te aanschouwen, gehangen aan die vaste Nagel, hetwelk Christus is. In de hemel, volk, daar ligt onze rijkdom en de armoede ligt in ons zelf. Maar nu mag u uit Zijn rijkdom leven' uit Zijn volheid ontvangen genade voor genade, want "gená is Uw lippen uitgestort, dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt."

En uw blijdschap wordt vergroot omdat Jezus door Zijn opvaring een overwinnende Veldoverste mag zijn. Hij heeft al Zijn en ook onze vijanden gesteld tot een voetbank Zijner voeten en nooit zal de satan Hem die vaten van Goddelijke barmhartigheid ontroven, en nooit zal de hel Zijn gemeente overweldigen. Al wordt soms wel eens op aarde de vloed te hoog, al komen ook de wateren wel eens aan de lippen, al dreigt men soms met de discipelen te gronde te gaan, volk geen nood, volk geen nood, want Hij is die Hij is: "Ik zal zijn Die Ik zijn zal", ja de getrouwe in Zijn wezen en de onveranderlijke in Zijn beloften. En hoe hoger hier de nood mag gaan des te dierbaarder zal de redding zijn.

Als David dacht dat hij doodgestenigd werd, toen scheurde de hemel en hij sterkte zich, zodat de vijand viel. Als Esther voor de koning werd geleid met de koorden der veroordeling om haar hals, dan werd de scepter der genade haar toegereikt. En als de jongelingen gebonden werden en het gat van de oven ingesmaakt werden om door het vuur verteerd te worden, heeft het grootste wonder van de wereld plaats gehad. Eer de jongelingen in de vonken waren, was Jezus al daar. De vijand verspeelt het, die gaat er aan! Gods kerk triomfeert! Zo ging het met Jona in de zee; zo ging het met Daniël in de kuil.

Hij, volk des Heeren, is uw Bruidegom nu. Hij heeft u ondertrouwd. Dat heeft Hij al gedaan van eeuwigheid in dat Verbond des huwelijks, in dat contract, dat Hij met Zijn lieve Vader heeft aangegaan. Hij heeft u ondertrouwd daar op de heuvel van Golgótha. Daar heeft Hij alles voor u klaargemaakt, daar heeft Hij alles voor u bereid, ja daar heeft Hij al de hele bruiloft voor u betaald. Daar heeft Hij zo'n volkomen werk aangebracht, dat Hij uitroepen mocht: "Het is volbracht." En u heeft Hij ondertrouwd door het geloof in het bad der wedergeboorte, wanneer gij met die dierbare Christus verenigd werd, en wanneer gij uit die Christus leven ging, waaruit de ganse kerk leeft zolang als ze op de aarde is.

Misschien is het voor u nog niet voor die Hoge Raad geweest, zodat het door u nog niet ondertekend is, zodat u nog niet schrijven kan: "Ik ben des Heeren." Evenwel is Hij heengegaan om ook uw plaats te bereiden, bekommerd volk! Geen zorg hoor, uw woning is al lang klaar! En geloof nu vast, die Hij ondertrouwd heeft op Golgótha zal Hij door geen duivel en hel uit Zijn hand laten wegscheuren. En wat Hij begonnen heeft in u zal Hij zekerlijk voleinden, namelijk degenen, die Jezus hebben lief gekregen, die Jezus mogen aankleven, die Jezus mogen nastaren en die zonder en buiten Jezus niet leven kunnen.

Maar Hij is ook opgevaren als uw Hogepriester, volk des Heeren, en dat mag u tot innerlijke blijdschap zijn. Want daar in de hemel is Hij voor u, niet voor de wereld,

om daar voor u te offeren, daar voor u te bidden en vandaar u te zegenen. Daar is Hij voor u om te offeren, daar is Hij met Zijn eeuwige bloedwaardij voor het aangezicht des Vaders om altijd weer verzoening voor u te maken. Daar is Hij nu als die grote Bloedfontein, die geopend is voor het huis van David en voor al de ongerechtigheden van de inwoners van Juda. Daar draagt u alles maar in, daar brengt u alles maar in, wat u hier veroordeelt. Daar gaat u maar heen met al uw zonden, met al uw zwak, met al uw ellenden, met al uw gebrek, met al uw schuld, met al uw dood, met al uw doem, en uit die bloed- en wasstede komt u steeds weer geheiligd voort.

Hij is daar uw Voorspraak volk. Johannes schreef: "Ik schrijf u deze dingen, niet opdat gij zondigt, maar indien gij gezondigd hebt, dan hebt gij een voorspraak bij de Vader, namelijk Jezus de Rechtvaardigde" om die gevallen en gebroken hut weer op te richten en te herstellen.

Nee, David, je mag bij die vrouw niet blijven zitten, bij Bathséba. Nee, Petrus, het gaat niet aan om Jezus altijd te verloochenen. En als dan u de smarten verteren, dan is het God, Die de gebroken en gevallen hut weer opricht. De zonden zijn u vergeven, David! Al heeft hij de bittere gevolgen lang moeten ondervinden, ja zelfs tot de dag van zijn dood. En daarom, volk, nee, vandaag nu eens niet het hoofd ontmoedigd naar de laagte! Heft nu uw hoofd eens op! Twijfel er maar niet aan! Waaraan? Aan de voorspoed van Zijn handelingen. Nog nooit heeft Jezus aan het hemelhof het proces verloren. Altijd wint Hij het voor Zijn volk, voor die hoereerders, voor die loochenaars, voor die vloekers bij Zijn Vader op grond van die gerechtigde eis. U kunt in uw zonden niet, sterven; u kunt niet verloren gaan. Dan zou Jezus' werk worden te niet gedaan. Laat ons u ten laatste nog bepalen bij:

4. De eeuwige zegeningen door de hemelvaart

Hij is daar, als die grote Zegenaar. Toen Jezus opvoer breidde Hij Zijn handen tot de hemel uit en zo hebben Zijn discipelen Hem zien gaan, maar nooit heeft iemand gezien, dat Hij ze neergelaten heeft. En die handen zijn nog uitgebreid, zegenende, druipe, vrede aflatende over de ganse kerk. Volk, Hij zegent u met de zegeningen die in de hemel in Christus zijn. Met die zegeningen van het Verbond der genade. En de grootste zegen uit dat Verbond mag zijn, dat u tot God bekeerd mag zijn. Hij zegent u met die liefde, waardoor gij nu maar gedreven wordt, waardoor gij nu maar tot Jezus wederkeren mag, waardoor gij het in de zonden niet meer harden en houden kunt, waardoor gij de ogen naar de hemel slaat, opdat die ladder Jacobs nog eens mocht worden gesteld vanuit het opperste des hemels om over die trappen van Jezus' vernedering en verhoging tot Christus te mogen gaan om u daar te laten zinken op de borst van die Bloed-Immanuël, Die voor Zijn ganse kerk zorg draagt. Dat is de goede Man: "Uw Maker is uw Man; Heere der heerscharen."

Die zorgt voor u, u hebt nergens voor te zorgen. Hij zegent u met geloof, om graag te doen, wat u uit Zijn hand ontvangt. Hij zegent u met een hoop, die levend is en nooit dood zal gaan, in de bangste ure nog niet.

Dan zegt Job er nog van: "Al zou Hij mij doden, zo zou ik nog hopen." Hij zegent u nog met genade voor genade. als u maar lege zakken hebt! als u maar een ledig vat moogt zijn! Dan scheurt de hemel, dan druipen Zijn vingers, dan daalt de bediening des Geestes neer, dan baadt u in de olie des Geestes, dan zwemt u er als in, dan zal uw mond er van overvloeien. Hij zegent u ook met die grote verloochening van Abraham! Die kon Lot de hele boel laten houden en zelf op de stoppels gaan wonen. Maar God keert de rollen om.

En zo is het nog. Die het hardste jagen naar geld en goed en eer en aanzien, breken het eerst hun benen en gaan het vlugste onder. Maar die het om de ere Gods te doen mag

zijn, daar zal God zorg voor dragen. U hoeft zich zo druk niet te maken. U moet toch niet denken dat u een centimeter aan uw lengte toe kunt doen.

Zeker, gij zult in het zweet uws aanschijns uw brood verdienen, maar de zegeningen dalen van de God des Verbonds af, zowel in natuur als in genade. En de Heere zegent u, volk, met die grote lijdzaamheid van Job. En dat kan hoor! Om met Job te zeggen na de dood van al zijn lieve kinderen: "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd." God geprezen tot in alle eeuwigheid en een eeuwig amen op alles, wat God doet!

Hij zegene u dan met de heerlijkheid van Jabez. En wat was dat dan? Och, Jabez bad, als God hem smart aandeed en kwaad over hem bracht, dat het hem dan niet smarten zou en God gaf hem zijn begeerte, dat heilig zwijgen voor God, al is het dat de doornen geweldig zeer kunnen doen, al is het dat de satan u met vuisten slaat. Volk, onthoud dit: *Hij is daar als uw Koning!* Laat dat u tot innerlijke blijdschap zijn! Want eigenlijk hoeft u nooit ongerust te wezen onder al de schuddingen, onder al de verwarringen, onder al de omstandigheden van de wereld. U hoeft nog niet ongerust te zijn in de felste vuren, in de diepste zeeën, in de grootste wateren, in de modderigste moerassen, al ware het ook, dat hemel en aarde onder één vermengd werden en de zeeën zelfs beroerd werden, want God is opgevaren met gejuich. En Hij regeert de wereld alleen om de wil van Zijn volk. Anders was er geen wereld!

Daarom zal ook alle instrument wat tegen u bereid wordt, niet gelukken. "En al zult u gaan", zegt de Heere, "door het water, Ik zal bij u zijn, en al gaat u door het vuur, het zal u niet aansteken en de vlammen zullen u niet verbranden." Alleen onthoud dit: Hij is u voorgegaan, maar eerst in lijden en daarna verheerlijkt en het zal u niet anders gaan. De één meer, de ander minder. Want Hij zal. Zijn kerk door lijden heiligen. Dat heeft Hem nu eenmaal behaagd. En nu hoeft het u ook nooit geen schande te zijn, indien gij lijdt om Christus' wil.

Dan kunnen we best de kerken verliezen, hoor! Laat het maar aan God over. Meer wil ik er niet van zeggen. Want "hun bloed, hun tranen en hun lijden, zullen dierbaar zijn in Zijn oog."

En als wij amen mogen zeggen op hetgeen God doet, dan scheurt de hemel en zal Hij zoveel genade geven, dat we het niet alleen kunnen dragen maar dat we roemen in het kruis en de verdrukking.

Toepassing

Het is tijd om te eindigen. Ik dacht dit uur eens kort te preken, maar dat geeft niet, want we zitten hier goed. Het is hier beter dan wanneer je thuiskomt. Daar heb je alles! De wereld, de zonden, de één dit, de ander dat! Het is nergens beter, dan aan de voeten van Immanuël! Het is nergens beter dan in het huis des Heeren! Ik zou er alle dagen wel willen verkeren! Dan kunt u van mij de hele wereld krijgen! Of valt het zo mee? Dag en nacht zwoegen en ploeteren en zorgen en leed en tranen, moeite, verdriet, ellenden, o en dan? Dan moet u oud zijn en onbekeerd zijn. En dan te moeten sterven, terwijl er geen hoop op de hemel is. En waarom? Omdat u zelf weigert dat Woord te aanvaarden.

Dat kan ik niet, zult u zeggen.

Kon u het maar niet, want als u het werkelijk niet kunt en het voor God belijden mag, dan zal uw hart gestrengeld worden aan Hem en de haak van het evangelie in uw neusgaten geslagen worden. En dan ontkomt u niet meer, al worstelt u, wat u wilt. Wat zou het een weldaad zijn, dat deze dag en de heerlijkheid van Christus, zulk een indruk mocht maken op uw hart, dat u voor de wereld stuk was en dat u deze dag eens door mocht brengen in de eenzaamheid en zeggen: "O God, als ik zo sterven moet,

zoals ik geboren ben, dan ben ik het ongelukkigste wezen op de aarde. O, God, help mij, red dan nog, scheur de hemel nog, daal nog neder, want voor zulken hebt U zich doodgeliefd om de grootste en snoodste zondaren zalig te maken".

U hoeft niet te praten over uw zonden en uw schuld, want die staan God niet in de weg. Doet uw vrome kleding maar weg en laat maar zien, wie u zijt. Dat is Hem aangenaam. Te rijk, te veel en te groot zijn we voor God. Komt zoals u bent! Wat bent u dan? In Adam goddeloos en verdoemelijk! Dat wil niet zeggen goddeloos te leven en uzelf als een beest op de aarde uit te leven. Dat zij verre!

Maar dit te mogen verstaan, dat we door de val los van God en dus alles kwijt zijn. De hemel was dicht, maar die is geopend en een weg is er ook, en een koord is er ook! Er is alleen bij ons geen hand om te aanvaarden. En dan zegt Erskine: "Steek uw dode hand toch uit tot de levende Jezus, wie weet, Hij mocht hem eens grijpen."

En volk des Heeren, nu vandaag eens niet te veel getreurd. Laat alle zorgen, alle banden en alle droefenissen nu eens op hun plaats. Als u nu alleen eens zou zien, wat Jezus heeft gedaan! Hoe Hij voor u de hemel is ingegaan! Maar eerst vernederd en toen verhoogd. Alzo ook u. Eerst lijden, eerst sterven aan de wet. Want Jezus is met die door Hem vervulde, verheerlijkte en verhoogde wet ingegaan in het Heiligdom opdat die Wet Gods volk zou zijn een Wet van betrachtiging en dankbaarheid.

Verloren kunt u niet gaan. Het is net als met die ark, waarin Noach zat. Hij had geen roer en geen mast, brullende beesten van binnen, loeiende baren van buiten, schommelen, draaien, maar hij kwam op Ararath. Laat Jezus nu maar Stuurman van het schip. Kijkt u dat venster nu maar uit naar boven! Dan heeft u contact genoeg, al slingert dan uw scheepje op de baren van de wereldzee. Hoe harder het zwaait, hoe harder het stormt, des te eerder zijn we op de berg van Ararath! Dan krijgt God de eer en wij de zaligheid! Moet u nog meer? AMEN.

12. PREDIKATIE VOOR HEMELVAART

Zingen: Psalm 68 vers 9 en 12

Lezen: Marcus 16 vers 9 tot 20

Zingen: Psalm 47 vers 3 en 4

Zingen: Psalm 56 vers 4

Zingen: Psalm 3 vers 3

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in Marcus 16 vers 19, waar de Godsspraak luidt:

"De Heere dan nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechterhand Gods."

Dit tekstwoord spreekt ons van "het scheiden van Jezus."

1. op een aantrekkelijke berg
2. van een benijdenswaardig gezelschap
3. tot een aller-heerlijkste bediening

1. Het scheiden van Jezus op een aantrekkelijke berg

Nog veertig dagen heeft de opgestane Heiland vertoefd op deze aarde en heeft Zich met veel gewisse kentekenen aan Zijn discipelen vertoond. Hij werd van hen gezien en sprak met hen van de dingen die het Koninkrijk Gods aangaan. Liefelijke tijden hebben Zijn jongeren met Hem doorgebracht, hemelse lessen van Hem ontvangen en zelfs dikwijls de zoete vrucht gesmaakt uit de openbaring van Zijn Persoon en de kracht van Zijn opstanding tot bevestiging van hun geloof. Maar nu is het uur aangebroken de wereld te verlaten en heen te gaan tot Zijn Vader, wat Hij tot Magdalena zojuist gezegd had: "Ik vaar op tot Mijn Vader en tot uw Vader, tot Mijn God en tot uw God", om plaats te nemen op Zijn troon en daar Zijn bediening te volmaken. Jezus verkiest daartoe de Olijfberg, van daar zal Hij de troon van Zijn heerlijkheid bestijgen.

Het is een zeer opmerkelijke plaats van waar Hij is opgenomen! De Olijfberg, hoeveel herinneringen zijn daar aan verbonden! Hierheen had David de wijk genomen toen hij moest vluchten voor zijn bittere zoon Absalom. "Opgaande en wenende door de opgang der olijven" leest men. En Ezechiël zag in de gerichten Gods, hoe de heerlijkheid van Jehovah de heilige stad verliet en zich nederzette op de berg tegen 't Oosten van de stad Jeruzalem. Alzo was deze Olijfberg vanouds de heilige plaats van Jehova, wanneer Hij Zijn tegenwoordigheid aan de stad Jeruzalem onttrok. Die Olijfberg was tevens de wachttorens of wachtplaats van Israëls God, om met eeuwige ontferming tot Zijn volk weer te keren, wat door de profeet Zacharia in zijn profetisch vergezicht werd aanschouwd, hoe de Heere tot de heilige stad wederkeerde, wel inzonderheid op de doorluchtige Pinksterdag, wanneer de Heere Zijn gaven uitstortte om mee te delen aan een wederhorig kroost.

Ook had Jezus bij Zijn omwandeling op aarde deze berg verkozen tot Zijn bijzondere bidplaats en om de gemeenschap Zijns Vaders te oefenen. Des daags was Hij lerende in de tempel maar des nachts ging Hij uit en vernachtte Hij op de berg. Aan de voeten van de Olijfberg lag het bange Gethsémané waar Jezus bedroefd was geweest tot de dood toe en waar Zijn klacht was gehoord: "Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat

deze drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt." Voor de Olijfberg lag Jeruzalem, de bloedstad, waarover Hij uitgeroepen had: "Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt en stenigt, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijk een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild."

Van de Olijfberg kon men ook zien op de heuvel van Golgótha, waar Hij gekruisigd was en uitgeroepen had: "Het is volbracht." Volbracht alles wat de Vader van Hem geëist had, aan het recht voldaan, de wet vervuld, de geschonden deugden opgeluisterd, en een eeuwige gerechtigheid voor de kerk verworven, opdat Gods kerk op Goddelijke rechtsgronden zalig wordt waarvan zij eeuwig zingen zal:

*"Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven,
die van de straf voor eeuwig is ontheven.
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlekt,
voor 't heilig oog des Heeren is bedekt.
Welzalig is de mens, wien 't mag gebeuren,
dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren.
En die, in -'t vroom en ongeveinsd gemoed
geen snood bedrog, maar blank' oprechtheid voedt."*

Zo was deze plaats getuige geweest van Zijn diepe vernedering, van Zijn grote droefheid en van Zijn bangste lijden maar zal nu ook, getuige zijn van Zijn luisterrijke verhoging en van Zijn hoogste blijdschap. Van hier is Christus opgenomen in de hemel, de vaste plaats van Zijn eeuwige woning, waar de kerk van zingt:

*"Verhoogt, o poorten, nu den boog.
Rijst, eeuw'ge deuren, rijst omhoog,
opdat g' uw Koning moogt ontvangen."*

Geliefden, is dit ook niet het deel van de Zijnen, Zijn gunstelingen? Hoe menigmaal heeft de Heere de plaats van droefenis van Zijn volk veranderd in een plaats van vreugde en blijdschap en de plaats van smaad en schande in een plaats van eer! Met welk een droefheid verkeerde Hanna in de tempel en hoe wonderlijk werd zij in dat zelfde heiligdom getroost. Met welk een bebloede rug zitten Paulus. en Silas in de gevangenis te Philippi en welk een smaad moesten zij ondergaan, maar op die zelfde plaats, op een berg des Heeren, zongen zij hun lofzangen die ruisten langs de gewelven van het gevangenhuis. En de gevangenis opende zich zodat ze vrij uit konden gaan en ze werden geëerd en van hun striemen gewassen. In wat voor weedom des harten legt Jacob zijn hoofd op de stenen peluw. te Bethel, maar na enige ogenblikken werd het hem de plaats van allergrootste betekenis, van belofte en van toezegging, waarvan hij na twintig:jaar nog de vrucht genieten mocht te Pniël. En hoe menigeen van Gods kinderen heeft het kussen doornat met tranen terwijl dezelfde sponde getuige werd van de zaligste vertroosting des Heeren. "Opgaande en wenende door de opgang der olijven" vanwege onze drijvers, brengen ons de grootste heerlijkheden aan.

De Gethsémané's van smart, angst en doodstrijd worden de stonden van de grootste aanbidding bij het gezicht dat Hij voor ons streed en dat Hij de pers alleen getreden heeft. De Golgótha's van Godsgezichten en Godsverlating worden de plaatsen van onbegrensde verlossing in het volbrachte werk van Christus, de plaatsen van Goddelijke tegenwoordigheid en zalige rust in Jehova. Het blijft eeuwig waar: "Op de berg des Heeren zal het voorzien worden." En waar wij met alles over boord gaan, dáár is een vis waarin wij behouden worden. Waar wij, met al het onze, mogen

omkomen, zal onze verlossing in Christus gevonden worden. Ja, al wat van God is gaat door de afsnijding zoals bij Hiskia, door de onmogelijkheid zoals bij Abraham, door de dood zoals bij Esther. "Op de berg des Heeren zal het voorzien worden." God weet altijd het licht uit de duisternis, het leven uit de dood voort te brengen. De Daniëlskuilen worden dan tot heiligdommen, de jongelingen-ovens tot Thabors; en de Bethels en Pniëls brengen ons het heil aan.

Mijn hoorders, onthoud het, om God te ontmoeten moeten er Jabboks, Gethsémané's en Golgótha's wezen, dáár geschieden de wonderen, dáár rust de tegenwoordigheid des Heeren op Zijn kerk. Daar wordt gezongen;

*"Hier scheen ons 't water t' overstromen
daar werden wij gedreigd door 't vuur;
maar Gij deedt ons 't gevaar ontkomen,
verkwikkend ons ter goeder uur."*

Laat ons nu bezien in ons tweede punt:

2. Het scheiden van Jezus van een beminnenswaardig gezelschap

Mijn hoorders, is deze Olijfplaats aantrekkelijk, niet minder het gezelschap dat wij op de top van de berg aantreffen, waarvan Jezus opgenomen werd. Het zijn de jongeren des Heeren, de rijksherauten van Vorst Messias. Door de zorgende hand van 's Heeren voorzienigheid zijn zij allen tegenwoordig opdat zij allen getuige zouden zijn van Jezus' opneming in heerlijkheid. O, zalige ogenblikken voor deze jongeren op die Olijfberg, immers Jezus was in het midden van hen terwijl Zijn lippen vloeiden van welriekende mirre. Wie zal kunnen weergeven wat Gods kerk, vertegenwoordigd door dit elftal met Jezus in het midden, geniet en aanschouwt? O, is Jezus in ons midden en aanschouwt men iets van Zijn heerlijkheid, liefelijkheid, beminnelijkheid, dierbaarheid, schoonheid, gepastheid, algenoegzaamheid, borg- en bloedgerechtigheid, dan mogen de ogen zalig zijn van het zien.

*"Hun blijdschap zal dan, onbepaald
door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
ten hoogsten toppunt stijgen."*

Zijn mond brengt enkel wijsheid voort, waarvan de kerk uitroept:

*"Beminlyk Vorst, uw schoonheid, hoog te loven,
gaat al het schoon der mensen ver te boven.
Gená is op uw lippen uitgestort;
dies G'eeuwiglijk van God gezegend wordt."*

O, Jezus in ons midden, dan zullen Zijn handen druipende worden van aloë en van mirre, dan laat elke voetstap van Hem Zijn vettigheid na! Dan mag Gods kind vreugde bedrijven die afstraalt van haar wangen, terwijl het hart vervuld met heilbespiegelingen, het schoonste lied van haar Koning mag zingen. Ze mogen als de broers van Jozef, met Jozef dronken zijn in liefde en zaligheid!

Voorheen? nee, toen verstonden zij het niet en werden bedroefd als Jezus van scheiden tot hen sprak. Zij werden zelfs geërgerd wanneer Hij hen verlaten ging en werden verstrooid, een ieder tot het zijne. Zij hadden toen geen oog voor de noodzakelijkheid van Jezus' Borg-lijden. Dit is toch ook de ervaring van al Gods kinderen. Ach, wat verstaan zij in de eerste tijd van hun bekering, als de Bruidegom nog bij hen is, van de noodzakelijkheid van Jezus' Borg- en bloedgerechtigheid? Zij moeten gespeend worden aan Jezus' dadelijke en gevoelige tegenwoordigheid. Zij zien niet dat het gestaltelijke leven hen zulke grote en opgeblazen Christenen maakt,

zonder kracht. Wij hebben geen oog voor de overschatting waaraan wij lijden, de hoogmoed die ons vervoert, eigen krachten en ijver waarop wij steunen, wat Jezus' scheiden van ons noodzakelijk maakt, ja zelfs onze val kan veroorzaken zoals bij Petrus.

Laat ons toch nuchter zijn. Wat wordt in onze dagen wel bijzonder gekend van Jezus' Persoon, van Jezus' Borg-lijden, van Jezus' offerande en Jezus' voldoening? Helaas schier niets, erger nog, helemaal niets! Dit moet nog alles uit de oefening des geloofs en ontdekking des Heiligen Geestes geboren worden, zo men kind mag zijn. De vrees slaat ons soms om het hart, wanneer de grond van zaligheid door velen wordt gelegd in hun keus, ellende, tranen, bidden, gemoedelijkheid in allerlei bewegelijkheden en dan wordt deze lading gedekt met te zeggen wel eens iets van Christus gezien te hebben en van de zaligheid die in Hem voor hen ontsloten werd, maar vraagt men dan wát ze gezien en in Christus aanschouwd hebben, dan staat de wagen stil en weten er geen verslag van te geven. Ik laat het voor uw rekening!

En is er gemis, dan is het aan de vrucht, in geen geval aan de Persoon. Er is geen schuld en geen recht dat hen drukt, men is klaar en gered met de genieting van de vrucht en de bedekking der zonde uit de vrucht. Maar wanneer Jezus ons verlaat, Zich van ons terugtrekt met Zijn gevoelige tegenwoordigheid, dan verliezen wij alle kracht, ijver, liefde, licht, vrede, zaligheid, genot, geloof en grond. Dan gaat men weer vissen want het is toch afgedaan, of men wordt geërgerd, bedroefd of vijandig.

Wanneer wij werken voert het ons de hoogte in, maar wanneer de Heilige Geest werkt, ontdekt en ontgrondt Hij en brengt ons in de diepte en in het gemis, doet ons meer en meer inleven onze onmacht, onwil, ellende, dood- en doemschuld in Adam. Dan gaan onze opgeheven vleugels wel hangen en zal men beginnen te verstaan dat zien geen bezitten is van de Persoon, en dat men met alle lieven, alle loven, alle kenmerken, eigenschappen, hebbelijkheden en toe-eigeningen niet aan het recht Gods kan voldoen, opdat zo plaats gemaakt wordt voor een betere grond en bestendiger rust in de borg- en bloedgerechtigheid van Christus. Aan het recht Gods moet voldaan, de schuld moet betaald, de deugden omhelsd en daartoe moet de oude mens gekruisigd, gedood en begraven worden.

Zeker, de hebbelijkheid des geloofs doet ons met Jona wel eens zeggen; "Werp mij maar over boord." Maar wanneer wij naar de dood worden geleid en de ziel nadert tot de dingen die doden, dan zal het waar worden wat de Schrift leert: "Al wat iemand heeft zal hij geven voor zijn leven" en dan schreien ze uit de kokende golven van Gods verbolgenheid: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen" opdat men door het Goddelijke recht afgesneden, de verlossing in Christus' Persoon, gerechtigheid en voldoening vinden mag en door het geloof het heiligdom weer aanschouwen mag. Dit was het deel der discipelen waarom hun rouw in blijdschap veranderd was. Zij hadden Hem door het geloof geëigend en omhelsd in de kracht Zijner opstanding om tevens van Hem te ontvangen de zielsopeurende toezegging bij Zijn heengaan: "Ziet, Ik ben met Wieden, al de dagen tot de voleinding der wereld", terwijl Hij zegenende de handen over hen uitbreidde en ze deed delen in de gewisse weldadigheden van David, die getrouw zijn, en zij werden vervuld met een hemelse blijdschap dat ze weldra zouden ont« vangen de Heilige Geest, Die hen in alle waarheid leiden zou. Zo werden zij gesterkt en bekwaam gemaakt om Zijn lichamelijke tegenwoordigheid te missen en door het geloof te leren leven uit Christus' ambtelijke bediening in de hemel en werden tegelijk voorbereid om te ontvangen die gezegende Persoon des Heiligen Geestes..

Mijn hoorders, wie Christus nu kennen mag in de kracht Zijner opstanding, als de tweede Persoon van het Goddelijk Wezen omhelzen en eigenen mag, zal eveneens

ervaren hoe hij tot in alle eeuwigheid onder de zegenende en uitgebreide handen van Jezus is en mag delen in de gewisse weldadigheden van David. Zolang Jezus tegenwoordig is met Zijn gevoelige tegenwoordigheid mogen zij de vrijmakende en dekkende kracht van Jezus' bloed ervaren, waardoor hun ziel met blijdschap vervuld wordt. Maar hieraan, aan die gevoelige tegenwoordigheid moeten ze gespeend. Christus gaat Zich meer en meer aan hen onttrekken en van hen scheiden, opdat ze voorbereid worden Christus te leren kennen als heiligmaker en in Zijn ambtelijke bediening aan de rechterhand des Vaders, om door het geloof uit Hem te leven.

Mijn hoorders, het zijn altijd nog twee zaken: Jezus als borg te kennen tot rechtvaardigmaking, als een vaste grondslag voor de ziel, en Jezus te kennen als onze heiligmaker, voorspraak en voorbidder uit de hemel, waaruit men door het geloof dan leven mag. Uit de rechtvaardigmaking kan men niet leven, daar gaat men dood bij. Maar uit Christus in de hemel, de Heiligmaker! Die is de bron van alle leven, heil en zaligheid! En gezegend hij die met Maria Magdalena zich vast mag klemmen aan de belofte van de Heilige Geest en niet rust tot de vervulling van de belofte ervaren wordt en het Pinksterfeest aan de ziel verheerlijkt wordt. Laat ons nu in de derde plaats bezien:

3. Het scheiden van Jezus tot een aller-heerlijkste bediening

"Hij is opgenomen in de hemel" zegt onze tekst. O, welk een eer voor Christus, staande in het midden der Zijnen. Wie zal de blijdschap van de Verlosser kunnen uitspreken nu Hij van de plaats van Zijn diepste vernedering wordt verhoogd tot de hoogste heerlijkheid en majesteit. Hij heeft het grote werk voleind, het einde van Zijn bange tocht bereikt, Zijn arbeid volbracht, de loop geëindigd en de lofprijs betaald. Nu zal de bede verhoord: "Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb voleindigd het werk, dat Gij mij gegeven hebt om te doen. En nu verheerlijkt Mij, Gij Vader, bij Uzelven met de heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was."

Komt, volk des Heeren! gaat uit en ziet naar de top van de Olijfberg en aanschouwt de meerdere Salomo, uw God en uw Koning, met de kroon waarmee Hij is gekroond op de dag der vreugde Zijns harten. Gods recht ontsluit voor Hem de eeuwige deuren om Hem als de Koning der ere te ontvangen en "eeuwig bloeit de gloriekroon op 't hoofd van Davids grote Zoon." De Vader toont Zijn welbehagen door Hem te stellen aan Zijn rechterhand. De schande van het kruis is nu uitgewist en Hij is gekroond met de grootste eer en heerlijkheid en macht tot uitvoering van Zijn ambten. Hij is opgenomen in de hemel als de alleen waardige plaats om daar te vertoeven tot de dag der voleinding aller dingen.

Dit vereiste de uitvoering van Zijn gezegende ambten. Alhoewel Hij hier op aarde Zich openbaarde in de diepe staat van Zijn vernedering als die hoogste Profeet en Leraar, Die sprak als machthebbende en niet als de Schriftgeleerden en de Farizeeërs, vanuit de hemel moest Hij nu de heerlijkheid van deze bediening volmaken door de uitstorting en zending van de Heilige Geest, Die het uit Hem zou nemen en het de Zijnen verkondigen, om door die Geest een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen.

Indien Christus op aarde was gebleven dan was de Heilige Geest niet gekomen, dan zou er nooit een zondaar meer bekeerd worden. Dan zouden de vertroosting des Geestes, geworteld in het volbrachte werk van Christus, niet meer ondervonden worden en ons niet kunnen bereiken. Leerde Hij voorheen op de aarde, thans heeft Christus Zijn leerstoel in de hemel om door de Heilige Geest Zijn leerambt in de harten van Zijn gelovigen voort te zetten en te voleinden.

Nu zendt Hij het evangelie als de scepter van Zijn kracht uit Sion en is het een, kracht

Gods tot zaligheid. Het biedt de weldaden van het verbond aan; het geeft ons de bereidheid des Heeren te verstaan; het stelt ons in staat in geloofsgehoorzaamheid de Heere te volgen; het ontsluit ons de verborgenheden des Heeren; het presenteert ons Christus en doet ons Hem aanschouwen. Het toont ons ál Jezus' heerlijkheid; het brengt ons in de binnenkamers van de Koning; het omvat de gehele openbaring Gods tot, zaligheid.

Ja, dit alles en veel meer is vrucht van Jezus' zitten aan de rechterhand Gods als Profeet. Doch het zitten aan de rechterhand Gods vereiste ook Zijn Hogepriesterlijke waardigheid en bediening. Christus heeft Zich hier op aarde in de diepe staat van Zijn vernedering opgeofferd voor de zonden van Zijn volk, doch er was nog een ander deel van Zijn Hogepriesterlijke bediening, n.l. Zijn bediening als voorbidder bij de Vader, zonder welke Gods kind geen ogenblik voor God kan bestaan. In de hemel moest Hij Zich vertonen in de kracht Zijner kruisverdienste voor het aangezicht des Vaders voor de Zijnen, om alles voor hen te verzorgen.

Daar bidt Hij voor ons op een Gode betamelijke wijze en heiligt onze gebeden en doet ze met wierook van Zijn verdienste bij de Vader welbehaaglijk zijn; daar toont Hij Zijn Vader Zijn verdienste, Zijn bloedprijs, Zijn eeuwige waardij, waarin de Vader zó bevredigd is, dat Zijn ingewand over ons rommelt van barmhartigheid en Hij ons toeroept: "Is Efraim Mij niet een dierbare zoon, een troetelkind. Sinds Ik tot hem gesproken heb denk Ik nog ernstiglijk aan hem."

Daar neigt Hij des Vaders hart door Zijn borghart Hem voor te dragen, zodat de Vader Zich niet meer bedwingen kan, zomin als Jozef, om Zijn kinderen liefelijk te omhelzen en af te kussen van al de hoerenkussen die zij zich laten aanleunen door de wereld, de zonde en eigen vlees. Daar wil Hij krachtig dat de Vader de noden der Zijnen dadelijk vervult, opdat zij niet te gronde gaan zoals Petrus, die in de golven wegzonk; zoals de discipelen die meenden te vergaan; zoals Jona, die in het ingewand van de vis niet werken, niet zien, niet gevoelen, niet leven kon - slechts alleen geloven; wat zijn redding werd.

Daar bepleit Hij de belangen vóór Zijn kerk en tégen de vijanden, zodat God altijd vóór ons is en wie kan dan tegen ons zijn? Daar, vanuit de hemel, zegent Hij ons met de geestelijke zegeningen die in de hemel in Christus zijn. Met geloof, hoop, liefde, barmhartigheid, genade, lijdzaamheid, zachtmoedigheid, verloochening, ja met alles wat wij maar van node hebben.

*"Al wat u ontbreekt
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig."*

Alle volmaakte giften zijn afdalende van de Vader der lichten, wanneer er bij u maar behoefte, armoede, naaktheid, ellendigheid en noodgeschrei is. Ja, als er bij u maar lege zakken zijn, zal de Heere wel voor koren, voor teerkost zorgen. Wanneer u maar als een ledig vat aan het kruis mag staan, met de bedelstaf in uw hand, zal de hemel wel druipen hoor! Wat zeg ik? "Scheuren" en de olie des Geestes doorvloeien tot er geen vat meer is. O, waren wij maar niets, zondaars, waardeloos, verdoemelijk en ellendig, dáár wil de Heere wezen en zal Hij Zijn barmhartigheid betonen, zó groot, dat u niet meer weet waar u het zoeken moet en hoe u zich voor de Heere stellen zult. Zoals David, die uitriep:

*"Wat zal ik, met Gods gunsten overlaan,
Dien trouwen Heer voor Zijn gená vergelden?
'k Zal bij den kelk des heils Zijn naam vermelden,
en roepen Hem met blijd' erkent'nis aan."*

Ook Zijn Koninklijke bediening eiste Zijn opvaren ten hemel en zitten ter rechterhand Gods.

Ten eerste, om Zijn kerk te vergaderen. Hier is troost! onbekeerde medereiziger, hoe donker de tijden ook zijn, hoe de kerk ook verdeeld ligt als de beenderen aan de mond van het graf, en al is het waar dat Jacob dun geworden is en wij Zijn tekenen schier niet meer zien, nochtans, Gods werk gaat door. "Ik zal zeggen tot het noorden: Geef; en tot het zuiden: Houd niet terug; breng Mijn zonen van verre en Mijn dochters van de einden der aarde." O, redeneert dan niet langer" gelooft Zijn troostrijk woord en laat u leiden!

Ten tweede zit Christus ter rechterhand Gods om Zijn kerk te beschermen, te beschutten en te bewaren. Nee volk, de poorten der hel zullen Zijn gemeente niet overweldigen. U zult door 's vijands zwaard niet sterven, maar leven door des Heeren daán. Hoe machtig de vijand ook mag zijn, hoeveel de bestrijders ook mogen wezen, hoe de duivel zijn tanden knerst en met zijn staart - want zijn kop is vermorzeld - het zielescheepje beukt en slaat, geen nood, alle instrumenten tegen u bereid zullen niet gelukken, hoor! Of wij nu gaan over het water met Noach, of door het water met Paulus, of onder het water met Jona, de vis brengt ons netjes aan wal en wij komen allen behouden aan land, wij zijn veilig in Gods hand in de Ark des Verbonds.

Ja, wat zeg ik! Christus heerst zelfs in het rijk der natuur over alle schepselen en maakt die, zo nodig, dienstbaar voor de welvaart en het heil van Zijn kerk, die Hij als Zijn oogappel bemint.

Moest niet Ezau dienstbaar zijn om Jacob verlossing aan te brengen?

Moesten Jozef's broers niet dienstbaar zijn om Jozef te leren rijden op het witte paard der overwinning?

Moest Haman niet dienstbaar zijn om Mordechai te verhogen?

Moest de zee niet dienstbaar zijn om Jona te zuiveren van zijn farizeïsme en eigenwijze willetjes?

Moest de wind niet dienstbaar zijn om de discipelen het heil aan te brengen in Jezus?

Moesten de leeuwen niet dienstbaar zijn om Daniël groot te maken?

Moest de duivel niet dienstbaar zijn om Job aan zijn gerechtigheid te doen sterven en hem te vernederen?

Moesten de sterren niet dienstbaar zijn om Debora haar loflied te doen zingen? Kortom, alle dingen zullen medewerken, namelijk degenen die van God geroepen zijn!

Als God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Christus draagt de sleutels van dood en hel en zal van het geweld der hel verlossen. Geloofden wij het slechts, we zouden de heerlijkheid Gods zien en met David uitroepen:

*"Dit weet ik vast, God zal mij nooit begeven,
Niets maakt mijn ziel vervaard."*

Toepassing

Onbekeerde medereiziger, zie toch de rijkdom van Gods kind, dat in Christus mag veilig zijn, in Hem mag geborgen wezen voor tijd en eeuwigheid en met David mag zingen: "De Heere is het deel mijner erve en mijns bekens. Hij onderhoudt gestaag mijn lot. De snoeren zijn mij in lieflijke plaatsen gevallen, een schone erfenis is mij geworden."

Ja, zie tegenover die rijkdom eens uw armoede, ledigheid en rampzaligheid. O, dat zonder God, zonder Christus, dat is zonder Koning, zonder bescherming, als vreemdeling van de verbonden der belofte op de wereld te moeten zijn. Wat zult u dan verwachten op aarde, en wel bijzonder in uw dood? Wie zal God zien en leven? Och,

dat u de knie des harten nog leerde buigen en dat uw tong mocht belijden dat God God is en u verdoemeniswaardig bent, vóór het besluit baart en het voor eeuwig te laat is. Dat u het verwijt niet tref te van Jeruzalem: "Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen bijeen vergaderen." O, u bent nog in het heden der genade, de aangename tijd, de dag der zaligheid. U leeft nog en het is nog niet te laat. Thans zendt Christus het evangelie nog, als de scepter van Zijn macht uit Sion en is het een kracht Gods tot zaligheid; thans biedt Hij u de dierbare weldaden des Verbonds nog aan. O, buigt u dan voor Hem neer en roept tot Hem, opdat u een geloofshand van Hem ontvangen mocht om Christus en Zijn weldaden aan te nemen. De verborgenheden des Heeren mochten u ontsloten worden en Hij brengt u in de binnenkamers des Konings, tot eeuwige zaligheid en bovenal tot Gods eer en heerlijkheid. Nu volk, wat hebt u al een rijkdom, een heerlijkheid in dat evangelie aanschouwd, in die gezegende Christus en dierbare Profeet. Och, dat u ook leren mocht dat zijn Priesterlijke bediening eiste Zijn zitten ter rechterhand Gods voor u, om uw verzoening te maken voor het aangezicht des Vaders, zowel in betrekking van heiligmaking als van rechtvaardigmaking, die u beide van node zijn. O, Christus te kennen tot rechtvaardigmaking en van Christus een gelovig gebruik maken tot heiligmaking en zich te allen tijde te verlaten op Hem, Die eeuwig Koning is en blijft, door het geloof; wat de vijanden tot bespottung maakt; wat dood en graf verslindt; wat over de hel doet triomferen; wat ongeloof uitbant; wat rust in de ziel aanbrengt; wat met David doet zingen:

*"Ik lag en sliep gerust,
van 's Heeren trouw bewust."*

AMEN.

13. PREDIKATIE VOOR PINKSTEREN

Zingen: Psalm 119 vers 14 en 17

Lezen: Hand. 2 vers 1 t/m 21

Zingen: Psalm 118 vers 7 en 14

Zingen: Psalm 75 vers 1

Zingen: Psalm 150 vers 1

De tekstwoorden voor dit uur vindt u opgetekend in Hand. 2 en daarvan de eerste drie verzen:

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtig bijeen. En daar geschiedde haastig uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige gedreven wind, en vervulde het gehele huis waar zij zaten. En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen."

Wij worden dus geroepen te spreken over: *De uitstorting van de Heilige Geest* en bepalen u dan:

1. bij de gronden waarop de Heilige Geest is uitgestort
2. bij de tekenen waaronder de Heilige Geest is uitgestort

1. De gronden waarop de Heilige Geest is uitgestort

De grond van de uitstorting des Heiligen Geestes en onze zaligheid ligt ten eerste in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid. Daar heeft Christus Zijn uitverkorenen ondertrouwd. Daar stelde Hij zich in de sluiting van dat genade- en zoenverbond Borg voor Zijn uitverkorenen. Om al haar schuld te betalen en ze onberispelijk en onbevlekt, als een reine maagd de Vader voor te stellen. Op deze grond heeft de Heilige Geest ook de gelovigen van het oude testament toebereid tot heerlijkheid en zijn ook dezen opgenomen in de hemel. Ook onder het oude verbond was de bediening des Heiligen Geestes, want zonder die bediening is niet, één gevallen Adamskind de hemel toebereid. Niet één vermocht in eigen kracht ten hemel op te klimmen. Maar de Heilige Geest heeft hen allen, die in de schoot van Abraham gedragen werden, ingelijfd en hen al Zijn weldaden toegepast. Maar zolang dat Lam Gods op Golgótha niet was geslacht bleef toch het recht des Vaders voldoening eisen.

Sinai's donder predikte het aan Israël. Het bloed der stieren en der bokken, dag aan dag vergoten, stelde het volk de onvoldane eis der wet voor ogen. En de herhaalde ingang van de hogepriester in dat heilige der heiligen riep met luider stem, dat Aäron moest vervangen worden door de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek.

Zeker werkte de Heilige Geest de zaligheid, maar de volle bloem der verlossing bleef toch omsloten door de kelkbladeren der wet. Overvloedig hebben de gelovigen van het oude verbond getuigenis gegeven van hun geloof en van hun hoop op de gerechtigheid van Christus en het eeuwige leven. En toch waren dit slechts de eerste druppelen van de volle regen des Geestes, die is uitgestort op die doorluchte Pinksterdag, nadat Jezus aan Zijn zegewagen geklonken opvoer tot in het centrum van Zijn rijkgebied.

En gelijk nu onder de dienst der schaduwen, is nog dikwijls het leven van Gods volk en van Gods kind op aarde. Want hoewel de Heilige Geest hen erfgenaam maakt, toch zijn ze onder voogden en verzorgers. De wet blijft eisen en zij missen de kracht om Christus te eigenen. De schuld staat hen voor ogen en zij bezitten geen

kwadrantpenning om te betalen, om aan die eisen van Gods gerechtigheid te voldoen. Ja, ze missen het geloof, om Hem, die het volle rantsoen heeft opgebracht, te omhelzen. Het recht Gods veroordeelt hen, het recht Gods verschrikt hen, ja veroemt hen. Het recht Gods verwerpt hen en de Goddelijke rechtsgronden in Christus Jezus, waarin hun behoudenis ligt, kennen ze niet.

De consciëntie veroordeelt hen en vliegt hen in het aangezicht. Ze moeten alles toestemmen, wat de wet en de satan aanbrenge. Ze kunnen het geweten niet tot zwijgen brengen daar Christus, die de wet van de vloek ontwapend heeft en de satan de kop vermorzeld heeft, niet wordt aangegrepen door het geloof. En mag nu dat volk bij ogenblikken getuigenis geven van hun geloof, van hun hoop op de gerechtigheid van Christus, die hen ontsloten of geopenbaard wordt, dan zijn dat slechts de eerste druppelen van de volle regen des Geestes die eerst wordt uitgestort, nadat Jezus verheerlijkt is.

Volk van God, eerst de wet der wet sterven; eerst Mozes voorgoed verlaten door zijn dood. Of wilt u, eerst wij geheel sterven aan de wet door Mozes vertegenwoordigd, dan zal Christus u trouwen door het geloof. Want het is toch noodzakelijk, dat de dood tussenbeide treedt, zal de vrouw van haar man ontbonden zijn en een ander kunnen huwen in het leven der natuur. Zo moeten ook wij, die Mozes ondertrouwd zijn, eerst aan Mozes sterven, zal die Christus, die reine Bruidegom, Zijn bruid ondertrouwen. Eerst mondig worden, dat is een kinderlijk recht verkrijgen op al de goederen in Christus' Borg en bloedgerechtigheid. En dan zullen zij van de verzorgers en voogden worden ontslagen, opdat de derde Persoon zich openbaren kan als de Verzegelaar en als verzorger ontvangen wordt.

Ten tweede ligt de grond van de uitstorting des Geestes en onze zaligheid in de ondertrouw van Christus met Zijn kerk op Golgótha. Die ondertrouw in gericht en gerechtigheid, toen de Zoon Gods in onze menselijke natuur de schuld Zijns volks betaalde en uit het boek van Gods wraakvorderende gerechtigheid heeft weggenomen. Hij werd de schuldige voor hen. Hij voldeed ook voor hen en zij voldeed dat recht in Hem. Hij werd vrijgesproken, als Hij uit de dood werd opgewekt, maar zij, de bruidskerk, in Hem. Hij is opgenomen en de ganse kerk Gods is in Christus opgevoerd tot in de hemel. Want Hij is in de hemel en wij in Hem. In Christus, het gezegend Hoofd, is alles volbracht, en zijn de uitverkorenen in Christus met God verzoend, op welke grond God Zijn Geest schenkt hier in de tijd als een inwoner der ziel om de arme zondaar niet alleen levend te maken en te overtuigen van zijn zonden, maar ook van de gerechtigheid als de enige grondslag onzer zaligheid.

Nee, het volk zal het wel aan de weet komen, dat het niet zal gaan op een hand vol gebeden, of een fles vol tranen, of een mond vol verzuchtingen en op de velerlei verootmoedigen en vernederingen. Hoewel dit alles niet kan gemist worden, want het zijn de middelen waardoor de ziel tot God genaken kan en waardoor God tot de zondaar komt, maar uw verootmoedigen kunnen nooit de grond zijn en de dierbare vruchten uit de vereniging met Christus is de Persoon niet, geliefden. Zelfs al onze bevindingen, hoe groot ze ook mogen zijn, al onze kostelijke ontmoetingen van de Heere Jezus, alle liefkozingen, alle omhelzingen van Hem kunnen onze grond der zaligheid niet zijn.

O, welgelukzalig is dan hij, die al de gronden buiten Christus mogen ontnomen worden en die alle rust in het gestaltelijke leven, hoe aangenaam ook, wordt opgezegd en in wie de noodzakelijkheid geboren wordt om Christus te kennen in Zijn volle borg- en bloedgerechtigheid en met Ruth uitgaat naar de dorsvloer om door die Boaz gelost te worden en een vaste grondslag verkrijgt tot zaligheid.

De derde grond van de uitstorting des Heiligen Geestes ligt in het

eendrachtelijk bijeen zijn op de dag der vervulling. Dat is de dag, waarvan de profeten met zulk een lof gesproken hebben. Dat is de dag, door Christus zelf aangekondigd aan Zijn discipelen. Dat is die dag, waarop zij de beloften des Vaders zouden ontvangen. Ja, het is die dag van vervulling van het woord van Jesaja: "En Ik zal wateren gieten op het dorstige en Ik zal stromen stromen op het droge."

Mijn hoorders, de bestemde tijd was gekomen, de bestemde tijd van het welbehagen des Heeren, want het was de bruiloftsdag van Christus. En deze vervulling der belofte geschiedde in de opperzaal, waar de discipelen eendrachtelijk bijeen waren met de vrouwen, zowel Maria, de moeder van Jezus en met de broederen, honderdtwintig in getal.

Mijn hoorders, wat een gezelschap, wat een voortreffelijk koor! Daar vindt men die heilige keurbende van Jezus in de betrachtting der godzaligheid bijeen. Want ze waren één! Eén in dat eeuwig welbehagen des Heeren, waarin zij verkoren zijn. Zij waren één in de verwachting van de vervulling der beloften des Vaders. Zij waren ook één in - het geloof in de verzoenende dood en overwinnende opstanding van Christus. Nee, nu was onder hen geen moeite en nu was onder hen geen gekrakeel en geen verschil. Er was onder hen geen vleselijke naijver op elkaar. Er was onder hen nu geen twisten wie de meeste van hen zoude zijn. Eén is al Gods volk in hun gezegend Hoofd, in Jezus Christus. Eén in de toebrenging door God de. Heilige Geest. Zij zijn ook één in het dierbaar geloof. Ja, zij zijn één in de gebeden en in het liefhebben. En de geestelijke eenheid werkt de Heere in de gemeenschap der heiligen. Maar al is Gods kerk in Christus in wezen één, toch kunnen zij helaas in de praktijk op aarde ver van elkaar gescheiden zijn. En kan Gods kind, als ik het zo eens zeggen mag, nog goed in de war zijn. En waarom? Omdat wij zulke hoogmoedige mensen zijn met de genade van God verkregen. Afhoereren! Onszelf toeschrijven waardige mensen te zijn! Waarom? Omdat Gods volk en Gods knechten menigmaal van die eerzoekers zijn! Eerzoeken voor onszelf!

Ja, omdat zij zulke verbeeldingsmensen worden, in plaats van aan elkanders voeten te zitten en die te kunnen wassen, twisten wie de meeste is. Want alle scheiding en alle verdeeldheid en alle verbrokkeling en alle verbreking is een vrucht van de eerzucht en van de hoogmoed des mensen, waar ook Gods kerk niet vrij van is. En als het nu zo Pinksteren moet zijn, namelijk als er onder ons geen eenheid en broederlijke liefde en gemeenschap gevonden worden; wat zal dan de verwachting zijn?

Och, dat schaamte ons aangezicht bedekken mocht en dat wij te samen in deze dag als één enig man aan de voeten des Heeren mochten neerliggen, eendrachtelijk bij elkander in de gebeden, opdat het Koninkrijk Gods geweld zou worden aangedaan, en de geweldenaars het zouden nemen met geweld. Opdat op onze klacht de hemel scheurde en die Heilige Geest nog zou neerkomen, opdat wij de heerlijkheid en tekenen nog zouden aanschouwen, wat ons brengt tot ons tweede punt:

2. De tekenen, waaronder die Heilige Geest werd uitgestort

Het was niet voor het eerst, dat God zich in tekenen der natuur openbaarde. De Heere ging ook Israël al voor in een vuur- en een -wolkkolom. Ja, Hij kwam tot Mozes in een brandende braambos en op Sinaï waren de donderen en de bliksemen. Tot Elia, de profeet, kwam Hij weer in een zacht geruis. Saul verscheen Hij in een Goddelijk licht. En nu te Jeruzalem stort Hij Zijn Geest uit onder de tekenen van een geweldig gedreven wind en van vuur. En die tekenen, zegt de tekst, geschiedden haastig. Och ja, de Heere komt altijd haastig en vertoeft niet. Let wel, als het de tijd des welbehagens is, om te verlossen. Ja, als de tijd van de vervulling der beloften aangebroken is.

Weliswaar loopt onze minnetijd soms ver uiteen met Gods minnetijd, dat wil zeggen, de tijd door God bepaald. Want wij menen vaak, als God belooft, dat ook aanstonds de vervulling intreedt, zonder enige beproeving. Maar dat is in de regel Gods weg niet, hoewel wij nooit Zijn vrijheid moeten aantasten. Want de vervulling der beloften loopt haast altijd door de diepte heen, door de vuur- proeven heen, door lang uitstel heen, door de onmogelijkheid, door de afsnijding, ja zelfs dwars door de dood heen.

Denk maar aan Abraham, wanneer hij de belofte ontving van een zaad, duurde het 25 jaar, de tijd dat Sara verstorven was. Dus wat een uitstel! Wat een tranen zal hij menigmaal geschreid en gedacht hebben. Vandaar dan ook, dat hij tot Hagar inging. Omdat hij geen weg van mogelijkheid meer zag tot de vervulling der beloften.

Denk eens aan Izak. Rebekka bad niet meer, Het was immers onmogelijk geworden. En God deed een zaad geboren worden.

Denk eens aan Abraham en de belofte, dat Christus uit Izak zou geboren worden. En dan zegt de Heere, dat hij die jongen moest gaan slachten. Het ging dus door de dood heen, geliefden!

En Hiskia moest sterven, zonder dat de beloften nog vervuld waren en een koningstegel uit zijn lendenen was voortgebracht. O, dat grote wonder Gods, dat de Heere houdt uit een rotssteen en graaft uit een bornput, die verstorven is. God laat er altijd de mens tussen uit vallen, opdat God alleen zou verheerlijkt worden en de eer zou worden toegebracht.

Och als God zijn beloften vervult, is Hij dan traag, geliefden, om op wonderbare wijze het kind der beloften in onze schoot te werpen? Integendeel! "Want eer ik het wist zette Hij mijn ziel op de wagens van een gewillig volk." Eer dat Abraham het mes op de keel zette van de jongen, was daar de ram. Eer Hiskia sterft, was Manasse geboren. Eer de wankelende Emmaüsgangers te Emmaüs waren, was Christus in hun midden tegenwoordig. Eer Jona de afgrond bereikt had, was hij al geborgen in de buik van de vis. Eer de jongelingen met de vlammen van het vuur in aanraking kwamen, was de engel des verbonds tussen getreden.

Eer Daniël in de muil der leeuwen was, was er de beschermengel, die de muilen toesloot. Eer Petrus wegzonk in de golven was er de hand van Jezus, die hem werd toegereikt.

En daarom, volk des Heeren, zo Hij vertoeft, zo Hij wat uitblijft, uw beloften te vervullen, verdenk Hem niet, verbeidt Hem toch, want als God gesproken heeft, dan zal Hij gewisselijk komen. Op Gods tijd daalt Hij af van de hemel om Zijn woord en Zijn beloften te vervullen. Want uit de hemel wordt het werk der zaligheid gewrocht; uit de hemel, volk, komt uw verlossing, komt uw hulp, komt uw vertroosting. Daarom ziet maar van de mensen af, maar laat uw oog naar dat gebergte zijn heen geslagen, vanwaar alleen uw hulp komen kan. Van de hemel is uw vertroosting! Och, niemand is in staat om ellendigen te vertroosten, om de beloften te vervullen. U brengt het niet verder dan Abraham, want alles wat u zelf doet brengt niets anders dan Ismaëls, dan woudezels voort. Niemand is in staat om reddelozen te helpen, dan Hij, Hij alleen, die in de hemel is opgeklommen, die in de hemel is ingegaan. Daarom zal de kerk ook altijd uit de hemel bediend worden.

Uit die hemel geschiedde dan ook haastig een geluid als van een geweldig gedreven wind. En dit teken is in overeenstemming met het grote werk, dat God wrocht. Het karakteriseert de absolute, soevereine, onwederstandelijke kracht van het werk des Geestes.

De wind blaast, waarheen hij wil. Zo is de Heilige Geest ook vrij in Zijn genadewerk en deelt. Hij aan een iegelijk gelijkerwijs Hij wil. In absolute soevereiniteit werkt die Geest de zaligheid in de Zijnen. Want, o volk, gij wordt alleen maar zalig, omdat Hij

het wil, omdat God het wil! Hij rukt in dat uur der minne op Gods tijd Zijn uitverkorenen, die op die borstlap gegraveerd staan, als brandhouten uit het vuur, gelijk eenmaal Saulus van Tarsen. Hij scheurt ze uit dat oude werkverbond, uit die oude Adam, hoe diep de wortelen ook zijn ingeslagen, Hij rukt ze uit met wortel en tak. Hij werpt ze op de vlakke van het veld neer als op de doorluchte Pinksterdag, toen door 3000 man als uit één mond de kreet werd gehoord: "Wat moeten wij doen, o mannen broeders, opdat wij zalig worden."

Onwederstandelijk is die Geest. Nee, niets kan die Geest keren. Geen zondaar zo groot, geen beest zo goddeloos, geen bende zo gruwelijk, geen hoer zo vuil, geen duivel zo machtig. "Ik zal werken en wie zal het keren. Hij spreekt en het is er; Hij gebiedt en het staat er; Hij roept de dingen, die niet zijn, alsof ze waren." Daar zij licht en daar was licht. En welgelukzalig is hij, waar nu de hoogten worden temeer geworpen, waar de heerschappij der zonde verbroken wordt, waar al dat dode hout van belijdenis en wangodsdienst wordt weggebroken en alle zandgronden door die wind des Geestes weggeblazen en weggevaagd worden en waar die nieuwe twijgen van die geheiligde wil neigen en buigen, zodat zij niet meer anders kunnen en niet meer anders willen, dan God wil en vragen naar de Gode welbehaaglijke wil. "Heere", zeg het eens, "wat wilt Gij, dat ik doen zal."

Wat krijgen ze Hem dan hartelijk lief! Wat dienen zij Hem dan in kinderlijke vreze! Wat mogen ze Hem dan volgen in tranen en geweent en Hem aankleven! Kortom gezegd, dan wordt hun hele leven een leven des Geestes, een leven der liefde, een leven des geloofs. En was lees ik dan?

Het gehele huis was vervuld met de Heilige Geest. Dit ziet, geliefden, op de vervulling van het woord door Jezus gesproken van die Heilige Geest. "Want Die", zegt Jezus, "zal Mij verheerlijken en Hij zal het uit het Mijne nemen en Hij zal het u verkondigen." Het grote werk des Geestes is dan ook niet anders, dan Christus te verheerlijken in het hart van de Zijnen en ze uit Zijn volheid te doen ontvangen genade voor genade. Waar die Geest Gods inkomt, daar vloeien de tempelzalen en daar vloeit het hart van elk kind van God over.

Daar mogen de tempelzalen van Zijn tegenwoordigheid vervuld zijn en dan mag het hart zo overvloeien. En of men nu klein is in de genade en of men nu meerdere weldaden ontvangen heeft, vol kan toch maar vol zijn. Een kopje is net zo goed vol als een kam, nietwaar? Maar die afdalende Geest brengt die volheid aan en die vervult elke ziel, hetzij klein of groot. Dan verzadigt Hij ze met het goed van Zijn huis en het heilige van Zijn paleis. O, als die Geest afdaalt en die Geest onze ziel vervult, dan wordt het zo waar, dat waar Hij Zijn voetstap zet, daar druipt het al van het vet; Hij doet het al ten zegen dijen. Dan mogen ze soms dronken zijn door de liefde, die Hij maar uitgiet, die Hij maar uitstort in de ziel. Dan wordt het bewaarheid:

*"Hoe groot is Uw goedgunstigheid!
Hoe zijn Uw vleug'len uitgebreid!
Hier wordt de rust geschonken;
Hier 't vette van Uw huis gesmaakt;
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken."*

Och, het gaat nog niet anders als op de Pinksterdag. Toen werden ze uitgekreten voor dronkaards en zo is het nog. Dat dronken in liefde, dat dronken in vrede, dat dronken in zaligheid, dat dronken in blijdschap, gelijk als de broeders van Jozef, met Jozef mochten dronken zijn en boven het stof verheven. Kijk dat is nu iets van die

Pinkstergeest en die Pinksterliefde en van dat Pinkstergeloof. Dan mogen ze het water der vreugde scheppen uit die fontein des Heils. Dan mogen ze drinken uit die beker der wellusten. Dan mogen ze versierd zijn met de heerlijkheden, met de sieraden van het heiligdom. Dan mogen ze gekleed zijn met dat kleet, hetwelk Christus met Zijn eigen ingewand gesponnen en met Zijn eigen bloed geverfd heeft, waarvan Jesaja uitroept: "Ziet ik ben zeer vrolijk in de Heere en Mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan."

Dan is Hij het, die ze die ring van dat eeuwige verbond, die ring van die eeuwige trouw, die trouwring van eeuwige verbintenis, aan hun vinger doet. "En van hen", staat er, "werden gezien verdeelde tongen als van vuur en het zat op een eigenlijk van hen." Het vuur gaf uitdrukking van de heiligende gloed des Heiligen Geestes. Immers vuur brandt uit, vuur reinigt, vuur verwarmt, vuur verlicht, in tegenstelling van ons eigen vuur, want dat brandt ten kwade en dat vernietigt ten dood.

Denk maar eens aan Petrus! Eén klap van het zwaard en hij was in stukken geweest als God het zwaard niet had afgewend en het bij een oor had gelaten. Dat was Petrus in eigen vuur! En Mozes in eigen kracht slaat die Egyptenaar dood. En Simson loofde ook zichzelf zeggende: "Ik heb met die ezelskinnebak die hopen Filistijnen neergeslagen."

Maar het vuur des Geestes werkt andersom. Dat brandt onze zonden uit. Dat dooft onze ijver. Dat heiligt de Bekochten in het bloed van Christus. Dat vuur des Geestes verteert alles om zich heen en alles wat geen God en Christus is. Dat vuur des Geestes verteert alle eigengerechtigheid, alle eigen werk, alle eigen dienstbaarheid, alle eigen waan, alle leunselen van overgebleven gerechtigheid. Dat vuur des Geestes verteert onze gehele bekering, alle ijver, alle bevinding, let wel, als een grond ter zaligheid. Daarom staat er dat de ziel nadert tot de dingen die doden. En welgelukzalig dan Hij, die door dat Goddelijke recht nu geheel verteerd mag worden en hij zo diep onder dat Goddelijke recht mag buigen, dat hij het recht Gods stelt boven zijn behoudenis, en dat hij de deugden en volmaaktheden Gods lief krijgt boven zijn eigen leven.

Dan mag hij *amen* zeggen op het recht Gods, dat hij eeuwig van het aangezicht Gods zal verstoten zijn, zodat hij de hel waardig is en accepteert. Dan is het Jezus die met Zijn waardij tussenbeide treedt als die Hemeladvocaat. Hij neemt het op voor de Zijnen. En wanneer dan de Vader als Rechter die eeuwige voldoening, die eeuwige offerande aanschouwt, dan vindt Hij daarin Zijn verzoening met de arme zondaar. Dan heet het: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, opdat hij in Christus de Vader zal worden voorgesteld en voorgedragen zonder vlek en zonder rimpel." Dan wordt de Vaderlijke gunst en liefde in hem overgedragen.

'Wanneer nu zo Christus in het hart mag verheerlijkt zijn, dan wordt er plaats gemaakt voor de openbaring van de derde Persoon, Die ontvangen wordt als een onderpand in onze ziel, die Geest, Die dan in ons woont en in ons blijft. Dat vuur reinigt bij de voortgang tot de dag van onze dood. Dat deed Paulus uitkrijten: "Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods."

Die Geest verlicht de ziel. Al meer en meer wordt hij dagelijks in de dood overgegeven, opdat het leven in Christus hem geopenbaard wordt. Zo leidt God hen al dieper in de waarheid in, namelijk in de diepte van zijn bestaan, en de diepte van zijn val, in de diepte van zijn ellende, in de diepte van zijn armoede, in de diepte van zijn ongeluk. Hij kan met al de weldaden zo ongelukkig op de wereld staan, dat zijn ogen nat gekreten zijn in de verbergingen van Gods aangezicht en in het volle bewustzijn nochtans in Christus geborgen te zijn. Maar Hij leidt ze ook anderszins in die waarheid van hun vrijheid in Christus Jezus, in de diepte van Gods trouw, in de diepte

van Gods liefde, in de diepte van dat onverbrekelijk, onveranderlijk zoen- en zoutverbond, opdat er in de praktijk niets anders overblijft dan Jezus Christus, in Wien de beloften ook ja en amen zijn.

En die Heilige Geest, Die in hen is én blijft, verwarmt hen door uit Christus te mogen leven om door die Geest te verkondigen de grote werken Gods (niet de werken van henzelf) , dat is dat grote werk van Jezus Christus. Het is het werk des Geestes om Christus te verheerlijken, Christus te verkondigen en het is het werk der knechten van niets te weten, dan Jezus Christus en die gekruisigd. Weg dan alles buiten Jezus! Hij is het alleen van nu aan tot in alle eeuwigheid!

Ik hoop dat het voor u eens Pinksteren wezen mag. Want dat Pinksterfeest heeft wat tweeweg gebracht. Wat een rijkdom, wat een heerlijkheid voor Gods kinderen. En wat een geluk voor degenen die tot God bekeerd zijn. Maar ook een ontzetting voor degenen, die de discipelen durfden uitkrijten voor mensen, die vol zoete wijns waren, die weigerden om voor God te buigen. Ziet dan straks Petrus staan, die het volle oordeel der verdoemenis over hen uitspreekt en uitgiet.

Dat zal wat te zeggen hebben om onder zulk een aanbod van genade verloren te moeten gaan. Dat zal een ontzetting wezen, wanneer men straks voor dat gericht Gods zal staan, waar het dan zal heten: "Wijk van Mij, want aan de kennis Mijner wegen hebt gij geen lust gehad" en wanneer Christus hen dan met Zijn ijzeren scepter stuk zal slaan om eeuwig buiten hoop in wanhoop ten gronde te gaan. Dan ware het beter, dat men nooit op aarde geweest was; dan ware het beter, als een misdraacht te zijn vergaan.

"En waarom zult gij sterven, gij huis van Israël?" Het is de dag om te gedenken de grootheid en de barmhartigheid en de liefde Gods, die in Christus Jezus geopenbaard is en hoe nu die Geest gegeven is en hoe nu nog de dauw des Geestes over de velden van uw harten gaat en de vliezen Gideons nog worden nat gemaakt. En als u daaronder dan niet buigen wilt en verharden zult, dan zal het een ontzetting zijn.

Maar welgelukzalig hij, die de knie des harten mag leren buigen en dat Pinkstervuur hem uitbranden mag. Als die sterke wind des Geestes hem neervelt en hem in het stof doet neerliggen, opdat hij aan zijn zonden en schuld zou ontdekt worden, maar ten einde in Christus zijn eeuwige verlossing vinden zal. Om die werken des Geestes te mogen ervaren, die groot en vele zijn. Die Geest te kennen in Zijn verlichting, in Zijn vertroosting, in Zijn ontdekking en, kortom, in al Zijn werkzaamheden voor de ziel, opdat we door die Geest, als die meerdere Eliëzer tot Christus ingeleid en bearbeid worden tot het volkomen huwelijk. Opdat we de Personen Gods in onderscheiding zouden kennen en die Christus zouden kennen als onze Borg, met God bevredigd zijn en de Geest als onze Geest door het geloof mogen eigenen.

Welnu, geef dan God Drieënig de eer en leg u aan Zijn voeten neer en geloof en betrouwt, dat die Geest in u blijve tot in eeuwigheid. AMEN

14. PREDIKATIE VOOR PINKSTEREN

Zingen: Psalm 118 vers 12

Lezen: Hand. 2 vers 1 t/m 21

Zingen: Psalm 150 vers 1

De tekstwoorden voor dit uur vindt u opgetekend in Hand. 2 het vierde vers, het eerste gedeelte, waar de Godsspraak luidt:

"En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest."

Wij gaan dus spreken over *de vervulling met de Heilige Geest* en bepalen u bij:

1. het ontvangen van die Heilige Geest
2. de werking van die Heilige Geest
3. de openbaring van die Heilige Geest

1. Het ontvangen van die Heilige Geest

Hoe raadselachtig is toch het getuigenis van Johannes, wanneer wij hem horen zeggen, dat de Heilige Geest nog niet was. En wel toen, wanneer Jezus sprak in de tempel: "Die in Mij gelooft, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien." Weet Johannes dan niet dat de Geest Gods zweefde op de wateren in de morgen van de schepping? Heeft die Geest dan Bezaleël en Aholiab niet met kunstgaven begiftigd? Spraken ook de profeten niet door de Heilige Geest? En bad David niet: "Neemt Uw Heilige Geest niet van mij?" En werd niet Maria overschaduwd door de Heilige Geest? Ja wat alles zegt, blies dan Jezus niet voor Zijn verheerlijking op Zijn discipelen zeggende: "Ontvangt de Heilige Geest?" En, in weerwil van dit alles zegt Johannes, dat de Heilige Geest niet was, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was. Hoe moet dit verstaan worden?

Mijn hoorders, hoewel de Persoon des Geestes is van eeuwigheid, evenals de Vader en de Zoon er altijd geweest zijn, was de Heilige Geest, die Goddelijke Persoon nog niet geopenbaard, zoals op die doorluchte Pinksterdag met Zijn volheid, gaven en werking, Eerst moest Jezus verheerlijkt zijn en dan zou Hij in Zijn Persoon Zich openbaren en Zijn gaven uitstorten en als een Trooster Zich wegschenken. Op de Pinksterdag werd Hij ook geopenbaard onder het zinnebeeld van wind en vuur en uitgestort over de apostelen als een geweldige stroom. Toen werd vervuld de Godsspraak van Jesaja: "Ik zal water gieten op het dorstige en Ik zal stromen op het droge." Wateren, die zelfs doorvloeiden onder de volkeren der aarde en ze maakte tot woonsteden Gods en tempelen des Heiligen Geestes. *Want Ik zal Mijn Geest op uw zaad en Mijn zegen op uw nakomelingen geven en zij zullen uitspruiten tussen het gras als de wilgen van de waterbeken.*

En dit onderscheid van de Heilige Geest vindt men ook onder Gods kinderen. Want velen van Gods kinderen, die de Heilige Geest wel in beginsel bezitten en van wie we nochtans moeten zeggen: En de Heilige Geest is niet, omdat Christus in hun harten nog niet verheerlijkt is. Slechts enkelingen in onze dagen, die in het voorrecht delen, die dierbare derde Persoon van het Goddelijke Wezen als Persoon te mogen kennen, uitgestort zijnde in hun ziel met Zijn volheid, gaven en werkingen. Vraagt u nu, hoe die Heilige Geest ontvangen wordt in het bad der wedergeboorte?

Wel, geliefden, in dat uur der minne en des welbehagens gaat die Geest uit van de Vader en van de Zoon, Die de zondaar wederbaart door Zijn onwederstandelijke

kracht. Ja, woont dan zelfs in ons en wordt gezegd de gelovigen te vervullen, Die Geest, Die eerst buiten ons. was, komt dan in ons, Woont in het hart, heerst over het hart en vervult het gehele hart, zoals ook de Schrift zegt: "En wie in mij gelooft, levend water zal uit zijn buik vloeien." Christus zelf zei: "Hij zal u in alle waarheid leiden, Hij zal u de toekomstige dingen verkondigen en Hij zal van zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken." En dat die Geest werkelijk in ons woont, leert ons Paulus in Rom. 5 vers 5 zeggende: "De liefde Gods is uitgestort in onze harten door de Heilige Geest, die ons gegeven is." En in 1 Cor. 3 vers 16 leest men: "Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont."

Als deze Geest in het uur der minne dan in het hart komt, drijft deze de satan uit. Dan . maakt die Geest. Zijn heerschappij heerlijk in onze harten. Dan vervult die Geest ons met Zijn genade en met Zijn liefde, zodat God het voorwerp van hun liefde wordt en die liefde noopt hen tot dankbaarheid en doet hen aankleven de Heere, Zijn volk, Zijn dag en Zijn inzettingen. Ja, dan stort Hij in de ziel uit die Geest der genade en die Geest der gebeden, zodat ze navolgers mogen worden van de voorbiddende Geest in hun ziel. Ja, die Geest doet hen buigen tot alle gehoorzaamheid en doet hen vragen naar de goede en welbehagelijke wil van God. Die Geest werkt in dat hart een afkeer van de zonde, die ze niet alleen vlieden, maar het evenals bij Abraham tot Hagar mogen zeggen: "henen uit, henen uit", maar die in ootmoed, in diepe vernedering, in waardeloosheid ook de zonden leren bewenen en belijden, gelijk als eenmaal de verloren zoon, toen hij mocht weder- keren tot zijn vader tot het ouderlijke huis, wat hij verlaten had en belijdenis deed van zijn zonden, zeggende: "Ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u en nu ben ik niet waardig om ooit meer een kind genaamd te worden."

Ziet, dat is het werk van die Geest. Die doet hen buigen, Die doet hen bukken, Die leert hen God rechtvaardigen. Die leert hen baden in hun tranen van rouw en van smart en het leed, dat zij dat goedgevoelde Wezen hebben aangedaan. Maar diezelfde Geest laat hen niet in hun tranen smoren, laat hen niet in hun ellende omkomen en op de velden van David liggen. Maar Hij breidt de kruisarmen van erbarmen uit, zoals die verloren zoon in de armen van zijn vader viel, zo valt dat volk in die kruisarmen van eeuwig erbarmen en dan worden ze gedrukt aan dat kruishart, aan dat bloedhart van die gezegende Heere Jezus.

Dan zullen zij in Hem vinden de weg, de waarheid en het leven en een mogelijkheid om uit de ellenden verlost te worden en mogen ze weer vrede maken met die God uit wie zij gevallen zijn. Alleen, zeiden wij, de inwoning des Heiligen Geestes in ons is zwaar om te verstaan. Want niet gelijk Hij in Christus woont, lichamenlijk en oorspronkelijk, gelijk het licht is in de zon, maar in ons woont gelijk het licht zich verspreidt in de natuur door het luchtruim heen, die de ziel doorlicht en het verstand van de nevelen der duisternis ontdoet. Dit brengt ons gelijk tot ons tweede punt, wanneer we spreken over:

2. De werking van die Heilige Geest

Want er bestaat door de wedergeboorte ook innerlijke vriendschap met, die Geest. En een kennen door die Geest. Ja, een vriendschap en een kennen, dat de wereld niet vatten kan. Hij maakt van ons een onverzoenlijke vijand en hater van God, een vriend Gods, gelijk men van Abraham leest. dat hij een vriend Gods was. Nee, dat doen wij niet, want wij zondigen ons van nature liever dood. Wij, wij kiezen liever de hel dan de hemel. Wij spuwen Jezus liever in het aangezicht, dan dat wij voor Hem knielen en Zijn wonden ons zouden zalven. Wij nagelen Hem van nature liever aan het kruis, dan

dat wij de vrijheid in Hem verkrijgen zouden. Maar Hij is het, Die ons Zijn vriendschap biedt. Hij handelt nooit naar onze zonden, hoe zwaar, hoe menigmaal wij ook Zijn wetten schonden. Hij straft ons, maar naar onze zonden niet. Als God de mens bekeert, dan breekt er voor de meesten van Gods kinderen een aangename en een zoete lokkenstijd aan.

Want immers Hij nodigt van de hoogten der tinnen des stads: "Wie is slecht, hij kere zich herwaarts, en tot de verstandelozen zegt Hij: Komt en eet van Mijn brood en drinkt van de wijn, welke Ik voor u gemengd heb." Nee, Jezus doet geen verwijt. Die zegt niet: "Wat hebt gij gedaan." Maar Hij breidt de kruisarmen uit. Hij laat Zijn eeuwige vingers druipen van liefde en van aloë. Hij daalt af tot de aller-onwaardigste, tot de meest goddeloze en verdoemelijkste. "Want wie is slecht, hij kere zich herwaarts." En tot de verstandeloze, die in zijn dwaasheid zijn God verlaten heeft, zijn helse graf gegraven heeft, tot diegenen zegt Hij: "Komt", alsof Hij zeggen wil, "valt maar in Mijn armen en Ik druk u aan Mijn hart." Een zoete lokkenstijd. Hij roept hen door de prediking van het woord: Neigt toch uw oor en komt tot Mij, en dan zal Ik u geven de gewisse weldadigheden van David.

Nee, Hij zegt niet: Ga naar de Sinai, waar niets gevonden wordt dan verschrikking, dan donder, dan bliksem, dan dood en dan graf. Maar Hij zegt: "Komt tot Mij, Wiens naam Ontfermer is." Hij weet hen op de liefelijkste wijze te lokken, gelijk als Eliëzer Rebekka lokte om tot Izak op te gaan door de armringen en door de hoofdversierselen welke hij haar aanbood. Zo is het Christus, Die aanbiedt al de sierraden van het heiligdom, al de weldaden van het eeuwig verbond. Ja, Die aanbiedt de ganse zaligheid, ja die Zichzelf presenteert met alles, wat Hij is, met Zijn bloedwonden, met Zijn bloedhanden. Ja, Zichzelf presenteert met Zijn vergiffenis van alle zonden en van alle ongerechtigheid.

En wanneer Hij dan het hart van die bruid gewonnen heeft, wanneer dat volk zich onvoorwaardelijk aan Hem gegeven heeft, mag ik het eens zeggen, wanneer zij door de liefde gedrongen Hem om de hals vallen en de liefdekussingen van Zijn lippen als afsmecken, dan gaat Hij ze leiden --- en dat valt niet mee — in de woestijn. Dan handelt die Geest soms geheimzinnig en getuigt ook wel tegen hen. Want dan kondigt. Hij hen aan, wie God is en wat God is. Dat Hij niet alleen rechtvaardig, maar ook heilig en waarheid is, wiens volmaaktheden in de wet Gods zijn uitgedrukt. En dan draagt die Heilige Geest dat volk de spiegel van de wet voor, waarin zij zullen aanschouwen de Goddelijke volmaaktheden, Zijn Goddelijke majesteit, waarvoor ze beven, Zijn Goddelijke gerechtigheid, waarvan Hij geen afstand kan doen, Zijn Goddelijke heiligheid, die zij beminnen en de Goddelijke waarheid: "Indien u daarvan eet, gij zult de dood sterven." Uit die wet is de kennis der ellenden. Als die Geest Gods werkt door die wet op dat ingewrochte geloof, dan zullen ze in de spiegel hun eigen verhouding tegenover dat reine heilige Wezen kennen. Dan zullen zij iets verstaan van hun ontzaggelijke ellende, dewijl de verrotting gevonden wordt in hun beenderen. Dan zullen zij uit die wet mogen kennen hun totale onvermogen om iets te kunnen voortbrengen wat Gode welgevallig zou. kunnen zijn.

Zij zullen uit die wet leren kennen hun verdorvenheid, hun godonterendheid, ja zelfs hun verdoemelijkheid. Zodat zij soms sidderen op hun beenderen en zij met de grootste schrik vervuld zijn, door de vreze des doods gedreven worden en het uitkrijten: "Wee mijner, dat ik zo gezondigd heb." Dan vallen zij door liefde gedreven voor de Heere in. Dan zeggen zij met David: "Ik zal mijn rechter om genade bidden." Dan belijden zij met een volkomen hart Zijn Goddelijke gramschap wel duizendmaal waardig te zijn. Wat werkt dat bij hen uit? O, dan willen zij betalen, dan zeggen ze Heere, Heere wees lankmoedig over mij, want ik zal alles betalen en ik zal alles

weergeven, wat ik ontvreemd heb. Dan zegt die Heilige Geest: Mijn kind, wilt gij naar het verbeteringsgesticht, dan zal Ik u helpen. Dan neemt die Geest die wet en dan leest Hij die eis en de condities der wet voor. Wilt gij zalig worden door de werken der wet? Best, zegt dan de Geest, maar dan zelf betalen, dan zelf voldoen en geheel voldoen aan die heilige wet en dan niet alleen aan de letter van de wet, maar ook onderhouden de inhoud van de wet, dat is God lief te hebben boven alles en uw naasten als uzelf. Dat deed de rijke jongeling in vijandschap terugkeren, terwijl de tranen hem over de wangen wandelen, maar ik heb nooit gelezen, zegt Rutherford, dat hij in boetvaardigheid is weergekeerd. Maar Gods arme kinderen vallen voor de Heere in. Dan valt het hele werkhuis als een kaartenhuis in elkaar, want: "Vervloekt is een eigenlijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen." Want die toch in één woord struikelt, staat schuldig aan de hele wet. Daar staat dan dat arme volk. Hun beste werken worden als een wegwerpelijk kleed. De schuld wordt dagelijks meerder. Het raakt bij zulke zielen buiten hoop en het wordt ingeleefd, wat David zong:

*'k Schatte mij geheel verloren;
'k mocht van geen vertroosting horen,
als mijn ziel aan God gedacht,
loosd' ik niet dan klacht op klacht.*

Maar nu juist, waar het verloren is, ja juist waar het kwijt is en voor eeuwig is afgedaan, daar wordt de weg gebaad naar Golgótha en ontsluit die trouwe Geest dat geheim der zaligheid in Christus en laat Hij het licht vallen op die zoete Borg des Verbonds en ontsluit in Hem een weg buiten zichzelf in Jezus' werk, in Jezus' waardigheid, in Jezus' verdiensten, in Jezus' werken, in Jezus' voldoening, in Jezus' Borg- en Bloedgerechtigheid. Dan leert Hij u het geheim: Die niet werkt, maar gelooft in Hem die de goddelozen rechtvaardigt, diens geloof zal gerekend worden tot rechtvaardigheid. En hoe meer nu in die verdere weg dat volk aan zichzelf ontdekt wordt, des te heerlijker en des te beminnelijker die dierbare Heere Jezus wordt. Hoe meer wij sterven aan het onze, wat geen God en Christus is, hoe meer wij Christus mogen gewinnen. Zodat dat volk dan iets kennen gaat van de grootheid Zijner liefde, van Zijn beminnelijkheid om uit te roepen met de Schrift: "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar." Welk een heerlijkheid, welk een schoonheid straalt dan van Zijn wangen af, zodat de bruid ervan uitroept: "Hij ziet er uit als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver gelijk de zon, ja Hij draagt de banier boven tienduizenden, al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Want Hij is blank van Zijn heiligheid, Hij is rood van Zijn bloedgerechtigheid, ja zulk één is nu mijn liefste, ja zulk één is nu mijn vriend gij dochteren van Jeruzalem."

Dan leert dat volk iets kennen van die gepastheid in de Heere Jezus. Wij enkel zonden, wij enkel schuld, Hij enkel vergiffenis, Hij enkel voldoening Kortom gezegd, Hij het onderpand van verzoening door Zijn voldoening. Dan zullen zij het leren, dat er in Christus een algenoegzaamheid is voor al hun zonden. Al had men al de zonden van Adams nakroost saamgebonden, dat bloed van Christus reinigt ons van alle zonden. U voelt zelf aan, dat ze Christus dan hoe langer hoe meer aankleven, dat ze op Zijn voeten nederzinken en Hem aangrijpen, want er is geen weg van verlossing, er is geen mogelijkheid met God verzoend te worden, dan door die Christus alleen. Zijn verdiensten wordt hun alles, Zijn bloed alleen wordt hun grond. Zij roepen uit: "Nu zal ik van mijn last niet zijn ontbonden, tot ik Jezus heb gevonden." Maar hoe groot dit ook moge zijn, hoe sterk de genegenheid tot Hem brandt, hoeveel de liefkozingen ook mogen zijn, dan bedroeft toch die Heilige Geest dat volk weer door van hen weg

te gaan, door zich terug te trekken van hen, hun tot nut, opdat ze wat meer zouden worden uitgezet en hun zwakheid zouden kennen. Want dan laat Hij hen, als Hij het nodig acht de Heere afzweren, wat Petrus heeft gedaan. Zo liet die Geest David zwemmen in de modder der zedeloosheid. Dan laat Hij die heilige Job nog zijn geboortedag vervloeken. Dan laat Hij de godzalige Asaf zich tegen God uitbraken. Dan laat Hij Abraham liegen, Jacob stelen, en Mozes zelfs doodslaan .En Noach laat Hij rollen in dronkenschap.

En waarom dat nu? God had hen toch kunnen bewaren? Dat is waar, maar het lustte Hem niet. Want het was God te doen om hen door de zonden, die hen bitter zullen zijn, gezuiverd te doen worden, opdat hun Jacobsnatuur zou gedood worden en zij een Israëlsgestalte zouden verkrijgen. Opdat zij door die vuurproeven heen zouden worden ontdaan van hun eigen kracht, zoals Petrus' kracht in de zaal van Kajafas gebroken werd. Om dat volk te zuiveren in hun hoogmoed, zoals Hiskia, om hun eer te breken zoals ook eenmaal bij Simson. Om hun verbeelding overboord te werpen gelijk als Mozes, die dacht, dat hij wel uitgaan kon om Israël te verlossen. Maar het duurde nog 40 jaar. En zo zouden wij kunnen voortgaan.

Zeg mij eens, wat blijft er in de praktijk der godzaligheid van een mens meer over dan alleen de noodzakelijkheid van een Borg. En te meer, wanneer die Geest hen terugbrengt in het paradijs en de Geest hen leidt in hun diepe val en de schuld van Adam begint te drukken. Die misdaad, die verbreking van het verbond, waarin zij voor God als Richter niet kunnen bestaan. En dan zullen ze het verstaan, dat het recht Gods zich niet laat bevredigen door al de liefkozingen, door de omhelzingen, door de kostelijkste vruchten, door de hebbelikheden des geloofs, zelfs niet door de aangenaamste gestalte. Betalen wat u schuldig zijt! u hebt voor voldoening te zorgen! En terwijl er geen kwadrantpenning is om te betalen. O, hier schreit de ziel naar Christus, Die heeft betaald, Die heeft voldaan. Heb ik Jezus, dan heb ik alles en zonder Jezus kan ik niet voor God bestaan. De noodzakelijkheid treedt zo sterk naar voren. Alles, wat geschied is, niet om te loochenen, kan geen kooppenning wezen. Het bed is te smal, het dek is te kort. Jezus is het alléén, Die verlossen kan. Dat had Ruth goed verstaan. Daarom naar de dorsvloer om door Boaz gelost te worden. En nu drukt Groenewegen het uit:

*"Geef mij Jezus of ik sterf,
buiten Jezus is geen leven,
maar een eeuwige zielsverderf."*

Die Maria Magdalena aan het graf kon gemakkelijker sterven, dan zonder Jezus het leven weer in te gaan. Want zonder Jezus is er de dood. En wie zal dan Thomas niet verstaan, Al riepen ze allen, dat Jezus was opgestaan, dat maakte die arme man niet gelukkig. Dan zou hij eerst zijn vingers moeten leggen in de tekenen Zijner nagelen. Dan zou hij Hem eerst door het geloof, als Zijn Borg moeten omhelzen en zeggen: "Mijn Heere en mijn God."

Welgelukzalig mag dat volk in Sion zijn, hetwelk naar waarheid en recht mag verlost worden, als die vierschaar in de consciëntie gespannen wordt en zij als een stomme voor het aangezicht des Heeren mogen staan. Als Jozua, toen de satan hem wees op zijn vuile klederen. Als de wet hen vervloekt, want vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is. De consciëntie vliegt hun in het aangezicht, zodat de ziel niet anders kan en niet anders wil, dan als een gedagvaarde het eeuwige vonnis uit de mond des Rechters aanvaarden. Maar juist daar, waar hij het recht Gods lief krijgt en de volmaaktheden Gods beminnen mag, ja mag stellen boven zijn eigen leven, boven zijn behoudenis, daar is het Christus, Die als die Hemeladvocaat .met Zijn

gerechtigde eis en met Zijn eeuwige waardij tussenbeide treedt: "Vader Ik wil, dat die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt." En als dan die Rechter, de Vader, die het Recht vertegenwoordigt, die voldoening in Christus aanschouwt, dan is er voor de Vader de mogelijkheid van verlossing en heet het: "Verlos hem, dat Hij in het verderf niet nederdale, want Ik heb verzoening voor Hem gevonden." Dan mag het heten: "Staat nu in vrijheid waarmede gij zijt vrijgemaakt in Christus Jezus."

Want Christus heeft hen vrijgemaakt op Golgótha, de Rechter spreekt hen vrij in de vierschaar der consciëntie, terwijl het de Heere Jezus is, Die ze vrijmaakt, Die ze reinigt, Die ze heiligt van alle zonden en ongerechtigheid. Zodat ze door God gerechtvaardigd en door Christus geheiligd worden. En de wet, waaraan ze gestorven zijn, ontvangen ze dan in Christus terug als een verhoogde wet, als een verheerlijkte wet, als een liefdewet, als een wet ter betrachtning en der dankbaarheid. Dan zal dat volk met een ongekende blijdschap vervuld worden, wanneer ze in die gerechtigheid en heiligheid van Christus mogen uitgaan. Dan zal het heten met Jesaja: Ziet ik ben zeer vrolijk in de Heere en mijn ziel verheugt zich in Mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan. En gelijk Juda met Benjamin tot zijn vader keerde (want als Jozef hem houden wil, dan is hij er de borg voor zeggende: ik heb mijn vader beloofd en bezworen liever zelf te sterven, dan hem niet weder te brengen), zo is het Christus, Die niet zal rusten tot die zaak zal voleind zijn.

Die neemt er geen genoegen mee dat wij van schuld en zonden zijn ontslagen, maar Die zal als de meerdere Juda Zijn Benjamin in de tooi van Zijn volmaaktheid, als een reine maagd de Vader voorstellen, zonder vlek en zonder rimpel, waarover de hemelen zullen bewogen zijn. Dan zal het vaderhart zich ontlasten. De Goddelijks toegenegenheden, de vaderlijke liefde wordt uitgestort als met stromen in hun ziel en dan klinkt het van de vaderlijke lippen: "Een enige is Mijn duive, Mijn volmaakte, daar is geen gebrek aan u."

Dan komt dat volk zo, geheiligd, zo gereinigd, zo vlekkeloos, zo volmaakt voor. God te staan en keert . terug tot de schoot van zijn Vader, terwijl de ziel van Gods vaderlijke liefde en van vaderlijke barmhartigheid en van vaderlijke toegenegenheid overstroomd wordt. Zo mag de ziel dan een thuiskomen vinden bij God, Zo mag hij zijn voetjes weer bij de oude haard steken.

En toch is het weer niet lang van duur. Want ook dan nog blijft er een gemis over aan de openbaring van de derde Persoon, hetwelk is de verzegeling van alle weldaden door de Geest tot een vastheid van onze staat en van het erfdeel des Heeren.

Welnu, dan nog een ogenblik, over die Geest in ons derde punt, wanneer ik spreek over:

3. De openbaring van die Heilige Geest

Want die Heilige Geest is de eerste Persoon, die in het hart van Gods kind ontvangen wordt, maar het is de laatste, die door dat volk als Persoon gekend wordt en in het statelijke leven als derde Persoon en als Verzegelaar aan de ziel geopenbaard wordt. Wel kent dat bekommerde volk, zoals wij dat noemden, iets van Zijn verlichting en van Zijn kracht en van Zijn werk en van Zijn leiding en van Zijn liefelijke vertroosting. Ja, ze kennen zelfs iets van de verzegeling van die weldaden, die verheerlijkt werden in hun harten. Maar de Verzegelaar als Persoon is hen nog verborgen.

Zelfs kennen we die Persoon nog niet, al is het dat we met Christus in de dood zijn gegaan, al is het dat wij met Christus zijn opgestaan, al is het dat wij met de Vader bevredigd zijn, vrijgemaakt en vrijverklaard van alle schuld en alle straf. Men kan dan

in de praktijk niet weten, dat er zulk een Geest is, gelijk de Efeziërs. Want waaruit weet men dat dan?

Wel uit de bekendmaking van de Heere zelf en dan als vrucht daarvan in het gemis gebracht zijnde van die Persoon. Welk gemis dan?, zo vraagt gij misschien.

Dat gemis komt bij dat volk zelf openbaar, dewijl zij een Vader hebben en dat zij toch bij gedurigheid de Vadersnaam niet op de lippen durven te nemen. Zij hebben een fundament en kunnen zich niet rustig daarop verlaten. Zij kennen Christus in de kracht Zijner opstanding en kunnen toch geen gebruik van die Christus maken. Wel mag dat volk ontsloten en geopenbaard zijn zeer veel van de weldaden en de werkingen des Geestes, maar de bron waaruit dit vloeit is voor dat volk nog verborgen.

Veel mogen ze vertroost zijn, maar de Trooster zelf is dat volk nog vreemd. Veel mag dat volk verzegeld zijn, maar de Verzegelaar zelf hebben ze nog nooit door het geloof omhelsd.

Maar is dat dan zo'n weldaad, terwijl het maar een unicum is, dat men eens iemand ontmoet, die in waarheid de drie Personen in hun huishoudelijk werk onderscheiden kennen mag.

Koop dan eens een pand of een zaak of een boerderij naar genoegen, rust gij dan aler de koopakte verzegeld is? Zo is het ook hier. Want het zegel, de Heilige Geest brengt de vastheid aan, brengt de zekerheid aan, brengt de onverbrekelijkheid aan. Vandaar dan ook, dat Job in de nacht van beproeving zeggen kon: *"Ik weet, al verdoemen jullie me allemaal, dat mijn Verlosser leeft."*

Vandaar dat Paulus ook zeggen kon, als hij tot een drankoffer geofferd werd: *"Ik weet in Wie ik geloofd heb en dat mijn pand is weggelegd tot die dag."*

Mijn hoorders, die Geest doet ons roemen in de ellenden en doet ons met Paulus over dood en graf zien.

En is die vrucht des Geestes, die uit die openbaring vloeit niet kostelijk, geliefden. Wanneer die Heilige Geest als Persoon is geopenbaard en Hij als een Onderpand der ziel ontvangen is. Want dan is het die Geest, Die ons terugleidt tot in die stille Raad des vredes, Die ons inleidt in die eeuwige Verbondskamer daarboven, waar de Vader wordt gekend en omhelsd als de diepe oorsprong van alle dingen en de ganse zaligheid, Die Zichzelf verbond weldadigheid te schenken op de intrede van Christus met Zijn bloedgerechtigheid, Die uitriep: *"Ik kom, o Vader, om Uw wil en Uw welbehagen te doen, want Uw wet is in het binnenste van Mij."*

Waar de Heilige Geest op zich nam al die weldaden verworven door Christus toe te passen en deelachtig te maken.

Dan aanbidt men de Vader in Zijn eeuwige, in Zijn soevereine gedachte, waarvan alles is uitgegaan.

Dan aanbidt men de Zoon in Zijn eeuwige zondaarsmin, Die een eeuwige gerechtigheid heeft teweeggebracht.

Ja dan aanbidt men de Geest, Die in Christus is als het licht in de' zon. Dan ziet men in de oorsprong der dingen.

Maar die in ons is als het licht in de natuur. Die het hart en het verstand belicht om dan te zien en door het geloof al de weldaden te eigenen en zich toe te passen.

En die Geest verzegelt dan al Gods werken der genade, die verheerlijkt zijn in de ziel. En die Geest getuigt den met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn, door welke wij roepen: *"Abba, lieve Vader."*

Hij verzegelt ons al de beloften, die in Christus Jezus ja en amen zijn.

Die verzegelt ons al de volmaaktheden, die voor ons zijn de weldaden des eeuwigen verbonds.

Die verzegelt ons de eeuwige erfenis! Hij schenkt zich weg als een Trooster in

heiligmaking, want Hij is de Geest des geloofs, Die ons leert roemen, zelfs in de verdrukking. Hij is een Geest van blijdschap en alle droefheid moet plaatsmaken voor de innerlijke blijdschap, want:

*"Maar 't vrome volk, in U verheugd,
zal huppelen van zielevreugd,
als zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald
door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
ten hoogsten toppunt stijgen.
Heft Gode blijde Psalmen aan;
Verhoogt, verhoogt voor Hem de baan,
Laat al wat leeft Hem eren.
Bereidt de weg, in Hem verblijd;
Die door de vlakke velden rijdt;
Zijn naam is Heer der heeren."*

Die zalige gemeenschap en niets in de weg! Niets tussen God en onze ziel! Hij is dan ook een Geest der verlichting in de weg der heiligmaking. Het licht gaat op over het gehele bouwplan, geliefden!

Zolang het geen Pinksteren geweest is, ligt Jezus' gehele lijdensweg, Golgótha, dood en graf voor de ziel nog in het duister, zelfs de Opstanding en Hemelvaart nog in de nevelen gehuld. Maar met de Pinksterdag, de openbaring van de Geest en de uitstorting van Zijn gaven, wordt alle nachtelijke duisternis weggevaagd. Dan hoort men Petrus met de grootste vrijmoedigheid opkomen voor de profetie van Joël. De diepste Godsgeheimen graaft hij daaruit, van Adam af tot in Openbaringen. Hij is en blijft voor dat volk dan de Geest der heiligmaking. Hoe laag de ziel het ook laat liggen, hoe laag het ook met hem afloopt hier op de wereld, die Geest in hem blijft zijn onderpand in zijn ziel, de trouwring der eeuwige erfenis. Zodat dat volk onbewegelijk is in het koninkrijk, reizende met de Moorman zijn weg met blijdschap, zeggende met Paulus: "Wij hebben altijd goede moed." Dat is een vrucht van dat Pinksteren.

Toepassing

We zullen het hierbij laten. Ik zal mij niet verder uitlaten over de dierbare openbaring van die Heilige Geest. Laat ik liever eens vragen of die Geest in u woont? Of u, tot een tempel des Heiligen Geestes gemaakt zijt? Want als die Geest in beginsel niet in u is, hoe zult u Hem dan ooit als derde Persoon leren omhelzen en eigenen. Dat we dit mochten verstaan, dat wij als een kind geboren worden en dat het diezelfde Geest is, die onwederstandelijk werkt in het hart van de zondaar. En daaruit kunt u het weten of u genade bezit, of die Geest u geroepen heeft! Of die Geest u gelokt heeft! of u die Geest niet langer kon wederstaan! Of u door die Geest mocht buigen! Of u de wereld en de zonden verlaten hebt! Of u de knie des harten voor God hebt leren buigen! Of u de Rechter om genade hebt leren bidden!

Ik zal daar niet verder op ingaan. Het is de vraag of die keus er is en die overgave met de bezwering, liever met dat volk te sterven, dan ooit de wereld weer in te gaan. Dan kan de Heere ook wel met u in de woestijn gaan. Dan zult u Hem niet langer meer loslaten, want Hij laat u niet meer los. Het zal Rebekka ook niet meegevallen zijn in die stofwolken hoor, in die woestijn waar geen water en geen brood, kortom niets te vinden was, dan alleen de dood. Maar Eliëzer had de teugel vast. Het is God de Heilige Geest die werkt, Die niet rusten zal en Die Zijn kerk leidt door de woestijn om

daar uw dood te vinden bij de Sinaï aan de wet, om u op te voeren tot Christus, opdat die Christus u zou kunnen ondertrouwen. Dat eerste huwelijk moet verbroken zijn door de dood en dat is de wet, die door Mozes vertegenwoordigd werd. Paulus zegt, dat hij de wet der wet gestorven was, d.w.z. hij was aan de wet door de wet gestorven, opdat hij gestorven zijnde in Christus mocht overgaan. Dan trouwt Christus de Zijnen in dat Goddelijke rechtsgeding. Altijd op rechtmatige wijze. Want Christus verlost geen sterveling, dan op mandaat van Zijn Vader, waarna Hij Zich in Zijn Borg- en Bloedgerechtigheid openbaart.

Wat mag nu dat volk gelukkig zijn. Christus kennende als hun Borg, niet de Vader verzoend en de Heilige Geest als een Verzegelaar als een onderpand in hun ziel om te dragen en met een Drieënig God verzoend. Opdat zij ten allen tijde met Paulus kunnen zeggen: "Ik weet in Wie. ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat mijn pand bij God is weggelegd tot die dag." En dan mag er gebeuren op de wereld wat er gebeurt! Dat volk van God moest eens meer uitgaan om die Christus te kennen en nader te kennen, Er is nog wel volk onder ons, maar het is in onze dagen zo vroeg klaar, te vroeg klaar, te vroeg rijp, te vroeg groot, te vroeg wijs, Als de zaligheid maar ontsloten is, dan is het voor de meesten genoeg,

Als de zonden bedekt zijn, dan eigenen ze zich toe met Sion door recht verlost te zijn. Schuld is er niet meer en een Borg is er niet van node. Een vastgevaren Christendom! Waar zit dat in? Omdat de Geest zo weinig werkt. Want waar de Geest werkt, daar wordt men in het gemis teruggebracht. Waar de Geest werkt, wordt men geleid in de valleien des doods. Maar als wij werken, dan klimmen wij zelf de ellende uit. Daar worden wij vastgevaren schepen. Want wij willen altijd de hoogte in en altijd de lucht in. Wij zijn niets anders dan hoogheid. Voor een veer is nog wat wind nodig om de lucht in te gaan, maar dat is voor u niet nodig en voor mij niet.

Kijk maar eens naar Petrus en de discipelen! Wat was het een aangenaam leven en wat kregen zij een Goddelijke lessen, maar ze werden er zo groot mee, dat ze dachten met Jezus te kunnen sterven. En ze begrepen er niets van, dat ze straks nog aan Hem geërgerd zouden worden bij Zijn dood en zouden dolen als schapen over de bergen. En zo is het nog! God mocht eens werken door Zijn lieve Geest. Die mocht de doden nog eens doen opstaan, Die mocht Zijn volk nog eens ontdekken en ontgronden en uitbranden, opdat zij uit alles uitgebrand en in alles de dood zouden vinden en aan alles mochten sterven, opdat er plaats gemaakt wordt voor het Goddelijke rechtsgeding om de hele erfenis verloren in het paradijs in Christus terug te ontvangen tot de glorie van Zijn naam, tot de eeuwige aanbidding van de Goddelijke Personen en dat alleen, omdat God het wil. AMEN.

15. PREDIKATIE VOOR PINKSTEREN

Zingen: Psalm 43 vers 3 en 4

Lezen: Jesaja 35

Zingen: Psalm 107 vers 17 en 18

Zingen: Psalm 126 vers 2

De tekstwoorden voor dit uur vindt men opgetekend in de profetie van Jesaja en daarvan het 35ste hoofdstuk, het laatste gedeelte van het zesde vers en het zevende vers:

"Want in de woestijn zullen wateren uitbarsten, en beken in de wildernis, en het dorre land zal tot staand water worden, en het dorstige land tot springaders der wateren; in de woning der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn."

Wij gaan nu spreken over "De wateren des Geestes", en staan stil bij:

1. de uitbarstende wateren
2. de stilstaande wateren
3. de vruchtbaarmakende wateren

1. De uitbarstende wateren

Alsdan, zegt de profeet in het vijfde vers, alsdan uw God, uw Jezus in de wereld komen zal om Zijn Koninkrijk op te richten, en door de kinderen des Koninkrijks zal verworpen zijn, dan staan de heidenen grote dingen te wachten. Dan zullen wonderen gewrocht worden in het Koninkrijk der genade en dat der natuur. Want dan zullen blinden de ogen geopend worden, de doden mogen horen de stem des Zoons Gods, ja dan zal het hart geopend worden, gelijk eenmaal bij Lydia. De lammen zullen hersteld worden, de kreupelen zullen springen en hun bed opnemen en daarmee wandelen, En de stommen zullen spreken de lof des Heeren en hun Redder verheerlijken. Ja meer, de Geest des Heeren Heeren zal zelf uit de hemel nederdalen en worden uitgestort over alle vlees.

Beken en rivieren van levend en helderstromend water, namelijk het water des Geestes. zal op de aarde vloeien en de dorre harten van velen bevochtigen, verlevendigen en vruchten doen voortbrengen van geloof en bekering. Gelijk als in de tekst ons geleerd wordt, want in de woestijn zullen wateren uitbarsten en beken in de wildernis. Onder deze wateren hebben wij te verstaan die dierbare Heilige Geest, de gaven des Geestes met alle zegeningen en de genade Gods. En dezen zullen uitbarsten in de woestijn, dat wil zeggen, dezen zullen doorbreken en zich een weg banen onder de heidenen, gelijk de wateren zich een weg banen door de vlakke, wanneer de dam, de sluis of de dijk doorbreekt.

Ja, de Geest zal dan met zulk een ongekende kracht uitgaan en met geweld doorbreken, dat het onmogelijk zal zijn, dat die werking zal gestopt en dat die wateren des Geestes zullen tegengehouden worden. Wanneer wateren uitbarsten, dan ontstaan daardoor rivieren en beekjes die met alle kracht voortvloeien, hetwelk zo heerlijk te zien is op de Pinksterdag. In het Oude Testament liepen en vloeiden die wateren alleen maar door het land van Judea, want toen was God alleen bekend in Juda en zijn die wateren niet doorgebroken maar werden gestut door die scheidsmuur tussen de

Jood en de heiden. Maar op die doorluchtige Pinksterdag is die Geest te Jeruzalem uitgestort met zulk een heerlijkheid, met zulk een kracht, dat die scheidsmuur werd weggeslagen en de wateren des Geestes en der genade zich een weg baanden in de woestijn en de wildernis der heidenen. En die wateren liepen in de dag des Nieuwen Testaments door al de landen des aardbodems. Toen waren zij ook niet te stuiten en niet te keren, in weerwil van alle tegenstand, in weerwil van alle zwaard en alle vuur.

En nog heden ten dage wordt de stad Gods verblijd door die beekjes van het Goddelijk evangelie. Ook ons land werd bereikt door de wateren des Geestes. Door de lieflijkheid en de heerlijkheid van het Goddelijk evangelie stroomden zij door ons dorre en dode gewest en barstten uit tot vele beekjes in de wildernis. Er is geen land onder de zon, dat door de Heere zoveel privilegiën geschonken is. Er is geen land op de wereld, waaraan zoveel weldaden verheerlijkt zijn, waarin zoveel vrijheid verleend is, waar zo het licht geschenen heeft op de kandelaar, waar zoveel genade aan vermaakt is en zoveel zegeningen des verbonds verkregen zijn. Zodat wij met recht kunnen uitroepen: "De gangen van onze Vorst en Heer, zijn aan ons volk gebleken." Immers de rivier was vol waters en de springaders liepen in die dagen over en de beekjes vloeiden maar van de Goddelijke zegeningen, zodat men nu zeggen moet: waar is ons volk gebleven, waar zijn die lichten op de kandelaar? Geliefden, schaamte en schande moet ons aangezicht bedekken.

En die woestijn is tevens een beeld van onze natuurstaat. Want immers van nature zijn ook wij een woestijn, een wildernis. Ook daar vinden wij die chaos, van verwarring, van donkerheid, van nachtelijke duisternis. Ook wij zijn een land, dat van dorheid en droogte brandt. Geen ander gewas dan een doorgewas; geen vrucht uit u en mij in der eeuwigheid. Weet u wat er bij ons in die woestijn van onze harten groeit? Het ruigte der zonde, zoals het door één van onze vaders wordt uitgedrukt. Maar behaagt het nu God om Zijn Geest te geven en Die in onze harten uit te storten in het bad der wedergeboorte, dan baant dat Goddelijke evangelie in ons zichzelf een weg. Dan worden wij met die kracht uit de hoogte aangedaan, dan vlieden alle fundamenteën, dan vliedt alle tegenstand ten enenmale weg.

Zo bruut en goddeloos kan de mens niet zijn, maar dan wordt hij door de waterslag des Geestes neergeveld op de aarde. Dan is het Paulus, die daar op het veld ter neerligt en de wapens van vijandschap moet afleggen. Dan is het de stokbewaarder, die het zwaard uit zijn handen valt en die de wanhoopskreet doet horen: "Wat moet ik doen?" Kortom gezegd, die voor Gods heilig recht en vlekkeloze heiligheid niet kunnen bestaan en die zelf de kruisigers en moordenaars van God mogen worden, zullen verstaan, dat die rivier vol waters is en dat de fonteinen als springaders zijn. Dat volk zal uit Zijn volheid dan mogen ontvangen genade voor genade en uit Christus Jezus bediend worden. Maar in de tweede plaats wilde ik u bepalen bij:

2. De stilstaande wateren

Het dorstige land zal tot een stilstaand water worden, zo zegt de profeet. En wat nu een dorstig land is, dat weten wij. Het is een land, "dat van dorheid en droogte brandt, hetwelk geen lafenis kan krijgen." Het is een land waar niets anders dan onvruchtbaarheid gevonden wordt. Een land, dat onbekwaam is om enige goede vrucht voort te brengen. En zulk een land, zegt de profeet, zal tot een stilstaand water worden, wanneer het veranderd wordt in een poel of een meer. Poelen en meren vindt men altijd in de laagste plaatsen, waar het water niet meer wegstromen kan. Dit is wederom een beeld van de heidenen en van elk mens van nature. Van nature zijn wij een dorstig en een droog land. Van nature missen wij alle regen van Gods woord.

Als ik het zo eens zeggen mag: "Je kan het wel eens zien regenen, maar het doornat en

bevochtigt onze harten niet." Van nature missen wij de dauw des Geestes, die zaligmakende bediening uit Christus. En van nature missen wij ook alle geestelijke vrucht. En dat dorre land der heidenen, die uitverkorenen bij God, maar in Adam verdoemelijke zondaren, zal tot een stilstaand water worden. Want door de wederbarende genade ontvangen zij die dierbare Geest en het genadewerk des heiligen Geestes. En die Geest en dat genadewerk blijft bij hen.

Immers, waar die genade valt, valt ze vrij. De Heere zegt zelf: ",Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat; en zo ontferm Ik Mij dan, wiens Ik wil en verhard Ik, die Ik wil." En bij zulken breekt de Heere zelf door, en baant Hij Zijn eigen weg. Want die genade van Christus is een inwerkende, bijblijvende en achtervolgende genade. Die genade des Geestes werkt al dieper en dieper op de ziel in, ontdekkende al onze dadelijke zonden, al onze goddeloze en zedeloze bedrijven.

Ja, die Geest ontdekt ons aan onze walgelijkheid, aan het inwendige verderf, dat in ons gevonden wordt, zodat wij onze bedsteden menigmaal zullen doornatten met onze tranen. Dan is het geen beschouwing meer, dan is het geen redeneren meer over de zaken, maar dan is het een inleven van het godonterende karakter onzer zonden en zullen wij in tranen met leedwezen belijden des doods en der verdoemenis waardig te zijn.

Gelijk als een water steeds dieper en dieper in de aarde gaat, zo is het de Geest Gods, die ons dieper ontdekken zal en ons bekend maken zal met onze ontzagelijke doodstaat, met onze ellendestaat, met onze jammerstaat en met onze machteloosheid. Want wanneer het licht opgaat in de duisternis van onze zielen, wanneer die nevelen van onwetendheid worden weggevaagd, dan zullen wij iets zien en verstaan hoe wij uit onze Makers handen zijn voortgebracht. In welk een zaligheid, in welk een heerlijkheid, in welke een waarheid, in welk een gerechtigheid wij die hof van Eden mochten betreden.

En als het ons lustte mochten wij ons werpen aan de boezem van onze lieve Vader. Daar dan zullen wij ook iets zien, hoe wij die band des levens hebben doorgesneden en er niets anders overbleef, dan die ontzagelijke dood. Wij staren dan maar in die ontzagelijke breuk, die door geen sterveling op de aarde en geen engel meer te helen is. Daar ligt de mens in zijn dodelijke onmacht. God kwijt en vreemdeling van de verbonden der belofte. Zonder God en zonder Christus de aarde nu te moeten betreden. Door dat licht des Geestes zullen zij bekend gemaakt worden met hun stugheid, met hun warsheid, met hun haat en vijandschap, want alles wat in de mens is druist in tegen het vrije des Heeren Heeren, gelijk als Saulus van Tarsen het op moorden had aangelegd van dat lieve volk van God om Jezus in het hart te treffen.

En als u daaraan ontdekt wordt, o, dan dat innerlijke leedwezen God zó te hebben weerstaan en te hebben beledigd. Zij worden dan ook ontdekt aan die hemelhoge schuld, aan die Goddelijke gerechtigheid, aan die vreselijke toom, die wij op onszelf hebben gehaald. Ze worden ontdekt aan de vloeken van de wet, want "vervloekt is een tegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der Wet dat te doen."

U voelt met mij dat het voor zulk een zondaar kwijt en voor eeuwig afgedaan is. Van hun kant is er geen weg, is er geen mogelijkheid om ooit te kunnen zalig worden.

En inderdaad zouden zij in wanhoop te gronde gaan, als God het niet was, Die ze door Zijn liefde onderhoudt, zodat ze met de moordenaar door liefde en waarheid gedreven, God rechtvaardigen en het oordeel aanvaardden. Maar dan is het ook diezelfde Geest, Die dat volk ontdekken zal die gezegende Heere Jezus, dat Godsgeschenk, dat dierbaar Kind, dat geschenk van Gods alvermogen, als de enige weg, als het enige middel, als de enige mogelijkheid van zalig worden. Want is het van onze zijde kwijt, is het van onze zijde afgedaan, dan ontsluit die Geest de enige weg van zaligheid

buiten ons in Hem. Dan baant die Geest zelf een weg voor ons, gelijk het eenmaal Israël is gegaan, toen Mirjam met de maagden zo hartelijk zingen kon:

*"God baande door de woeste baren,
en brede stromen ons een pad,
daar rees Zijn lof op stem en snaren,
nadat Hij ons beveiligd had."*

God baant de weg in Christus' voldoening, in dat offerbloed op Golgótha. Daarin is de weg, daarin is de mogelijkheid van zaligheid! Daarin alleen ligt de behoudenis van de kerk! God breekt dan zelf door en maakt ruimte voor de ziel. Dit doet Hij zowel bij de aanvang als bij de voortgang, opdat dat volk iets zou leren kennen van die gezegende Heere Jezus, van Zijn waardigheid, van Zijn gerechtigheid, van Zijn verdienste, van Zijn offerande; iets zou kennen van die voldoening.

O, als ze dan die stem Gods mogen waarnemen in hun ziel: "Het is volbracht." Nu zalig te kunnen worden, nee, niet op grond van onze werken, van onze gerechtigheid, van onze verdienste, van onze waardigheid, want dat mogen ze werpen voor de vleermuizen, dat is als een wegwerpelijk kleed, maar nu zalig te kunnen worden op grond van Christus' verdienste, van Christus' waardigheid en van Christus' gerechtigheid. Wat zien zij dan in die gezegende Heere Jezus een dierbaarheid en schoonheid en roepen er van uit: "Hij is blank en Hij is rood en draagt de banier boven tienduizenden. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk." Maar heerlijker nog zal Hij geroemd worden, wanneer de Heilige Geest de weg baant in onze harten. Om Hem te kennen in Zijn volle Borg en Bloedgerechtigheid. Maar och wat is dat een unicum in onze dagen, wat is dat arm in vergelijking met die Pinkstertijd, wanneer Gods lievelingen in enkele dagen, zelfs in enkele ogenblikken, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods gebracht werden.

Onze vaders schrijven, dat ze niet weten, waar ze zich meer over moesten verblijden, de uitbreiding van Gods Koninkrijk met zoveel duizenden (25 jaar na de Pinksterdag was het getal niet meer uit te drukken, zoveel bekeerde mensen de aarde mochten betreden) óf dat men zich het meest moest verblijden over de rijke wasdom der genade in Christus, daar ze van mening zijn dat al die duizenden die naar de Fontein verwezen zijn en daar gedoopt geworden zijn met de vuurdoop des Geestes en tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods gebracht zijn. Hoe groot is het op Goddelijke rechtsgronden te kunnen en te mogen zalig worden. Verwaardigd niet alleen iets te zien van Zijn gepastheid en algenoegzaamheid, maar ook van de noodzakelijkheid in die Christus te worden geborgen.

Geliefden, als er een doorbraak is, dan kunt u er een gehele boerenwoning voor zetten, maar hij slaat weg, alsof hij er nooit gestaan heeft. We hebben het gezien, nietwaar, bij de watersnood, hoe zelfs de pont te Hansweert over en door de dijk werd heen-geslagen door de kracht van het water. Zo is het ook hier in het leven der genade. Want als God zich met ons bemoeien gaat, om Sion door recht te verlossen, dan zullen die wateren des Geestes stromen en de ontdekking met zulk een kracht zijn, dat er geen fundament en grond overblijft onder onze voeten. Alles stroomt weg! Hoe lieflijk de omhelzingen, hoe zalig de vruchten ook mogen geweest zijn, men kan er niet mee voor God bestaan. Welgelukzalig, als het God dan behaagt nog groter ruimte te banen. Dat water zoekt zijn eigen weg, als Sion door recht verlost wordt, als de deugden Gods mogen omhelsd en de Goddelijke rechtvaardigheid geliefd wordt boven hun eigen behoudenis, hun eigen leven.

Nee, wij bidden niet om de verdoemenis, maar wij aanvaarden onze verdoemenis, wij accepteren onze rampzaligheid. Ik heb wel eens meer gezegd: In dat Goddelijke

rechtsgeding gebeurt er één van twee, of wij moeten er aan of Gods recht moet er aan. En daar de consciëntie aan de zijde Gods valt en daar wij verwaardigd worden de schuld van Adam op onszelf over te dragen, daar gaat niet God, maar daar gaan wij er aan. Dan aanvaarden wij onze verdoemenis, dan rechtvaardigen wij die Goddelijke rechtvaardigheid, dan beminnen wij Zijn vlekkeloze heiligheid, dan kussen en omhelzen wij de eeuwige waarheid, dat de ziel die zondigt, moet sterven. En juist daar, waar wij eigenlijk Amen moeten zeggen op onze eeuwige rampzaligheid, juist daar, waar de ziel voor God wegzinkt om in de eeuwige rampzaligheid te gronde te gaan, daar is het die Bloed-Immanuël, die Hemeladvocaat, die voor dat volk intreed. Dan zal het heten: "Vader Ik wil, dat die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt."

En als de Vader die gerechtigheid van Christus op die eeuwige bloedwaardij aanschouwt, dan heet het uit des Rechters mond: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdaalt; Ik heb verzoening voor hem gevonden.." Vligger dan een arend onder zijn jongen schiet, is het Christus, Die de zijnen opnemen zal, opdat zij gerechtvaardigd door God in het geloof, nu gewassen worden in het bloed van Immanuël tot heiligmaking, opdat zij gerechtvaardigd en geheiligd de Vader zouden voorgesteld worden, zonder vlek en zonder rimpel en het Vaderhart zich als ontlasten gaat en vloeiende bevonden wordt van Goddelijke liefde, van Goddelijke toegenegenheid.

Och, daar is toch de taal te arm voor om u weer te geven wat het zeggen wil, wanneer het heten mag: "Eén enige is Mijne duive, Mijne volmaakte, er is geen gebrek aan u." Dan ziet God geen zonden meer in Zijn Jakob en geen overtreding meer in Zijn Israël. En om het maar kort samen te vatten: Dan mogen wij zo volkomen voor het aangezicht des Heeren staan, alsof wij nooit zonden gekend, alsof wij nooit zonden gedaan hadden.

Dan zullen wij ze zoeken maar niet vinden. Ze zijn weggenomen en geworpen in die zee van eeuwige vergetelheid. Als dan dat volk die voldoening van Christus eens inleven mag, nu bekleed te zijn met Zijn gerechtigheid en als dan dat volk die wet in Christus terug ontvangt, want Christus is het einde der wet, dan is het een wet die vervuld is, dan is het een wet die verhoogd is, dan is het een wet die verheerlijkt is, dan is het een wet, die betracht wordt uit innerlijke liefde en dankbaarheid. Daarom bad dan ook de dichter:

*Och, of wij uw geboón volbrachten!
Gená, o hoogste Majesteit!
Gun door 't geloof in Christus krachten,
om die te doen uit dankbaarheid.*

Daar worden we nog eens blij met de wet. Eerst moesten wij door de wet aan de wet sterven, opdat wij in Christus die vervulde wet terug ontvangen zouden als een wet des levens en des geestes. Dan weten wij uit de wet, hoe God te verheerlijken is en hoe wij nu uit liefde en dankbaarheid de wet trachten te vervullen alleen omdat God het zo eeuwig waardig is.

Die Geest baant zichzelf een weg. Nooit was zoiets gezien als op die doorluchtige Pinksterdag, dat die Geest zich zette op de hoofden der apostelen. Nooit zal de kerk zo verblijd zijn op de aarde, dan wanneer zij niet alleen Christus als haar Borg en God als haar Vader kennen mag, maar ook die Geest ontvangen mag, welke zich openbaart als de derde Persoon in het Goddelijke Wezen en zichzelf aan het hart verklaart en Zijn gaven uitstort, zodat die Geest getuigt met hun geest, dat ze kinderen Gods zijn, door welke zij roepen: "Abba, Vader."

Dan mag dat volk wel eens een tijd kennen, dat hun blijdschap onbepaald, door het

licht, dat van Zijn aanzicht straalt, ten hoogste toppunt stijgen zal. Dan roepen zij heel de wereld saam, verheft, verheft voor Hem de baan; laat al wat leeft Hem eren!

Dat is een volk, dat dan van hun aandeel in Christus verzekerd is. Zij weten dan ook niet meer wie zij het meeste zullen eren, het meeste zullen liefhebben, de Vader in Zijn verkiezende liefde, de Zoon in Zijn verlossende liefde of de Geest in Zijn toepassende liefde. Want was er geen Geest, hoe zouden wij het werk Gods ooit kunnen aanvaarden. We zouden met alles blijven staan. Maar nu zal die Geest dat volk in het hele leven in de weg van heiligmaking tot een Leidsman en tot een Trooster zijn. Want die Geest zal hen leiden in alle waarheid en al dieper en dieper bekend maken met hun bestaan en met de diepte van hun val en al dieper inleiden in de verborgenheden van Gods Koninkrijk, dieper inleiden in dat hemelse kabinet, zodat zij bij tijden mogen wandelen op de Goddelijke galerijen en zich in die eeuwige gedachten Gods verliezen, zodat geen geest meer in hen overblijft. Dan mag de ziel zich kwijt zijn in God-drieënig.

O, dat zalig niets te zijn en nu alles in God, in Christus te mogen wezen. Maar die Geest is ook een bijblijvende Geest, Die nooit meer weggaat, dus als een stilstaand water. En hoeveel men van dat water des Geestes gebruiken zal en hoeveel men uit die Jordaan des bloeds ook drinken zal, die Jordaan blijft tot aan zijn oevers gevuld. Daar hebben alle gelovigen door alle eeuwen heen al uit gedronken en nooit is die rivier, vloeiende uit dat heiligdom, geledigd geworden. Integendeel!

Nee, u hoeft over God niet karig te denken, hoor! Als u genieten mag in de dagen van voorspoed en drinken mag, geniet dan maar en ziet gerust van God mee te krijgen, wat mogelijk is. Gaat maar met uw lege zakken en vaten, hoe meer dat u er aandraagt hoe aangenamer dat het de Heere zijn zal. Geld heeft Jozef niet van node, dat deed hij weer terug in de zakken van de broeders. Hij vraagt maar alleen om uw hart, hoe het ook door de mens soms verzondigd wordt, hoe dat water soms door ons bevuild wordt, evenwel die wateren blijven even zuiver.

U moet niet van gedachten zijn, al zult u duizendmaal in die bloedzee van Jezus geworpen worden en in de stromen des heiligen Geestes gedompeld worden, dat u dat bloed onrein maken zult, maar het reinigt u van alle zonden. Nooit zal dat volk ook zonder water zijn, al is het soms, dat de kerk tijden door kan maken, dat alle middelen wegvallen, zoals in de dagen der vervolging, toen ze een verblijf moest zoeken in de catacomben, dan blijft nog dat water der genade, dan blijft nog die dierbare Heilige Geest. Denk maar aan Paulus en Silas. Met hun voeten in de stokken in het vuile hol der kerker, zongen zij, zodat de gewelven van de gevangenis bewogen werden en zij in vrijheid mochten heengaan.

Polycarpus, een onzer kerkvaders in de dagen der vervolging, werd zo overstroomd door die wateren der genade en die wateren des Geestes, dat de vlammen, geen vat op hem konden krijgen; hij verbrandde niet.

Staande wateren vindt men altijd in poelen en meren, waar ruimte is en diepten gevonden worden, waarin de wateren zich vergaderen. Zo is er een ruimte, een diepte, een breedte bij de genade wateren. De Heere heeft ze aan Ezechiël eens getoond en wat leest men dan? De één mag daarin baden tot aan de enkelen. Nu, als u uw voeten eens verfrissen mag met warm weer, dan is dat aangenaam. En als u zo in het geestelijk leven eens in die wateren van vrije genade baden mag, wat mag dat dan een verkwikking der ziel zijn. Anderen kwam het water tot aan de knieën, weer anderen kwam het water tot aan de lendenen. Maar als het water aan de lendenen komt en nog hoger gaat, verliezen wij ons evenwicht, dan moeten we zwemmen, want we raken de grond onder onze voeten kwijt, anders komen we om.

En nu gelukkig hij, die in die wateren van Goddelijke vrijheid, van Goddelijke

soevereiniteit, van Goddelijke wellust, van Goddelijke genade heeft leren zwemmen. Gelijk eenmaal Esther alle grond verliezen mocht. Kom ik om, dan kom ik om; zwemmen of sterven, maar naar de koning toe. En heeft ze niet gezwommen in de wateren van genade, wanneer ze de scepter der genade ontvangen mocht en zelfs de helft van het koninkrijk haar werd toegezegd? Jona, alle grond verloor hij, toen hij riep: "Werp mij maar over boord", aanvaardende zijn dood. En hij zwom in het heiligdom, want nochtans zal ik het heiligdom aanschouwen.

De jongelingen zeiden: "Indien God lust aan ons heeft, dan zal Hij ons verlossen." Zij aanvaardden de dood en alle grond mocht onder hen wegzinken. En ziet, daar wandelen ze in de oven, daar zwemmen ze in de wateren van soevereine genade, van Goddelijke liefde, van Goddelijke barmhartigheid.

En zo zouden wij kunnen voortgaan. De diepten van de wateren zijn door de kerk niet te peilen. Paulus heeft het lood eens uitgeworpen en wat zegt hij dan? "O, diepte der wijsheid en der kennis Gods, hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen, hoe onnaspeurlijk zijn Zijn gedachten."

Hoe meer u van God ontvangt, hoe groter de oceaan wordt, hoe meer u zich in God verliezen zal, hoe meer u zal verstaan om met de broeders van Jozef dronken te zijn. Wanneer ze drinken uit die beker der verlossing, uit die beker der dankzegging, wanneer die gesteld wordt op hun hand dan heet het met David:

*Wat zal ik, met Gods gunsten overlaan,
Dien trouwen Heer voor Zijn gená vergelden?
'k Zal bij de kelk des heils Zijn naam vermelden,
En roepen Hem met blijd' erkent'nis aan*

Nu begrijpt u mijn laatste punt toch wel, wanneer ik nog even wil stilstaan bij:

3. De vruchtbaarmakende wateren

In de woning der draken, staat: er, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn. Een draak? een draak? Dat is een wild, schadelijk en vreselijk dier! Zodat zelfs gesproken wordt van venijnige draken. Een draak bemint de eenzaamheid. De woeste plaatsen zullen hem tot een woning zijn. En wat hebben wij hieronder nu te verstaan? De plaats en de woning der onbekeerden in het algemeen en de heidenen in het bijzonder. Meermalen worden de onbekeerden in de Schrift vergeleken bij schadelijk gedierte. Waarom? Omdat ze zonder God en Christus op de wereld staan. Omdat ze vreemdelingen zijn van de verbonden der belofte. Omdat ze wonen in de tenten der ijdelheid. Omdat men ze vinden kan op de plaatsen der zedeloosheid en goddeloosheid: en in het gezelschap der duivelen verkeren en in het openbaar uitspreken liever in het huis der draken te zijn dan: in het huis Gods. Dus met andere woorden, zulke draken zijn wij van nature, omdat wij Jezus met al. Zijn schatten en al Zijn gaven en al Zijn rijkdommen verachten en Hem voor Zijn hoofd stoten met Zijn genade, die in Hem gevonden wordt.

Denk maar, wanneer Hij daar te Jeruzalem staat en uitroept: "Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen vergaderen, gelijk een hen hare kiekens, maar gij hebt niet gewild." Dan heet het weer: "Ik heb op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst, Ik heb klaagliederen gezongen en gij hebt niet geweend." Maar hier wordt nu gezegd, dat in de woningen der draken gras met riet en biezen zal zijn.

Geliefden, men kent dit gewas, nietwaar. Het gras groeit op het land door middel van het hemelwater en riet en biezen groeien in het water. En waar gras en riet en biezen zijn, daar zal ook vruchtbaarheid der aarde wezen. En past dit nu maar eens toe op het geestelijk leven.

Ik zal kort zijn. Wanneer de arme onbekeerde mens tot bekering wordt gebracht en tot de dierbare gemeenschap in Christus wordt geleid, dan zal hij niet langer dor en onvruchtbaar zijn. Maar door de wateren der genade zullen, zij de zoete vruchten voortbrengen van geloof en bekering. Dan zullen ze groenende zijn in hun belijdenis, dan zullen zij opwassen in de kennis van Jezus Christus, in allerlei genade en in Christelijke deugden. Nee, deze vrucht komt niet van ons, die groeit niet op eigen akker, maar dat is de vrucht van die dierbare Heilige Geest, gelijk als de wasdom der natuur verkregen wordt door het water. Hij, die Heilige Geest, maakt ze dus vruchtbaar. Niet wij! Vruchtbaar in alle goed werk waarin God een welgevallen heeft. Een welgevallen heeft in de werken der liefde, in de werken des geloofs, wanneer: ze mogen vloeien uit dankbaarheid in de betrachtning van Gods wil en wet.

O, het is de Heere aangenaam, wanneer wij Hem mogen volgen in gehoorzaamheid gelijk als Abraham. Dat zijn vruchten, die God aangenaam zijn, wanneer wij betrachten Gods geboden en wanneer wij streven naar godzaligheid en wanneer wij hijgen en jagen, zoals de apostel, naar de volmaaktheid. Al is het dat zij weten die volmaaktheid hier nooit te verkrijgen, nochtans zegt Paulus, dat hij er naar jaagde of hij het ook grijpen mocht, waartoe God hem gegrepen had.

Zij zullen door die bediening des Geestes uit Christus fris en groen mogen zijn. Hoe meer wij uit God, hoe meer wij uit Christus, hoe meer wij uit die Geest mogen bediend worden, hoe meer wasdom in Christus, hoe meer vruchten van liefde en dankbaarheid. Nooit ziet men het gras meer uitspruiten uit de aarde, dan wanneer het met de zilveren hemeldruppelen behangen is. Nooit zullen de gelovigen meer de lof des Heeren verbreiden, dan wanneer zij behangen zijn met die zilveren druppelen van Christus bediening. Immers dan wordt de hoop verlevendigd, dan is het geloof werkzaam, dan brandt de liefde in hen. Immers dan wordt de lijdzaamheid beoefend en dan zal de verloochening van onszelf groot zijn.

Dan zullen ze uitbreken in wasdom, dan zullen ze verder geoefend worden in de zinnen. Hoe meer wij uit Christus bediend worden, des te meer wij in het geloof gebouwd worden in het Voorwerp, hetwelk Christus is, en des te meer kennen wij van Christus zelf, zodat hun zaligheid in Christus door die Geest vast mag zijn en zij door die Geest van hun aandeel in Christus verzekerd worden en in hun toekomst mogen verzegeld zijn. Dan wordt dat volk hoe langer hoe meer aan riet en biezen gelijk.

Dat is een wonderlijk gewas. Waar riet en biezen in de sloot staan, daar kan het waaien, daar kan het stormen, daar kunnen regenvlagen zijn, maar breken doet het riet niet en de biezen evenmin, maar ze buigen met de wind mee wanneer de orkanen loeien. Zo is het met Gods volk! En een riet en een bies kan men haast niet uit de grond trekken. Breekt men ze dan blijven ze nog in de grond staan en ze schieten weer uit. Hoe meer rampen over het hoofd mogen gaan, hoe meer dat volk in de zinnen geoefend wordt, hoe vaster hun grondslag in Christus mag zijn, hoe dieper zij buigen voor God, maar zij breken niet. En als riet sterk buigt, dan gaat de grootste en sterkste wind er precies over heen. Zo is het in de beproevingen des vuurs. En naar de man is, is zijn kracht. God zal hem beproeven naar de mate, die hij ook verdragen kan.

Maar weet, als u oud geworden bent, dat het leven u naar het vlees niet mee zal vallen. "Toen gij jonger waart", zegt de Heere, "gordet gij u zelf, maar als u oud geworden zijt, zal een ander u omgorden en dan zal Ik u brengen op plaatsen, die u niet gewild hebt." Maar laat al de golven, laat al de baren en stromen over ons mogen heengaan, al zou het riet daarbij breken, de vaste grond in Christus blijft. En dan schieten zij weer uit om eenmaal straks in de hemel der hemelen te zijn.

Die dorre plaats maakt Hij tot een plaats van gras en riet en biezen. Volk, laat dat uw troost zijn, te allen tijde van uw leven, dat een riet en een bies zo vast in de grond

staan. Laat hij geslingerd, laat hij gebeukt, laat hij geknikt, laat hij soms gebroken worden, maar hij is niet uit te roeien. Gij zijt een volk, dat in Zijn handpalmen gegraveerd staat.

Volk, dat door de Geest Gods bearbeid en uit Christus bediend wordt, o, dat die Geest nog eens mocht nederdalen.

Ezechiël riep eens uit: "Gij Geest, Gij Geest, Gij Geest kom aan en blaas in deze gedoden." Dat al die fundamenten van eigenwillige godsdienst en gerechtigheid mochten weggevaagd, alle dammen mochten gebroken worden om voor God een waterbad te zijn en aan Zijn voeten te liggen totdat de zaligheid in Christus geopenbaard, de heerlijkheid Gods in Christus aanschouwd is en de bediening des Geestes zo sterk mocht zijn en de wateren der genade onder ons nog vloeien, zodat een heilige wasdom in Christus verkregen werd en dat volk gebracht tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods, opdat ze meer en meer in de heiligmaking in Christus geworteld mogen worden, Gode tot eer, uw ziel tot eeuwige zaligheid, om Jezus wil. AMEN.